

การนำเสนอแนวทางพัฒนาทักษะชีวิตของเยาวชนในกรุงเทพมหานคร

นางสาวประทานพร ศรีอนันต์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาพัฒนศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2555
ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทคัดย่อและแฟ้มข้อมูลฉบับเต็มของวิทยานิพนธ์ตั้งแต่ปีการศึกษา 2554 ที่ให้บริการในคลังปัญญาจุฬาฯ (CUIR)
เป็นแฟ้มข้อมูลของนิสิตเจ้าของวิทยานิพนธ์ที่ส่งผ่านทางบัณฑิตวิทยาลัย

The abstract and full text of theses from the academic year 2011 in Chulalongkorn University Intellectual Repository (CUIR)
are the thesis authors' files submitted through the Graduate School.

PROPOSED GUIDELINES FOR DEVELOPING LIFE SKILLS OF BANGKOK YOUTH

Miss Pratanporn Srianun

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education Program in Development Education
Department of Educational Policy, Management, and Leadership Faculty of Education
Faculty of Education
Chulalongkorn University
Academic Year 2012
Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การนำเสนอแนวทางพัฒนาทักษะชีวิตของเยาวชนใน
กรุงเทพมหานคร

โดย

นางสาวประทานพร ศรีอนันต์

สาขาวิชา

พัฒนศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

อาจารย์ ดร.อุบลวรรณ หงษ์วิทยากร

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์

.....คณบดีคณะครุศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.ชนิตา รักษ์พลเมือง)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(อาจารย์ ดร.อมรวิชัย นาคทรพรพ)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
(อาจารย์ ดร.อุบลวรรณ หงษ์วิทยากร)

.....กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย
(ดร.กิตติยา พรสัจจา)

ประธานพร ศรีอนันต์ : การนำเสนอแนวทางพัฒนาทักษะชีวิตของเยาวชนใน
กรุงเทพมหานคร.

(PROPOSED GUIDELINES FOR DEVELOPING LIFE SKILLS OF BANGKOK YOUTH)

อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก : อ.ดร.อุบลวรรณ หงษ์วิทยากร, 308 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อสำรวจทักษะชีวิตของเยาวชนในกรุงเทพมหานคร 2) เพื่อศึกษาบทบาทของกลุ่มเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานครในการพัฒนาทักษะชีวิตของเยาวชน 3) เสนอแนวทางสำหรับกลุ่มเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานครเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของเยาวชนในกรุงเทพมหานคร ใช้กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนในโรงเรียนในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 2,160 คน ตามโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน โรงเรียนในสังกัดสำนักการศึกษากรุงเทพมหานครและโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา ซึ่งตั้งในเขตกรุงเทพชั้นใน เขตกรุงเทพชั้นกลาง เขตกรุงเทพชั้นนอก ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น 1-3 ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย 4-6 และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 1-3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แบบสอบถามการสำรวจทักษะชีวิตของเยาวชน ทำการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามโดยใช้สถิติการหาค่าเฉลี่ย (Mean) 2) แบบสัมภาษณ์กลุ่มเยาวชน นำข้อมูลจากแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ มาสรุปและจัดการสนทนากลุ่ม (Focus group) ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่าเยาวชนส่วนใหญ่มีทักษะชีวิตเรื่องการสร้างสัมพันธภาพ ความตระหนักรู้ในตนเองและความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นมากที่สุด ส่วนทักษะชีวิตเรื่องการตัดสินใจ การจัดการกับความเครียด ความภูมิใจในตนเองน้อยที่สุด ซึ่งบทบาทของกลุ่มเยาวชนในการเสริมสร้างทักษะชีวิต ส่วนใหญ่เป็นการเสริมสร้างทักษะชีวิตด้านตระหนักรู้ในตนเองและความรับผิดชอบต่อสังคม สำหรับแนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตของเยาวชนในกรุงเทพมหานคร ต้องใช้ความร่วมมือจากหลายภาคส่วน เช่น ครอบครัว โรงเรียนและหน่วยงานภาครัฐและเอกชน โดยต้องเสริมพลังจากกลุ่มเยาวชนที่ได้ทำกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตของเยาวชนในกรุงเทพมหานครอยู่แล้ว ซึ่งกิจกรรมที่จะช่วยส่งเสริมทักษะชีวิตที่เยาวชนในกรุงเทพมหานครขาดทักษะชีวิตเรื่องการตัดสินใจ เรื่องการจัดการกับความเครียดและความภูมิใจในตนเอง ได้แก่ กิจกรรมการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น กิจกรรมการแสดงออกและกิจกรรมการวาดรูป

ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา ลายมือชื่อนิติ.....
สาขาวิชา.....พัฒนศึกษา..... ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก.....
ปีการศึกษา.....2555.....

5283377927 : MAJOR DEVELOPMENT EDUCATION

KEYWORDS : LIFE SKILLS / DEVELOPING / BANGKOK YOUTH / YOUTH CLUB

PRATANPORN SRIANUN : **PROPOSED GUIDELINES FOR DEVELOPING LIFE SKILLS OF BANGKOK YOUTH.** ADVISOR : UBONWAN HONGWITYAKORN, Ph.D., 308 pp.

The objectives of this research are to survey, study the life skills of Bangkok school children and proposed the guidelines for developing their life skills. The research sample comprised of 2,160 students in the lower and upper secondary schools as well as vocational school located in Bangkok under the Office of the Basic Education Commission, Office of the Private Education Commission, Department of Education of the Bangkok Metropolitan Administration and Office of Vocational Education Commission. The research tools consist of the questionnaire, document study and interview. Data were analyzed by mean, interview and focus group.

The result of the study can be concluded as follows:

Most of the youth get a high score in interpersonal relationship, self awareness and empathy life skills but less score in decision making, coping with stress and self esteem. Most of the developing life skills get from joining youth groups are self awareness and social responsibility. To propose the guidelines for developing life skills of Bangkok youth, we need cooperation and support from many parts; family, school, government and private sector organization as well as the existing youth group. Organizing the activities that the youth can share ideas, do something together and drawing will assist to develop the lack of decision making, coping with stress and self esteem life skills of Bangkok youth.

Department : Educational Policy, Management, and Leadership Student's Signature.....

Field of Study :Development Education..... Advisor's Signature.....

Academic Year : ...2012.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยความกรุณาของอาจารย์ ดร.อุบลวรรณ หงส์วิทยากร อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ดร.อมรวิชัย นาคทรพรพ ประธานสอบวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ ดร.กิตติยา พรสัจจา ซึ่งทุกท่านให้คำแนะนำ เอาใจใส่ ตลอดทั้งให้ความเอ็นดูผู้วิจัยมาโดยตลอด จนทำให้ งานวิจัยนี้ประสบความสำเร็จมาได้อย่างดี ผู้วิจัยต้องกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์ทั้งสามเป็นอย่าง สูง

ผู้วิจัยกราบขอบพระคุณอาจารย์ในสาขาพัฒนศึกษาทุกท่านที่ให้ความห่วงใยและคอย แนะนำการทำงานมาโดยตลอด ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐภรณ์ หลาวทอง อาจารย์ ดร.วิชุดา กิจชรธรรม อาจารย์ ดร.พัชรา เอี่ยมกิจการ อาจารย์ ดร.อุทุมพร อินทรจักร ที่ได้ ให้ความช่วยเหลือในการตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ให้คำแนะนำแบบสอบถามในงานวิจัย ชี้นี้

ขอบคุณอาจารย์และน้องๆเยาวชนในโรงเรียนทั้ง 11 แห่งที่ได้ให้ความร่วมมือในงานวิจัย ชี้นี้ ขอบคุณน้องๆเยาวชนกลุ่มYouth for next step กลุ่มมะขามป้อม กลุ่มBox of fish กลุ่มละคร เพื่อการเรียนรู้บางเพลง ที่ได้ให้ข้อมูลอันเป็นประโยชน์

ขอบคุณเพื่อนๆที่ๆน้องๆในสาขาพัฒนศึกษาทุกคนที่คอยช่วยเหลือและให้กำลังใจมาโดย ตลอด

สุดท้ายที่ ผู้วิจัยกราบขอบพระคุณ คุณแม่และคุณน้า ที่ได้ทุ่มเท แรงกายแรงใจ อดทนกับ ผู้วิจัยมาตลอดระยะเวลาที่ผู้วิจัยศึกษาอยู่

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญภาพ.....	ฉ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 คำถามการวิจัย.....	5
1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	6
1.4 ขอบเขตของการวิจัย.....	6
1.5 คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	7
1.6 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	8
1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	11
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	12
2.1 แนวคิดเกี่ยวกับเด็กและเยาวชน.....	13
2.1.1 ความสำคัญของเด็กและเยาวชน.....	12
2.1.2 ปัญหาที่เด็กและเยาวชน.....	15
2.1.3 นโยบายเยาวชนแห่งชาติ.....	20
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับทักษะชีวิต.....	37
2.2.1 ความเป็นมาและความสำคัญของทักษะชีวิต.....	37
2.2.2 ความหมายของทักษะชีวิต.....	40
2.2.3 ความเป็นมาของทักษะชีวิตในระบบการศึกษาไทย.....	60
2.2.4 สถานการณ์การสร้างเสริมทักษะชีวิตในปัจจุบัน.....	62
2.3 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาทักษะชีวิตของเยาวชน.....	63
2.4 แนวคิดปฏิสัมพันธ์สัญลักษณ์ของ George Herbert Mead.....	65
2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	68

บทที่ 3	วิธีดำเนินการวิจัย.....	71
บทที่ 4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	79
	4.1 ภาพรวมสภาวะการณ์ทักษะชีวิตของเด็กและเยาวชนในกรุงเทพมหานคร.....	80
	4.2 บทบาทของกลุ่มเยาวชนในกรุงเทพมหานครต่อการพัฒนาทักษะชีวิต.....	136
	4.3 การนำเสนอแนวทางพัฒนาทักษะชีวิตของเยาวชนในกรุงเทพมหานคร โดยกลุ่ม เยาวชน.....	142
บทที่ 5	สรุปผลการวิจัย การอภิปราย และข้อเสนอแนะ.....	149
	รายการอ้างอิง.....	153
	ภาคผนวก.....	159
	ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	236

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

กระแสแห่งการพัฒนาได้ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านสังคมและเศรษฐกิจ ในโลกปัจจุบัน ที่ทุกประเทศล้วนมีจุดหมายในการพัฒนาให้เกิดความเจริญก้าวหน้า การพัฒนาเป็นสิ่งบ่งชี้ให้เห็นถึงศักยภาพของประเทศในเวทีโลก ดังนั้นการพัฒนาทางเศรษฐกิจจึงเป็นแนวทางหลักในการพัฒนาประเทศของทุกๆประเทศ ในขณะที่ประเทศกำลังดำเนินไปอย่างก้าวหน้า ความเจริญต่างๆเกิดขึ้นมากมาย เช่น เทคโนโลยี อุตสาหกรรม ความเป็นเมือง ประชาธิปไตย เป็นต้น

ประเทศไทยเองก็เช่นเดียวกัน การพัฒนาระบบเศรษฐกิจและสังคมก้าวไปสู่ภาวะโลกาภิวัตน์ทำให้เกิดการเลื่อนไหลของวัฒนธรรมอย่างไร้พรมแดนเข้าสู่สังคมไทยโดยขาดความรู้ที่จำเป็นภูมิคุ้มกันในการกลั่นกรองที่ดีได้ส่งผลกระทบต่อระบบคุณค่าความเชื่อพฤติกรรม การดำรงชีวิตและการปฏิสัมพันธ์ในสังคมไทยให้ปรับเปลี่ยนไปจากเดิมในขณะที่การแพร่ขยายของวัฒนธรรมต่างชาติในกระแสโลกาภิวัตน์ในปัจจุบันทำให้ชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนที่มีแนวโน้มอยู่ในเขตเมืองที่แพร่ขยายตัวอย่างรวดเร็วทำให้วิถีชีวิตความเป็นอยู่เปลี่ยนไปเน้นความสะดวกสบายและให้ความสำคัญกับการเลือกซื้อสินค้า แต่ต้องใช้ชีวิตอย่างเร่งรีบมีรูปแบบการบริโภคที่ผิดโภชนาการและการใช้ชีวิตที่เผชิญแรงบีบบังคับทางเศรษฐกิจและสังคมมากขึ้นคนไทยมีค่านิยมและพฤติกรรมที่เน้นวัตถุนิยมและบริโภคนิยมเพิ่มมากขึ้นขาดจิตสำนึกสาธารณะให้ความสำคัญส่วนตนมากกว่าส่วนรวมการให้คุณค่าและศักดิ์ศรีของความเป็นคนและการยึดหลักธรรมในการดำรงชีวิตเริ่มเสื่อมถอยลงวัฒนธรรมและภูมิปัญญาของชาติถูกละเลยและมีการถ่ายทอดสู่คนรุ่นใหม่มีน้อย การพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศยังพึ่งพาภายนอกและไม่เข้มแข็งพอที่จะเป็นภูมิคุ้มกันต่อภาวะความผันผวนจากกระแสโลกาภิวัตน์และยังคงมีปัญหาค่าความเหลื่อมล้ำของการกระจายรายได้และผลประโยชน์จากการพัฒนาขณะที่ภูมิคุ้มกันของสังคมไทยลดลงจากกระแสบริโภคนิยมเกิดความย่อหย่อนทางศีลธรรมคุณธรรมและจริยธรรมลดลง

ประเทศไทยในปัจจุบันที่กระแสการพัฒนาข้ามชาติส่งผลกระทบต่อเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมก่อให้เกิดสภาวะการณ์ที่เรียกว่า “วิกฤตทางวัฒนธรรม” ที่ส่งผลกระทบต่อทุกองคาพยพของสังคมไทย ปัจจุบันคนไทยกำลังประสบปัญหาวิกฤตค่านิยมคุณธรรมจริยธรรมและพฤติกรรมที่เปลี่ยนไปโดยเป็นผลกระทบมาจากการเลื่อนไหลทางวัฒนธรรมจากต่างชาติเข้ามาสู่ประเทศไทยผ่านสื่อและเทคโนโลยีสารสนเทศเมื่อวัฒนธรรมใหม่แพร่กระจายเข้ามาสู่สังคม

สมาชิกในสังคมนั้นๆอาจจะตอบรับหรือปฏิเสธหรือปรับรับในลักษณะต่างๆ ซึ่งมีผลทำให้เกิดการปรับตัวและมีการผสมผสานทางวัฒนธรรมในภูมิภาคต่างๆทั่วโลก (อมรา พงศาพิชญ์, 2545)

ผลกระทบที่เกิดขึ้นน่าเป็นห่วงสำหรับสถานการณ์ความเสี่ยงของเด็กและเยาวชนที่ยังขาดทักษะในด้านการคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบไม่สามารถคัดกรองและเลือกรับวัฒนธรรมที่ดี นอกจากนี้สื่อสารมวลชนอื่นๆทั้งสื่อโทรทัศน์สิ่งพิมพ์สื่ออิเล็กทรอนิกส์จำนวนมากขาดความเข้มงวดทางจรรยาบรรณในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเชิงลบทำให้เกิดการปรับเปลี่ยนค่านิยมและพฤติกรรมที่เน้นวัตถุนิยมและบริโภคนิยมมากขึ้นขาดจิตสำนึกสาธารณะให้ความสำคัญกับส่วนตนมากกว่าส่วนรวมทำให้คุณธรรมและจริยธรรมของคนไทยลดลงนำไปสู่ปัญหาทางสังคมต่างๆอาทิ ปัญหาเด็กและเยาวชนปัญหาการขาดสัมพันธภาพภายในครอบครัวรวมทั้งปัญหายาเสพติดและอาชญากรรมอื่นๆ ล้วนเป็นเรื่องที่แต่ละประเทศจะต้องป้องกันและแก้ไขเพื่อไม่ให้เกิดผลร้ายต่อเศรษฐกิจและสันติสุขของสังคม

ในภาพรวมนั้น วัยรุ่นและคนหนุ่มสาวมีความนิยมต่อวัฒนธรรมที่หลากหลายมากขึ้น ไม่ถูกผูกขาด โดยวัฒนธรรมตะวันตก สนใจความบันเทิง ศิลปวัฒนธรรมภายนอกประเทศมากขึ้น แต่ที่น่ากังวลก็คือ วัยรุ่นเติบโตในวิถีชีวิตฟองสบู่ และสิทธิเสรีภาพเฟื่องฟู มีค่านิยมบริโภคนิยม มีความสนุกทางเพศ และยาเสพติดสูงมาก แต่มีค่านิยมในการเรียนรู้และการทำงานต่ำ ซึ่งน่าจะเป็นปัญหาประชากรในรุ่นต่อไป

เยาวชนถือได้ว่าเป็นหน่วยหนึ่งในสังคมที่สำคัญ เพราะถือได้ว่าเป็นอนาคตของชาติ ในความสำคัญของวันเยาวชนแห่งชาติกล่าวว่า “เยาวชนต้องเข้ามามีส่วนร่วมรับผิดชอบในการพัฒนาชาติให้มีความมั่นคงและเจริญรุ่งเรือง โดยเริ่มจากการพัฒนาตนเองให้เป็นผู้มีค่านิยมที่ถูกต้อง ภูมิใจและหวงแหนและอนุรักษ์ไว้ซึ่งความเป็นไทย อนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมไทย” แต่เยาวชนมีลักษณะเป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงได้ง่ายและเป็นวัยที่ยอมรับสิ่งใหม่ได้อย่างรวดเร็ว รูปแบบการพัฒนาที่ส่งผลต่อระบบความคิด ค่านิยม ความเชื่อ ทำให้เกิดความสับสนกับความเปลี่ยนแปลงและไม่สามารถรู้เท่าทันกระแสวิทยาการและเทคโนโลยีใหม่ๆได้ทัน เยาวชนที่ถือเป็นรากฐานของสังคมไทยในอนาคตดังกล่าว จึงตกอยู่ในภาวะเสี่ยงที่จะเป็นฐานการดำเนินพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในอนาคต

การเปลี่ยนแปลงทางด้านวัฒนธรรมที่เห็นได้อย่างชัดเจน คือ อิทธิพลของวัฒนธรรมบริโภคนิยม มีการลอกเลียนแบบวัฒนธรรมการบริโภคของชาวต่างประเทศ เช่น การใช้สินค้าต่างประเทศ การไปเดินห้างสรรพสินค้า การรับประทานอาหารประเภทฟาสต์ฟู้ด การดูภาพยนตร์ และฟังเพลงต่างประเทศ เป็นต้น(วิภารัตน์ พันธุ์ฤทธิ์ดำ,2544)

จากโครงการวิจัยเรื่อง “เด็กไทยในมิติวัฒนธรรม”ของอมรวิรัช นาคทรพรพ (2548) พบว่า เด็กไทยมีมิติต่างๆ 5 เรื่องที่น่าเป็นห่วง ได้แก่ มิติศาสนาและครอบครัว คือ เด็กและเยาวชนห่างเหินจากครอบครัวและศาสนา มิติด้านการบริโภค คือ วัฒนธรรมการบริโภคอย่างผิดๆ เช่น ใช้จ่ายฟุ่มเฟือย มิติด้านสื่อและการแสดงออกทางเพศ คือ อายุเฉลี่ยวัยรุ่นไทยกับการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกน้อยลง ปัญหาอาชญากรรมทางเพศของวัยรุ่นสูงขึ้น มิติด้านการเสี่ยงโชค คือ วัยรุ่นมีการเล่นการพนันมากขึ้น เพราะค่านิยมการ”รวยทางลัด” และมิติด้านความหลากหลายทางวัฒนธรรม คือ ปัญหา 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ การยกพวกตีกันของเด็กอาชีวะ เป็นต้น

เด็กและเยาวชนที่ถือว่าเป็นกำลังสำคัญของสังคมไทยนั้น ยังขาดประสบการณ์ที่เพียงพอสำหรับการดำเนินชีวิตไปในแนวทางที่ถูกที่ควร ประกอบกับอิทธิพลของสิ่งแวดล้อมและกระแสโลกาภิวัตน์ในปัจจุบัน ที่มีอิทธิพลอย่างมากต่อการกำหนดบทบาทและการแสดงออกพฤติกรรม ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นในเชิงลบเสียมากกว่า เช่น พฤติกรรมการบริโภค พฤติกรรมการแต่งกาย พฤติกรรมการใช้ความรุนแรง ชกต่อย ตบตี พฤติกรรมเกี่ยวกับยาเสพติด พฤติกรรมการเที่ยวเตร่มั่วสุม เที่ยวกลางคืน เป็นต้น ล้วนแต่เป็นพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์สำหรับเด็กและเยาวชน (อมรวิรัช นาคทรพรพ, 2548)

วิกฤตปัญหาที่เกิดขึ้น ทำให้เห็นถึงความจำเป็นที่จะต้องรู้เท่าทันกระแสวัฒนธรรมที่ถาโถมเข้ามาจนกลายเป็นปัญหาสังคมเช่นในปัจจุบัน สอดคล้องกับคำกล่าวของอดีตรัฐมนตรีกระทรวงวัฒนธรรม นายธีระ สลักเพชร ที่ว่า จากการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างรวดเร็วในยุคข้อมูลข่าวสารที่ไร้พรมแดนในทศวรรษนี้ สื่อได้กลายเป็นกลไกและช่องทางในการสื่อสารข้อมูลข่าวสารที่มีศักยภาพในการแพร่กระจายจากบุคคลหนึ่งหรือจากองค์กรหนึ่ง ไปยังมวลชนจำนวนมากมายในหลายพื้นที่ของประเทศ ในเวลาอันรวดเร็วทำให้เกิดพฤติกรรมการลอกเลียนแบบที่ขัดต่อบรรทัดฐานที่พึงงามของสังคม ทั้งในมิติเรื่องเพศ ภาษา และความรุนแรง (กระทรวงวัฒนธรรม, 2552)

สำหรับสถานการณ์ปัญหาสังคมและวัฒนธรรมที่เกิดขึ้น ในส่วนของรัฐบาลโดยกระทรวงวัฒนธรรม ก็ได้มีนโยบายในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างเป็นระบบทั้งในช่องทางของกฎหมายและการแสวงหาความร่วมมือกับภาคประชาสังคม ในการดูแลสื่อให้ทำหน้าที่ที่สร้างสรรค์ รวมทั้งการส่งเสริมให้เกิดพื้นที่สื่อสร้างสรรค์และสนับสนุนการเผยแพร่อย่างกว้างขวาง เพื่อเสริมภูมิปัญญาและสร้างภูมิคุ้มกันกับสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มเด็กและเยาวชนการสร้างภูมิคุ้มกันให้เด็กและเยาวชน ใ้รู้จักการเลือกบริโภคสื่ออย่างเหมาะสมและชาญฉลาดโดยไม่ตกเป็นเหยื่อ และสามารถรู้เท่าทันสื่อ จะเป็นหนึ่งในกลไกการแก้ไขปัญหาดังกล่าวข้างต้นได้อย่างเหมาะสมในระดับหนึ่ง

หนึ่งในแนวทางการป้องกันหรือการสร้างภูมิคุ้มกันให้กับเด็กและเยาวชน คือ การสร้างทักษะชีวิต เนื่องจากทักษะชีวิต (Life skills) เป็นความสามารถทางจิตสังคมของบุคคลอันเป็นความสามารถในการที่บุคคลจะเผชิญกับสิ่งต่างๆที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นความสามารถของบุคคลที่ช่วยให้เกิดการดำรงไว้ซึ่งสุขภาพจิตที่ดี และสามารถที่จะปรับตัวและมีพฤติกรรมไปในทางที่เหมาะสมในขณะที่ต้องมีปฏิสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมต่างๆที่อยู่รอบตัว ความสามารถทางจิตสังคมมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมสุขภาพทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจและการดำรงอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข (WHO, 1994) ซึ่งการเสริมสร้างทักษะชีวิตให้กับเด็กและเยาวชนนั้น ถือได้ว่าเป็นการสร้างเกราะป้องกันปัญหาต่างๆที่จะเกิดขึ้นให้กับเด็กและเยาวชน โดยไม่ว่าจะเจอกับเหตุการณ์อะไร เด็กและเยาวชนก็จะสามารถวิเคราะห์และเผชิญกับสถานการณ์ที่จะเข้ามาได้อย่างมั่นคง สำหรับในประเทศไทย ทักษะชีวิตได้ถูกบรรจุอยู่ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่กระทรวงศึกษาธิการ ได้ให้ความสำคัญในการให้ความรู้เรื่องทักษะชีวิตแก่เด็กและเยาวชน ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

สมพงษ์ จิตระดับ กล่าวไว้ว่า “ครอบครัวต้องรู้จักสร้างต้นทุนชีวิตที่ดีให้แก่บุตรหลานตัวเอง นับตั้งแต่แรกคลอด เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันให้แก่เด็ก ควรปลูกฝังเด็กนักเรียนในวัยอนุบาลเรื่องการ เล่น รู้จักเล่น รู้จักแบ่งปัน ปรับตัวเองให้เข้ากับสังคม โรงเรียน นักเรียนวัยประถมให้สอดแทรกคุณธรรมในเรื่องความมีวินัย ความกตัญญูกตเวที เศรษฐกิจพอเพียง เมื่อโตขึ้นระดับมัธยมศึกษาให้เห็นเรื่องทักษะชีวิต ความล้มเหลวรอบๆตัว การเน้นให้มีความมุ่งมั่นใฝ่รู้ เคารพเพศตรงข้าม อดทนอดกลั้นทางเพศ การเห็นคุณค่าในตัวเอง จนเมื่อเข้าสู่วัยรุ่นหนุ่มสาวให้เข้าสู่กระบวนการจัดการศึกษา สังคม การช่วยเหลือผู้อื่น ต่อไป

อย่างไรก็ดี การหาแนวทางป้องกันปัญหาให้แก่เยาวชน ในอดีตที่ผ่านมาถูกจัดการโดยหน่วยงานหรือผู้ใหญ่เป็นหลักในการจัดการ แต่ปัญหาที่เกิดขึ้นเป็นปัญหาของเยาวชน การให้โอกาสแก่เยาวชนในการรับรู้ปัญหาและสร้างแนวทางในการจัดการกับปัญหาเหล่านั้น ย่อมเป็นอีกทางเลือกหนึ่งที่ดี สอดคล้องกับความร่วมมือของทั่วโลกที่ได้จัดตั้งอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก (กระทรวงศึกษาธิการ, 2544) โดยมีประเทศต่างๆเข้าร่วมถึง 195 ประเทศ รวมทั้งประเทศไทยด้วย อนุสัญญานี้มีความมุ่งหมายอยู่ 4 ประเด็น คือ การให้ความสำคัญแก่เด็กทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน การกระทำที่ต้องคำนึงถึงประโยชน์ของเด็กเป็นอันดับแรก การมีสิทธิในการใช้ชีวิต อยู่รอดและการพัฒนาด้านจิตใจ อารมณ์และสังคม และสุดท้ายคือสิทธิในการแสดงความคิดเห็นของเด็ก ซึ่งสิทธิในการมีส่วนร่วมของเด็กนี้ เด็กจะต้องสามารถแสดงความคิดเห็นหรือแสดงออกโดยมีผู้รับฟังและมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเรื่องที่จะมีผลกระทบต่อตนเอง นอกจากนั้นยังสามารถมีโอกาสเข้าร่วม

กิจกรรมต่างๆในสังคมอีกด้วย การแก้ปัญหาโดยเยาวชน เป็นสิ่งจะช่วยส่งเสริมบทบาทของเด็กและเยาวชนในสังคมและเป็นการพัฒนาเด็กและเยาวชนให้เกิดภูมิคุ้มกันด้านทางสังคมอีกด้วย

สำหรับปัญหาด้านเด็กและเยาวชน ภาวะความรุนแรงต่อสังคมเสี่ยงภัยเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องทั่วประเทศ แต่ปัญหาเด็กและเยาวชนที่รุนแรงที่สุด อยู่ที่กรุงเทพมหานคร เนื่องจากเป็นเมืองหลวงของประเทศ สภาพความเป็นอยู่แออัด ประชากรมีจำนวนมากเพราะเป็นเขตเมือง ทำให้สภาพสังคมในกรุงเทพมหานครเป็นสภาพที่ไม่เหมาะสมกับการพัฒนาของเด็กและเยาวชนไทย จากรายงานการสำรวจพื้นที่ดี พื้นที่เสี่ยงรอบโรงเรียนอย่างน้อย 1 ตารางกิโลเมตร (สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ, 2010) พบว่า พื้นที่เสี่ยงอันดับ 1 คือ จังหวัดกรุงเทพมหานคร โดยมีพื้นที่ดีคิดเป็น 45% พื้นที่เสี่ยง 52% และพื้นที่เฝ้าระวัง 3% ซึ่งเป็นอัตราที่สูงกว่าค่าเฉลี่ยทั่วประเทศ ที่มีพื้นที่ดีคิดเป็น 50% พื้นที่เสี่ยง 44% และพื้นที่เฝ้าระวัง 6% ในการสำรวจพื้นที่เสี่ยง

ซึ่งจากข้อมูลรายงานสภาวะการณ์เด็กและเยาวชนรายจังหวัด ปี พ.ศ.2550 พบว่า กรุงเทพมหานครมีพื้นที่เสี่ยงภัยต่อเด็กและเยาวชน จำนวนถึง 1,566 แห่ง ซึ่งเมื่อเทียบกับพื้นที่ดี มีจำนวน 1,384 แห่ง พื้นที่เสี่ยงภัยของเด็กและเยาวชนในกรุงเทพฯประกอบด้วย ร้านอาหารโอเอเจอร์รวมร้านอาหารที่ให้บริการ มีจำนวน 850 แห่ง ค็อกเทลเลาจ์คอฟฟี่ช็อป มีจำนวน 65 แห่ง ผับและร้านเหล้า มีจำนวน 304 แห่ง ดิสโก้เทคมิวสิกฮอลล์ มีจำนวน 33 แห่ง ร้านสนุกเกอร์ มีจำนวน 163 แห่ง โรงเรี่ยม่านรุศ มีจำนวน 48 แห่ง อื่นๆ 105 แห่ง รวมแล้วมีจำนวนพื้นที่เสี่ยงภัยต่อเด็กและเยาวชน 1,561 แห่ง

สำหรับสถานการณ์ที่ได้กล่าวไปนั้น ทำให้ผู้วิจัยมองเห็นปัญหาเรื่องเยาวชนเป็นเรื่องที่ต้องได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาการพัฒนาทักษะชีวิตของเยาวชนในกรุงเทพมหานคร โดยศึกษากลุ่มเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร ที่ทำกิจกรรมต่างๆเพื่อพัฒนาทักษะชีวิต เพื่อให้ได้ข้อมูลนำมาสรุปเป็นแนวทางพัฒนาทักษะชีวิตของเยาวชนในกรุงเทพมหานครต่อไป

คำถามการวิจัย

1. เยาวชนในกรุงเทพมหานครขาดทักษะชีวิตด้านไหน
2. กลุ่มเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานครจะสามารถพัฒนาทักษะชีวิตของเยาวชนในกรุงเทพมหานครได้อย่างไร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสำรวจทักษะชีวิตของเยาวชนในกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาบทบาทของกลุ่มเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานครในการพัฒนาทักษะชีวิตของเยาวชน
3. เสนอแนวทางสำหรับกลุ่มเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานครเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของเยาวชนในกรุงเทพมหานคร

ขอบเขตของการวิจัย

การนำเสนอแนวทางพัฒนาทักษะชีวิตของเยาวชนในกรุงเทพมหานคร มีการกำหนด

ขอบเขตของการวิจัย ดังนี้

การสำรวจทักษะชีวิตของเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร ประชากร คือ เยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร โดยทำการสำรวจเยาวชนในโรงเรียนในกรุงเทพมหานคร แบ่งเป็น

ด้านประเภทสังกัด โรงเรียน

1. โรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.)
2. โรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.)
3. โรงเรียนในสังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร (กทม.)
4. โรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา (อาชีวฯ)

ด้านเขตพื้นที่ตั้ง(สำนักผังเมือง กรุงเทพมหานคร)

1. เขตกรุงเทพมหานครชั้นใน ประกอบด้วย 21 เขตการปกครอง คือ พระนคร ป้อมปราบศัตรูพ่าย สัมพันธวงศ์ ปทุมวัน บางรัก ยานนาวา สาทร บางคอแหลม ดุสิต บางซื่อ พญาไท ราชเทวี ห้วยขวาง คลองเตย จตุจักร ธนบุรี คลองสาน บางกอกน้อย บางกอกใหญ่ ดินแดง วัฒนา

2.เขตชั้นกลาง ประกอบด้วย 18 เขตการปกครอง คือ พระโขนง ประเวศ บางเขน บางกะปิ

ลาดพร้าว บึงกุ่ม บางพลัด ภาษีเจริญ จอมทอง ราษฎร์บูรณะ สวนหลวง บางนา ทุ่งครุ บางแค วังทองหลาง คันนายาว สะพานสูง สายไหม

3.เขตชั้นนอก ประกอบด้วย 11 เขตการปกครอง คือ มีนบุรี ดอกเมือง หนองจอก ลาดกระบัง คลิ่งชัน หนองแขม บางขุนเทียน หลักสี่ คลองสามวา บางบอน ทวีวัฒนา

ด้านระดับการศึกษา

1. ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น 1-3
2. ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย 4-6
3. ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1-3

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

เยาวชน หมายถึง เยาวชนที่อยู่ในโรงเรียนในกรุงเทพมหานคร แบ่งได้เป็น 3 สังกัด คือ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) โรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) และโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร (กทม.) ซึ่งเป็นเยาวชนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น 1-3ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย 4-6และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1-3

ทักษะชีวิต คือความสามารถในการจัดการของบุคคล ในการที่จะเผชิญกับปัญหาต่างๆในชีวิตประจำวัน ได้อย่างดี ซึ่งองค์ประกอบของทักษะชีวิต ตามแนวคิดของกระทรวงสาธารณสุข แบ่งออกเป็น 3 ด้าน 12 ประการ คือ

- 1) ทักษะชีวิตด้านพุทธิพิสัย หมายถึง องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับสมองหรือสติปัญญา ซึ่งประกอบด้วย 2 ประการ คือ
 - (1) ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ (Creative thinking)
 - (2) ความคิดวิเคราะห์วิจารณ์ (Critical thinking)
- 2) ทักษะชีวิตด้านจิตพิสัยหมายถึง องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับความรู้สึกหรือจิตใจ ซึ่งประกอบด้วย 4 ประการ คือ
 - (1) ความตระหนักรู้ในตน (Self awareness)
 - (2) ความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น (Empathy)

- (3) ความภูมิใจในตนเอง (Self esteem)
- (4) ความรับผิดชอบต่อสังคม (Social responsibility)
- 3) ทักษะชีวิตด้านทักษะพิสัย หมายถึง องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งประกอบด้วย 6 ประการ คือ
 - (1) การตัดสินใจ(Decision making)
 - (2) การแก้ปัญหา (Problem solving)
 - (3) การสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ (Effective communication)
 - (4) การสร้างสัมพันธภาพระหว่างบุคคล (Interpersonal relationship)
 - (5) การจัดการเกี่ยวกับอารมณ์ (Coping with emotion)
 - (6) การจัดการเกี่ยวกับความเครียด (Coping with stress)

กลุ่มเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร หมายถึง กลุ่มเยาวชนที่รวมตัวกันตั้งขึ้นเป็นกลุ่มเพื่อพัฒนาทักษะชีวิต โดยมีพื้นที่การดำเนินงานกิจกรรมในเขตกรุงเทพมหานคร

แนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตของเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร หมายถึง การนำเสนอแนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตในเชิงปฏิบัติ ประกอบด้วย กิจกรรมการดำเนินงาน วิธีการดำเนินงาน และความร่วมมือของภาครัฐและชุมชน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การนำเสนอแนวทางพัฒนาทักษะชีวิตของเยาวชนในกรุงเทพมหานครครั้งนี้ ประกอบด้วย ทักษะชีวิตของเยาวชนในกรุงเทพมหานคร โดยได้แนวความคิดมาจากกระทรวงสาธารณสุข มี 3 ด้าน 12 ประการ คือ ด้านพุทธิพิสัย ได้แก่ ความคิดวิเคราะห์วิจารณ์ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ด้านจิตพิสัย ได้แก่ ความตระหนักรู้ในตน ความภูมิใจในตนเอง ความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น ความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านทักษะพิสัย ได้แก่ การแก้ปัญหา การตัดสินใจ การสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ การสร้างสัมพันธภาพ การจัดการกับอารมณ์ การจัดการกับความเครียด

ตัวเยาวชนตามทฤษฎีปฏิสัมพันธ์สัญลักษณ์ คือ บุคคลจะประกอบไปด้วย ตัวตน คือ ความคิดเกี่ยวกับตนเอง และความคาดหวังจากสังคม คือ คุณลักษณะของบุคคลที่สังคมคาดหวัง เช่น เป็นคนดี เรียนเก่ง เป็นต้น

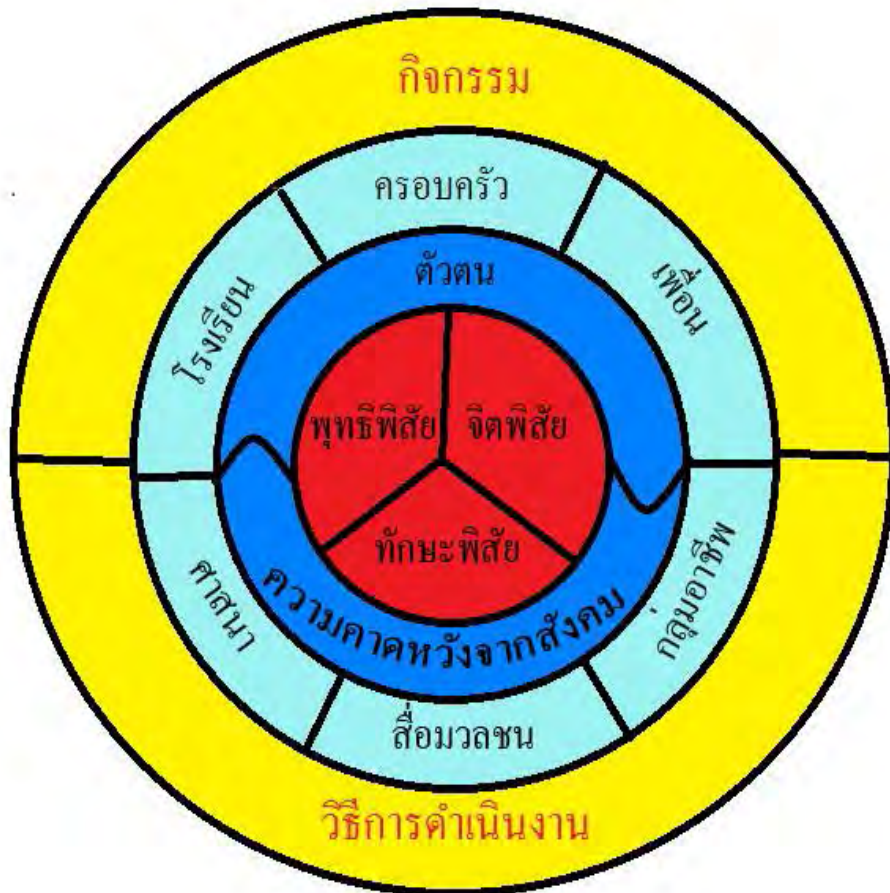
ปัจจัยภายนอกที่ส่งผลต่อเยาวชน คือ บุคคลหรือสิ่งต่างๆที่อยู่รอบตัวเยาวชนที่มีส่วนทำให้เยาวชนเกิดทักษะชีวิต ได้แก่ ครอบครัว โรงเรียน กลุ่มเพื่อน ศาสนา สื่อมวลชนและกลุ่มอาชีพ

แนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตของเยาวชน ประกอบด้วย กิจกรรมการดำเนินงาน วิธีดำเนินงานและความร่วมมือของภาครัฐและเอกชน

จากปัจจัยต่างๆที่กล่าวมาสรุปกรอบแนวคิดได้ดังนี้ บุคคลดำรงชีวิตอยู่ในสังคมโดยมีปัจจัยแวดล้อมรอบตัว ซึ่งบุคคลหรือเยาวชนจะดำรงชีวิตอยู่โดยการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ทำให้รับรู้ถึงภาพที่ผู้อื่นมองตัวเอง ซึ่งบุคคลเองก็มีตัวตนเดิมอยู่แล้ว บุคคลจึงพยายามจะเป็นอย่างความคาดหวังของสังคม ซึ่งสิ่งแวดล้อมในสังคมก็เป็นตัวหล่อหลอมบุคคลให้เข้าไปความคาดหวังเช่นกัน ในเรื่องนี้ความคาดหวังของสังคมคือการมีทักษะชีวิตของเยาวชน ซึ่งเยาวชนจะรับความคาดหวังและปรับเปลี่ยนพัฒนาตนเองไปสู่การมีทักษะชีวิต

ในแต่ละปัจจัยแวดล้อม คือครอบครัว เพื่อน โรงเรียน ศาสนา สื่อมวลชนและกลุ่มอาชีพ ก็จะมีวิธีการดำเนินงานต่างๆหรือเครื่องมือต่างๆเพื่อให้เยาวชนเป็นดังหวัง กลุ่มเยาวชนเองก็เช่นกัน มีวิธีการดำเนินการ กิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้เยาวชนด้วยตนเองเกิดทักษะชีวิต

กรอบแนวคิดในงานวิจัย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการนำเสนอแนวทางพัฒนาทักษะชีวิตของเยาวชนในกรุงเทพมหานคร
กรณีศึกษากลุ่มเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์ ดังนี้

1. ทำให้ทราบทักษะชีวิตของเยาวชนในกรุงเทพมหานคร
2. ทำให้ทราบบทบาทของกลุ่มเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานครในการพัฒนาทักษะชีวิตของเยาวชน
3. เสนอแนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตของเยาวชนในกรุงเทพมหานครกรณีศึกษากลุ่มเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การนำเสนอแนวทางพัฒนาทักษะชีวิตของเยาวชนในกรุงเทพมหานครกรณีศึกษากลุ่มเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร ได้มีการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นกรอบและแนวทางในการดำเนินการวิจัย ดังนี้

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับเด็กและเยาวชน

2.1.1 ความสำคัญของเด็กและเยาวชน

2.1.2 ปัญหาที่เด็กและเยาวชน

2.1.3 นโยบายเยาวชนแห่งชาติ

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับทักษะชีวิต

2.2.1 ความเป็นมาและความสำคัญของทักษะชีวิต

2.2.2 ความหมายของทักษะชีวิต

2.2.3 ความเป็นมาของทักษะชีวิตในระบบการศึกษาไทย

2.2.4 สถานการณ์การเสริมสร้างทักษะชีวิตในปัจจุบัน

2.3 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาทักษะชีวิตของเยาวชน

2.4 แนวคิดปฏิสัมพันธ์สัญลักษณ์ของ George Herbert Mead

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเกี่ยวกับเด็กและเยาวชน

สำหรับความหมายของเด็กและเยาวชน มีการให้ความหมายไว้หลายความหมายด้วยกัน ซึ่งในแต่ละช่วงวาระเวลา มีการกำหนดช่วงอายุของผู้ที่อยู่ในข่ายเด็กและเยาวชนตามวาระที่แตกต่างกันไป

สำนักงานสถิติแห่งชาติ เป็นหน่วยงานที่ทำสำมะโนและสำรวจข้อมูลต่างๆ รวมทั้งข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน ได้กำหนดช่วงอายุเด็กและเยาวชนไว้คือ 0-24 ปี องค์การสหประชาชาติ ให้คำจำกัดความว่าเด็กหมายถึง บุคคลทุกคนที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี นอกจากกฎหมายของประเทศนั้นๆจะระบุ อายุที่ผู้เยาว์บรรลุความเป็นผู้ใหญ่ไว้น้อยกว่านั้น

องค์การอนามัยโลก ได้กำหนดความเป็นเด็กและเยาวชนตามอายุว่า เด็ก คือ คนที่อายุตั้งแต่แรกเกิดถึง 15 ปีและเยาวชน คือ คนที่อายุ 15-24 ปี

ความสำคัญของเด็กและเยาวชน

เด็กและเยาวชน เป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าทางสังคม ซึ่งทุกภาคส่วนต้องมีหน้าที่ร่วมกันดูแลพัฒนา ส่งเสริมวุฒิภาวะ และความพร้อมทุกด้าน ได้แก่ด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม เพื่อให้มีคุณภาพและขีดความสามารถในการพัฒนาสังคมและประเทศชาติ

ปัจจุบันประชากรของประเทศไทย มีประมาณ 63 ล้านคน ในจำนวนนี้มีเด็กและเยาวชน (บุคคลที่อายุต่ำกว่า 25 ปี) ประมาณ 24 ล้านคน คิดเป็นร้อยละประมาณ 37 ของประชากรทั้งหมด (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2551) ซึ่งนับได้ว่าเป็นกลุ่มประชากรกลุ่มใหญ่ที่สุดที่จะต้องมารับภาระในการดูแลประเทศชาติในอนาคต นอกจากนี้ แนวโน้มการเกิดของคนไทยยังมีอัตราน้อยลง ขณะที่ผู้สูงอายุจะมีอายุยืนยาวมากขึ้น จนทำให้ประเทศไทยกำลังก้าวไปสู่สังคมผู้สูงอายุ ยิ่งทำให้เด็กและเยาวชนมีความสำคัญมากยิ่งขึ้น เนื่องจากต้องรับภาระการดูแลประเทศชาติที่หนักขึ้น

สำนักเลขาธิการว่าด้วยการศึกษาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ กล่าวถึงเด็กและเยาวชนว่า เด็กคือสมาชิกที่อ่อนแอและเปราะบางที่สุดของครอบครัวมนุษยชาติ อีกทั้งยังเป็นทรัพยากรที่มีค่าสูงสุดในวันข้างหน้าด้วย เยาวชนคือผู้รับ ผู้บริโภคและผู้ได้รับประโยชน์จากเทคโนโลยีใหม่ๆและสื่อแขนงใหม่ๆ อาทิ การถ่ายทอดดาวเทียม เยาวชน คือ อภิสัทธาที่ช่วยแพร่กระจายนวัตกรรม คือ บ่อเกิดแห่งแรงบันดาลใจที่ทรงพลังที่สุดที่ทำให้เกิดวิวัฒนาการอย่างต่อเนื่อง และคือผู้สร้างสรรค์รูปแบบการแสดงออกใหม่ๆให้แก่สื่อ การกระตุ้นให้เยาวชนเรียนรู้ที่จะใช้นวัตกรรมเหล่านี้เพื่อแสดงออกซึ่งวัฒนธรรมจะช่วยทำให้พวกเขามีความเข้าใจในคนวัยเดียวกันได้ดียิ่งขึ้น

สภาพปัญหาของเด็กและเยาวชนไทย

ปัจจุบันขนาดของครอบครัวไทยเปลี่ยนจากครอบครัวขยายเป็นครอบครัวเดี่ยวที่อยู่ตามลำพังพ่อแม่ ลูกพ่อแม่ต้องทำงานหาเลี้ยงครอบครัวท่ามกลางกระแสสังคมและเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว มีเวลาอยู่ร่วมกับลูกๆ น้อยลง ซึ่งจากผลการสำรวจสภาพการณ์เด็กและเยาวชนไทยของโครงการ Child Watch พบว่า วัยรุ่นไทยร้อยละ 40 ไม่ได้ไปเที่ยวกับพ่อแม่พี่น้องเลยในระยะเวลาหนึ่งเดือนที่ผ่านมา(อมรวิเศษ นาคทรพร, 2546) จากการสำรวจพฤติกรรมเด็กวัยรุ่นระดับมัธยมปลาย ในรอบ 1 เดือนพบว่า เด็กเดินห้างสรรพสินค้าประมาณ 4 ครั้ง ข้อมูลจากการสำรวจของ Far East DDB สำรวจในวัยรุ่น 200 คน ที่มีอายุระหว่าง 12 และ 16 ปี ในกรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับการใช้เวลาว่าง พบว่า 22 เปอร์เซ็นต์ ใช้เวลาว่างในการแชทหรือส่ง sms โดย 52 เปอร์เซ็นต์ของเด็กกลุ่มนี้เห็นว่าโทรศัพท์มือถือเป็นสิ่งจำเป็นในการติดต่อกับเพื่อนหรือคนรัก 23 เปอร์เซ็นต์เห็นว่าโทรศัพท์เป็นเหมือนเพื่อนหรือคนรักคนหนึ่งและไม่สามารถขาดโทรศัพท์มือถือได้

ในด้านสุขภาพและพฤติกรรมการบริโภค พบว่า วัยรุ่นมักมีพฤติกรรมการบริโภคอาหารไม่ถูกต้อง เช่น วัยรุ่นบางกลุ่มชอบทานอาหารแปลกๆหรืออดอาหารบางมื้อ เพื่อลดน้ำหนัก และยังพบว่าวัยรุ่นมักเชื่อโฆษณาและมักบริโภคอาหารตามแพชั่น นอกจากนี้อาหารจานด่วนยังเข้ามาแพร่หลายกับคนไทย โดยเฉพาะวัยรุ่น เพราะทำให้รู้สึกดี ดูทันสมัย ส่วนวิถีชีวิตของวัยรุ่นหญิงและชายอายุ 13-24 ปี ที่มีการศึกษาเฉพาะกลุ่ม คือ กลุ่มที่กำลังศึกษาเล่าเรียนและกลุ่มที่ทำงานในโรงงานอุตสาหกรรม สามารถแบ่งได้เป็น 3 ประเภท คือ ประเภทชอบเที่ยว ประเภทที่มีทั้งสองลักษณะคือชอบเที่ยวและไม่ชอบเที่ยว และประเภทไม่ชอบเที่ยว

สถานที่ที่วัยรุ่นในโรงเรียนและโรงงานนิยมไปเที่ยว ได้แก่ ดิสโก้เทค โรงภาพยนตร์ ห้างสรรพสินค้า สวสธารณะใกล้ห้างสรรพสินค้าและโรงยิมของโรงเรียน

ปัญหาที่เด็กและเยาวชนกำลังเผชิญอยู่ในปัจจุบัน (สมชาย เจริญอำนาจสุข, 2550)

1. ปัญหาด้านสุขภาพอนามัย ยังคงมีปัญหาอนามัยการเจริญพันธุ์ เยาวชนยังมีปัญหาการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ การตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร การทำแท้ง การติดเชื้อจากการมีเพศสัมพันธ์โดยไม่ได้ป้องกันมีมากขึ้น นอกจากนี้ยังพบว่า การวางแผนครอบครัวก่อนการสมรสมีน้อยมาก วัยรุ่นไทยมีการตั้งครรภ์ในอัตราที่สูงขึ้น และพบว่าเด็กไทยมีพัฒนาการทางสมองช้ากว่าปกติ มีอัตราการบริโภคแอลกอฮอล์ที่สูงขึ้น วัยรุ่นที่ดื่มแอลกอฮอล์มีทั้งหญิงและชาย โดยเพศหญิงมีแนวโน้มการดื่มแอลกอฮอล์มากขึ้น ปัญหาที่สำคัญที่สุดคือ

- เด็กและเยาวชนมีแนวโน้มการติดสารเสพติดเพิ่มมากขึ้น ปัญหาด้านสุขภาพจิต เด็กและเยาวชนมีภาวะติงเครียดและซึมเศร้าเพิ่มขึ้น และยังคงพบปัญหาการฆ่าตัวตายในวัยรุ่น
2. ปัญหาด้านการศึกษา พบว่า เด็กในชนบทส่วนใหญ่ยังไม่ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีมาตรฐาน เนื่องจากสถานศึกษาในชนบทส่วนใหญ่ไม่มีมาตรฐาน ประเทศไทยมีการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาก่อนข้างต่ำ นอกจากนี้ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาในภาพรวมยังต้องปรับปรุง เนื่องจากส่วนใหญ่ยังไม่ถึงครึ่ง พื้นที่เหมาะสมสำหรับเด็กและเยาวชนมีน้อยกว่าพื้นที่เจริญ คือ พื้นที่เจริญต่อประชากร 28 แห่งต่อประชากรแสนคน แต่พื้นที่กิจกรรมสร้างสรรค์ หรือพื้นที่สาธารณะมีเพียง 8 แห่งต่อประชากรแสนคน
 3. ด้านนันทนาการ ยังมีรายการทางโทรทัศน์ สื่อต่างๆที่เป็นประโยชน์ต่อเด็กและเยาวชนจำนวนน้อย เด็กและเยาวชนจะใช้เวลาว่างเพื่อการบันเทิงมากกว่าการศึกษาและการทำประโยชน์เพื่อสังคม
 4. ด้านค่านิยม วัฒนธรรม จริยธรรมและศาสนา ปัจจุบันเยาวชนมีพฤติกรรมบริโภคนิยมสูงใช้เทคโนโลยีอย่างสิ้นเปลืองไม่เกิดประโยชน์ ขาดวินัยในการใช้เงิน ฟุ้งเฟ้อ มีพฤติกรรมด้านการพนันเพิ่มขึ้น มีค่านิยมทางเพศที่เสี่ยงยิ่งขึ้น ด้านครอบครัว พ่อแม่ไม่มีเวลาให้ลูก ไม่มีกิจกรรมร่วมกัน ด้านกิจกรรมศาสนา วัยรุ่นไทยเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาน้อยลง

สภาพปัญหาของเด็กและเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร

จากผลการวิจัยโครงการสภาวะการเด็กและเยาวชน(สถาบันรามจิตติ, 2552) พบว่าพฤติกรรมของเด็กและเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานครที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจากนักเรียนและนักศึกษาตั้งแต่ระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย อาชีวศึกษาและอุดมศึกษาสามารถแบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่

- 1.สภาวะด้านสุขภาพอนามัย พบว่า เด็กประถมศึกษารับประทานนมกรูบกรอบและดื่มน้ำอัดลมเป็นประจำ ร้อยละ 46.43 และ30.66 ตามลำดับ ในประเด็นร้อยละที่เล่นกีฬาและออกกำลังกายเป็นประจำมากที่สุด คือร้อยละ 50 คือเด็กประถมศึกษา ส่วนเด็กในระดับอุดมศึกษาเล่นกีฬาเป็นประจำน้อยที่สุด ร้อยละ 17.72 และเมื่อพิจารณาในประเด็นการดูโทรทัศน์ วีดีโอ วีซีดี พบว่า เด็กในระดับประถมศึกษาดูมากที่สุด ร้อยละ 75.90 รองลงมาคือระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ร้อยละ

70.32 อุดมศึกษา ร้อยละ 69.95 และระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ร้อยละ 68.56 และระดับอาชีวศึกษา
น้อยที่สุด คือร้อยละ 65.81

2.สภาวะด้านการศึกษา มีข้อค้นพบน่าสนใจ ดังนี้ คือ ร้อยละนักเรียนที่ชอบไปโรงเรียน/
วิทยาลัย/มหาวิทยาลัยมาก พบว่า นักเรียนระดับประถมศึกษามากที่สุด ร้อยละ40.95 รองลงมาคือ
ระดับอุดมศึกษาร้อยละ 34.76 ระดับอาชีวศึกษา ร้อยละ34.64 มัธยมศึกษาตอนปลาย ร้อยละ 26.38
และนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นรู้สึกชอบไปโรงเรียน/วิทยาลัย/มหาวิทยาลัยน้อยที่สุด คือ
ร้อยละ25.12

เมื่อพิจารณาร้อยละนักเรียนที่รู้สึกปลอดภัยมากเวลาไปโรงเรียน/วิทยาลัย/มหาวิทยาลัย
พบว่า นักเรียนระดับประถมศึกษามากที่สุด ร้อยละ 36.79 รองลงมาคือระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
ร้อยละ31.74 อุดมศึกษา ร้อยละ 26.83 มัธยมศึกษาตอนต้น ร้อยละ23.30 และระดับอาชีวศึกษา
ปลอดภัยมากเวลาไปโรงเรียน/วิทยาลัย/มหาวิทยาลัยน้อยที่สุด ร้อยละ18.61

ร้อยละนักเรียนที่เคยลอกข้อสอบเพื่อนในรอบ1 ปีการศึกษา พบว่า ระดับมัธยมศึกษาตอน
ปลายมากที่สุด ร้อยละ75.90 รองลงมาคือ ระดับอาชีวศึกษา ร้อยละ72.80 อุดมศึกษา ร้อยละ62.34
มัธยมศึกษาตอนต้น ร้อยละ47.78 และนักเรียนระดับประถมศึกษาเคยลอกข้อสอบเพื่อนในรอบ 1 ปี
การศึกษาน้อยที่สุด คือ ร้อยละ29.63

3.สภาวะด้านสังคม เมื่อพิจารณาประเด็นการใส่บาตรทำบุญเป็นประจำ การนั่งสมาธิสงบ
จิตใจเป็นประจำ รวมถึงการไปโบสถ์ วัด มัสยิดเป็นประจำ พบว่า ระดับประถมศึกษามีการปฏิบัติ
มากที่สุด คือ ร้อยละ13.23, 10.32และ 13.58 ตามลำดับ ส่วนร้อยละเด็กที่สวดมนต์ก่อนนอนเป็น
ประจำพบว่า ระดับอุดมศึกษามีการปฏิบัติมากที่สุด คือ ร้อยละ28.34

ร้อยละของเด็กที่คิดว่าจังหวัดที่เรียนหนังสืออยู่นี้เป็นจังหวัดที่น่าอยู่มาก พบว่า ระดับ
ประถมศึกษามากที่สุด คือ ร้อยละ32.22 รองลงมาคือ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ร้อยละ 25.39
และระดับอุดมศึกษาน้อยที่สุด ร้อยละ21.74 ส่วนร้อยละของเด็กที่อยากกลับมาทำงานในจังหวัดที่
เรียนหนังสือหลังเรียนจบแล้วมาก พบว่า ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมากที่สุด ร้อยละ 43.87
รองลงมาคือระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ร้อยละ43.37 และระดับอุดมศึกษาน้อยที่สุด ร้อยละ30.98

เมื่อพิจารณาประเด็นร้อยละของเด็กที่คิดว่าประเทศมีการทุจริตคดโกงมาก พบว่า
ระดับอุดมศึกษาเห็นด้วยมากที่สุด คือ ร้อยละ 83.61 รองลงมาคือ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ร้อย
ละ 77.96 อาชีวศึกษา ร้อยละ 66.58 และมัธยมศึกษาตอนต้น ร้อยละ 62.36 ตามลำดับ และ
ระดับประถมศึกษาเห็นด้วยน้อยที่สุด คือ ร้อยละ 49.29

ร้อยละเด็กที่คุยโทรศัพท์เป็นประจำ พบว่า ระดับอุดมศึกษามีการปฏิบัติมากที่สุด คือ ร้อยละ 64.15 รองลงมาคือ ระดับอาชีวศึกษา ร้อยละ 51.48 มัธยมศึกษาตอนปลาย ร้อยละ 44.44 มัธยมศึกษาตอนต้น ร้อยละ 35.56 และประถมศึกษาที่มีการปฏิบัติน้อยที่สุด คือ ร้อยละ 24.87 สำหรับ เด็กที่อินเทอร์เน็ตเป็นประจำ พบว่า ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีการปฏิบัติมากที่สุด คือ ร้อยละ 61.65 รองลงมาคือ ระดับอุดมศึกษา ร้อยละ 58.33 มัธยมศึกษาตอนต้น ร้อยละ 54.69 อาชีวศึกษา ร้อยละ 41.88 และระดับประถมศึกษาที่มีการปฏิบัติน้อยที่สุด คือ ร้อยละ 34.14 ส่วนร้อยละเด็กที่เล่นเกมออนไลน์ เกมคอมพิวเตอร์และเกมอื่นๆเป็นประจำ พบว่าระดับประถมศึกษาที่มีการปฏิบัติมากที่สุด คือ ร้อยละ 43.52 รองลงมาคือ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ร้อยละ 40.62 มัธยมศึกษาตอนปลาย ร้อยละ 32.17 อาชีวศึกษา ร้อยละ 32.12 และระดับอุดมศึกษามีการปฏิบัติน้อยที่สุด คือ ร้อยละ 24.84

ร้อยละของเด็กที่ยอมรับการอยู่ก่อนแต่งของนักศึกษา พบว่าอุดมศึกษามากที่สุด คือ ร้อยละ 70.60 ซึ่งเป็นร้อยละที่ค่อนข้างสูงใกล้เคียงกับระดับอาชีวศึกษา คือ ร้อยละ 66.20 ส่วนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายยอมรับอยู่ที่ร้อยละ 50.13 ในขณะที่ร้อยละของเด็กที่คิดว่าจะมีเพศสัมพันธ์ก่อนเรียนจบ ระดับอาชีวศึกษามากที่สุด คือ ร้อยละ 17.17 รองลงมาคือ ระดับอุดมศึกษา ร้อยละ 10.35 และเด็กที่ยอมรับว่าเคยมีเพศสัมพันธ์ พบว่าระดับอาชีวศึกษามากที่สุด คือ ร้อยละ 48.40 รองลงมาคือ อุดมศึกษา คือ ร้อยละ 38.27

สรุปสภาพการณ์ที่น่าสนใจของเด็กและเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร ประจำปี 2550-2551

1. เด็กและเยาวชนกรุงเทพมหานครมีปัญหาที่น่าเป็นห่วงหลายด้าน โดยเฉพาะด้านที่มีปัจจัยเสี่ยงสูง ได้แก่
 - 1.1 ด้านสุขภาพพื้นฐาน พิจารณาจากอัตราการตายของทารกแรกคลอดต่อพัน การคลอดสูงถึง 10.71 ราย ซึ่งมีอัตราสูงขึ้น เมื่อเทียบจากข้อมูลในปีที่ผ่านมา คือ 3.41
 - 1.2 ด้านการบริโภค พบว่า เด็กระดับประถม-อุดมศึกษา มีการทานอาหารจานด่วนเป็นประจำ ร้อยละ 5-17 ซึ่งมีอัตราการเพิ่มขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ยจังหวัดในปีที่ผ่านมา นอกจากนี้เด็กประถมยังทานขนมกรุบกรอบและน้ำอัดลมเป็นประจำ คือ ร้อยละ 46 และ 31 ตามลำดับ ซึ่งมีอัตราเพิ่มขึ้นเปรียบเทียบกับปีที่ผ่านมาเช่นกัน

- 1.3 พฤติกรรมการเล่นเกม พิจารณาจากการเล่นเกมออนไลน์ เกมคอมพิวเตอร์ อยู่ในช่วงร้อยละ 25-44 ซึ่งมีอัตราสูงขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ยจังหวัดในปี 2549-2550 คือ ร้อยละ 25-39
 - 1.4 ด้านพฤติกรรมทางเพศ การยอมรับการอยู่ก่อนแต่งอยู่ในช่วงร้อยละ 37-71 ซึ่งเพิ่มขึ้นจากปี 2549-2550 คือร้อยละ 30-67
 - 1.5 การเบี่ยงเบนทางเพศ พิจารณาจากร้อยละของเด็กมัธยมศึกษาตอนต้นถึงอุดมศึกษา ที่มีเพื่อนรักเพศเดียวกัน อยู่ในช่วงร้อยละ 31-75 ซึ่งเพิ่มขึ้นจากปี 2549-2550 คือ ร้อยละ 24-67
 - 1.6 ทัศนคติต่อปัญหาการทุจริตคดโกงของประเทศ เด็กและเยาวชนมีทัศนคติต่อปัญหาการทุจริตคดโกงของประเทศเพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา พิจารณาจากร้อยละเด็กประถมถึงอุดมศึกษา ที่คิดว่าประเทศมีการทุจริตคดโกงในระดับมาก อยู่ในช่วงร้อยละ 49-84 ซึ่งมีอัตราการเพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา คือ ร้อยละ 39-81
 - 1.7 การพยายามฆ่าตัวตายและฆ่าตัวตายสำเร็จ พบว่า จำนวนเด็กที่พยายามฆ่าตัวตายและฆ่าตัวตายสำเร็จเพิ่มจำนวนขึ้นจากปี 2549-2550 อย่างมาก โดยเพิ่มจำนวนขึ้นจากจำนวน 14-54 และ 1.32 คนต่อประชากรแสนคน เป็นจำนวน 39 และ 23 คนต่อประชากรแสนคน ตามลำดับ
 - 1.8 สตรีที่มาทำคลอด พบว่า มีสตรีอายุต่ำกว่า 19 ปี จนถึง 19 ปี มาทำคลอดจำนวน 2,834.25 คนต่อประชากรแสนคน ซึ่งมีอัตราการเพิ่มมากจากปี 2549-2550 ที่มีจำนวน 1,463.68 ต่อประชากรแสนคน
 - 1.9 การเข้าสถานพินิจ พบว่า มีเด็กและเยาวชนที่ถูกส่งเข้าสถานพินิจจำนวน 246.29 ต่อประชากรแสนคน ซึ่งมีอัตราการเพิ่มขึ้นมากจากปีที่ผ่านมา โดยมีจำนวน 81.16 ต่อประชากรแสนคน
2. เด็กและเยาวชนกรุงเทพมหานครมีปัจจัยเสี่ยงต่ำ ได้แก่

- 2.1 ด้านสุขภาพจิต ดูจากร้อยละของเด็กประถมศึกษาถึงอุดมศึกษา ที่ระบุว่าเคยมีอาการเครียดจนนอนไม่หลับหรือปวดท้อง อาเจียน อยู่ในช่วงร้อยละ 26-43 ซึ่งลดลงเมื่อเทียบกับค่าเฉลี่ยจังหวัดในปีที่ผ่านมา ซึ่งอยู่ในช่วงร้อยละ 24-54
- 2.2 การดื่มเหล้าและสูบบุหรี่ พบว่า มีการดื่มเหล้าเป็นครั้งคราวถึงเป็นประจำของเด็กมัธยมศึกษาตอนต้นถึงอุดมศึกษา อยู่ในช่วงร้อยละ 11-59 ส่วนการสูบบุหรี่เป็นครั้งคราวถึงเป็นประจำของเด็กมัธยมศึกษาตอนต้นถึงอุดมศึกษา อยู่ในช่วงร้อยละ 7-39 ซึ่งอัตราการดื่มเหล้าและสูบบุหรี่มีอัตราลดลงเมื่อเปรียบเทียบกับปี 2549-2550 คือ ร้อยละ 12-60 และ 6-43 ตามลำดับ
- 2.3 กรเล่นการพนันต่างๆ อาทิ พนันบอลของเด็กประถมศึกษาถึงอุดมศึกษา อยู่ในช่วงร้อยละ 4-21 ซึ่งลดลงเล็กน้อยเมื่อเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ยจังหวัดในปี 2549-2550 คือ ร้อยละ 6-34
- 2.4 การเสพยาเสพติด มีการเสพยาเสพติดเป็นครั้งคราวถึงเป็นประจำ ได้แก่ การดูโป๊ วิซีดี โป๊ เว็บ โป๊ คลิป โป๊ ของเด็กประถมศึกษาถึงอุดมศึกษา อยู่ในช่วงร้อยละ 5-62 ซึ่งมีอัตราการลดลงเมื่อเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ยจังหวัดในปีที่ผ่านมา
- 2.5 ด้านพฤติกรรมทางเพศ การยอมรับว่าเคยมีเพศสัมพันธ์แล้วของเด็กมัธยมศึกษาตอนต้นถึงอุดมศึกษา อยู่ในช่วงร้อยละ 5-48 ซึ่งลดลงจากค่าเฉลี่ยจังหวัดในปีที่ผ่านมา คือ ร้อยละ 5-59
- 2.6 ด้านปัญหาสุขภาพจิต พิจารณาจากร้อยละของเด็กมัธยมศึกษาตอนต้นถึงอุดมศึกษา ที่พบเห็นการเสพยาเสพติดในสถานศึกษา อยู่ในช่วงร้อยละ 11-29 ซึ่งลดลงจากปีที่ผ่านมา คือร้อยละ 14-28 เมื่อพิจารณาจำนวนเด็กที่ขอรับการบำบัดยาเสพติดซึ่งมีจำนวน 499.11 คนต่อประชากรแสนคน ก็มีอัตราที่ลดลงเมื่อเปรียบเทียบกับข้อมูลในปีที่ผ่านมา ซึ่งอยู่ที่ 638.81 คนต่อประชากรแสนคน

ตารางที่ 1 ตารางสรุปสภาวะการณ์เด็กและเยาวชนกรุงเทพมหานคร ปี 2550-2551

ปัจจัยเสี่ยงสูง	ปัจจัยเสี่ยงต่ำ
1. อนามัยพื้นฐาน/ผดุงครรภ์	1. สุขภาพจิต/ความเครียด
2. การบริโภค ได้แก่ การทานอาหารจานด่วน ขนมกรุบกรอบ และน้ำอัดลม	2. เหล้าบุหรี่
3. การเล่นเกม	3. การพนัน
4. พฤติกรรมทางเพศ ขอมรับการอยู่ก่อนแต่ง	4. สื่อลามก
5. การเบี่ยงเบนทางเพศ	5. พฤติกรรมทางเพศ ขอมรับการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน
6. ทักษะต่อปัญหาการทุจริตคดโกงของประเทศ	6. ยาเสพติด และการบำบัดยาเสพติด
7. การฆ่าตัวตาย	
8. สตรีที่มาทำคลอด	
9. การเข้าสถานพินิจ	

นโยบายเยาวชนแห่งชาติและแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนระยะยาว พ.ศ. 2545-2554

นโยบายเยาวชนแห่งชาติและแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนระยะยาว พ.ศ. 2545-2554 ฉบับนี้เป็นฉบับปัจจุบัน

วิสัยทัศน์

การพัฒนาเด็กและเยาวชนภายใต้เงื่อนไขและหลักประกัน ทั้งปัจจัยภายในและภายนอกประเทศคามทิศทางการปรับยุทธศาสตร์ใหม่ ส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนได้รับความรัก การดูแลเอาใจใส่ และการคุ้มครองจากครอบครัวและสังคม มีความสามารถในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากบริการอย่างสม่ำเสมอ เต็มตามศักยภาพสอดคล้องกับความต้องการตามวัย มีทักษะในการดำรงชีวิต และพึ่งตนเองได้ ตลอดจนรู้จักช่วยเหลือผู้อื่นและสังคม

คุณลักษณะเด็กและเยาวชนที่พึงประสงค์

1. มีความผูกพันในครอบครัว ภาควุมใจในความเป็นไทย มีทักษะในอาชีพและการดำรงชีวิต รู้จักเคารพสิทธิผู้อื่น
2. มีสุขภาพและพลานามัยแข็งแรง รู้จักป้องกันตนเองจากโรคและสิ่งเสพติด
3. มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ จริยธรรม คุณธรรมและมีความรับผิดชอบตามวัย

4. มีเจตคติที่ดีต่อการทำงาน มีศักดิ์ศรีและความภาคภูมิใจในการทำงานสุจริต
5. รู้จักคิดอย่างมีเหตุผลรอบด้าน และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง
6. รู้จักช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาสและมีส่วนร่วมเพื่อการพัฒนาชุมชนและประเทศชาติ

นโยบายเยาวชนแห่งชาติ

1. รัฐ ครอบครัว สถาบันการศึกษา ชุมชน และสื่อมวลชนต้องร่วมกันสนับสนุน กระบวนการเรียนรู้ การเสริมสร้างทักษะชีวิต เพื่อให้เด็กและเยาวชนเกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง มีความคิดและกล้าตัดสินใจบนพื้นฐานของคุณธรรม จริยธรรม ตลอดจนรู้จักปรับตัวเข้ากับสังคมที่เปลี่ยนแปลงได้

2. สนับสนุนให้เด็กและเยาวชนมีความสามารถในการประยุกต์ใช้วิทยาการสมัยใหม่บนพื้นฐานภูมิปัญญาไทย ตลอดจนสามารถประยุกต์หลักธรรมและปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงให้เป็นประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตให้ดีขึ้น สอดคล้องกับความต้องการทั้งในด้านสุขภาพร่างกาย สติปัญญา ความสามารถในการทำงาน อารมณ์ จริยธรรม และความรับผิดชอบตามวัย รวมทั้งสนับสนุนการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชนอย่างสร้างสรรค์ในกิจกรรมชุมชนและสังคมไทย

3. ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครอบครัวมีบทบาทในการดูแล รับผิดชอบการขัดเกลาทางสังคม ตลอดจนปลูกฝังทักษะชีวิตให้แก่เด็กและเยาวชนขนานไปกับองค์กรอื่นในสังคม

4. สนับสนุนการกระจายความรับผิดชอบให้ท้องถิ่นทุกระดับและสื่อมวลชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาครอบครัว เด็กและเยาวชน

5. ปรับแนวคิดของผู้ให้บริการ โดยเฉพาะภาครัฐ ให้ปฏิบัติหน้าที่อย่างโปร่งใสในทุกด้าน และสามารถตรวจสอบได้

6. ใช้กฎหมายเป็นกรอบในการพัฒนาและกำหนดภาระหน้าที่ของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กและเยาวชน

7. เร่งรัดให้มีการติดตาม ประเมินผลการพัฒนาโดยมีดัชนีชี้วัดอย่างเป็นระบบ

แนวคิดการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชน

การมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชนคือการที่เด็กและเยาวชนมีบทบาทและอิทธิพลต่อ กระบวนการ การตัดสินใจ และกิจกรรมต่างๆ ซึ่งสอดคล้องกับอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กในข้อที่ 4 ที่เปิดโอกาสให้เด็กและเยาวชนได้มีบทบาทในสังคมมากขึ้นและนอกจากนั้นยังเป็นการฝึกฝนการ

พัฒนาตนเองเพื่อเป็นพลเมืองในอนาคตที่ดีอีกด้วย การมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชน ประกอบด้วย

-ผู้ใหญ่รับฟังเด็กและเยาวชนนำไปดำเนินการ

-เด็กและเยาวชนแสดงความคิดเห็นและข้อกังวล

-เด็กและเยาวชนมีส่วนร่วมในการวางแผน การจัดการ การปฏิบัติการและการ

ประเมินผลโครงการ

-เด็กและเยาวชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

-เด็กและเยาวชนเป็นผู้ริเริ่มและรับผิดชอบในกระบวนการมีส่วนร่วม

ตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก มีได้ประกาศปฏิญญาสากลร่วมกันในการดูแล พัฒนา และ ป้องกันเด็ก ซึ่งมีส่วนที่กล่าวถึงเด็กและเยาวชนในการมีส่วนร่วมในสังคมว่า

ข้อ 1 เด็ก หมายถึง มนุษย์ทุกคนที่อายุต่ำกว่าสิบแปดปี เว้นแต่จะบรรลุนิติภาวะก่อนหน้านั้นตามกฎหมายที่ใช้บังคับแก่เด็กนั้น

ข้อ 12 รัฐภาคีจะประกันแก่เด็กที่สามารถ มีความคิดเห็นเป็นของตนเองได้แล้ว ซึ่งสิทธิที่จะแสดงความคิดเห็นเหล่านั้น โดยเสรีในทุกๆเรื่องที่มีผลกระทบต่อเด็ก ทั้งนี้ ความคิดเห็นดังกล่าวของเด็กจะได้รับการพิจารณาตามสมควรแก่อายุและวุฒิภาวะของเด็กนั้น

ข้อ 13 เด็กจะมีสิทธิที่จะมีเสรีภาพในการแสดงออก สิทธินี้รวมถึงเสรีภาพที่จะแสวงหา ใ้ได้รับ หรือถ่ายทอดข้อมูลข่าวสาร และความคิดทุกลักษณะ โดยไม่ถูกจำกัดโดยเขตแดน ไม่ว่าจะโดยวาจา โดยลายลักษณ์อักษร หรือการตีพิมพ์ในรูปแบบของศิลปะหรือผ่านสื่ออื่นใดตามที่เด็กเลือก

ข้อ 14 รัฐภาคีจะเคารพต่อสิทธิของเด็กที่จะมีเสรีภาพทางความคิด มโนธรรมและศาสนา

ข้อ 15 รัฐภาคียอมรับสิทธิของเด็กที่จะมีเสรีภาพในการสมาคม และเสรีภาพในการชุมนุมอย่างสงบ

ทฤษฎีและแนวทางการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชน

แนวทางการมีส่วนร่วม มี 2 แนวทางได้แก่(สมพงษ์ จิตระดับ, 2553)

1.แนวทางบนพื้นฐานของปัญหา (Problem-Based)

การทำงานที่มองปัญหาเป็นที่ตั้ง ให้ความสำคัญกับปัญหาที่เกิดขึ้น แล้วหาวิธีการแก้ไข ปัญหามากกว่าป้องกันปัญหาไม่ให้เกิดขึ้น ซึ่งการแก้ปัญหามักมีความซับซ้อน ต้องอาศัยผู้เชี่ยวชาญ เรียกว่าเป็นการแก้ไขปัญหาที่ปลายเหตุ ไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างยั่งยืน

2.แนวทางบนพื้นฐานของการพัฒนา (Positive Model)

การทำงานที่มองเด็กและเยาวชนมีศักยภาพในการคิดสร้างสรรค์ ให้ความสำคัญกับการทำกิจกรรมที่มีส่วนร่วมทั้งในด้านของครอบครัว กลุ่มเพื่อน โรงเรียนและชุมชน เรียกว่าเป็นกระบวนการเชื่อมโยงทรัพยากรภายในชุมชน นำไปสู่การบูรณาการอันเป็นการสร้างภูมิคุ้มกันจากปัจจัยเสี่ยงและป้องกันปัญหาที่ต้นเหตุ

บริบทของการมีส่วนร่วม ประกอบด้วย

1.ด้านพื้นที่ ได้แก่ บุคคล ในบ้าน เพื่อนบ้าน หมู่บ้าน เมือง จังหวัด ภูมิภาค ประเทศและโลก

2.ด้านสถาบัน ได้แก่ ครอบครัว โรงเรียน สถานที่ทำงาน สถานที่บริการสาธารณสุข สถานบริการทางสังคม สถาบันทางศาสนา สถาบันทางศาสนา สถาบันทางวัฒนธรรม สมาคมเยาวชน องค์กรชุมชน สื่อ สถาบันตุลาการ สถาบันการเมือง ภาคธุรกิจและอื่นๆ

บทบาทการมีส่วนร่วม ได้แก่

1.การรับฟัง การพูด การอธิบาย การตัดสินใจ การค้นคว้าวิจัย การวางแผน การกำหนดนโยบายการสื่อสาร

2. การดำเนินการโครงการ การติดตามประเมินผล การนำ การจัดการ การสอนการเรียนรู้ การอำนวยความสะดวก

3.การเจรจาต่อรอง การให้คำปรึกษา การกระจายรายได้ การระดมทุนและการแสดง

ขั้นตอนในการมีส่วนร่วม มี 3 ขั้นตอนได้แก่

1. การเสริมสร้างศักยภาพ
2. การมีส่วนร่วมในสังคม
3. การมีส่วนร่วมในโครงการ

Ladder of Participation Model(โรเจอร์ เอ ฮาร์ท แปลโดย จงเจริญ ศรีแก้ว, 2540) ได้ใช้ระดับขั้นของบันไดเป็นสิ่งอธิบายรูปแบบของการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชน ได้แก่

บันไดแห่งการมีส่วนร่วม ระดับของการมีส่วนร่วมของผู้เยาว์

ขั้นไม่มีส่วนร่วม

ขั้นที่ 1 การบงการทางอ้อม (Manipulation) คือ บันไดแห่งการมีส่วนร่วมต่ำที่สุด ตัวอย่างเช่น เด็กได้รับคำสั่งให้ถือป้ายณรงค์เกี่ยวกับผลของนโยบายทางสังคมที่มีต่อเด็ก โดยที่เด็กไม่ได้เข้าใจว่าป้ายนั้นหมายความว่าอะไร หรือการกระทำของตนมีผลอย่างไร หรือเรียกว่าเป็นการนำเด็กเป็นเครื่องมือหรือบงการเด็กให้ทำนั่นเอง

ขั้นที่ 2 เป็น ไม้ประดับ (Decoration) คือ บันไดขั้นที่สองของการมีส่วนร่วม ในขั้นนี้เด็กจะมีส่วนร่วมมากขึ้น เช่นการเดินร่ำในงาน โดยที่ผู้ใหญ่จัดให้ โดยที่ไม่รู้ว่าเป็นงานอะไร เด็กไม่มีส่วนในการจัดงาน ผู้ใหญ่ใช้เด็กเป็นตัวชูประเด็นทางอ้อม

ขั้นที่ 3 การทำพ้อเป็นพิธี (Tokenism) คือ บันไดขั้นที่สามของการมีส่วนร่วม รูปแบบคือ เด็กๆจะได้พูด แต่ก็เป็นการพูดที่ไม่ใช้ความคิดเห็นของตนเอง เด็กไม่ได้เลือกหรือแทบจะไม่ได้เลือกเรื่องที่จะพูดหรือวิธีการที่จะสื่อสารเลย โดยทั่วไปโครงการที่จัดทำขึ้นโดยผู้ใหญ่เพื่อประโยชน์สูงสุดของเด็กก็ยังมีการใช้เด็กเป็นเครื่องมือในทางใดทางหนึ่งนั่นเอง

ขั้นรูปแบบของการมีส่วนร่วมที่แท้จริง

ขั้นที่ 4 ถูกมอบหมายให้ทำ แต่ก็ได้รับทราบก่อน (Assigned but Informed) คือ บันไดขั้นที่สี่ของการมีส่วนร่วม เด็กๆมีความเข้าใจวัตถุประสงค์ของโครงการ รู้ว่าใครเป็นผู้ดำเนินการ ซึ่ง

เด็กๆ ได้มีโอกาสที่จะเข้าร่วมโดยอาสาสมัครหลังจากเข้าใจความเป็นมาอย่างดีแล้ว ตัวอย่าง ในการประชุมสุดยอดสำหรับเด็กที่จัดขึ้น โดยสำนักงานใหญ่สหประชาชาติในนิวยอร์ก เด็กคนหนึ่งจะ ได้รับมอบหมายให้ดูแลผู้นำหนึ่งคน ซึ่งเด็กจะต้องมีความชำนาญเส้นทางในตึกสหประชาชาติและ พิธีการต่างๆ

ขั้นที่ 5 ได้รับการปรึกษาและรับทราบ (Consulted and Informed) คือ บันไดขั้นที่ห้าของ การมีส่วนร่วม ในขั้นนี้เด็กและเยาวชนอาจเป็นผู้ให้คำปรึกษากับผู้ใหญ่ได้ ตัวอย่าง ไอเดียการผลิต รายการทีวีใหม่ๆที่ได้มาจากการปรึกษาร่วมกันระหว่างเด็กและผู้ใหญ่ โปรแกรมโทรทัศน์ต้นทุนต่ำ จะถูกสร้างสรรค์และวิพากษ์วิจารณ์โดยเด็กๆ จากนั้นทางบริษัทก็จัดทำโปรแกรมเหล่านี้ให้เด็ก ผู้เชี่ยวชาญกลุ่มเดิมได้ชมอีกครั้ง ซึ่งตัวอย่างนี้จะแตกต่างจากสำรวจภาคธุรกิจ ที่เด็กจะได้ค่าจ้างแต่ ไม่ได้มีส่วนร่วมและทราบผลในกระบวนการพิจารณาผลิตภัณฑ์โดยรวม

ขั้นที่ 6 ผู้ใหญ่ริเริ่ม ร่วมตัดสินใจกับเด็ก (Adult-Initiated, Shared Decisions with Children) คือ บันไดขั้นที่หกของการมีส่วนร่วม โดยโครงการในระดับนี้จะริเริ่มโดยผู้ใหญ่แต่การตัดสินใจ นั้นทำร่วมกับเด็ก ตัวอย่าง โครงการออกแบบสวนสาธารณะเอนกประสงค์ ซึ่งจะดึงคนในชุมชน ทุกกลุ่มมาร่วมกันออกแบบ แต่จะให้ความสำคัญกับกลุ่มเด็กและเยาวชนเป็นพิเศษ เนื่องจากจะเป็น กลุ่มที่ใช้ประโยชน์จากสวนสาธารณะนี้ เด็กๆจะได้ใช้ความคิดโต้เถียงกันในการใช้วัสดุต่างๆ ออกแบบสวนจำลอง ซึ่งจะทำให้สถาปนิกที่ออกแบบสามารถผสมผสานทั้งรูปแบบและประเด็ก ต่างๆเข้ากันได้อย่างลงตัว

ขั้นที่ 7 เด็กริเริ่มและกำหนด (Child-Initiated and Directed) คือ บันไดขั้นที่เจ็ดของการมี ส่วนร่วม ตัวอย่างการสร้างเขื่อนกั้นน้ำจำลองขนาดใหญ่โดยเด็กอายุ 8 ขวบเกือบ 50 คน เด็กเหล่านี้ ช่วยกันสร้างเขื่อนทรายหลังโรงเรียน โดยใช้เวลาหลายเดือน เงื่อนไขที่สนับสนุนเด็กๆเหล่านี้ คือ เจ้าหน้าที่หรือผู้ใหญ่ที่เข้าใจคุณค่าของกิจกรรมการเล่นเป็นอย่างดีและไม่เข้าแทรกแซงหรือ กำกับเด็กๆ แต่ส่วนใหญ่แล้วผู้ใหญ่ก็ยังอดใจที่จะเล่นบทผู้กำหับไม่ได้

ขั้นที่ 8 เด็กริเริ่ม ร่วมตัดสินใจกับผู้ใหญ่ (Child-Initiated, Shared Decisions with Adults) คือ บันไดขั้นสูงสุดของการมีส่วนร่วม ตัวอย่างที่ดีที่สุด คือ โรงเรียนของรัฐในอเมริกาแห่งหนึ่ง

เด็กชายอายุ 10 ขวบสองคนได้แอบสังเกตครูคนหนึ่งนำกลุ่มเด็กจากอีกชั้นหนึ่งไปส่องพฤติกรรม
สัตว์ในป่าใกล้โรงเรียน วิธีการของครูคือการสังเกตการณ์โดยมองผ่านซุ้มที่ทำหลอกตาไว้ เด็กสอง
คนได้เขียนแบบสิ่งที่ครูได้ทำโดยการสร้างซุ้มบังตาขึ้นได้โต๊ะและสังเกตพฤติกรรมคนอื่น ๆ ในชั้น
เรียน ครูประจำชั้นของเด็กทั้งสองสังเกตเห็นเรื่องนี้และช่วยสนับสนุนเด็กๆ โดยให้คำแนะนำว่า
ควรปรับบังตาและรูปแบบของซุ้มสังเกตการณ์นั้นอย่างไร เพื่อให้ทำหน้าที่ได้ดีขึ้น กิจกรรมใน
ลักษณะนี้เป็นสิ่งที่มีคุณค่าเพราะเด็กได้เรียนรู้เกี่ยวกับตัวเอง โดยการสังเกตพฤติกรรมของเพื่อนๆ
ในวัยเดียวกัน และยังมีประโยชน์มากขึ้น เมื่อเวลาเลิกเรียนเด็กๆ ช่วยกันแก้ปัญหาความขัดแย้งที่ยัง
แนะนำวิธีการจัดการและปรับปรุงชั้นเรียนเสียใหม่

แม้ว่าชั้นบันไดแห่งการมีส่วนร่วมที่อธิบายไปแล้วนั้นจะมีประโยชน์ในการพิจารณา
ลักษณะการมีส่วนร่วมของเด็กแต่ก็ไม่ควรใช้ชั้นบันไดเหล่านั้นเป็นตัวชี้วัดคุณภาพโครงการใดๆ
เพราะมีปัจจัยหลายอย่างที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของเด็ก ตัวอย่างเช่น เด็กวัยก่อนเข้าโรงเรียนอาจมี
ส่วนร่วมได้เพียงการช่วยยกของเข้าไปในสนามเด็กเล่น แต่วัยรุ่นสาวอาจมีส่วนร่วมโดยการ
มองเห็นภาพการก่อสร้างทั้งหมด การมีส่วนร่วมของเด็กจึงไม่จำเป็นต้องอยู่บนบันไดขั้นสูงสุด
เสมอไป

Franklin Model ประกอบด้วย

1. Non-Participation

ระดับ 0 เด็กและเยาวชนถูกละเลย

ระดับ 1 ผู้ใหญ่กำหนดกฎและตัดสินใจทั้งหมด

1. Pre-Participation

ระดับ 2 ผู้ใหญ่กำหนด ให้เหตุผลและอธิบาย

ระดับ 3 การบงการแต่เด็กต้องเห็นด้วย

ระดับ 4 การแสดง การร้องเพลง การเต้นรำ

ระดับ 5 การมีอิทธิพลเล็กน้อย เด็กตัดสินใจในเรื่องเล็กๆ

2. Participation

ระดับ 6 การเชื่อเชียว ผู้ใหญ่ให้เด็กแสดงความคิดเห็นแต่ผู้ใหญ่ตัดสินใจ

ระดับ 7 การปรึกษาหารือ ผู้ใหญ่หารือเด็กและเยาวชน

ระดับ 8 การตัดสินใจร่วมกัน ผู้ใหญ่กับเด็กและเยาวชนตัดสินใจด้วยกัน

ระดับ 9 เด็กและเยาวชนนำและผู้ใหญ่หนุน

ระดับ 10 เด็กและเยาวชนตัดสินใจ ผู้ใหญ่มีส่วนร่วมเฉพาะเมื่อขอร้องเท่านั้น

กระบวนการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชน

ระดับที่ 1 การรับฟังความคิดเห็นของเด็กด้วยบรรยากาศประชาธิปไตย อิสระเสรี เปิดโอกาสและอย่าคิดแทนเด็ก เน้นการมีส่วนร่วมในการแสดงออกทุกเรื่อง ทุกประเด็น ทุกข้อมูลของเด็กทุกคนทั้งในระบบและนอกระบบ

ระดับที่ 2 สนับสนุนให้เด็กกล้าแสดงออก รับฟังความคิดเห็นในเชิงสร้างสรรค์ วิสัยทัศน์เชิงนโยบาย หลักการและเหตุผล ธรรมชาติของการทำงาน การระดมความคิดเห็น ความแตกต่างหลากหลายของสิ่งที่เด็กสนใจร่วมกัน การไม่ปิดกั้นทัศนะของเด็กในเชิงกำหนดกรอบ หรือเนื้องานที่ผู้ใหญ่ต้องการให้เด็กปฏิบัติตาม การเชื่อมั่นและให้ความสำคัญกับสิ่งที่เด็กคิดอย่างบริสุทธิ์ใจ

ระดับที่ 3 นำความคิดของเด็กขับเคลื่อนไปสู่การเตรียมการในเรื่องการปฏิบัติจริงได้ การยอมรับคุณค่าทางความคิด ให้คำแนะนำในเชิงสานต่อ ไม่วิพากษ์วิจารณ์โดยใช้ความคิดของผู้ใหญ่เป็นพื้นฐานหรือด่วนตัดสินใจที่ทำให้เด็กสูญเสียความเชื่อมั่นและกำลังใจในการทำงานลง

ระดับที่ 4 สนับสนุนให้เด็กมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ กระบวนการตัดสินใจของเด็กและเยาวชนมีส่วนสำคัญต่อความรับผิดชอบ การผูกพัน และการเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ผลโดยตรงที่เกิดขึ้นกับเด็กและเยาวชนเป็นสำคัญ

ระดับที่ 5 การร่วมกันดำเนินการ แสดงศักยภาพ ความรับผิดชอบต่อการตัดสินใจเชิงนโยบาย กระบวนการทุกขั้นตอน โครงการ กิจกรรมที่ดำเนินการร่วมกัน เด็กจะริเริ่มตามความสนใจ ความคิดเห็นมีส่วนร่วมการตัดสินใจจะพัฒนาทำให้เด็กรู้สึกการเป็นเจ้าของ เชิงนโยบาย ร่วมกัน ทุ่มเทการขับเคลื่อนในการทำงาน แสดงความรับผิดชอบต่อเต็มที่ และสามารถประเมินผลงานที่เกิดขึ้นได้ตามวัตถุประสงค์

จากงานวิจัยวิทยาศาสตร์เพื่อสุขภาพทางสังคม การริเริ่มจากเยาวชน (สุริชัย หวันแก้ว, 2549) ได้แสดงถึงองค์ประกอบของการมีส่วนร่วมของเยาวชน ซึ่งจะเกิดขึ้นจาก 2 ปัจจัย ได้แก่

1. บริบทอันจำเพาะ
2. ปัจจัยภายในตัวเยาวชนเอง

บริบทอันจำเพาะ ประกอบไปด้วย

1. การนำเสนอโอกาส หรือการเผยแพร่กิจกรรมที่กว้างขวางพอ เช่น การนำเสนอผ่านวารสาร ผ่านทางอินเทอร์เน็ต เป็นต้น
2. ความสนุก ความสนุกสนานที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมนั้นๆ คือแรงกระตุ้นให้เกิดการใฝ่รู้ ด้วยใจรัก แต่อย่างไรก็ดี ความสนุกของเยาวชนแต่ละคนก็ไม่เหมือนกัน เช่น บางคนชอบความบันเทิง บางคนชอบการถกเถียงเชิงวิชาการ เป็นต้น
3. เวลา การจัดการเวลาเป็นเรื่องที่สำคัญ เนื่องจากเป็นปัจจัยเงื่อนไขในการมีส่วนร่วมได้
4. เพื่อน ความรู้สึกเป็นมิตรภาพ ด้านแรก ทำให้เกิดความกล้าคิดกล้าทำ ด้านต่อมาคือ การแสดงออกสะท้อนให้เห็นตนเอง

5. เหตุการณ์ภายนอก การเชื่อมโยงสถานการณ์แวดล้อมที่น่าสนใจกับกิจกรรม ทำให้
เยาวชนอาจจะเข้าร่วมกิจกรรม

ปัจจัยภายในตัวเยาวชนเอง ประกอบไปด้วย

1. ความรู้สึกไม่อาจนิ่งเฉยต่อความไม่ถูกต้อง
2. ความรู้พื้นฐาน
3. ความใฝ่รู้ เป็นปัจจัยเสริมจากความรู้พื้นฐาน
4. ประสบการณ์

กลุ่มเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร

กลุ่มเยาวชนเกิดจากการรวมตัวกันของเยาวชนที่มีทั้งความเหมือนกันและความแตกต่างกัน
มารวมกลุ่มกันเพื่อวัตถุประสงค์ใดวัตถุประสงค์หนึ่ง ทั้งนี้การรวมตัวกันนั้นก็เพื่อการแก้ไขหรือ
พัฒนาทั้งในระดับตนเอง สังคมและประเทศชาติ สำหรับกลุ่มเยาวชนที่ได้รวมตัวกันนั้น มีอยู่
มากมายนับไม่ถ้วน ซึ่งมีทั้งกลุ่มเยาวชนที่มีลักษณะเป็นทางการและลักษณะไม่เป็นทางการ คือการ
จัดตั้งอยู่อย่างอิสระ สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ
และผู้สูงอายุได้เปิดโอกาสให้กลุ่มเยาวชนลงทะเบียนกับสำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์
เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ เพื่อขึ้นทะเบียนเป็นกลุ่มเยาวชน มีจำนวนทั้งสิ้น
ทั่วประเทศ 73 กลุ่ม ซึ่งแบ่งเป็นกลุ่มเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร ได้ 29 กลุ่ม ได้แก่

1. ด้านเอดส์ เพศศึกษา ด้านการป้องกันสิ่งเสพติด ด้านสุขภาพกาย สุขภาพจิตและ
การคุ้มครองผู้บริโภค
 1. แกนนำป้องกันยาเสพติด ส.ว. เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร
 2. เครือข่ายเยาวชนคลองเตย เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร
 3. ชมรมเยาวชนอาสา ชาวเลือดหมู-ดำ เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร
 4. ชมรมอาสาสมัครกลุ่มสหไทย เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร
 5. ผู้นำนักเรียนกลุ่มเพื่อเพื่อน โรงเรียนเตรียมอุดมพัฒนาการ เขตสวนหลวง
กรุงเทพมหานคร

6. ศูนย์อำนวยการประสานงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดภาคเยาวชน (ศอ.ปส.ย) เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร
7. ส.น.จิตอาสา เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร
2. ด้านการศึกษาด้านศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม
 1. คณะเยาวชน โครงการเฉลิมพระเกียรติ 84 พรรษา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ เขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร
 2. เครือข่ายประธานนักเรียนกรุงเทพมหานครและปริมณฑล เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร
 3. ชมรม V-star club โรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร
 4. ชมรมอาสาสมัครส่งเสริมพระพุทธศาสนา โรงเรียนสุวรรณสุทธารามวิทยา เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร
 5. โรงเรียนมัธยมวัดเบญจมบพิตร เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร
3. ด้านสิทธิเด็กและสิทธิมนุษยชนด้านการเมืองและประชาธิปไตย ด้านการลดความรุนแรงและการใช้สันติวิธี
 1. Youth Advisory Panel (YAP) คณะกรรมการเยาวชนที่ปรึกษาแห่งสหประชาชาติ
 2. กลุ่มเยาวชนอาสาสมัครคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิกรุงเทพมหานคร เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร
 3. เครือข่ายเยาวชนประชาธิปไตย เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร
 4. ราม-เพื่อนอาสา เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร
 5. ศูนย์ประสานงานเยาวชนเพื่อประชาธิปไตย (YPD) เขตบางเขน กรุงเทพมหานคร
 6. สारวัครนักเรียน เขตสวนหลวง กรุงเทพมหานคร
4. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมด้านสื่อด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และพลังงานด้านการท่องเที่ยว กีฬา และนันทนาการ
 1. เครือข่ายเยาวชนโครงการพัฒนาเยาวชนพัฒนาชาติ

2. ยูวโฆษก เขตคูสิต กรุงเทพมหานคร
3. โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร
5. ด้านชนเผ่าและชาติพันธุ์ด้านคนพิการด้านผู้ด้อยโอกาสและผู้อยู่ในสภาวะยากลำบากด้านการทำงานกับเด็กและเยาวชนในกระบวนการยุติธรรม
 1. ชมรมเด็กและเยาวชนดีเด่น สภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร
 2. สภายาวชนกลุ่มเขตกรุงเทพใต้
 3. สภายาวชนเขตสัมพันธวงศ์
 4. สภายาวชนกลุ่มเขตวังทองหลาง
 5. สภายาวชนกรุงเทพมหานคร
6. ด้านเกษตรกรรมและการพัฒนาอาชีพด้านชุมชนและชุมชนแออัดและด้านอื่นๆ
 1. กลุ่มเยาวชนวัดแคนางเล็ง
 2. Teen Town Group เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร
 3. สภายาวชนเขตบางกะปิ บางกะปิ กรุงเทพมหานคร

ปัจจัยภายในตัวบุคคลที่ส่งผลต่อทักษะชีวิตของเยาวชน

1. ตัวแปรแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นแรงผลักดันที่เกิดขึ้นภายในตัวบุคคลในรูปของความต้องการความสำเร็จ (Need for Achievement) เป็นความเข้าใจตนเองทั้งในด้านความสามารถ ความถนัด รวมทั้งศักยภาพอื่นๆ และจะต้องมีความปรารถนาที่จะใช้ความสามารถและศักยภาพนั้นอย่างเต็มที่ (Lindgren.1987:31-34) ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เป็นผู้ที่มีความพยายาม มานะ อดทน ต่อกิจกรรมที่ยากทั้งปวง เป็นผู้ที่มีความกระตือรือร้นสูง เป็นผู้ยอมรับความผิดพลาดและพร้อมที่จะปรับปรุง มีความเชื่อมั่นในตนเองและยอมรับฟังความคิดเห็นของคนอื่น

2. ตัวแปรมโนภาพแห่งตน

มโนภาพแห่งตน เป็นความรู้สึกที่มีต่อตนเองซึ่งเกิดขึ้นภายในตัวบุคคลเป็นผลรวมทั้งหมดของ ลักษณะประจำตัว ความสามารถ ค่านิยม เจตคติ ที่บุคคลเชื่อว่าเป็นสิ่งอธิบายตัวเขาว่าเป็นอย่างไร มโนภาพแห่งตนสามารถแบ่งออกได้เป็น 4 ภาพ คือ

1. Ideal Self เป็นภาพที่บุคคลอยากเห็น อยากเป็น ในอนาคตสำหรับบางคนภาพจะชัดเจน เพราะเขาารู้สึกถึงการเปลี่ยนแปลงสิ่งที่เขาต้องการในชีวิต และจะต้องทำอะไรจึงจะเป็นได้สำหรับ บางคนอาจจะมโนภาพไม่ชัดเจน และบางคนอาจจะมโนภาพที่ไม่สอดคล้องกับความจริงหรือเป็นไปได้ สิ่งที่ทำมักจะทำให้บุคคลมีปัญหา ก็คือ การที่บุคคลคิดว่าได้บรรลุตนตามอุดมคติแล้วซึ่งในความเป็นจริงจะต้องใช้เวลายาวนานและอาศัยการตระหนักรู้ตนเองและต้องใช้เวลาพอสมควรในการที่จะบรรลุ พ่อแม่บางคนสร้างภาพที่เด็กควรเป็นหรือจะได้รับการยอมรับไว้ให้เด็กซึ่งจะทำให้เด็กไม่มีความสุขเพราะความคาดหวังเหล่านี้อาจไม่ตรงกับสิ่งที่เขาปรารถนาอยากเป็น ความสมบูรณ์ในอุดมคติและภาพ 4 ส่วนของมโนภาพแห่งตนจะต้องเป็นสิ่งเดียวกันให้ได้แต่อย่างไรก็ตามภาพ 4 ส่วนนี้ไม่สามารถทับกันได้สนิทได้ตลอดไปแต่บางครั้งจะเป็นภาพที่เข้ามาใกล้และทับกันก็จะทำให้บุคคลมีความสุข โดยสรุป ตนตามอุดมคติคือ ตัวตนที่บุคคลปรารถนาจะเป็น หรือที่ควรจะเป็นซึ่งยึดมั่นในคุณงามความดีมีคุณธรรม จริยธรรม เกิดจากการอบรมสั่งสอนให้รู้จักคิดชอบชั่วดีถ้าปฏิบัติได้บุคคลก็จะรู้สึกภูมิใจ ชื่นชมในตนเอง ถ้าไม่ได้ก็จะรู้สึกหดหู่เสียใจ อาจถึงขั้นเกลียดตัวเอง ท้อถอย หรือหมดหวัง

2. Looking - Glass Self เป็นภาพตนเองที่บุคคลคิดว่าคนอื่นมองว่าเขาเป็นคนอย่างไร เป็นภาพของตนเองที่เป็นค่านิยม ความเชื่อข้อกำหนดของสังคม (คนอื่นหรือสังคมต้องการให้เป็น) ตนตามความต้องการของสังคมนี้นี้เป็นส่วนที่ได้จากการปรุงแต่งตามค่านิยมหรือตามความต้องการของสังคมหรืออาจจะใช้คำว่า Public-self ก็จะมี ความหมายใกล้เคียงกัน

3. Self - Image ตนตามการรับรู้ หมายถึง ความรู้สึกที่แท้จริงของตนเองที่รับรู้เกี่ยวกับตนเองซึ่งการรับรู้นี้อาจจะตรงกับที่เป็นจริง ๆ หรือไม่ตรงก็ได้ถ้าการรับรู้ตนเองเป็นด้านบวกก็จะทำให้มีเป้าหมายในชีวิตและมีความสุขได้แต่ถ้ามีในทางลบก็จะไม่มีความสุข

4. Real-Self หรือ Actual - Self ตนตามความเป็นจริงหรือตนตามอัตภาพหมายถึง ตัวตนที่เป็นจริง ๆ ไม่เกี่ยวกับการได้รับการยอมรับหรือไม่ได้รับการยอมรับของบุคคลรอบข้างซึ่งต้องใช้เวลาในการค้นพบตนเองว่าเป็นคนชนิดใด มีความรู้สึกนึกคิดอย่างไรในการดำเนินชีวิต มีความสัมพันธ์กับผู้อื่นอย่างไร มีความสามารถด้านไหนซึ่งอาจต้องใช้เวลาอันนาน ซึ่งจะเป็นกระบวนการที่ทำให้พัฒนาการของการตระหนักรู้ในตนเอง (Self-awareness) เพิ่มขึ้นด้วย Carl Roger ได้เสนอว่าพ่อแม่ผู้ปกครองที่มีปฏิสัมพันธ์และการตอบสนองในกระบวนการอบรม

เลี้ยงดูที่มีรูปแบบพฤติกรรมที่ยอมรับเด็กอย่างมีเงื่อนไขและยอมรับอย่างไม่มีเงื่อนไขจะ ค่อย ๆ พัฒนาการนับถือตนเองของบุคคลและได้อธิบายเกี่ยวกับตนตามอัตภาพและตนตามอุดมคติได้มาก โดยเน้นเรื่องตนตามอุดมคติที่มาจากกรอบเลี้ยงดูอบรมสั่งสอนให้ยึดมั่นคุณงามความดีมีคุณธรรม จริยธรรมรู้จักผิดชอบชั่วดีจากพ่อแม่ผู้ปกครองและบุคคลรอบข้างซึ่งอาจแตกต่างจากตัวตนที่แท้จริงของเขาตั้งนั้นปัญหาและ โจทย์ชีวิตอาจจะเกิดจากสาเหตุของการที่ตนที่เป็นจริงกับตนที่ปรารถนาจะเป็นห่างกันมากก็จะทำให้บุคคลรู้สึกหดหู่เสียใจ หรือถึงขั้นเกลียดตัวเอง ท้อถอยหมดหวังและสูญเสียการนับถือหรือภาคภูมิใจในตัวเองได้ แต่ถ้าหากตนที่เป็นจริงกับตนที่ปรารถนาจะเป็นใกล้เคียงกันหรือทับกันสนิทคนจะมีความนับถือตนเองสูงบุคคลจะรู้สึกภาคภูมิใจ และชื่นชมในตัวเอง (Joseph Massie and John Douglas, *Managing : A Contemporary Introduction* (Englewood Cliffs, NJ : Prentice-Hall), P. 317.)

3. ตัวแปรการปรับตัว

การปรับตัวเป็นความสามารถของนักเรียนในการที่จะสร้างสัมพันธภาพกับบุคคลทั่วไปและกลุ่ม มีความรู้และทักษะการเข้าสังคม เป็นบุคคลที่มีความมั่นคงในจิตใจ สามารถปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้ และมีความเป็นกันเอง ซึ่งในการแสวงหาจุดมุ่งหมายในการดำเนินชีวิตของบุคคลนั้นจะต้องพบกับปัญหาอุปสรรคต่างๆ บุคคลที่มีความพยายามมากสามารถหาวิธีการ ได้อย่างเหมาะสมและสามารถผ่านอุปสรรคไปได้ ในขณะที่บางคนไม่สามารถแก้ปัญหาได้จึงเกิดพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนไปจากเดิม เช่น หลีกเลี่ยงปัญหาหรือตั้งเป้าหมายใหม่และปฏิเสธว่าตนไม่อาจเอาชนะอุปสรรคได้ (ประภาวดี เหล่าพูลสุข, 2539: 22; อ้างอิงจาก Shaffer. 1956) ในชีวิตการปรับตัวจะเกิดขึ้นกับทุกคน และเกิดขึ้นตลอดเวลาทั้งนี้เนื่องจากมนุษย์เป็นสัตว์สังคม

ปัจจัยภายนอกที่มีผลต่อทักษะชีวิตของเยาวชน

การขัดเกลาทางสังคม หมายถึง กระบวนการในการถ่ายทอดความรู้ ความคิด ทักษะคติ อุดมการณ์ บุคลิกภาพของสมาชิกในสังคมจากรุ่นหนึ่ง ไปสู่อีกรุ่นหนึ่ง ซึ่งเป็นไปทั้งทางตรงและทางอ้อม โดยผ่านตัวแทนของสังคม เช่น ครอบครัว สถานศึกษา สื่อมวลชน กลุ่มเพื่อน สถานที่ทำงานและองค์กรทางสังคมต่างๆ เพื่อให้บุคคลมีแบบของประพฤติที่สอดคล้องกับกลุ่มบุคคลเรียนรู้ที่จะปรับตัวเข้ากับคนอื่น ๆ และสังคมแวดล้อม การขัดเกลาทางสังคมจะเกิดขึ้นตลอดตั้งแต่เด็กจนเป็นผู้ใหญ่

(ออนไลน์: <http://eu.lib.kmutt.ac.th/elearning/Courseware/SSC261/Text/A4.pdf>) โดยเฉพาะการขัดเกลาเยาวชนในช่วงวัยรุ่น เพราะเป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงหลายอย่างทั้งร่างกายและจิตใจ (สงวน

ศรี วิรัชชัย,2527:36; สุพัตรา สุภาพ, 2549:39, 41 อ้างถึงในฉินา ฉิมทองดี,2550แนวทางการจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมสำนักสากลของเยาวชน ครุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนศึกษา ภาควิชา นโยบาย การจัดการ และความเป็นผู้นำทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา2550)

ความหมายของการขัดเกลากายทางสังคม

แลนดิส (Landis,2001) ให้ความหมายการขัดเกลากายทางสังคม หมายถึงการเรียนรู้ ความคาดหวัง อุปนิสัย ทักษะ ค่านิยม ความเชื่อ และสิ่งที่จำเป็นสำหรับการอยู่รวมในกลุ่มสังคมอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งการขัดเกลากายทางสังคมจะเกิดขึ้นผ่านการมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่นที่เรียกว่า ตัวแทนของการขัดเกลากายทางสังคม (agents of socialization)

ศิริรัตน์ แอดสกุล (2553) เป็นการเรียนรู้ของสมาชิกในสังคมทั้งทางตรงและทางอ้อม ทั้งรูปแบบที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการถ่ายทอดวัฒนธรรมจากรุ่นหนึ่งไปยังอีกรุ่นหนึ่งและเพื่อเป็นการพัฒนาบุคลิกภาพของคนให้เป็นที่ต้องการของสังคม ตลอดจนเป็นการสร้างความเป็นตัวตนให้กับตนเอง เพื่อให้อยู่ในสังคมได้อย่างเหมาะสม

คลังปัญญาไทย(2550) ความหมายของการขัดเกลากายทางสังคม (Socialization) คือ กระบวนการที่สังคมหรือกลุ่มสั่งสอนโดยตรงหรือโดยอ้อมให้ ผู้ที่จะเป็นสมาชิกของกลุ่มได้เรียนรู้และรับเอาระเบียบวิธีกฎเกณฑ์ ความประพฤติ และค่านิยมต่างๆที่กลุ่มได้กำหนดไว้เป็นระเบียบของความประพฤติและความสัมพันธ์ของสมาชิกของสังคมนั้น ซึ่งสมาชิกของสังคมจะต้องผ่านกระบวนการขัดเกลากายทางสังคมตลอดชีวิต

ดวงทิพย์ อันประเสริฐ (2555) การขัดเกลากายทางสังคม หมายถึง การถ่ายทอดวัฒนธรรมจากรุ่นสู่รุ่นและการถ่ายทอดระเบียบและหลักปฏิบัติประพฤติดน เพื่อที่ความต้องการสร้างลักษณะบุคลิกภาพที่เหมาะสมโดยที่ได้รับการเรียนรู้จากผู้ถ่ายทอดให้มีการยอมรับบทบาท สถานภาพของตนเอง ในการใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นในสังคม

วิธีการขัดเกลากายทางสังคม

วิธีการขัดเกลากายทางสังคม สามารถแบ่งได้เป็น 2 รูปแบบ ได้แก่

1. การอบรมโดยตรง (Direct Socialization) เป็นการอบรมในรูปแบบที่ต้องการให้ปฏิบัติตามระเบียบอย่างถูกต้องตามที่กลุ่มคนในสังคมได้กำหนดไว้ เป็นรูปแบบการกล่าวด้วยวาจาว่า สิ่งใดควรทำและสิ่งใดไม่ควรกระทำ อะไรผิดอะไรถูก เป็นต้น การอบรมแบบนี้ได้แก่ การที่พ่อแม่อบรมลูกให้รู้จักกิริยา มารยาททางสังคม ครูสอนหนังสือให้กับเด็กนักเรียน เป็นต้น

2. การอบรมสั่งสอนทางอ้อม (Indirect Socialization) เป็นการอบรมที่ไม่ต้องการให้เป็นประโยชน์ต่อบุคคลโดยตรง ซึ่งอาจจะเป็นการเลียนแบบพฤติกรรมของพ่อแม่โดยไม่รู้ตัว เป็นการเรียนรู้ทางอ้อมจากสิ่งรอบข้าง ซึ่งผู้ที่อยู่รอบข้างเด็กและเยาวชน ควรทำตัวให้เป็นแบบอย่างที่ดีกับเด็ก ประพฤติตนแสดงออกอย่างเหมาะสม นอกจากนี้ยังได้แก่ การเข้าฟังอภิปราย ปาฐกถา การอ่านหนังสือตามห้องสมุด การฟังวิทยุ การดูโทรทัศน์ การเข้ากลุ่มเพื่อน ทำให้ได้รับความรู้ เกิดการปรับตัวและพัฒนาบุคลิกภาพ

ตัวแทนการขัดเกลาทางสังคม

การขัดเกลาทางสังคมเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา ซึ่งในแต่ละช่วงอายุ ตัวแทนทางสังคมก็จะเปลี่ยนไป ณ ช่วงเวลาหนึ่ง ตั้งแต่วัยเด็ก พ่อแม่จะเป็นตัวแทนทางสังคมกลุ่มแรกที่เข้ามาขัดเกลาเด็ก โดยจะเป็นต้นแบบในการสร้างพฤติกรรมให้แก่เด็ก ต่อมาเมื่อเด็กโตขึ้น เพื่อนจะกลายเป็นตัวแทนการขัดเกลาทางสังคมโดยการทำกิจกรรมร่วมกัน ในชั้นเรียน กฎระเบียบต่างๆ ในโรงเรียนและขยายตัวซับซ้อนมากขึ้น ไปจนถึงวัยผู้ใหญ่ การเรียนรู้และการปรับตัวให้เข้ากับสังคมจึงต้องทำอย่างไม่มีที่สิ้นสุด โดยสถาบันทางสังคมที่มีหน้าที่ขัดเกลาทางสังคมมี 6 สถาบันใหญ่ๆ ได้แก่

1. ครอบครัว สถาบันครอบครัวถือได้ว่าสถาบันแรกที่ทำหน้าที่ขัดเกลาทางสังคม มีความสำคัญมาก เพราะในแต่ละครอบครัวมีรูปแบบการขัดเกลาที่แตกต่างกันออกไป บางครอบครัวมีการขัดเกลาแบบประชาธิปไตย บางครอบครัวมีการขัดเกลาแบบเผด็จการ ซึ่งเหล่านี้ล้วนส่งผลต่อเด็กในอนาคต การอบรมเลี้ยงดูแบบใดๆ จะทำให้เด็กเติบโตขึ้นมาเป็นแบบนั้น ซึ่งถ้าหากการอบรมเลี้ยงดูไม่ดี เด็กก็อาจจะมีบุคลิกภาพและพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ซึ่งจะแก้ไขได้ยากเมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่ เช่น หากพ่อแม่สั่งสอนอบรมลูกให้เป็นคนมีระเบียบวินัย ซื่อสัตย์ เสียสละ เห็นประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน เมื่อเขาโตขึ้น เขาก็จะมีแนวโน้มมีคุณลักษณะเช่นนั้นค่อนข้างมาก เพราะพ่อแม่พร่ำสอนมาอย่างจริงจังและอย่างเข้มแข็ง (ศิริรัตน์ แอดสกุล, 2546)

2. กลุ่มเพื่อน หมายถึง กลุ่มสมาชิกที่มีอายุอยู่ในช่วงเดียวกัน มีการศึกษาอยู่ในระดับเดียวกัน มีทัศนคติใกล้เคียงกัน โดยอาจจะเป็นกลุ่มเพื่อนธรรมดาหรือชมรม สมาคมที่วัยรุ่นสนใจ ซึ่งกลุ่มเพื่อนนั้นจะมีอิทธิพลต่อบุคคลอย่างมากโดยเฉพาะในช่วงวัยรุ่น และสมาชิกที่อยู่ในกลุ่มเดียวกันมีแนวโน้มจะให้และรับการขัดเกลาซึ่งกันและกัน เด็กวัยนี้มีแนวโน้มที่ต้องการจะอยู่

ร่วมกับเพื่อนที่มีรสนิยมใกล้เคียงกัน ไม่ว่าจะในด้านความคิด การแต่งกายหรือแบบของการแสดงออกเพื่อให้เพื่อนยอมรับตนเป็นสมาชิกหนึ่งของกลุ่ม

3. โรงเรียน โรงเรียนเปรียบเหมือนบ้านหลังที่สองของเด็ก นอกจากครอบครัวที่เด็กได้รับการขัดเกลาเป็นที่แรก เมื่อเด็กเข้าสู่โรงเรียน โรงเรียนจะสอนมาตรฐานวัฒนธรรมของสังคมระดับประเทศให้กับเด็ก เช่น ภาษาที่ใช้เป็นทางการ วัฒนธรรมการไหว้ ซึ่งจะมีอิทธิพลต่อการพัฒนาบุคลิกภาพของเด็ก โรงเรียนจะช่วยเตรียมความพร้อมให้เด็กออกไปสู่สังคมเมื่อก้าวไปสู่วัยผู้ใหญ่ ทำให้เด็กจากทุกสังคมสามารถเป็นหนึ่งเดียวกับสังคมได้ สก็อตเตอร์ (Scotter, 1979) กล่าวว่าหน้าที่ในการขัดเกลาของโรงเรียนมี 5 ประการ ได้แก่ 1. หน้าที่ให้การศึกษาทั้งองค์ความรู้ทักษะเจตคติ ค่านิยมและความรู้สึก 2. คัดเลือกสถานภาพและบทบาททางสังคม 3. หน้าที่ส่งผ่านค่านิยมของสังคม โดยการปลูกฝัง 4. หน้าที่เลี้ยงดูเด็กเพื่อแบ่งเบาภาระของผู้ปกครอง 5. หน้าที่จัดกิจกรรมร่วมกับชุมชน

4. กลุ่มอาชีพ กลุ่มอาชีพต่างๆในสังคมซึ่งในแต่ละกลุ่มอาชีพจะมีคุณค่าหรือระเบียบกฎเกณฑ์ไปตามอาชีพของตน แต่ละอาชีพจึงมีบุคลิกภาพแตกต่างกันออกไป การอบรมในวัยนี้จึงเป็นวัยที่ค่อนข้างจะเป็นผู้ใหญ่แล้ว การขัดเกลาจึงยากกว่าเด็กเพราะเมื่อผ่านมาถึงระดับนี้แต่ละคนจะมีความนึกคิดเป็นแบบฉบับของตนเองแล้ว

5. ตัวแทนทางศาสนา เป็นตัวแทนที่ขัดเกลาคนหรือแนะแนวทางให้คนที่ยึดเหนี่ยวจิตใจเพื่อเป็นเป้าหมายในการกระทำ โดยเฉพาะศาสนาพุทธได้สอนให้คนเราไม่ตั้งอยู่ในความประมาท เพราะหลายสิ่งในโลกไม่มีความแน่นอนจึงต้องยึดมั่นในสิ่งที่ดีงาม มีศีลธรรม จริยธรรมและความประพฤติในทางที่ถูกที่ควร ศาสนาจึงมีส่วนสร้างเจตคติที่ดี มีจิตใจที่งดงาม มีพฤติกรรมที่ประกอบด้วยคุณธรรม ความสุจริตซึ่งช่วยให้บุคคลเข้าใจความจริงแห่งชีวิตและสามารถระงับความตึงเครียดหรือจัดความฟุ้งซ่าน แนวความคิดของศาสนาจึงเป็นพลังให้บุคคลยอมรับหรือไม่ยอมรับสิ่งต่างๆ สำหรับบุคคลที่ไม่ได้เกี่ยวข้องกับศาสนาอย่างใกล้ชิด ศาสนาก็ยังคงมีอิทธิพลอยู่ไม่น้อย เพราะหลักจริยธรรมศีลธรรมของโลกมาจากศาสนา หลักจริยธรรมต่างๆ เหล่านี้กลายเป็นหลักของกฎหมายทั้งทางแพ่งและอาญา ทุกคนจึงต้องปฏิบัติตามกฎหมาย เป็นข้อห้ามที่ยับยั้งการกระทำของบุคคล สิ่งเหล่านี้ออกมาในรูปของขนบธรรมเนียมประเพณี มรรยาท ฯลฯ ที่ปฏิบัติกันอยู่โดยทั่วไป

6. สื่อมวลชน สื่อมวลชนมีหลายประเภททั้งวิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ ภาพยนตร์ นวนิยาย วรรณคดีซึ่งมีส่วนช่วยขัดเกลาทางสังคมแก่มนุษย์ในด้านต่างๆ ตั้งแต่ความคิด ความเชื่อ แบบของความประพฤติ เพราะสื่อมวลชนมีทั้งการให้ความรู้และความเพลิดเพลิน โดยเฉพาะอิทธิพลของสื่อมวลชนที่สำคัญคือการให้ข่าวสาร ซึ่งในการให้ข่าวสารจะมีส่วนช่วยครอบครัว โรงเรียนในการขัดเกลาเด็ก อย่างไรก็ตาม อิทธิพลของสื่อมวลชนจะมากน้อยเพียงไรขึ้นอยู่กับแต่ละบุคคล

ขึ้นอยู่กับภูมิหลังของแต่ละครอบครัวว่าได้สอนลูกมาให้รู้จักเหตุและผลหรือเลือกเฟ้นข่าวสารต่างๆ หรือขึ้นอยู่กับเจตคติของแต่ละบุคคลต่อสิ่งที่ตนได้รับ จึงมีทั้งการยอมรับ ไม่ยอมรับ หรือการวางเฉย ไม่ว่าจะปฏิบัติแบบใดก็ตาม อย่างน้อยก็เป็นกระบวนการถ่ายทอดวัฒนธรรมของคนบางกลุ่ม และ ต้องการความรู้ของบุคคลอีกส่วนหนึ่ง

2.2 แนวคิดที่เกี่ยวกับทักษะชีวิต

2.2.1 ความเป็นมาของทักษะชีวิต

สภาพสังคมในปัจจุบันที่เน้นศักยภาพในการแข่งขันกันทางเศรษฐกิจ ส่งผลกระทบต่อสังคมที่มากมาย หนึ่งในปัญหาสังคมที่สะท้อนให้เห็นถึงความล้มเหลวในการพัฒนา คือ การเกิดปัญหาสังคมกับเด็กและเยาวชน ความเป็นจริงที่โลกถูกสร้างมาเพื่อมนุษยชาติ แต่ผู้คนในยุคปัจจุบันกลับสร้างปัญหาให้กับเด็กและเยาวชนผู้ที่จะเติบโตมาเป็นพลเมืองในอนาคต จากปัญหาที่เกิดขึ้นทำให้มีหลายภาคส่วนที่มองเห็นความสำคัญของการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงการพัฒนาเสียใหม่ แต่การแก้ไขปัญหาก็เกิดขึ้นนั้นก็คงเป็นเพียงการแก้ที่ปลายเหตุ ไม่ได้ช่วยให้ปัญหาเด็กและเยาวชน ที่มีทั้งปัญหาสุขภาพจิต ปัญหาความรุนแรง ปัญหาทางเพศและปัญหาโรคเอดส์ เป็นต้น ได้รับการแก้ไขให้หมดไป

หน่วยงานหลายหน่วยงานระดับชาติ เช่น องค์การสหประชาชาติ(UN) และ องค์การอนามัยโลก (WHO) จึงได้เล็งเห็นความสำคัญในการสร้างเกราะป้องกันให้เด็กและเยาวชนในการเผชิญต่อปัญหาต่างๆ เนื่องจากเด็กและเยาวชนเป็นวัยที่ขาดการคิดวิเคราะห์ ทำให้เด็กมีความเสี่ยงต่อการให้เกิดปัญหาได้ง่าย แนวคิดเรื่องทักษะชีวิตจึงได้เริ่มเข้ามาเสริมสร้างการพัฒนาแก่เด็กและเยาวชน การมีทักษะชีวิตเปรียบเสมือนตัวเชื่อมโยง ที่ส่งผลให้วัยรุ่นมีความสามารถในการจัดการแรงผลักดันทั้งภายในและภายนอกได้ วัยรุ่นจึงจำเป็นต้องได้รับการฝึกฝนความสามารถขั้นพื้นฐานของบุคคลในการเผชิญกับปัญหาและสิ่งท้าทายในชีวิตประจำวัน เพื่อที่จะสามารถปรับตัวและเลือกทางเดินชีวิตได้อย่างเหมาะสม (WHO, 1994)

โดยแนวคิดเรื่องการเสริมสร้างทักษะชีวิตได้ถูกบรรจุในโครงการการศึกษาเพื่อปวงชน หรือ Education for all เพื่อเป็นการส่งเสริมให้ประเทศที่ร่วมลงนามทำตามข้อตกลงขององค์การสหประชาชาติ ได้ให้การสนับสนุนและส่งเสริมการเรียนรู้เรื่องทักษะชีวิตให้แก่เด็กและเยาวชน

2.1.1 ความสำคัญของทักษะชีวิต

ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ได้กำหนดแนวทางการจัดการศึกษาของเด็ก และเยาวชนไทยไว้ ในหมวดที่ 4 เรื่องแนวทางการจัดการศึกษา ไว้ว่า

มาตรา 23 การจัดการศึกษา ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตาม อรรถาศัย ต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และบูรณาการตามความ เหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษาในเรื่องต่อไปนี้

ข้อ 5 ความรู้ และทักษะในการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข
มาตรา 24 การจัดกระบวนการเรียนรู้ ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการ ดังต่อไปนี้

ข้อ 2 ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์และการ ประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา

ข้อ 3 จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็นและทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง

จากข้อความดังกล่าวในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ทำให้แสดงให้เห็นว่าเด็กและ เยาวชน จำเป็นต้องได้รับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับทักษะชีวิต เพื่อการดำเนินชีวิตที่ถูกต้อง นอกจากนั้นการพัฒนาทักษะชีวิตซึ่งจัดอยู่ในส่วนของการพัฒนาตนหรือพัฒนาผู้เรียน โดย หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดให้มีสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่ม รวมเป็น 1 ส่วนและกิจกรรม พัฒนาผู้เรียนอีก 1 ส่วน โดยเน้นการพัฒนาองค์รวมของความเป็นมนุษย์ในทุกด้าน ทั้งร่างกาย/ สติปัญญา อารมณ์และสังคม ให้เป็นผู้มีศีลธรรม จริยธรรม มีระเบียบวินัยและมีคุณภาพ ปลูกฝัง และสร้างจิตสำนึกของการทำประโยชน์เพื่อสังคมได้

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน แบ่งตามรูปแบบและวิธีการเป็น 2 ลักษณะ คือ

กิจกรรมแนะแนว เป็นกิจกรรมที่สถานศึกษาเป็นผู้จัดขึ้น เพื่อส่งเสริมและพัฒนา ความสามารถของผู้เรียนให้เหมาะสมตามความแตกต่างระหว่างบุคคล สามารถค้นพบและพัฒนา ศักยภาพของตน เสริมสร้างทักษะชีวิต วุฒิภาวะทางอารมณ์ การเรียนรู้ในด้านพหุปัญญาและการ สร้างสัมพันธภาพที่ดีทุกคนต้องทำหน้าที่แนะแนวให้คำปรึกษาด้านชีวิต และศึกษาต่อและการ พัฒนาตนเองสู่โลกอาชีพและการมีงานทำ

กิจกรรมนักเรียน เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนเริ่มปฏิบัติด้วยตนเองอย่างครบวงจร ตั้งแต่ศึกษา วิเคราะห์ วางแผนปฏิบัติตามแผน ประเมินและปรับปรุงการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม เช่น ลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด ผู้บำเพ็ญประโยชน์ เป็นต้น (วนิดา ขาวมงคล,2546)

ทักษะชีวิตมีความจำเป็นสำหรับเยาวชนที่จะต้องเผชิญต่อผู้กับสถานการณ์ต่างๆ ซึ่งไม่ได้เตรียมตัวมาก่อน อีกทั้งเยาวชนในวัยนี้ต้องเจริญเติบโตขึ้นในสังคมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทำให้เยาวชนสับสนในความคิดของตนเกี่ยวกับโอกาสในวันข้างหน้าว่าจะเป็นอย่างไ ทำให้เยาวชนเกิดความอ่อนแอ (ขงยุทธ วงศ์ภิรมย์ศานติ์.2538: 84)

องค์การอนามัยโลก (WHO.1997: 3) กล่าวถึงความสำคัญของทักษะชีวิตว่าเป็นสิ่งควรส่งเสริมให้เกิดขึ้น ทั้งนี้เพื่อตอบสนองต่อความต้องการจำเป็น ดังต่อไปนี้

1. ความต้องการ/ความจำเป็นด้านเด็กและเยาวชน

โดยสภาพความเป็นจริงพบว่า วัยรุ่นจำนวนมากมีแนวโน้มของปัญหาสุขภาพกายและสุขภาพจิตซึ่งมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมที่เป็นปัญหา ได้แก่การใช้สารเสพติด การสูบบุหรี่ การติดเชื่อเอดส์ การตั้งครรภ์ในวัยรุ่น การฆ่าตัวตาย และการกระทำผิด ดังนั้นการป้องกันหรือแก้ปัญหาเหล่านี้ จะต้องจัดกิจกรรมที่นำไปสู่การแก้ปัญหา การจัดการในกลุ่มเด็ก/วัยรุ่น และชี้แนวทางที่จะส่งเสริมให้เด็ก/วัยรุ่นมีความสามารถจัดการกับความเครียดและความกดดันต่างๆ และด้วยการที่สังคมโลกมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วมีความเป็นสังคมเศรษฐกิจมากขึ้นแต่ไม่ยอมเปิดกว้างให้มีการส่งเสริมเยาวชน ให้มีคุณค่าและเยาวชนเองก็ดูเหมือนว่าไม่มีความกระฉับกระช่ายในความคิดของตนเองเกี่ยวกับโอกาสในชีวิตข้างหน้าว่าจะเป็นอย่างไ ปัจจัยทั้งหมดจึงชักนำให้เยาวชนมีความอ่อนแอ ดังนั้นการนำทักษะชีวิตมาส่งเสริมให้เกิดขึ้น ในเยาวชนจะเป็นอีกแนวทางหนึ่งที่จะช่วยแก้ปัญหานี้ได้ ทำให้เยาวชนมีความเข้มแข็งขึ้น สามารถพัฒนาปรับตนเองให้อยู่ในสถานการณ์ที่ยุ่ยากได้ และช่วยให้เยาวชนได้ปรับเปลี่ยนตนเองให้มีพฤติกรรมที่เหมาะสมได้

2. ความต้องการ/ความจำเป็นด้านสังคม

ด้วยเหตุที่บุคคลทุกคนมีส่วนรับผิดชอบต่อความเจริญก้าวหน้าทางสังคม โดยเฉพาะเด็ก/เยาวชนเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติดังนั้นเด็ก/เยาวชนต้องมีความสามารถเพียงพอ ที่จะใช้ชีวิตอยู่ในสังคมภายนอกครอบครัวได้ ความสามารถทางสังคมรวมไปถึงทักษะในการเข้ากับผู้อื่น ในการสื่อสารและการแก้ปัญหาคความขัดแย้ง ความสามารถนี้ขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์ในครอบครัว ซึ่งเป็นบริบทสำคัญที่ก่อให้เกิดปัญหาอย่างมากในวัยนี้ ถ้าความสัมพันธ์ภายในครอบครัวเป็นไปอย่างราบรื่นและมั่นคงย่อมส่งผลให้เด็ก/เยาวชนมองเห็นคุณค่าในตนเอง มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม สามารถใช้ชีวิตอยู่ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุข ไม่ก่อให้เกิดปัญหาสังคมในทางตรงกันข้ามมากความสัมพันธ์ในครอบครัวรู้สึกว่าคุณเองไม่ดี ไม่มีคุณค่า ขาดความเชื่อมั่น

ในตนเอง เมื่อต้องดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมความสามารถในการปรับตัวอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมไม่เหมาะสมอาจมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนเป็นปัญหาให้กับสังคมได้ ดังนั้นการส่งเสริมทักษะชีวิตก็เป็นสิ่งจำเป็นในการเสริมสร้างให้เยาวชนมีการปรับตัวที่ดีขึ้น มีความรับผิดชอบต่อสังคม มีความเชื่อมั่นในตนเอง สามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข

3. ความต้องการ/ความจำเป็นด้านการศึกษา

กระบวนการเรียนการสอนในปัจจุบัน ควรมีลักษณะเฉพาะที่แตกต่างไปจากการให้ความรู้แบบเดิม ยิ่งในลักษณะของผู้เรียนที่อยู่ในวัยรุ่น ซึ่งมีความต้องการความเป็นส่วนตัวของตัวเองสูงไม่ชอบให้ผู้ใหญ่มาสั่งสอน ขณะเดียวกันก็ยึดถือเพื่อนมากทำให้ต้องเน้นการสอนที่มีพื้นฐานอยู่ที่การมีส่วนร่วมของนักเรียนและการเรียนรู้ซึ่งกันและกัน เพราะการมีส่วนร่วมจะกระตุ้นให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้แบบคิดเอง แก้ปัญหาเอง ส่วนการเรียนรู้ซึ่งกันและกันจะช่วยให้นักเรียนได้แบบอย่างของเจตคติและทักษะต่างๆและที่สำคัญเป้าหมายในการสอนทักษะชีวิตนั้น เน้นการสร้างให้เด็ก/เยาวชนเกิดทัศนคติหรือเปลี่ยนทัศนคติไปในทางที่ถูกต้องและสามารถผ่านเหตุการณ์ที่ยั่ววยไปได้ โดยมีพฤติกรรมพึงประสงค์ให้เกิดขึ้น ดังนั้นจึงมีความจำเป็นต้องตระหนักและให้ความสำคัญต่อโปรแกรมการศึกษาที่จะต้องมีการสอนทักษะชีวิตเพิ่มขึ้นด้วย เพราะสิ่งเหล่านี้ล้วนมีความสัมพันธ์ต่อการป้องกันพฤติกรรมที่เป็นปัญหาในบุคคล

2.2.2 ความหมายของทักษะชีวิต (Life Skills)

องค์การอนามัยโลก (1994) ได้ให้ความหมายของทักษะชีวิตว่าเป็นความสามารถทางสังคม ความคิดอ่าน ความพยายามเพิ่มพูนปฏิสัมพันธ์ของตนเองกับผู้อื่น สิ่งแวดล้อมต่างๆให้ประสบความสำเร็จ สามารถแก้ไขปัญหาในสถานการณ์วิกฤติที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมที่เป็นปัญหาตลอดจนเป็นความสามารถที่จะส่งเสริมสุขภาพของบุคคลและชุมชนด้วย

กรมอนามัย (2539) ได้ให้ความหมายของทักษะชีวิตว่าเป็นความสามารถอันประกอบด้วย ความรู้ เจตคติ และทักษะในการจัดการกับปัญหารอบๆตัวในสภาพสังคมปัจจุบันและเตรียมพร้อมสำหรับการปรับตัวในอนาคต

นรลักษณ์ เอื้อกิจ (2541) กล่าวว่า ทักษะชีวิต หมายถึงความสามารถของบุคคลในการจัดการกับปัญหาต่างๆรอบตัวในชีวิตประจำวันได้สำเร็จ เป็นความสามารถที่บุคคลสร้างขึ้นได้จาก

การเรียนรู้ประสบการณ์และการฝึกฝน สามารถปรับตัวและมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์นำไปสู่การมีพฤติกรรมที่ดีทั้งร่างกาย จิตใจและมีชีวิตในสังคมอย่างมีความสุข

สุชีรา เกิดจันทร์ตรง (2545) กล่าวว่า ทักษะชีวิต หมายถึงความสามารถของบุคคลในการประเมิน วิเคราะห์และตัดสินใจ ในการจัดการกับปัญหาต่างๆรอบตัวในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม โดยเป็นความสามารถที่บุคคลสร้างขึ้นได้จากการเรียนรู้จากประสบการณ์ ด้วยการสังเกต และสามารถปรับตัวเพื่อนำไปสู่พฤติกรรมที่พึงประสงค์ทั้งร่างกาย จิตใจและการมีชีวิตในสังคม

ศศิพร โลจายะ (2545) กล่าวว่า ทักษะชีวิต หมายถึงความสามารถขั้นพื้นฐานของบุคคลในการปรับตัวและเลือกทางเดินที่เหมาะสมในการเผชิญปัญหาต่างๆที่อยู่รอบตัวในสภาพสังคมปัจจุบันและเตรียมพร้อมสำหรับการปรับตัวในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยอาศัยการถ่ายทอดประสบการณ์ด้วยการฝึกฝนอบรม

ดวงกมล มงคลศิลป์ (2550) กล่าวว่า ทักษะชีวิต หมายถึงความสามารถของบุคคลในการเผชิญปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถจัดการกับสถานการณ์แวดล้อมในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม เป็นความสามารถที่บุคคลสามารถสร้างขึ้นได้จากการเรียนรู้ประสบการณ์และการฝึกฝน เพื่อนำไปสู่พฤติกรรมที่พึงประสงค์และส่งเสริมสุขภาพ ทำให้บุคคลสามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ทั้งทางร่างกายและจิตใจ

ประเสริฐ ต้นสกุลและคณะ (2538) กล่าวว่า ทักษะชีวิตเป็นความสามารถและความชำนาญในการประเมิน และวิเคราะห์สถานการณ์เพื่อตัดสินใจเลือกทางแก้ปัญหาทางพฤติกรรมสังคมที่เกิดขึ้นในชีวิตได้อย่างถูกต้อง

ขงยุทธ วงศ์ภิรมย์ศานต์ (2538) กล่าวว่า ทักษะชีวิต เป็นความสามารถของคนในการจัดการกับปัญหาหอรอบตัวโดยอาศัยเจตคติและทักษะของบุคคล

จิตรา ทองเกิด (2540) กล่าวว่า ทักษะชีวิต เป็นความสามารถอันประกอบด้วยความรู้เจตคติ และทักษะในอันที่จะจัดการกับปัญหาหอรอบตัวในสภาพสังคมปัจจุบันและเตรียมพร้อมสำหรับการปรับตัวในอนาคตไม่ว่าจะเป็นเรื่องเพศ สารเสพติด บทบาทชาย-หญิง ชีวิต ครอบครัว สุขภาพ อิทธิพลสื่อ สิ่งแวดล้อม จริยธรรมและปัญหาสังคม

พิมพีใจ บุญยัง (2540) กล่าวว่า ทักษะชีวิตเป็นความสามารถของบุคคลในการจัดการกับสิ่งกีดขวางต่างๆรอบตัวในชีวิตประจำวันได้สำเร็จ เป็นความสามารถที่บุคคลสร้างขึ้นได้จากการเรียนรู้ ประสบการณ์และการฝึกฝน สามารถปรับตัวและมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ นำไปสู่การมีพฤติกรรมที่ดีทั้งร่างกาย จิตใจ และมีชีวิตในสังคมอย่างมีความสุข

พิสมัย สุขอมรรัตน์ (2540) กล่าวว่า ทักษะชีวิตเป็นความสามารถของบุคคลในการจัดการปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม เพื่อเป็นการปรับสภาพการขาดความสมดุลให้กลับคืนสู่สภาพปกติ ทำให้บุคคลนั้นสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข

วันดี ไต่คำ (2544) กล่าวว่า ทักษะชีวิต เป็นความสามารถของบุคคลในการปรับตัวอย่างเหมาะสมและสามารถเอาตัวรอดจากสภาพที่เป็นปัญหาซึ่งแวดล้อมตนเองอยู่ได้อย่างมีเหตุมีผล และปลอดภัยจากสภาพที่เป็นปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคม

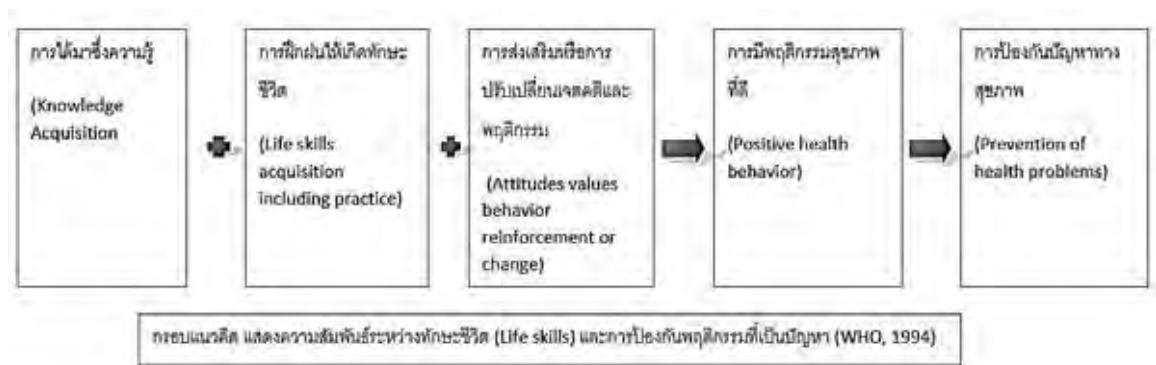
องค์ประกอบของทักษะชีวิต

ทักษะชีวิตมีความแตกต่างกันไปตามสถานการณ์ในแต่ละประเทศและแต่ละวัฒนธรรม โดยทักษะชีวิตพื้นฐานในการส่งเสริมสุขภาพของเด็กและเยาวชน มี 10 องค์ประกอบ จัดได้เป็น 5 คู่ และสามารถจัดแบ่งตามพฤติกรรมการเรียนรู้ได้ 3 ด้าน ดังนี้ (WHO, 1994)

1. ด้านพุทธิพิสัย ได้แก่
 - 1.1 การคิดริเริ่มสร้างสรรค์และการวิเคราะห์วิจารณ์ (Creative thinking & critical thinking)
2. ด้านจิตพิสัย ได้แก่
 - 2.1 การตระหนักรู้เกี่ยวกับตนเองและความรู้สึกเห็นใจผู้อื่น (Self awareness & empathy)
3. ด้านทักษะพิสัย ได้แก่
 - 3.1 การสื่อสารและการสร้างสัมพันธภาพ (Communication & interpersonal relationship)
 - 3.2 การตัดสินใจและการแก้ไขปัญหา (Decision making & problem solving)
 - 3.3 การจัดการกับอารมณ์และสิ่งก่อความเครียด (Coping with emotion & stressors)

ประเทศไทยได้เพิ่มองค์ประกอบอีก 1 คู่ คือ ความภูมิใจในตนเองและความรับผิดชอบต่อสังคม (กรมอนามัย, 2539) ทั้งนี้เพื่อให้เหมาะสมกับสภาพสังคมและวัฒนธรรมไทยที่อยู่ในช่วงกำลังเปลี่ยนแปลงและมีความสับสนในด้านเจตคติและค่านิยมเพื่อให้ครูจัดการเรียนการสอนได้ง่ายขึ้น และพัฒนาวิธีการสอนของครู (ขงยุทธ วงศ์ภิรมย์ศานต์, 2538: 15)

ตารางที่ 2 กรอบแนวคิดแสดงความสัมพันธ์ระหว่างทักษะชีวิตและการป้องกันพฤติกรรมที่เป็นปัญหา

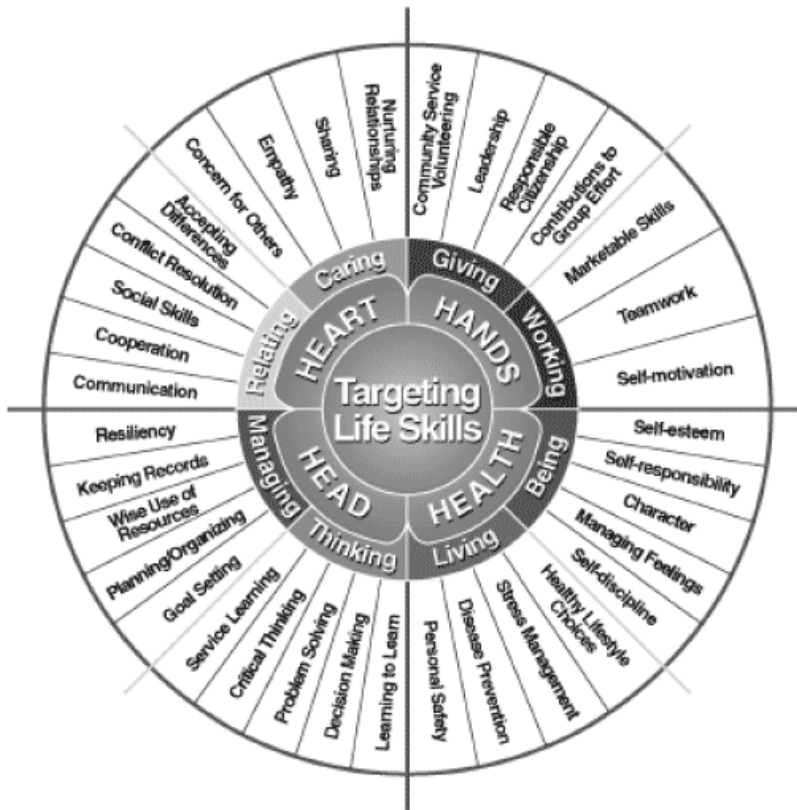

สำหรับการศึกษาขององค์การทุนเพื่อเด็กแห่งสหประชาชาติ (UNICEF) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของทักษะชีวิตได้ 9 ประการ

1. ทักษะการวิเคราะห์และประเมินสถานการณ์
2. ทักษะในการประเมินศักยภาพของตนเองในสถานการณ์เฉพาะหน้า
3. ทักษะในการคิดหาทางเลือกและวิเคราะห์จัดลำดับ
4. ทักษะในการตัดสินใจอย่างมีเหตุผลในการเลือกทางที่เหมาะสมที่สุด
5. ทักษะในการสื่อสารเพื่อถ่ายทอดและการตัดสินใจ
6. ทักษะในการปฏิเสธการเจรจาต่อรองเพื่อรักษาน้ำใจและเพื่อประโยชน์อันชอบธรรมของตนเอง
7. ทักษะการควบคุมอารมณ์ ความคิดเห็นและพฤติกรรมภายใต้แรงกดดัน
8. ทักษะการพัฒนาและปรับเปลี่ยนทัศนคติของตนเองและผู้เกี่ยวข้อง
9. ทักษะการใช้เหตุผลโน้มน้าวใจผู้อื่นให้คล้อยตามและสนับสนุนแนวคิดและการกระทำที่ถูกต้อง

Kress and others (2002) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของทักษะชีวิต ซึ่งสามารถแบ่งทักษะชีวิต ออกเป็น 4 ด้าน คือ

1. Head คือความต้องการที่จะเป็นอิสระ (The Need to be Independent) เด็กต้องการรู้ว่าตนเองสามารถมีอิทธิพลต่อบุคคลและสถานการณ์ผ่านการตัดสินใจและการกระทำ ดังนั้นกิจกรรมที่จัดให้เด็กควรส่งเสริมให้เด็กได้พัฒนาระเบียบวินัยและความรับผิดชอบในตนเองและให้เด็กได้เรียนรู้ที่จะเข้าใจตนเองได้ดียิ่งขึ้น
2. Heart คือความต้องการที่จะเป็นสมาชิก (The Need to be Belong) เด็กต้องการที่จะรู้ว่าตนเองนั้นได้รับการดูแลและมีคนเป็นห่วง ต้องการที่จะรู้สึกว่าคุณเองมีการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่นในกลุ่ม ดังนั้นกิจกรรมที่จัดให้เด็กควรให้เด็กรู้สึกถึงความปลอดภัยทางกายภาพและทางอารมณ์ในขณะที่ทำงานกลุ่ม
3. Hand คือความต้องการที่จะเป็นผู้มีน้ำใจ (The Need to be Generous) เด็กต้องการรู้ว่าตนเองมีความหมายและมีจุดมุ่งหมาย ดังนั้นกิจกรรมที่จัดให้เด็กควรให้เด็กได้ทำตนเป็นประโยชน์ซึ่งช่วยให้เด็กได้เรียนรู้ที่จะตอบแทนสังคม
4. Health คือความต้องการที่จะเชี่ยวชาญ (The Need to be Master) การที่เด็กรู้และเชื่อว่าตนเองมีความสามารถและประสบการณ์ที่จะแก้ปัญหาได้สำเร็จ และได้พบสิ่งท้าทายที่จะพัฒนาความมั่นใจของตนเอง ดังนั้นกิจกรรมที่จัดให้เด็กควรส่งเสริมให้เด็กควบคุมการทำงานของทักษะต่างๆเพื่อเป็นประโยชน์ต่อการทำงานและสร้างทางเลือกให้กับชีวิต จากองค์ประกอบทั้ง 4 ด้าน จะประกอบไปด้วยองค์ประกอบย่อยๆในแต่ละด้านอีก ซึ่งมีองค์ประกอบดังภาพ

ตารางที่ 3 องค์ประกอบของทักษะชีวิตตามความหมายของKress and others (2002)

Head		Hand		Heart		Health	
การจัดการ	การคิด	การให้	การทำงาน	ความสัมพันธ์	การเอาใจใส่	ตัวตน	การดำรงชีวิต
ทักษะการกำหนดจุดมุ่งหมาย	ทักษะการเรียนรู้	ทักษะความเป็นพลเมือง	ทักษะทางการตลาด	ทักษะการสื่อสาร	ทักษะการสร้างความสัมพันธ์	การเห็นคุณค่าของตนเอง	ทักษะการสร้างทางเลือกในการดำเนินชีวิตเพื่อสุขภาพ
ทักษะการวางแผนและจัดการ	ทักษะการตัดสินใจ	ทักษะการมีส่วนร่วมในทีม	ทักษะการทำงานเป็นทีม	ทักษะการร่วมมือร่วมใจ	ทักษะการเห็นอกเห็นใจ	การรับผิดชอบต่อตนเอง	ทักษะการจัดการกับความเครียด

ทักษะการใช้ทรัพยากร	ทักษะการแก้ไขปัญหา	ทักษะความเป็นผู้นำ	ทักษะการสร้างแรงจูงใจในตนเอง	ทักษะทางสังคม	ทักษะการแบ่งปันความรู้	ลักษณะและบทบาทของตนเอง	ทักษะการป้องกันโรค
ทักษะการเก็บบันทึก	ทักษะการบริการการเรียนรู้	ทักษะการอาสาสมัคร		ทักษะการแก้ไขความขัดแย้ง	ทักษะการใส่ใจผู้อื่น	การมีวินัยในตนเอง	ทักษะความปลอดภัยส่วนบุคคล
ทักษะการยืดหยุ่น	ทักษะการวิพากษ์ทางความคิด			ทักษะการยอมรับความแตกต่าง		การจัดการความรู้	

Mary and other (2004) กล่าวว่า องค์ประกอบของทักษะชีวิตที่ควรนำมาใช้ในการสอน และประเมินทักษะชีวิตสำหรับเด็กตั้งแต่วัย 5-18 ปี ได้แก่

1. การตัดสินใจ (Decision Making) คือการเลือกทางเลือกจากคำตอบที่หลากหลาย
2. การใช้แหล่งทรัพยากรอย่างชาญฉลาด (Wise Use of Resources) คือการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า ประหยัด มีความรับผิดชอบ โดยคำนึงความจำเป็นของผู้อื่นด้วย
3. การติดต่อสื่อสาร (Communication) คือการแลกเปลี่ยนความคิด ข้อมูลหรือข้อความจากคนหนึ่งไปยังอีกคนหนึ่งโดยการใช้คำพูด การเขียน ท่าทาง และการแสดงออกผ่านงานศิลปะ
4. การยอมรับความแตกต่าง (Accepting Differences) คือการยอมรับและต้อนรับองค์ประกอบต่างๆที่แสดงถึงความแปลกแยกหรือแตกต่างของคน
5. การเป็นผู้นำ (Leadership) คือการช่วยเหลือให้กลุ่มทำงานบรรลุจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้โดยการแสดงหรือชี้แนะแนวทาง และใช้อำนาจชักจูงของตนเป็นเครื่องมือในการชี้แนะให้กลุ่มทำงานได้ตามจุดมุ่งหมาย
6. การใช้ทักษะที่เกี่ยวกับการค้าขาย (Use/Marketable Skills) คือการมีความสามารถตามที่ผู้ว่าจ้างต้องการ และความต้องการที่จะได้ทำงาน

7. วิธีการดำเนินชีวิตและการดูแลสุขภาพ (Health Lifestyle Choices) คือการเลือกแนวทางในการดำเนินชีวิตที่สอดคล้องกับความพร้อมของร่างกายและจิตใจ การป้องกันโรคและภัย
8. ความรับผิดชอบในตนเอง (Self-Responsibility) คือ การดูแลตนเอง การแสดงเหตุผลต่อพฤติกรรมและการกระทำของตน และการเลือกทำสิ่งที่ถูกและผิด

สำหรับแนวคิดในการสร้างทักษะชีวิตให้เกิดขึ้นกับนักเรียนในประเทศไทย กรมสุขภาพจิตได้กำหนดองค์ประกอบดังนี้ (กรมสุขภาพจิต, 2547)

องค์ประกอบด้านพุทธิพิสัย คือ องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับสมองหรือสติปัญญา ประกอบด้วย

- 1.ความคิดวิเคราะห์วิจารณ์ (Critical thinking) หมายถึง ความสามารถที่จะวิเคราะห์แยกแยะข้อมูลข่าวสาร ปัญหา และสถานการณ์ต่างๆรอบตัว

- 2.ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ (Creative thinking) หมายถึง ความสามารถในการคิดออกไปอย่างกว้างขวาง หลากหลายโดยไม่ยึดติดอยู่ในกรอบ

องค์ประกอบด้านจิตพิสัย คือ องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับความรู้สึกหรือจิตใจ ประกอบด้วย

- 1.ความตระหนักรู้ในตน (Self awareness) หมายถึง การรับรู้ การค้นหาและเข้าใจในจุดดี จุดด้อยของตนเองได้ตามความเป็นจริง และสามารถควบคุมอารมณ์และความรู้สึกของตนเองได้

2. ความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น (Empathy) หมายถึง การรับรู้และเข้าใจอารมณ์ ความต้องการของผู้อื่นเอาใจเขามาใส่ใจเราและสามารถแสดงออกอย่างเหมาะสม

- 3.ความภูมิใจในตนเอง (Self esteem) หมายถึง ความรู้สึกที่ดีต่อตนเอง รู้สึกว่าตนเองมีคุณค่า ค้นพบและภูมิใจในความสามารถด้านต่างๆของตน มีความเชื่อมั่นและนำสิ่งเหล่านี้มาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและผู้อื่นได้

- 4.ความรับผิดชอบต่อสังคม (Self responsibility) หมายถึง การตระหนักว่า ตนเองเป็นส่วนหนึ่งของสังคมและพยายามทำหน้าที่ให้สำเร็จและได้ผลดี และรับผิดชอบต่อผลที่เกิดขึ้น

องค์ประกอบด้านทักษะพิสัย คือ องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย

1. ทักษะการสร้างสัมพันธภาพและการสื่อสาร (Interpersonal relationship and communication skill) หมายถึง ความสามารถในการติดต่อหรือสัมพันธ์กับผู้อื่นเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ดี และความสามารถในการแสวงหาความร่วมมือ
2. ทักษะการตัดสินใจและการแก้ปัญหา (Decision making and problem solving skill) หมายถึง ความสามารถในการรับรู้ปัญหา สาเหตุของปัญหา หาทางเลือก วิเคราะห์ข้อดีข้อเสียของแต่ละทางเลือก ประเมินทางเลือก ตัดสินใจเลือกทางแก้ปัญหาที่เหมาะสม และลงมือแก้ปัญหาได้อย่างถูกต้องเหมาะสม
3. ทักษะการจัดการกับอารมณ์และความเครียด (Coping with emotion and stress skill) หมายถึง ความสามารถในการประเมินอารมณ์รู้เท่าทันอารมณ์ว่ามีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของตนเลือกใช้วิธีจัดการกับอารมณ์ที่เกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสม และเป็นความสามารถที่จะรู้สาเหตุของความเครียด รู้วิธีควบคุมระดับของความเครียด รู้วิธีผ่อนคลายและหลีกเลี่ยงสาเหตุ พร้อมทั้งเบี่ยงเบนพฤติกรรมในทางที่พึงประสงค์

ตารางที่ 4 องค์ประกอบของทักษะชีวิตตามความหมายของกรมสุขภาพจิต (2547)

ทักษะชีวิตด้านพุทธิพิสัย	ทักษะชีวิตด้านจิตพิสัย	ทักษะชีวิตด้านทักษะพิสัย
1.ความคิดวิเคราะห์วิจารณ์	1.ความตระหนักรู้	1.ทักษะการสร้างสัมพันธภาพ
2.ความคิดสร้างสรรค์	2.ความเห็นใจผู้อื่น	2.ทักษะการสื่อสาร
	3.ความภูมิใจในตนเอง	3.ทักษะการตัดสินใจ
	4.ความรับผิดชอบต่อสังคม	4.ทักษะการแก้ไขปัญหา
		5.ทักษะการจัดการกับอารมณ์
		6.ทักษะการจัดการกับความเครียด

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัย ทำให้สรุปได้ว่า
ทักษะชีวิต คือความสามารถในการจัดการของบุคคล ในการที่จะเผชิญกับปัญหาต่างๆใน
ชีวิตประจำวัน ได้อย่างดี ซึ่งองค์ประกอบของทักษะชีวิต แบ่งออกเป็น 12 ประการ คือ

1. การตัดสินใจ(Decision making)
2. การแก้ปัญหา (Problem solving)
3. ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ (Creative thinking)
4. ความคิดวิเคราะห์วิจารณ์ (Critical thinking)
5. การสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ (Effective communication)
6. การสร้างสัมพันธภาพระหว่างบุคคล (Interpersonal relationship)
7. ความตระหนักในตน (Self awareness)
8. ความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น (Empathy)
9. การจัดการเกี่ยวกับอารมณ์ (Coping with emotion)
10. การจัดการเกี่ยวกับความเครียด (Coping with stress)
11. ความภูมิใจในตนเอง (Self esteem)
12. ความรับผิดชอบต่อสังคม (Social responsibility)

คำนิยามลักษณะของทักษะชีวิต

1. ความตระหนักในตนเอง (Self-awareness)

องค์การอนามัยโลก (1994) ได้ให้ความหมายว่า เป็นความสามารถในการเข้าใจในจุดดีจุดด้อย
ของตนเอง เข้าใจในสิ่งที่ตนเองปรารถนา และไม่พึงปรารถนา และเข้าใจในความแตกต่างจาก
บุคคลอื่น สามารถอยู่ภายใต้แรงกดดันต่างๆในชีวิตได้

กรมอนามัย (2539) ได้ให้ความหมายว่า เป็นความสามารถในการค้นหา และเข้าใจในจุดดี จุด
ด้อยของตนเอง และความแตกต่างจากบุคคลอื่น ไม่ว่าจะในแง่ความสามารถ เพศ วัย ระดับ
การศึกษา ศาสนา สีผิว ท้องถิ่น และสุขภาพ เป็นต้น

สุภาพร ดาวดี (2537:40) กล่าวว่า ความตระหนักรู้ในตน เป็นการรู้ตัวหรือการรู้สัมผัสเกี่ยวกับตนเองของบุคคลในสถานการณ์ที่ถูกกระตุ้นจากสิ่งเร้า คือ รู้ว่าตนเองกำลังคิดอะไร รู้สึกอย่างไร และกำลังทำอะไรในขณะนั้น โดยอาศัยการมุ่งสนใจเข้าสู่ตนเอง

สรุปว่า ความตระหนักในตนเอง หมายถึง ความสามารถในการเข้าใจตนเอง รู้ว่าตนเองกำลังคิดอะไร รู้สึกอย่างไร และกำลังทำอะไรอยู่กับทั้งตนเองและกับบุคคลอื่น รวมทั้งสามารถประเมินสถานการณ์ที่เกิดขึ้นกับตนเองได้

การสร้างความตระหนักในตนเองสามารถทำได้ดังนี้ (Kalman, 1993:72-74)

1.ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ซึ่งสามารถปฏิบัติได้ 3 รูปแบบ คือ

1.1 การฟังตนเอง โดยการสำรวจหรือสังเกตความคิด ความรู้สึก และการกระทำของตนเองว่าเป็นอย่างไร ซึ่งเป็นกระบวนการของภาวะตื่นอยู่เสมอ

1.2 การฟังคนอื่น เป็นการศึกษาตนเอง โดยอาศัยการสังเกตปฏิกิริยาของผู้อื่นที่มีต่อตน ทำให้ทราบว่าคนอื่นมองตนเองอย่างไร ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับว่าตนเองจะเปิดใจได้มากน้อยขนาดไหน

1.3 การบอกคนอื่นเกี่ยวกับตนเอง เป็นการเปิดเผยตนเอง ซึ่งเป็นขั้นตอนแรกของการพัฒนาความตระหนักในตนเอง

2.การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น (interpersonal relationships) ซึ่งครอบครัวมักเป็นแหล่งแรก และแหล่งสุดท้ายที่จะให้บทสอนเกี่ยวกับความตระหนักในตนเอง โดยการเรียนรู้นี้จะขึ้นกับประสบการณ์ชีวิต รวมถึงสัมพันธภาพที่ตนมีกับครู อาจารย์ ผู้ร่วมงาน และผู้บังคับบัญชา

การพัฒนาความตระหนักในตนนี้ ถ้ามีการฝึกฝนไม่ว่าจะรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งจนกลายเป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินชีวิตก็จะสามารถสร้างสมดุลให้กับตนเอง มีทักษะในการสร้างสัมพันธภาพกับผู้อื่น ซึ่งมีความสำคัญและเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อตนเอง

2. ทักษะการตัดสินใจ (Decision making)

กรมอนามัย (2539) ได้กล่าวถึงทักษะว่า เป็นความสามารถที่บุคคลไม่เคยมีมาก่อน แต่ได้เรียนรู้จนกระทั่งทำได้อย่างชำนาญ

องค์การอนามัยโลก (1994) กล่าวว่า การตัดสินใจว่าเป็นสิ่งนำไปสู่การตัดสินใจเกี่ยวกับเรื่องราวต่างๆในชีวิต ซึ่งถ้าบุคคลมีการตัดสินใจอย่างมีประสิทธิภาพในการกระทำต่างๆที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพ โดยมีการประเมินทางเลือก และผลจากการตัดสินใจ จะก่อให้เกิดผลดีต่อสุขภาพอนามัยของบุคคลนั้นๆ

คุษฎี เจริญสุข (2541) ให้ความหมายว่า เป็นความสามารถในกระบวนการคิดอย่างมีเหตุผล วัตถุประสงค์ที่ต้องการ โดยกระบวนการดังกล่าวนี้ ได้แก่ การรับรู้ปัญหา การวิเคราะห์สภาพปัญหา การรวบรวมข้อมูล การหาทางเลือก การประเมินทางเลือกต่างๆตามข้อมูลที่มีการตัดสินใจ และคัดเลือกทางเลือกที่ดีที่สุดเหมาะสมที่สุด

สรุป ทักษะการตัดสินใจ หมายถึง ความสามารถของบุคคลที่เกิดขึ้นได้จากการเรียนรู้ในการตัดสินใจอย่างมีเหตุผลตามขั้นตอน เพื่อเลือกแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้องเหมาะสม และบรรลุตามเป้าหมาย

กระบวนการตัดสินใจ ประกอบด้วยขั้นตอน ดังนี้ (นรลักษณ์ เอื้อกิจ, 2541)

1. ขั้นระบุปัญหา โดยแยกแยะส่วนที่เป็นสาเหตุและผลจากสถานการณ์นั้นๆได้
2. ขั้นรวบรวมข้อมูล สามารถรวบรวมและบอกข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการตัดสินใจได้
3. ขั้นรู้จักทางเลือกที่มีอยู่ สามารถบอกได้ว่า มีทางเลือกใดบ้างในการตัดสินใจแก้ปัญหาตามสถานการณ์ที่กำหนดให้
4. ขั้นบอกข้อดีข้อเสียของแต่ละทางเลือก โดยบอกได้ว่าแต่ละทางเลือกมีผลดี ผลเสียและผลกระทบอย่างไร
5. ขั้นตัดสินใจเลือกทางเลือกที่ดีที่สุด โดยการเปรียบเทียบผลดีและผลเสียของแต่ละทางเลือก และสามารถตัดสินใจเลือกทางเลือกที่ถูกต้องและเหมาะสม

3. ความคิดสร้างสรรค์ (Creative thinking)

กรมสุขภาพจิต (2543) กล่าวว่าความคิดสร้างสรรค์ เป็นความสามารถในการคิดออกไปอย่างกว้างขวางโดยไม่ยึดติดอยู่ในกรอบ

อารี รังสินันท์ (2532: 5) กล่าวว่า ความคิดสร้างสรรค์ เป็นความคิดจินตนาการประยุกต์ที่สามารถนำไปสู่สิ่งประดิษฐ์ คิดค้นพบเทคโนโลยีใหม่ๆ ซึ่งเป็นความคิดในลักษณะที่คนอื่นคาดไม่ถึงหรือมองข้าม เป็นความคิดหลากหลาย คิดได้กว้างไกล เน้นทั้งปริมาณและคุณภาพ อาจเกิดจากการคิดผสมผสานเชื่อมโยงระหว่างความคิดใหม่ๆที่แก้ปัญหาและเอื้ออำนวยประโยชน์ต่อตนเอง และสังคมซึ่งความคิดสร้างสรรค์ มี 3 ลักษณะ คือ

1. ลักษณะทางกระบวนการ เป็นความรู้สึกไวต่อปัญหา หรือข้อบกพร่องที่เกิดขึ้นด้วยและพยายามคิดแก้ปัญหาด้วยการจัดระเบียบความคิดตั้งเป็นสมมติฐาน และทำการทดสอบสมมติฐานเพื่อค้นพบความจริงหรือทางแก้ปัญหา เมื่อพิสูจน์ได้ความจริงแล้วก็สื่อสารความคิดให้คนอื่นเข้าใจ ซึ่งกระบวนการเหล่านี้เป็นกระบวนการแก้ปัญหาทางวิทยาศาสตร์ หรือเรียกว่าการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์ (creative problem solving)
2. ลักษณะของบุคคล บุคคลที่มีความกระตือรือร้นอยากรู้อยากเห็น สนใจกว้างขวาง ชอบเสาะแสวงหา ศึกษา ค้นคว้า ไม่ชอบทำตามอย่างใครโดยไม่มีเหตุผล เป็นนักสู้มุมานะ ไม่ล้มเลิกอะไรง่าย ๆ คิดริเริ่ม ชอบหาประสบการณ์ใหม่ๆ มีความคิดอิสระ ชี้ดหย่น ไม่ยึดมั่นกับสิ่งใดจนเกินไป ไม่เคร่งครัดกับระเบียบแบบแผนมากเกินไป มีอารมณ์ขัน ชอบทำงานเพื่อความสนุกและความพอใจ ไม่ได้หวังสิ่งใดตอบแทน
3. ลักษณะทางผลิตผล ความคิดสร้างสรรค์แสดงออกที่ผลผลิต หรือผลงานที่สร้างขึ้น ซึ่งระดับของความคิดสร้างสรรค์ต่ำสุด-สูงสุด อาจเริ่มตั้งแต่การกล้าแสดงออกและการแสดงออกอย่างอิสระ การผลิตงานที่ต้องอาศัยทักษะ การแสดงความคิดใหม่ของตนเอง การประดิษฐ์อย่างสร้างสรรค์ การพัฒนางานที่ได้คิดอย่างสร้างสรรค์ และการสร้างสรรค์ในระดับสูงสุด อาจจะออกมาในทฤษฎีนามธรรม ซึ่งจากลักษณะผลผลิตนี้ทำให้คนทุกคนมีความคิดสร้างสรรค์ และสามารถประเมินคุณภาพของงานได้ว่า มีความคิดสร้างสรรค์อยู่ในระดับใด

4.ความคิดวิเคราะห์วิจารณ์ (Critical thinking)

กรมสุขภาพจิต (2543) กล่าวว่า ความคิดวิเคราะห์วิจารณ์ เป็นความสามารถที่จะวิเคราะห์ แยกแยะข้อมูลข่าวสาร ปัญหา และสถานการณ์ต่างๆรอบตัว

ประกาศรี รอดสมจิตร (2542) กล่าวว่า ความคิดวิเคราะห์วิจารณ์ เป็นการคิดที่ใช้เหตุผลในการแก้ปัญหาโดยพิจารณาถึงสภาพการณ์หรือข้อมูลต่างๆ ว่ามีข้อเท็จจริงเพียงใดก่อนที่จะตัดสินใจ

ทิสนา เขมมณี และคณะ (ศึกษาธิการ, ม.ป.ป.: 47) กล่าวว่าความคิดวิเคราะห์วิจารณ์คือการคิดอย่างรอบคอบสมเหตุสมผล ผ่านการพิจารณาปัจจัยรอบด้านอย่างกว้าง ไกลลึกซึ้ง และผ่านการพิจารณา กลั่นกรอง ไตร่ตรองทั้งทางด้านคุณ-โทษและคุณค่าแท้จริงของสิ่งนั้นๆมาแล้ว ผู้ที่รู้จักคิดอย่างมีวิจารณญาณจะสามารถแก้ปัญหาหรือเลือกทางเลือกได้อย่างถูกต้อง ไม่มีพลาด

กระบวนการคิดวิเคราะห์วิจารณ์ มีขั้นตอนวิธีการคิด(ทิสนา เขมมณี) ดังนี้

1. ตั้งเป้าหมายในการคิด
 2. ระบุประเด็นในการคิด
 3. ประมวลข้อมูลทั้งทางด้านข้อเท็จจริงและความคิดเห็นที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่คิดทั้งกว้าง ลึก และไกล
 4. วิเคราะห์ จำแนกแยกแยะข้อมูล จัดหมวดหมู่ของข้อมูล และเลือกข้อมูลที่จะนำมาใช้
 5. ประเมินข้อมูลที่จะใช้ในแง่ความถูกต้อง ความเพียงพอและน่าเชื่อถือ
 6. ใช้หลักเหตุผลในการพิจารณาข้อมูลเพื่อแสวงหาทางเลือก/คำตอบที่สมเหตุสมผลตามข้อมูลที่มี
 7. เลือกทางเลือกที่เหมาะสมโดยพิจารณาถึงผลที่จะตามมา และคุณค่าหรือความหมายที่แท้จริงของสิ่งนั้น
 8. ชั่งน้ำหนัก ผลได้ ผลเสีย คุณ-โทษ ในระยะสั้นและระยะยาว
 9. ไตร่ตรอง ทบทวนกลับไปมาให้รอบคอบ
 10. ประเมินทางเลือกและลงความเห็นเกี่ยวกับประเด็นที่คิด
- ลักษณะของผู้ที่คิดอย่างวิเคราะห์วิจารณ์
1. สามารถกำหนดเป้าหมายในการคิดได้อย่างถูกต้อง
 2. สามารถระบุประเด็นในการคิดได้อย่างชัดเจน
 3. สามารถประมวลข้อมูลทั้งทางด้านข้อเท็จจริงและความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นที่คิดทั้งทางกว้าง ทางลึก และไกล
 4. สามารถวิเคราะห์ข้อมูลและเลือกใช้ข้อมูลในการคิดได้
 5. สามารถประเมินข้อมูลได้
 6. สามารถใช้หลักเหตุผลในการพิจารณาข้อมูลและเสนอคำตอบและทางเลือกที่สมเหตุสมผลได้
 7. สามารถเลือกทางเลือกหรือลงความเห็นในประเด็นที่คิดได้

5. ความเห็นใจผู้อื่น (Empathy)

กรมสุขภาพจิต (2543) กล่าวว่า ความเห็นใจผู้อื่น หมายถึง ความสามารถในการเข้าใจ ความรู้สึกและเห็นอกเห็นใจบุคคลที่แตกต่างกับเรา อันได้แก่ เพศ วัย ระดับการศึกษา ศาสนา สีผิว ท้องถิ่น สุขภาพ เป็นต้น

Rogers (1951: 452) กล่าวว่า ความเห็นใจผู้อื่น หมายถึง การที่ผู้ปรึกษาได้เข้าใจโลกของผู้มาขอปรึกษามอง รับรู้โลกส่วนตัวของผู้มาขอปรึกษา ราวกับเป็นโลกของตนเอง โดยไม่ลืมคำว่า “ราวกับ” ผู้ปรึกษาจะต้องสามารถเข้าใจความรู้สึกของผู้มาขอปรึกษา ติดตามความหมายในทุก ประโยคของผู้มาขอปรึกษาอย่างใกล้ชิด สังเกตน้ำเสียง สีหน้าท่าทาง แล้วสื่อความเข้าใจนี้ให้ผู้มา รับคำปรึกษาได้รับรู้

Carkhuff and Truax กล่าวว่า ความเห็นใจผู้อื่น เป็นความเข้าใจในระดับที่ลึกซึ้ง นั่นคือ ผู้ ปรึกษาเข้าใจความรู้สึกของผู้มาขอปรึกษาโดยไม่มีการคาดคะเน ไม่ประเมินถูกผิด ผู้ปรึกษาจะไม่ นำทัศนะส่วนตัวของตนเองเข้าไปเกี่ยวข้อง แต่จะเข้าใจว่าผู้มาขอปรึกษารู้สึกอย่างไร มองโลกของ เขาอย่างไร ซึ่งการที่จะเข้าใจความรู้สึกนึกคิดของผู้มาขอปรึกษาได้นั้น ผู้ปรึกษาจะต้องเข้าใจว่าผู้มา ขอปรึกษาพิจารณาสิ่งต่างๆอย่างไร ผู้ปรึกษาจะตอบสนองตามที่เขารับรู้ และสามารถทำให้ผู้มาขอ ปรึกษาทราบว่า ผู้ปรึกษาเข้าใจเขาอย่างแท้จริง

6. ความภูมิใจในตนเอง (Self esteem)

กรมสุขภาพจิต (2543) กล่าวว่า ความภูมิใจในตนเอง เป็นความรู้สึกว่าตนเองมีคุณค่า เช่น ความมีน้ำใจ รู้จักให้ รู้จักรับ ค้นพบและภูมิใจในความสามารถด้านต่างๆของตน อันได้แก่ ความสามารถในด้านสังคม ดนตรี กีฬา ศิลปะ เป็นต้น ซึ่งมีได้มุ่งสนใจแต่ในเรื่องรูปร่าง หน้าตา เสน่ห์ หรือความสามารถทางเพศ การเรียนเก่ง เท่านั้น

อัปสรศิริ เขียมประชา (2543: 12) กล่าวว่าความภูมิใจในตนเอง เป็นการประเมินความเชื่อ หรือความรู้สึกที่บุคคลมีต่อตนเอง มีความเคารพและยอมรับในตนเองว่ามีความสำคัญ มี ความสามารถและใช้ความสามารถที่มีอยู่กระทำการสิ่งต่างๆ ให้ประสบความสำเร็จได้ตามเป้าหมายที่ วางไว้โดยได้รับการยอมรับจากบุคคลในสังคม

สมศักดิ์ เจริญศรี (2543: 40) กล่าวว่า ความภูมิใจในตนเอง เป็นผลรวมแนวทางที่บุคคลรับรู้ และพิจารณาตัดสินตัวเองจากการยอมรับของสังคม ความสำเร็จ เป็นที่ยอมรับจากบุคคลอื่นทั้งใน ครอบครัว เพื่อน ในการกระทำของตนเอง

พิสมัย สุขอมรัตน์ (2540: 43) กล่าวว่าความภูมิใจในตนเอง เป็นความรู้สึกที่บุคคลมีต่อตนเองว่าตนเองมีความสำคัญ มีความสามารถในการกระทำสิ่งต่างๆ ให้ประสบความสำเร็จ ตลอดจนมีความเชื่อมั่นว่าตนเองได้รับการยกย่องนับถือจากเพื่อนฝูง ครอบครัวและสังคม

วัฒนา มัคคสมัน (2539: 16) กล่าวว่า ความภูมิใจในตนเอง เป็นการที่บุคคลรับรู้ถึงลักษณะของตนเอง ประเมินลักษณะของตนเอง จากผลการประเมินแล้วยอมรับเชื่อมั่นและชื่นชมในคุณค่าของตนเองในด้านความสามารถ ความสำคัญ ความสำเร็จและความมีคุณค่าและขณะเดียวกันก็ยอมรับข้อจำกัดของตน แล้วแสดงออกในรูปของความรู้สึก ทักษะที่มีผลต่อการแสดงพฤติกรรมซึ่งผู้อื่นสามารถสังเกตและรับรู้ได้

7. ความรับผิดชอบต่อสังคม (Social responsibility)

กรมสุขภาพจิต (2543) กล่าวว่า ความรับผิดชอบต่อสังคม เป็นความรู้สึกว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งของสังคม และมีส่วนรับผิดชอบต่อในความเจริญหรือเสื่อมของสังคม ความรับผิดชอบต่อสังคมมีส่วนสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับความภูมิใจในตนเอง เพราะหากคนเรามีความภูมิใจในตนเอง คนเหล่านั้นก็มีแรงจูงใจที่จะทำดีกับผู้อื่นและสังคม

กมลรัตน์ ทวีชาติวิทยากุล (2530) กล่าวว่า ความรับผิดชอบต่อสังคม หมายถึง เมื่อมีการปฏิสัมพันธ์กับสถานการณ์หรือบุคคล นิสิตจะแสดงพฤติกรรมด้วยการปฏิบัติหน้าที่ของตนในฐานะสมาชิกที่ดีของครอบครัว มหาวิทยาลัย และสังคม

กรมสามัญศึกษา (ม.ป.ป.) กล่าวว่า ความรับผิดชอบต่อสังคม ประกอบด้วยการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ของชุมชนและสังคม บำเพ็ญประโยชน์และสร้างสรรค์ความเจริญให้ชุมชนอย่างเต็มความสามารถ ช่วยสอดส่องพฤติกรรมของบุคคลที่จะเป็นภัยต่อสังคม ให้ความรู้ความสนุกสนาน เพลิดเพลิน แก่ประชาชนตามความสามารถของตน ช่วยคิดและแก้ปัญหาต่างๆ ของสังคม เช่น ความสกปรก การรักษาสาธารณสุขสมบัติ ผู้คิดร้ายต่อประเทศชาติ การจราจร การเสียภาษี และการรับบริจาคจากสถานี่ต่างๆ ของรัฐ

8. ทักษะการสร้างสัมพันธภาพ (Interpersonal relationship)

พัชรา ลิมอำไพ (2536: 36) กล่าวว่า การสร้างสัมพันธภาพระหว่างบุคคล เป็นการติดต่อสื่อสาร และมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันของบุคคล ซึ่งมีผลต่อความคิด ความรู้สึก ความเข้าใจและการยอมรับซึ่งกันและกัน

เทพ สงวนกิตติพันธ์ (2536: 36) กล่าวว่า การสร้างสัมพันธภาพระหว่างบุคคลเป็นการติดต่อสื่อสารและมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันของบุคคล ซึ่งมีลักษณะของความเป็นมิตร ให้ความสนิทสนมและเอาใจใส่ต่อกัน ร่วมมือกัน ให้เกียรติกัน ตลอดจนมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและการยอมรับซึ่งกันและกัน

นุชนาฏ ศิริพล (2540: 23) กล่าวว่า การสร้างสัมพันธภาพระหว่างบุคคล เป็นปฏิสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นระหว่างบุคคลที่เกิดจากความสอดคล้องระหว่างประสบการณ์ การตระหนักรู้และการสื่อสาร

9. ทักษะการสื่อสาร (Communication skill)

ทักษะการสื่อสารเพื่อป้องกันพฤติกรรมเสี่ยง สามารถฝึกได้ดังนี้

1. การแสดงความรู้สึกของตนเองประกอบเหตุผล ซึ่งสามารถโต้แย้งได้มากกว่าการให้เหตุผลธรรมดา
2. การขอปฏิเสธ เป็นการแสดงออกถึงสิทธิของตนที่จะไม่เห็นด้วย
3. การขอความเห็นอีกฝ่ายและขอบคุณเมื่อเขายอมรับเป็นการปฏิเสธด้วยความนิ่มนวล
4. หากปฏิเสธไม่ได้ผล คู่สนทนาที่ยืนยันความต้องการเดิมของตน โดยอาจจะใช้วิธีการเข้าชี้หรือการสับประมาท อาจใช้กระบวนการอย่างใดอย่างหนึ่งต่อไปนี้ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ คือ
 - 4.1 ปฏิเสธตรงๆยืนยันการปฏิเสธเพื่อสิทธิของตน
 - 4.2 ต่อรอง หากกิจกรรมที่ดีกว่ามาทดแทน
 - 4.3 ผัดผ่อน ยืดระยะเวลาเพื่อให้ผู้ชวนเปลี่ยนไป

กรมสุขภาพจิต (2543) กล่าวว่า ทักษะการสร้างสัมพันธภาพและการสื่อสารเป็นความสามารถในการใช้คำพูด และภาษาท่าทางเพื่อสื่อสารความรู้สึกนึกคิดของตนเองและ ความสามารถในการรับรู้ความรู้สึกนึกคิดของอีกฝ่าย ไม่ว่าจะในการแสดงความต้องการ ความชื่นชม การปฏิเสธ การสร้างสัมพันธภาพ ฯลฯ

วรัญญา อรรถยุกติ (2543) กล่าวว่า ทักษะการสร้างสัมพันธภาพและการสื่อสารเป็นความรู้สึกต่อตนเองในการใช้คำพูดและภาษาท่าทาง เพื่อสื่อสารความรู้สึกนึกคิดของตนเองและ ความสามารถในการรับรู้ การถ่ายทอด และการโต้ตอบของอีกฝ่าย รู้สึกว่าตนเองสามารถสร้างและรักษามิตรภาพกับผู้อื่นไว้ได้ รวมถึงสามารถสิ้นสุดสัมพันธภาพกับผู้อื่น ได้อย่างสร้างสรรค์

10.การแก้ปัญหา (Problem solving)

กันยา สุวรรณแสง (2534: 113) กล่าวว่า การแก้ปัญหาคือเป็นการคิดหาหนทางแก้ไขอุปสรรคที่เกิดขึ้นเพื่อให้บรรลุถึงจุดมุ่งหมาย เมื่อมีการตั้งจุดมุ่งหมายเอาไว้ แต่มีอุปสรรคขัดขวางไม่ให้บรรลุเป้าประสงค์จึงเกิดปัญหาขึ้น บุคคลจะพยายามคิดหาวิธีแก้ปัญหาดังกล่าวที่เกิดขึ้นให้ได้ไปเป็นการคิดที่มีจุดมุ่งหมาย

สมศักดิ์ ภูวิภาดาพรรณ (2537) กล่าวว่า การแก้ปัญหาคือเป็นกระบวนการทำงานที่สลับซับซ้อนของสมอง ในการรวบรวมและเชื่อมโยงความคิดหรือประสบการณ์ต่างๆเข้าด้วยกันอย่างมีจุดมุ่งหมาย เป็นการคิดสร้างสรรค์ขั้นสูงที่มีลักษณะเป็นทักษะสามารถพัฒนาได้

ศศิรัศม์ ศรีกานนท์ (2540: 21) กล่าวว่า การแก้ปัญหาคือเป็นกระบวนการทางความคิด ในการรวบรวมหรือเชื่อมโยงประสบการณ์เดิมกับสถานการณ์ที่เป็นปัญหาเข้าด้วยกันเพื่อหาทางแก้ไขอุปสรรคที่เกิดขึ้นให้บรรลุถึงจุดมุ่งหมายในการจัดปัญหาให้หมดไป เป็นทักษะซึ่งสามารถพัฒนาให้เต็มตามศักยภาพของแต่ละบุคคลได้

กรมสุขภาพจิต (2543) กล่าวว่า ทักษะการตัดสินใจและการแก้ปัญหาคือความสามารถในการรับรู้ปัญหา วัตถุประสงค์ของปัญหา หาทางเลือก วิเคราะห์ข้อดีข้อเสียของแต่ละทางเลือก ประเมินทางเลือก ตัดสินใจเลือกทางแก้ปัญหาที่เหมาะสม และลงมือแก้ปัญหาได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

11.ทักษะการจัดการกับอารมณ์ (Coping with emotion skill)

สุรินทร์ สุทธิชาติพิชัย (2527) กล่าวว่า อารมณ์เป็นภาวะที่อินทรีย์ได้รับแรงกระตุ้นจากสิ่งเร้าทำให้ร่างกายมีปฏิกิริยาตอบโต้ และจิตมีการเคลื่อนไหวตื่นตัวในระดับที่รุนแรงกว่า อารมณ์มีผลต่อพฤติกรรม ถ้าคนเราไม่มีอารมณ์ก็จะมีพฤติกรรมที่เฉื่อยชา

ทักษิณ วังสุวรรณ (2542: 26) กล่าวว่า อารมณ์ที่เหมาะสมและไม่เหมาะสม มีดังนี้

1. อารมณ์ที่เหมาะสม เป็นอารมณ์ที่เกี่ยวข้องกับความต้องการ ความปรารถนา และความชื่นชอบ
ความรู้สึกเหล่านี้เป็นความรู้สึกที่เกิดขึ้น โดยธรรมชาติ เมื่อความต้องการของมนุษย์ถูกขัดขวางหรือมีอุปสรรค ซึ่งอารมณ์ที่เหมาะสมนั้นมีอยู่ 2 ลักษณะ คือ
 - 1.1 อารมณ์ทางบวก เป็นอารมณ์ที่เกี่ยวข้องกับความรัก ความสุข ความพอใจและความอยาก رؤ้อยากเห็น
 - 1.2 อารมณ์ที่เหมาะสมทางลบ เป็นอารมณ์ที่เกี่ยวข้องกับความเสียใจ ความรำคาญ ความคับข้องใจและความเบื่อหน่าย

2. อารมณ์ที่ไม่เหมาะสม เป็นอารมณ์ที่เกี่ยวกับความซึมเศร้า วิตกกังวล ท้อแท้ ความรู้สึกขาด และไม่มีคุณค่า ความรู้สึกเหล่านี้เป็นอารมณ์ที่ไม่พึงประสงค์ เพราะเป็นอารมณ์ที่อยู่ในระดับที่ไม่ได้ช่วยให้บุคคลเกิดการเปลี่ยนแปลงสภาพการณ์ แต่มักจะทำให้สภาพการณ์นั้นแย่ลง เช่น เมื่อบุคคลรู้สึกโกรธมาก เมื่อตนเองไม่ได้รับความยุติธรรมจากเพื่อน ทำให้บุคคลปฏิบัติต่อเพื่อนไม่ดี ซึ่งมีผลทำให้เพื่อนปฏิบัติต่อตนในลักษณะไม่ยุติธรรมมากขึ้น ความรู้สึกโกรธอย่างรุนแรงเป็นอารมณ์ที่ไม่เหมาะสมเพราะมักจะทำให้บุคคลเกิดความกตัญญูร้อนรนไม่สามารถจะจัดการอะไรได้หรือมักกระทำในทางที่หุนหันพลันแล่น และทำลายตนเอง

12. ทักษะการจัดการกับความเครียด (Coping with stress skill)

พิสมัย สุขอมรรัดน์ (2540) กล่าวว่า ความเครียด เป็นการตอบสนองของบุคคลต่อการสูญเสียความสมดุลภายในระบบของบุคคล ซึ่งเกิดจากการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกร่างกาย

กาญจนา เดชคุ้ม (2541) กล่าวว่า ความเครียด เป็นภาวะทางจิตใจของบุคคลเมื่อต้องเผชิญกับปัญหา หรือเหตุการณ์ต่างๆ ไม่ว่าจะ เป็นในทางที่ดีหรือไม่ดีก็ตาม ซึ่งอาจมีสาเหตุมาจากภายในตัวบุคคลหรือภายนอกตัวบุคคลก็ได้ ส่งผลให้มีการเปลี่ยนแปลงทั้งทางร่างกาย จิตใจและพฤติกรรม

ตรีสุข ชงไชย (2540) กล่าวว่า การจัดการกับความเครียด เป็นขบวนการที่สามารถเกิดขึ้นทั้งในระดับบุคคล และระดับครอบครัว เป็นการตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงที่ทำให้เกิดความเครียด เพื่อก่อให้เกิดพฤติกรรมใหม่ที่พึงพอใจ และเป็นขบวนการของชีวิตที่เกิดขึ้นมา ยาวนาน ไม่สามารถบอกได้ถึงจุดเริ่มต้นหรือจุดจบ

กรมสุขภาพจิต (2543) กล่าวว่า ทักษะการจัดการกับอารมณ์และความเครียดเป็นความสามารถในการประเมินอารมณ์ รู้เท่าทันอารมณ์ว่ามีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของคน เลือกใช้วิธีการจัดการอารมณ์ที่เกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสม และเป็นความสามารถที่จะรู้สาเหตุของความเครียด เรียนรู้วิธีการควบคุมระดับของความเครียด รู้วิธีผ่อนคลาย และหลีกเลี่ยงสาเหตุ พร้อมทั้งเบี่ยงเบนพฤติกรรมไปในทางที่พึงประสงค์

ความเป็นมาของทักษะชีวิตในระบบการศึกษาไทย

ในระบบการศึกษานำแนวคิดเรื่องทักษะชีวิตมาใช้เมื่อ พ.ศ. 2537 เพื่อป้องกันและ
แก้ปัญหา พฤติกรรมของวัยรุ่นเกิดขึ้นในช่วงที่สถานการณ์เอดส์กำลังแพร่ระบาดอย่างหนักใน
ประเทศไทย โดยสาเหตุสำคัญของการแพร่เชื้อ HIV คือการมีพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสม เช่น
การสำส่อนทางเพศ การเที่ยวหญิงบริการ เป็นต้น ซึ่งนักสาธารณสุขและนักการศึกษามองว่าการ
ป้องกันปัญหาในระยะยาว น่าจะเป็นการปลูกฝังเจตคติเรื่องเพศและทักษะชีวิตที่เหมาะสมให้เด็ก
ในวัยเรียน ซึ่งเป็นกลุ่มเสี่ยงที่จะเกิดปัญหาเมื่อโตขึ้นมากกว่าจะรณรงค์แก้ไขปัญหาเฉพาะหน้ากับ
ผู้ใหญ่ ดังนั้น จุดเน้นของการส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียนในระยะแรก จึงมีเป้าหมายอยู่ที่การ
เสริมสร้างทักษะชีวิตและการให้การปรึกษาชีวิตเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาเอดส์(สุวรรณ
เขตนิคมและสมควร วรสันต์, 2539: ประวิต เอราวรรณ์,2540)

ยุทธศาสตร์การดำเนินงานส่งเสริมทักษะชีวิตในระยะแรกมุ่งไปที่เด็กวัยเรียนและวัยรุ่นทั้ง
ในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ซึ่งปัจจุบันรวมเรียกว่าระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดย
นักการศึกษาและนักการศึกษา ที่ให้ความสนใจเรื่องนี้ได้ร่วมกันพัฒนากระบวนการจัดการ
เรียนรู้ ที่เชื่อว่าสามารถสร้างทักษะชีวิตนักเรียนได้ โดยเรียกกระบวนการนี้ว่า “การเรียนรู้แบบมี
ส่วนร่วม”(Participatory learning: PL) โดยมีกลุ่มเป้าหมายที่จะนำกระบวนการนี้ไปใช้คือ กลุ่มครูที่
สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา หรือโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาต่างๆ กลยุทธ์การขยายผล ใน
ระยะแรกนี้คือ การพัฒนาแผนการสอนทักษะชีวิตเพื่อป้องกันโรคเอดส์โดยกระบวนการ PL แล
พัฒนาทีมวิทยากรเครือข่ายที่มีความรู้ความสามารถในการจัดกระบวนการอบรมตามหลักสูตรและ
แผนการสอนที่พัฒนาขึ้น ซึ่งวิทยากรเหล่านี้ส่วนใหญ่เป็นศึกษานิเทศก์ บุคลากรสาธารณสุขหรือ
อาจารย์ในสถาบันราชภัฏต่างๆ

รูปแบบการอบรมที่ใช้ก็มีลักษณะที่เรียกว่า “แม่ไก่ ลูกไก่” กล่าวคือ โรงเรียนจะส่งครูที่
เกี่ยวข้อง (แม่ไก่) เช่น ครูแนะแนว ครูอนามัย เป็นต้น เข้ารับการอบรมจากวิทยากรเครือข่ายแล้วนำ
กระบวนการ PL ไปขยายผลให้กับครูคนอื่นๆ ในโรงเรียน (ลูกไก่) ซึ่งจากการศึกษาของสุวรรณ
เขตนิคม และสมควร วรสันต์ (2539) พบว่ารูปแบบการอบรมแบบนี้ไม่ประสบผลสำเร็จ
มากนัก เพราะครูที่ได้รับการอบรมไม่สามารถนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้สอน ได้จริง เพราะ
สาเหตุหลายประการ เช่น ไม่มีชั่วโมงสอนเฉพาะ ยังไม่เห็นความสำคัญเพราะคิดว่าโรคเอดส์ยังเป็น
เรื่องไกลตัวเด็ก หรือไม่สามารถชักจูงคนอื่นให้สอนแบบ PL ได้ เป็นต้น จากจุดอ่อนของรูปแบบ
การพัฒนาครูดังกล่าว กลุ่มวิทยากรเครือข่ายได้พยายามหาวิธีการที่จะแก้ไขปัญหานี้

และในช่วงปี พ.ศ. 2540 กรมสุขภาพจิตจึงได้ร่วมมือกับสำนักงานคณะกรรมการการ
ประถมศึกษาแห่งชาติในขณะนั้น ดำเนินโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา
เอดส์โดยมีการพัฒนาครูในรูปแบบใหม่ที่เรียกว่า “การอบรมครูโดยใช้ โรงเรียนเป็นฐาน” (School

Based Program: SBP) กล่าวคือ ดำเนินการอบรมครูทุกคนในโรงเรียนให้สามารถสอนแบบ PL ใน รายวิชาที่ตนเองรับผิดชอบได้และไม่ได้มุ่งเฉพาะปัญหาเอดส์แต่เป็นการเสริมสร้างทักษะชีวิต ทั่วไปผ่านกระบวนการ PL และจัดกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ใน โรงเรียนไปพร้อมๆกัน โดยมี ศึกษานิเทศก์ที่เป็นวิทยากรเครือข่ายเป็นผู้อำนวยความสะดวก (facilitator) และนิเทศติดตาม โรงเรียนที่เข้าร่วมการทดลองมีทั้งหมด 23 โรงเรียน จาก 23 จังหวัดทั่วประเทศ ซึ่งประวิต เอ รารวรรณ (2540) ได้ศึกษาและสรุปผลได้ว่ารูปแบบนี้ มีประสิทธิภาพค่อนข้างสูงสามารถ เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอนของครูแต่ละคนได้ สร้างการทำงานเป็นทีมให้กับครูและส่งผลต่อ การปรับเปลี่ยนระบบและวัฒนธรรมองค์กรของโรงเรียนหลังจากนั้น เป็นต้นมา ก็มีการขยายผล การส่งเสริมทักษะชีวิตที่เสริมสร้างให้นักเรียนและกลยุทธ์การดำเนินงานของหน่วยงานต่างๆ ในช่วงที่ผ่านมาจะพบว่ามีการปรับเปลี่ยนไปตามสถานการณ์ ปัญหาสังคมในแต่ละช่วงเวลา

โดยในช่วงปี พ.ศ.2537-2541 ซึ่งถือว่าเป็นช่วงเริ่มต้นจะเห็นว่าเป็นให้ความสำคัญกับทักษะ ชีวิต เพื่อป้องกัน โรคเอดส์ เนื่องจากเป็นช่วงที่สถานการณ์โรคเอดส์กำลังแพร่ระบาดอย่างรุนแรง ในขณะนั้น ต่อมาในช่วงปี พ.ศ. 2542-2546 เน้นเรื่องทักษะชีวิตเพื่อป้องกันยาเสพติดและบาง โรงเรียนก็เน้นเรื่องการเสริมสร้างทักษะชีวิตเพื่อป้องกันสุขภาพจิตไปพร้อมๆกัน เนื่องจากปัญหา ยาเสพติดเป็นปัญหาที่มีความรุนแรงในสังคมขณะที่การเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจและกระแส เทคโนโลยีก็ได้สร้างปัญหาด้านสุขภาพจิตให้กับครอบครัวและตัวนักเรียนเช่นเดียวกัน นอกจากนี้ กลยุทธ์การส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียนใน โรงเรียนได้มีการปรับเปลี่ยนตามกระแสการปฏิรูป การศึกษา กล่าวคือ หลังจากที่มีการนำเสนอและผลักดันให้บรรจุเรื่องทักษะชีวิตไว้ใน พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพ.ศ. 2544 ก็มี การใช้กลยุทธ์ส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียนหลายอย่าง ซึ่งนอกจากกลยุทธ์พัฒนาความร่วมมือกับ ครอบครัวและชุมชน โดยเน้นการมีส่วนร่วมของพ่อแม่และผู้นำชุมชนในการแก้ปัญหาแล้ว จุดสำคัญคือการสนับสนุนให้โรงเรียนมีการบริหารจัดการด้านทักษะชีวิตนักเรียนเชิงระบบโดย เชื่อมโยงกับการประกันคุณภาพการศึกษา เช่น การพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในปี พ.ศ. 2543 การพัฒนาระบบการเรียนรู้ที่สร้างสุขภาวะและจริยธรรมในปีพ.ศ.2545 ซึ่งทั้งหมดเป็น โครงการความร่วมมือระหว่างกระทรวงสาธารณสุขและกระทรวงศึกษาธิการ (ประวิต เอรารวรรณ, 2545 : กรมสุขภาพจิต, 2545) นอกจากนี้ยังมีการพัฒนานวัตกรรมต่างๆเพื่อสนับสนุนการ ดำเนินงานทักษะชีวิตใน โรงเรียน เช่น คู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมเพื่อเสริมสร้าง ทักษะชีวิต และสื่อประกอบการเรียนการสอน (กรมสุขภาพจิต, 2539) การพัฒนาเครื่องมือวัดทักษะ ชีวิตสำหรับนักเรียน (ประวิต เอรารวรรณและนุชชานา เหลืองอังกูร, 2544) รวมทั้งพัฒนาเครือข่าย วิทยากร ทักษะชีวิตไปทั่วประเทศทั้งใน โรงเรียนมัธยมศึกษาและโรงเรียนประถมศึกษา รวมไปถึง

สถาบันอาชีวศึกษาและสถาบันอุดมศึกษาบางแห่งให้มีการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนหรือนักศึกษาโดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม ขณะเดียวกันก็ได้มีการขยายเครือข่ายวิทยากรและประสานการทำงานกับหน่วยอื่นๆของกระทรวงสาธารณสุขไปพร้อมๆกัน รวมทั้งจัดการประชุมสัมมนาในระดับชาติขึ้นทุกปี

สถานการณ์การสร้างเสริมทักษะชีวิตในปัจจุบัน

สภาพการสร้างเสริมทักษะชีวิตในประเทศไทย

กระทรวงศึกษาธิการได้ตกลงร่วมมือกับสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ในโครงการพัฒนาหลักสูตรและการบริหารจัดการกิจกรรมลูกเสือเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต เนื่องจากตามผลการวิจัยในปัจจุบันสะท้อนให้เห็นว่าพฤติกรรมเสี่ยงของวัยรุ่นนั้นเกิดจากการขาดทักษะการใช้ชีวิต โดยเฉพาะการตัดสินใจ การเผชิญหน้า จึงได้เกิดโครงการความร่วมมือขึ้นเพื่อหาแนวทางการสอดแทรกเรื่องทักษะชีวิตในหลักสูตรการเรียนการสอนวิชาลูกเสือ เพราะว่ากิจกรรมของลูกเสือจะเป็นการเรียนรู้นอกห้องเรียน สามารถนำเรื่องทักษะชีวิตไปประยุกต์ใช้ได้ โดยการดำเนินการในรูปแบบของโครงการพัฒนาหลักสูตรและการบริหารจัดการกิจกรรมลูกเสือ โดยได้ทำการศึกษาพัฒนาหลักสูตรทักษะชีวิตเป็นระยะเวลากว่า 1 ปีแล้ว และจะนำมาใช้นำร่องในสถานศึกษาและรอการประเมินผลโครงการในปีการศึกษา 2554 ต่อไป ซึ่งการจัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะชีวิตจะแบ่งระดับออกเป็น 3 ช่วงวัย แบ่งเป็น ลูกเสือสำรอง ลูกเสือสามัญ ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ โดยใช้สื่อภาพยนตร์ประกอบการสอนสำหรับครูด้วย ในขั้นต้นจะมรโรงเรียนนำร่องทั้งหมด 26 แห่ง หากผลการทดลองออกมามีดีก็จะมีการขยายผลการเรียนการสอนในโครงการนี้แก่โรงเรียนทั่วประเทศ

กระทรวงศึกษาธิการได้ร่วมมือกับสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) จัดทำโครงการรณรงค์สร้างความตระหนักเพื่อป้องกันการตั้งครรภ์ไม่พร้อมในวัยรุ่น ซึ่งจากผลการวิจัยพบว่าวัยรุ่นไทยอายุ 15-19 ปี จำนวน 5 ล้านคน มีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสัมพันธ์ 1.25 ล้านคน มีอัตราการตั้งครรภ์ 2.5 แสนคนต่อปี ซึ่งร้อยละ 50 เลือกที่จะทำแท้ง ขณะที่วัยรุ่นเพียง 1 ใน 3 ที่มีการคุมกำเนิดเพราะส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ในการป้องกันการตั้งครรภ์และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ โดยโครงการจะให้ความรู้ความเข้าใจถึงวิถีลดความเสี่ยงของการมีเพศสัมพันธ์ไม่พร้อม มุ่งสร้างทักษะชีวิตให้แก่เยาวชนให้เกิดความเข้าใจในเรื่องเพศและพัฒนาแนวทางป้องกันการตั้งครรภ์ โดยรูปแบบของกิจกรรมประกอบด้วย การฉายภาพยนตร์ สลับกับกิจกรรมเสริมสร้างทักษะการคิดวิเคราะห์และการตัดสินใจในสถานการณ์ต่างๆ ซึ่งทีมรณรงค์สัญจรจำนวน 250 คน ประกอบด้วย เยาวชนที่เป็นนักศึกษาจากมหาวิทยาลัยต่างๆ เยาวชนจากศูนย์ฝึกอบรมเด็กและ

เยาวชน กลุ่มเยาวชนในแต่ละพื้นที่ เครือข่ายผู้ใหญ่จากสถาบันการศึกษา สาธารณสุขและองค์กรพัฒนาเอกชน ซึ่งจะทำการศึกษาในพื้นที่นำร่อง 242 แห่งใน 22 จังหวัด ได้แก่ เชียงราย นครปฐม นนทบุรี นครนายก กรุงเทพฯ กาญจนบุรี ปัตตานี ตรัง สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช ปทุมธานี สระแก้ว จันทบุรี นครสวรรค์ อุบลราชธานี ศรีสะเกษ เพชรบุรี ราชบุรี สมุทรสาคร สมุทรสงคราม สมุทรปราการและฉะเชิงเทรา

สถาบันพัฒนาการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยภาคใต้ ได้ร่วมมือกับภาคีเครือข่าย 5 จังหวัดชายแดนใต้ สร้างหลักสูตรการศึกษานอกระบบ ประเภทการศึกษาต่อเนื่อง 3 กลุ่มวิชา ได้แก่ กลุ่มวิชาชีพ กลุ่มวิชาชีพ และกลุ่มวิชาชุมชน โดยเนื้อหาการเรียนการสอนครอบคลุม 3 กลุ่มสาระวิชา ได้แก่ วิชาอาชีพ วิชาทักษะชีวิต และวิชาชุมชน

ประเทศไทยโดยกระทรวงศึกษาธิการได้ร่วมกับยูเนสโก จัดการประชุมระดับสูงว่าด้วยการศึกษาเพื่อปวงชน ครั้งที่ 10 ซึ่งเป็นการประมวลผลการดำเนินงานที่ผ่านมาตลอด 20 ปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2533 จนถึงปัจจุบัน และเพื่อการวางแผนทางบรรลุเป้าหมายในปี พ.ศ. 2558 ซึ่งเป้าหมายของการศึกษาเพื่อปวงชน โดยสรุป มี 6 ข้อ คือ 1. เน้นเด็กปฐมวัย 2. เน้นเด็กในระบบโรงเรียนที่ด้อยโอกาส 3. เน้นเรื่องทักษะชีวิต 4. เน้นการรู้หนังสือ 5. ส่งเสริมให้เกิดความเสมอภาคของชายและหญิง 6. เรื่องคุณภาพการศึกษา

ตารางที่ 6 รายงานการวิจัยเกี่ยวกับการส่งเสริมทักษะชีวิตในเด็กและเยาวชน

หัวข้อ	ปัญหาในงานวิจัย				ลักษณะการศึกษา					
	ขาดพินิจ	เอตส์	ความรู้แรง	เพศ(ห้อง)	โมดูล	สร้างแบบวัด	เรียนรู้/กิจกรรม	กระบวนการ	ความสัมพัทธ์	ปัจจัย
วันดี โตะดำ(2544)						√				
ระเบียบ เพราะฝักแวน(2551)						√				
ดวงกมล มงคลศิลป์ (2550)	√							√		
นันทิยา แสงสิน(2548)								√		
กมลวรรณ เหล่าวิทยานุกฤษ (2545)										√
วิภากรณ์ ด้วงทวิ (2545)										√
สุชีรา เกิดจันทร์ตรง (2545)		√						√		
แก้วใจ สิทธิศักดิ์ (2551)	√					√				
มณฑาวรรณ ยูซังกุล (2546)	√							√		
ณัฐฐาสิริ ศักดิ์ทอง(2548)								√		
นพวรรณ วงศ์วิชัยวัฒน์(2547)	√				√			√		

ประไพพิมพ์ สุขพลี(2550)						√	
คุณฉวี เจริญสุข (2540)		√				√	
นรลักษณ์ เอื้อกิจ(2541)				√	√		
ปรญา นันทสุคนธ์(2545)	√				√		
พิมพ์ใจ บุญยัง(2540)	√					√	
พิสมัย สุขอมรรัตน์ (2540)	√				√		
รัตนา ดอกแก้ว (2539)		√				√	

อย่างไรก็ดี จากงานวิจัยพบว่าการเสริมสร้างทักษะชีวิต การดำเนินการส่วนใหญ่ทำในโรงเรียน แต่จากการเปลี่ยนแปลงแนวคิด โดยส่งเสริมบทบาทเด็กและเยาวชนให้ได้มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาของตนเองมากขึ้น และในปัจจุบันเกิดเครือข่ายหรือกลุ่มเด็กและเยาวชนที่ทำงานเพื่อแก้ไขปัญหาและพัฒนามากขึ้น จึงทำให้การศึกษาแนวทางพัฒนาทักษะชีวิตของเยาวชนในกรุงเทพมหานคร โดยกลุ่มเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานครเป็นเรื่องที่นำศึกษาเพื่อพัฒนาต่อไป

สภาพการเสริมสร้างเสริมทักษะชีวิตในต่างประเทศ

องค์กรระดับประเทศที่มีการส่งเสริมการเรียนรู้เรื่องทักษะชีวิต คือ องค์การสหประชาชาติ ซึ่งได้จัดตั้งโครงการ Education For All หรือการศึกษาเพื่อปวงชน ผ่านการดำเนินการจาก UNESCO และ World Bank ซึ่งดำเนินการมาตั้งแต่ปีพ.ศ. 2533 และได้กำหนดเป้าหมายไว้ที่ปีพ.ศ. 2558 Education for all เป็นการจัดการศึกษาเป็นไปในรูปแบบที่เหมาะสมกับผู้เรียน ไม่แบ่งแยกว่าเป็นเด็กพิการ ต่างเชื้อชาติ ศาสนา เด็กชาวเขา รวมทั้งเด็กด้อยโอกาส ทั้งนี้เพื่อให้เด็กในวัยเรียนทุกคนได้รับโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐานตามความเหมาะสม การศึกษาเพื่อปวงชนนั้นมีเป้าหมายอยู่ 6 อย่าง ได้แก่

- 1.การให้การศึกษาแก่เด็กและเยาวชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็กที่อยู่ในกลุ่มเสี่ยงและเด็กด้อยโอกาส
- 2.ภายในปีพ.ศ.2558 เด็กและเยาวชน โดยเฉพาะเด็กผู้หญิง จะได้สามารถเข้าถึงการได้รับการศึกษาที่ดีและมีคุณภาพ ซึ่งเป็นสวัสดิการจากรัฐ
- 3.เด็ก เยาวชนและผู้ใหญ่จะต้องได้รับการเรียนรู้ทักษะชีวิตอย่างเหมาะสม
- 4.การเพิ่มขึ้นของอัตราการรู้หนังสือ ร้อยละ 50 โดยเฉพาะผู้หญิง
- 5.ขจัดความเหลื่อมล้ำระหว่างเพศหญิงและชาย ให้ผู้หญิงได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีคุณภาพดี
- 6.พัฒนาคุณภาพการศึกษาสามารถประเมินวัดผลได้ การรู้หนังสือและการพัฒนาทักษะชีวิตของคนในประเทศ

ตารางที่ 7 สภาพการส่งเสริมทักษะชีวิตในต่างประเทศ

ประเทศ	ชื่อองค์กร	ประเด็นการแก้ปัญหา				วิธีการแก้ปัญหา	
		ขาดสติ	เอคส์	ความรุนแรง	เพศ(ทอง)	โรงเรียน	นอกโรงเรียน
เวเนซุเอล่า	Prevencion Alternativas (NGO)	√				√	
โคลัมเบีย	Fe y Alegria (NGO)	√		√		√	
เอกวาดอร์	NGO			√	√		√
คอสตาริกาและ นิการากัว	Brigadistas (Community based organization)		√				√

(Pan American Health Organization, 2001)

แนวคิดทฤษฎีปฏิสัมพันธ์สัญลักษณ์ (Symbolic Interaction) โดย George Herbert Mead

ทฤษฎีการกระทำระหว่างกันด้วยสัญลักษณ์และการกระทำระหว่างกันทางสังคม การกระทำระหว่างกันทางสังคม (Social interaction) คือการกระทำของบุคคลที่มีผลต่อความคิด หรือการกระทำของอีกบุคคลหนึ่ง ไม่ว่าจะไปในทิศทางเดียวหรือการกระทำทั้งสองฝ่าย ซึ่งการกระทำระหว่างกันทางสังคม จะต้องมีการใช้สัญลักษณ์ในการสื่อความหมาย ดังนั้นการกระทำระหว่างกันทางสังคมจึงเป็นการกระทำระหว่างกันทางสัญลักษณ์ด้วย

ฐานคติที่สำคัญ คือ ประการแรก ความอ่อนแอทางชีววิทยาของมนุษย์ เป็นเหตุให้ต้องอยู่รวมกัน เป็นกลุ่ม เป็นสังคม เพื่อจะสามารถมีชีวิตรอด ประการที่สอง มนุษย์คัดเลือกการกระทำระหว่างกัน ที่ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างกัน เพื่อส่งผลต่อการมีชีวิตรอดอยู่ด้วย ส่วนสิ่งที่ไม่ส่งเสริมก็ทิ้งไปเสีย

จิตมนุษย์

มีจุดสนใจเฉพาะการเกิดของจิตที่อยู่ในช่วงวัยทารกและเด็กเท่านั้น จิตเป็นผลผลิตทางสังคม (Social product) คือไม่มีมาแต่กำเนิด จิตเกิดจากการที่มนุษย์สัมพันธ์กัน โดยในช่วงเป็นทารกก็จะมี ความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับพ่อแม่ พี่น้อง ซึ่งเด็กจะเลือกสรรท่าทางแสดงออกไปอย่างเดาสุ่มกับบุคคล เหล่านั้น เพื่อให้คนเหล่านั้นสนองตอบไปในทางบวก โดยอาจจะได้รับการสอนจากบุคคลเหล่านี้

นั่นเองหรือจากการเดาคู่ของทารก จนกระทั่งเด็กเติบโตจนพบกับ”ความหมายทั่วไป” (common meaning) หรือ”ท่าทางตามประเพณี” (conventional gesture) จะทำให้เด็กเกิดการปรับตัวให้เข้ากับสังคมมากขึ้น เป็นผลให้เพิ่มความสามารถของบุคคลมากขึ้น บุคคลเมื่อรับรู้และตีความท่าทางแล้วก็จะสามารถสวมบทบาทของผู้อื่นได้ ทั้งการตีความที่ไม่ได้แสดงออกอย่างเปิดเผย บุคคลก็จะซ้อมแนวปฏิบัติในใจ เพื่อเลือกแนวทางที่จะได้รับความร่วมมือจากผู้อื่นก่อนจะแสดงจริงได้ โดยมีคกล่าวว่าคุณคนได้พัฒนาความสามารถ 3 ประการ คือ 1.ความสามารถในการเข้าใจท่าทางตามประเพณีได้ 2.สามารถใช้ท่าทางต่างๆเหล่านี้ เข้าใจคนอื่นได้ 3.สามารถฝึกซ้อมแนวทางปฏิบัติตามทางเลือกในใจได้ มีคเชื่อว่า บุคคลหรือสิ่งมีชีวิตนั้นมี”จิต”แล้ว

อัตรทางสังคม

เมื่อบุคคลสามารถให้ความหมายกับสิ่งต่างๆได้ เขาก็จะสามารถให้ความหมายกับตัวเองได้ เหมือนเป็นสิ่งหรือบุคคลอื่นเหมือนกัน เมื่อได้”ภาพตนเอง” (self image) จากสายตาคนอื่นที่สัมพันธ์กับตนมาระยะหนึ่ง ภาพตนเองนี้ก็จะค่อยๆฝังลึกลงไปจนกลายเป็น”ความคิดเกี่ยวกับตนเอง” (self conception) ที่เป็นเหมือนวัตถุหนึ่งที่มีความสม่ำเสมอ และกลายเป็นอัตรทางของบุคคลนั้น

กระบวนการพัฒนาอัตรทาง 3 ขั้นตอน แต่ละขั้นตอนจะแสดงภาพการเปลี่ยนแปลงตัวเองทั้งที่เป็นลักษณะชั่วคราวและการลงรากลึกลงไป ขั้นที่ 1 ขั้นเอาใจเขามาใส่ใจเรา (role taking) การสวมบทบาทของผู้อื่น ในตอนที่เด็กทารกมีความสามารถเล่นบทบาทได้จำกัดเพียงสองคน ภาพตัวเองก็ยังมีจำกัด ขั้นที่ 2 ขั้นเกมกีฬา (game stage) เมื่อบุคคลเจริญวัยขึ้นก็จะสามารถสวมบทบาทของผู้อื่นได้มากขึ้น ทำงานเป็นระบบมากขึ้น ภาพตัวเองก็จะมีขอบเขตมากขึ้น ขั้นที่ 3 บุคคลสามารถสวมบทบาทของบุคคลทั่วไป (generalized other) หรือกลุ่มท่าทีของสังคม บุคคลสามารถยึดถือความเชื่อทั่วไปของชุมชน ค่านิยมบรรทัดฐานของสังคมหนึ่งในการกระทำระหว่างกันได้ หมายถึงมนุษย์สามารถทั้งเพิ่มความเหมาะสมในการตอบโต้กับผู้อื่นในการกระทำระหว่างกันมากขึ้น และขยายขอบเขตภาพตนเองจากการสามารถสวมบทบาทของบุคคลอื่นได้จำนวนมากขึ้น

สังคมมนุษย์

สังคมหรือสถาบัน คือ การกระทำระหว่างกันที่จัดระเบียบแล้วและมีแบบแผนของบุคคลต่างๆ ซึ่งการกระทำต่างๆเกิดขึ้นได้เพราะ”จิต” การยึดถือบทบาท คือ การสามารถควบคุมลักษณะการโต้ตอบของเขเอง ซึ่งการควบคุมการโต้ตอบของบุคคลทำให้บุคคลสามารถเข้าใจผู้อื่น และปฏิบัติได้อย่างถูกต้องในกลุ่มที่เขาสังกัดอยู่

สังคมขึ้นอยู่กับอัตตา(self) เพราะอัตตาเกิดจากทัศนะของ generalized other หากไม่สามารถมองเห็นและประเมินค่าตนเองจากสายตาคนอื่นแล้วการควบคุมทางสังคมก็จะเป็นเพียงการประเมินตนเองจากบทบาทของตนเองเท่านั้น ไม่สามารถประสานกิจกรรมที่แตกต่างกันได้ มีคิมมองว่าสังคมมีสภาพเลื่อนไปเลื่อนมาและเปลี่ยนแปลงได้เสมอ เพราะการแทรกบทบาทและการเลือกบทบาทหรือแนวทางปฏิบัติ ทำให้บุคคลสามารถปรับตัวได้อยู่ตลอดเวลาที่มีการโต้ตอบกับผู้อื่น การถือเอาอัตตาเป็นวัตถุอย่างหนึ่งในกระบวนการกระทำระหว่างกันทางสังคม ทำให้บุคคลสามารถประเมินอัตตาจากการมองผ่านสายตาคนอื่นได้ จากนั้นก็วางแผนโต้ตอบออกไป ขณะที่จิตและอัตตาเกิดจากสังคม แต่การบำรุงรักษาและการเปลี่ยนแปลงสังคมก็เป็นผลของกระบวนการของจิตและอัตตา “สังคม” เป็นกิจกรรมประสานกันและกิจกรรมเหล่านั้นดำรงอยู่และเปลี่ยนแปลงไปได้ด้วยบทบาทและการประเมินตนของบุคคล ซึ่งทฤษฎีของมิด ไม่ได้ให้ภาพชัดเจนเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างองค์การสังคมแบบต่างๆ และจิตกับอัตตามีลักษณะต่างๆ อย่างไร มิดเพียงแต่เน้นว่าสังคมกล่อมเกลาทำให้จิตและอัตตามีรูปร่างอย่างไรและมีผลต่อสังคมอย่างไรนอกจากนั้น มิดยังมีแนวคิดเกี่ยวกับเรื่อง I และ Me ตามแนวคิดของมิด I คือ แนวโน้มผลึกคั้นของคน Me คือ พฤติกรรมตามความรู้สึกรับรู้ของตน

สรุปทฤษฎีปฏิสัมพันธ์สัญลักษณ์ของ George Herbert Mead

จิตมนุษย์	อัตราทาสังคม	สังคมนมนุษย์
<p>1.จิตมีความสามารถรู้สัญลักษณ์กำหนดสิ่งต่างๆในสภาพแวดล้อม ทำให้รู้จักสิ่งต่างๆเหล่านั้น</p>	<p>ขั้นที่ 1 ขั้นเอาใจเขามาใส่ใจเรา (role taking) การสวมบทบาทของผู้อื่น ในตอนที่เด็กทารกมีความสามารถเล่นบทบาทได้จำกัดเพียงสองคน ภาพตัวเองก็ยังมีจำกัดเด็กจะเลียนแบบหรือแสดงบทบาทจากบุคคลอื่นที่เห็น โดยเฉพาะผู้ที่ใกล้ชิด (Significant other)</p>	<p>สังคมนมนุษย์คือการกระทำระหว่างกันที่จัดระเบียบแล้วและมีแบบแผนของบุคคล</p>
<p>2.จิตสามารถฝึกซ้อมแนวการกระทำต่อสิ่งต่างๆดังกล่าวก่อนที่จะได้ลงมือกระทำจริง</p>	<p>ขั้นที่ 2 ขั้นเกมกีฬา (game stage) เมื่อบุคคลเจริญวัยขึ้นก็จะสามารถสวมบทบาทของผู้อื่นได้มากขึ้น ทำงานเป็นระบบมากขึ้น ภาพตัวเองก็จะมีซับซ้อนมากขึ้นเด็กเริ่มมีทัศนคติและการกระทำในสิ่งที่สังคมยอมรับ เริ่มคิดว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งของสังคมนเริ่มรู้จักควบคุมพฤติกรรม</p>	<p>ต่างๆ ซึ่งเกิดขึ้นจากอัตราทาของมนุษย์ที่สามารถ generalized other หรือการ</p>
<p>3.จิตสามารถหักห้ามแนวการปฏิบัติที่ไม่เหมาะสมหรือไม่ควร</p>	<p>ขั้นที่ 3 บุคคลสามารถสวมบทบาทของบุคคลทั่วไป (generalized other) หรือกลุ่มท่าทีของสังคมน บุคคลสามารถยึดถือความเชื่อทั่วไปของชุมชน ค่านิยมบรรทัดฐานของสังคมนหนึ่งในการกระทำระหว่างกันได้</p>	<p>สวมบทบาทเข้าใจผู้อื่นและปฏิบัติตอบโต้ได้อย่างเหมาะสมในกลุ่มที่อาศัยอยู่ /</p>

		สังก เป็น กิจกรรม ที่ได้รับ การจัด ระเบียบ แล้ว ควบคุม โดย บุคคล สำคัญ ต่างๆ (general ized other)
--	--	---

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยภายในประเทศ

คุษฎี เจริญสุข (2540) ได้ศึกษาผลการพัฒนาทักษะชีวิตเพื่อการป้องกันโรคเอดส์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 72 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมโดยวิธีจับฉลาก นักเรียนกลุ่มทดลองมี 37 คน (ชาย 21 คน หญิง 16 คน) และนักเรียนกลุ่มควบคุมมี 35 คน (ชาย 15 คน หญิง 20 คน) นักเรียนกลุ่มทดลองได้รับโปรแกรมการพัฒนาทักษะชีวิตที่ประยุกต์มาจากแนวคิด ทักษะชีวิตศึกษาขององค์การอนามัยโลกและทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคมเพื่อพัฒนานักเรียนในด้านความรู้สึกรู้ค่าในตนเอง ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ทักษะการตัดสินใจ และการแก้ไขปัญหา ทักษะการปฏิเสธโดยสอนในหน่วยการเรียนรู้เรื่องโรคเอดส์และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ของวิชาสุขศึกษา ส่วนกลุ่มควบคุมได้รับการเรื่องโรคเอดส์และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ในหลักสูตรของโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มทดลองมีการเปลี่ยนแปลงของคะแนนเฉลี่ยทักษะการปฏิเสธและพฤติกรรมป้องกันโรคเอดส์ สูงกว่าการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95% และพบว่าคะแนนเฉลี่ยของความรู้สึกรู้ค่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ไม่พบความแตกต่างทางสถิติของคะแนนเฉลี่ยของความรู้สึกรู้ค่าในตนเอง ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ทักษะการ

แก้ปัญหาอย่างมีเหตุผล ในระหว่างก่อนและหลังทดลอง ซึ่งอาจเนื่องมาจากทักษะการคิดอย่างมี
วิจรรณญาณทักษะการตัดสินใจและแก้ปัญหาอย่างมีเหตุผล เป็นทักษะที่ต้องใช้เวลาในการพัฒนา
และในระยะติดตามผล ความรู้สึกต่อคุณค่าของตนเองเกิดขึ้นได้นอกเหนือจากกิจกรรมพัฒนา
ทักษะชีวิตแล้วยังเกิดจากสภาพแวดล้อมอื่นๆด้วย และพบความสัมพันธ์ระหว่างความรู้สึกต่อคุณค่า
ในตนเอง ทักษะการปฏิเสธกับพฤติกรรมป้องกันโรคเอดส์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.05$)
ผลจากการวิจัยครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า การพัฒนาทักษะชีวิต เพื่อป้องกันโรคเอดส์ ช่วยให้นักเรียนมี
พฤติกรรมป้องกันโรคเอดส์มากขึ้น

งานวิจัยต่างประเทศ

Gilchrist, et al. (1986-1987: 73-84) ได้ศึกษาผลการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับทักษะชีวิต (Life skills counselling) เพื่อป้องกันปัญหาต่างๆในวัยรุ่นถึงพฤติกรรมที่เป็นปัญหา 4 เรื่อง ด้วยกัน คือ การระมัดระวังในเรื่องการมีเพศสัมพันธ์และการตั้งครภัก์โดยไม่ได้ตั้งใจ การใช้ยาเสพติด การดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ การสูบบุหรี่และปัญหาความเครียด และการถูกทอดทิ้งจากสังคมในมารดาที่เป็นวัยรุ่น โดยประยุกต์โปรแกรมการให้คำปรึกษาทักษะชีวิต เพื่อให้เกิดทักษะใหม่ๆกับวัยรุ่น ผลการศึกษาพบว่า การให้คำปรึกษาทักษะชีวิต สามารถลด ปรับเปลี่ยนหรือป้องกันพฤติกรรมทั้ง 4 อย่างให้กับวัยรุ่นได้ และจากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสรุปได้ว่า การประยุกต์แนวคิดในการใช้ทักษะชีวิตสามารถใช้ในการพัฒนาหรือปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของนักเรียนหรือวัยรุ่น อันเนื่องมาจากผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงทางสังคมเรื่องปัญหาการดื่มสุรา การใช้ยาเสพติด การมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรและขาดการป้องกัน สถานะเรณรมย์ที่เอื้อต่อการมีเพศสัมพันธ์โดยขาดการควบคุมตนเอง ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นปัญหาที่สำคัญที่ทำให้วัยรุ่นกลายเป็นกลุ่มที่มีโอกาสเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์

Morris (1996) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะชีวิตของผู้นำกลุ่มที่อายุน้อยของชมรม IOWA 4-H โดยการรับรู้ตนเอง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาองค์ประกอบของทักษะชีวิตในการสร้างสัมพันธภาพระหว่างผู้นำกลุ่มที่อายุน้อยกับสมาชิกกลุ่ม โดยใช้ระเบียบวิจัยเชิงพรรณนาและหาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะชีวิตกับกิจกรรม กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาที่เป็นสมาชิก IOWA 4-H จำนวน 343 คน ผลการวิจัยพบว่า

1. ทักษะชีวิตที่ต้องการคือ การติดต่อสื่อสาร การบริหารจัดการ การเข้าใจในตนเอง การตัดสินใจ การเรียน และการทำงานร่วมกับผู้อื่น
2. กิจกรรมที่จัดในโรงเรียน จะส่งเสริมการมีทักษะชีวิตมากกว่ากิจกรรมที่โบสถ์

Howe (1996) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการลดช่องว่างทางสังคมของนักเรียนที่เป็นชุมชนส่วนน้อย โดยผ่านการมีปฏิสัมพันธ์จากกลุ่มสร้างเสริมทักษะชีวิต มีวัตถุประสงค์เพื่อแก้ไขปัญหาค่าความขัดแย้งของนักเรียนที่เป็นชุมชนกลุ่มน้อย ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปฏิบัติการ โดยจัดอบรมทักษะชีวิต ใช้เวลา 10 อาทิตย์ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาประกอบด้วยนักศึกษาผิวขาว นักศึกษาเชื้อสายแอฟริกัน-อเมริกัน และพูดภาษาสเปน จำนวน 124 คน แบ่งเป็นกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองทำการทดสอบก่อนและหลัง เข้าฝึกอบรมทั้ง 2 กลุ่ม โดยกลุ่มทดลองได้รับการเรียนรู้ทักษะชีวิต ผลการวิจัยพบว่าทั้ง 2 กลุ่ม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การนำเสนอแนวทางพัฒนาทักษะชีวิตของเยาวชนในกรุงเทพมหานครกรณีศึกษากลุ่มเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานครครั้งนี้มีวัตถุประสงค์หลัก 3 ข้อ คือ

1. เพื่อสำรวจทักษะชีวิตของเยาวชนในกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาบทบาทของกลุ่มเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานครในการพัฒนาทักษะชีวิตของเยาวชน
3. เป็นแนวทางสำหรับกลุ่มเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานครเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของเยาวชนในกรุงเทพมหานคร

วิธีดำเนินการวิจัย มีลักษณะการดำเนินการวิจัยโดยใช้วิธีวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) กับ การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 สำรวจทักษะชีวิตของเด็กและเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร ใช้การวิจัยเชิงสำรวจ ซึ่งประชากร คือ เด็กและเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร โดยทำการสำรวจเด็กและเยาวชนในโรงเรียนในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีจำนวนประชากรนักเรียน จำนวนรวม 727,092 คน ตามผลสำรวจในปีการศึกษา 2553 (กระทรวงศึกษาธิการ)

ผู้วิจัยใช้การสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Sampling) ดังนี้

1. ด้านประเภทสังกัด โรงเรียน
 - 1.1 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.)
 - 1.2 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.)
 - 1.3 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร (กทม.)
 - 1.4 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา (อาชีวฯ)
2. ด้านเขตพื้นที่ที่ตั้ง (สำนักผังเมือง กรุงเทพมหานคร)
 - 2.1 เขตกรุงเทพฯชั้นใน ประกอบด้วย 21 เขตการปกครอง คือ พระนคร ป้อมปราบศัตรูพ่าย สัมพันธวงศ์ ปทุมวัน บางรัก ยานนาวา สาทร บางคอแหลม ดุสิต บางซื่อ พญาไท ราชเทวี ห้วยขวาง คลองเตย จตุจักร ธนบุรี คลองสาน บางกอกน้อย บางกอกใหญ่ ดินแดง วัฒนา
 - 2.2 เขตกรุงเทพฯชั้นกลาง ประกอบด้วย 18 เขตการปกครอง คือ พระโขนง ประเวศ บางเขน บางกะปิลาดพร้าว บึงกุ่ม บางพลัด ภาษีเจริญ จอมทอง ราษฎร์บูรณะ สวนหลวง บางนา ทุ่งครุบางแค วังทองหลาง คันนายาว สะพานสูง สายไหม

2.3 เขตกรุงเทพมหานครขึ้นนอก ประกอบด้วย 11 เขตการปกครอง คือ มีนบุรี ดอก
เมือง หนองจอกลาดกระบัง ดลิ่งชัน หนองแขม บางขุนเทียน หลักสี่ คลองสามวา
บางบอน ทวีวัฒนา

3. ด้านระดับการศึกษา

3.1 ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น 1-3

3.2 ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย 4-6

3.3 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1-3

หมายเหตุ ระดับการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1-3 หมายถึง โรงเรียนที่เปิดสอน
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1-3 ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษาและโรงเรียนที่เปิด
สอนประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1-3 ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

1. การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างนักเรียน โดยใช้สูตรของยามานะ(Yamane) ที่ระดับความ
เชื่อมั่นร้อยละ 95 และยอมให้ความคลาดเคลื่อนเกิดขึ้นไม่เกินร้อยละ 5 ของส่วนเบี่ยงเบน
มาตรฐาน โดยคำนวณจากประชากร 727,092 คน ได้กลุ่มตัวอย่างประมาณ 400 คน แต่เนื่องจาก
ต้องการสำรวจเด็กและเยาวชนที่จำแนกตามระดับชั้นและเพศจึงใช้กลุ่มตัวอย่างที่มีจำนวนมาก
ขึ้น ทั้งนี้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างต้องไม่น้อยกว่า 400 คนทำให้ได้กลุ่มตัวอย่างนักเรียนรวม
จำนวน 2,160 คนคิดเป็นร้อยละ 0.3 ของจำนวนประชากรนักเรียน
2. การกำหนดเกณฑ์กลุ่มตัวอย่าง ในแต่ละเขตพื้นที่ตั้ง / สังกัด โรงเรียน กำหนดสุ่มกลุ่มตัวอย่าง
อย่างง่ายโดยสุ่มโรงเรียน 1 โรงเรียนในแต่ละเขตพื้นที่ตั้ง / สังกัด โรงเรียน ซึ่งกลุ่มตัวอย่างจาก
โรงเรียนจะแบ่งออกเป็น โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัด
สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร
ระดับชั้นละ 30 คน ส่วนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษาจะสุ่มกลุ่ม
ตัวอย่าง ระดับชั้นละ 60 คน
3. สรุปการสุ่มกลุ่มตัวอย่างจากการกำหนดขนาดและเกณฑ์ในการสุ่ม ทำให้ได้กลุ่มตัวอย่างดังนี้

สังกัด โรงเรียนและเขตพื้นที่ตั้ง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง(คน)	จำนวน โรงเรียนที่เก็บ
----------------------------------	---------	-------------------	-----------------------

				ข้อมูล(โรงเรียน)
สพฐ.	กทมชั้นใน	118,090	180	1
	กทมชั้นกลาง	103,392	180	1
	กทมชั้นนอก	165,922	180	1
สช.	กทมชั้นใน	146,099	180	1
	กทมชั้นกลาง	29,458	180	1
	กทมชั้นนอก	12,643	180	1
กทม.	กทมชั้นใน	6,444	180	1
	กทมชั้นกลาง	19,965	180	1
	กทมชั้นนอก	15,947	180	1
อาชีวะ	กทมชั้นใน	52,567	180	1
	กทมชั้นกลาง	38,985	180	1
	กทมชั้นนอก	17,580	180	1
รวม		727,092	2,160	12

1.3 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามทักษะชีวิตของเด็กและเยาวชน ในเขตกรุงเทพมหานคร ที่พัฒนามาจากแบบสอบถามงานวิจัยเรื่องที่เกี่ยวข้องกับทักษะชีวิต โดยแบ่งเป็น 5 ตอน ได้แก่ (รายละเอียดในภาคผนวก)

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของเยาวชน

ตอนที่ 2 ปัจจัยภายในตัวบุคคลที่ส่งผลต่อทักษะชีวิต

ตอนที่ 3 ปัจจัยด้านภายนอกที่ส่งผลต่อทักษะชีวิต

ตอนที่ 4 ทักษะชีวิตของเยาวชน

ตอนที่ 5 การทำกิจกรรมของเยาวชนเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิต

เนื่องจากเครื่องมือเป็นเครื่องมือที่พัฒนามาจากงานวิจัยเรื่องอื่น ดังนั้น ผู้วิจัยจึงทำการทดสอบเครื่องมือ เพื่อเป็นการยืนยันถึงความถูกต้องและเหมาะสมของแบบสอบถาม โดยทำการทดสอบใช้ (Try out) กับนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นมัธยมศึกษาตอนปลายและประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1-3 ก่อนนำมาใช้จริง

1.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการแจกแบบสอบถาม ซึ่งได้พัฒนาแบบสอบถามมาจากงานวิจัยเรื่องกสนพัฒนาโมเดลเชิงสาเหตุของทักษะชีวิตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในจังหวัดนครราชสีมา: การวิเคราะห์กลุ่มพหุของนางสาวระเบียบ เพราะฝึกแก่นภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา สาขาวิชาวิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1. ทำหนังสือแจ้งต่อผู้อำนวยการ โรงเรียนกลุ่มเป้าหมาย เพื่อแจ้งความประสงค์จะขอเก็บข้อมูลเพื่อนำไปใช้ในงานวิจัย
2. แจกแบบสอบถามด้วยตนเองจากโรงเรียนกลุ่มเป้าหมาย โดยการแจกทั้งห้องตามจำนวนที่กำหนดไว้ และรอเก็บแบบสอบถามคืนทันที หลังจากผู้ตอบแบบสอบถามทำเสร็จเรียบร้อยแล้ว

1.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลจากโปรแกรมSPSS for Windows

1. วิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง เพื่อแจกแจงด้วยสถิติเชิงบรรยาย ได้แก่ ร้อยละ และค่าความถี่
2. การเปรียบเทียบทักษะชีวิตในแต่ละตัวแปรในแต่ละกลุ่ม ใช้การวิเคราะห์ตารางความถี่แบบหลายทาง (Crosstab)

สำหรับเกณฑ์ในการแปลความหมายระดับทักษะชีวิตของเยาวชน โดยมีเกณฑ์การแปลผลดังนี้

ระดับคะแนนค่าเฉลี่ย	ความหมาย
---------------------	----------

ต่ำกว่า 3.5	ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับยอมรับไม่ได้
3.5-4.0	ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับยอมรับได้
สูงกว่า 4.0 ขึ้นไป	ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับพึงพอใจ

ทั้งนี้ในการวิเคราะห์และแปรผลในข้อคำถามนิเสธ จะมีการแปรผลตรงกันข้าม เช่น จั๊นไม่ชอบพูดคุยกับบุคคลที่ไม่สนิทสนม ได้ค่า $\bar{X} = 2.51$ หมายความว่า จั๊นไม่สามารถปรับตัวได้ในระดับสูง ดังนั้น ระดับการปรับตัวอยู่ในระดับต่ำ

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ศึกษาบทบาทของกลุ่มเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานครในการพัฒนาทักษะชีวิตของเยาวชน

ขั้นที่ 1 ศึกษาเอกสาร (Documentary Research) ที่เกี่ยวกับกลุ่มเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานครที่ได้ดำเนินกิจกรรมต่างๆ

ขั้นที่ 2 หลังจากศึกษาเอกสารต่าง ๆ แล้ว จึงทำการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) กับกลุ่มเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร

ผู้ให้ข้อมูลหลักในกลุ่มเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร ได้แก่ กลุ่มเยาวชนผู้นำและกลุ่มเยาวชนสมาชิก

โดยเกณฑ์การเลือกกลุ่มเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร คือ

1. เป็นกลุ่มเยาวชนที่มีจำนวนสมาชิกตั้งแต่ 20 คนขึ้นไป
2. เป็นกลุ่มเยาวชนที่มีการดำเนินการตั้งแต่ 1 ปีขึ้นไป
3. เป็นกลุ่มเยาวชนที่มีการดำเนินการเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของเยาวชน

เลือกกลุ่มเยาวชนตัวอย่างในการวิจัย จำนวนอย่างน้อย 2 กลุ่ม ที่มีการดำเนินงานเด่นด้านพัฒนาทักษะชีวิตมาทำการสัมภาษณ์

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเตรียมความพร้อมในการเป็นผู้เก็บข้อมูลที่ดี โดยการทบทวน ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ ทบทวนความเข้าใจแนวทางการสัมภาษณ์ แบบสัมภาษณ์เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง โดยหัวข้อของการสัมภาษณ์ ได้แก่

1. ความเป็นมาของกลุ่มเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร
2. การดำเนินงานของกลุ่มเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร
3. ปัจจัยเงื่อนไขในการดำเนินงานของกลุ่มเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร
4. อุปสรรคในการดำเนินงานของกลุ่มเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร
5. ทักษะชีวิตเกี่ยวกับทักษะชีวิตของเด็กและเยาวชนไทยในปัจจุบัน
6. ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตของเยาวชน

2.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์กลุ่มเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง

ผู้วิจัยทำหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัยถึงกลุ่มเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานครที่จะศึกษา เข้าพบผู้นำกลุ่มเยาวชน เพื่อยื่นหนังสือขอความร่วมมือ ในระยะแรกของการสัมภาษณ์พูดคุยเรื่องทั่วไปก่อนนำมาสู่เรื่องที่ตั้งไว้ โดยการสัมภาษณ์เป็นการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ แต่มีโครงสร้างในการสัมภาษณ์เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้อง

2.3 การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยจะนำข้อมูลที่ได้จากภาคสนามมาจัดประเภทของข้อมูลและทำการคัดเลือกข้อมูล หลังจากนั้นก็จะจัดระเบียบเนื้อหาข้อมูล เพื่อให้ง่ายต่อการตอบคำถามการวิจัยได้ การวิเคราะห์ข้อมูลแบบอุปนัย และหาข้อสรุปจากการสัมภาษณ์กลุ่มเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร โดยสรุปเป็นหมวดหมู่

วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 เสนอแนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตของเยาวชนในกรุงเทพมหานครกรณีศึกษา กลุ่มเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร

3.1 ผู้ให้ข้อมูลหลักผู้วิจัยมีเกณฑ์การเลือกผู้ให้ข้อมูล ดังนี้

เลือกผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาเยาวชน ได้แก่

นักวิชาการด้านเด็กและเยาวชนที่เน้นเรื่องทักษะชีวิตทั้งภาครัฐและเอกชน จำนวนอย่างน้อย 5 ท่าน

1.1 รศ.ดร. สมพงษ์ จิตระดับ

อาจารย์ประจำคณะ ครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1.2 นายแพทย์ยงยุทธ วงศ์ภิรมย์ศานติ์

หัวหน้ากลุ่มที่ปรึกษากรมสุขภาพจิตกรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข

1.3 ดร.จุฬากรณ์ มาเสถียรวงศ์

1.4 อาจารย์สรรัชชัย หนองตรุด

ผู้แทนองค์กรเพื่อเด็กและเยาวชนที่เน้นเรื่องทักษะชีวิต จำนวนอย่างน้อย 5 ท่าน

1.1 มูลนิธิกระจกเงา

1.2 มูลนิธิเพื่อการพัฒนาเด็ก

ผู้นำกลุ่มเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานครที่เน้นเรื่องทักษะชีวิต

เพื่อให้ได้ข้อมูลที่หลากหลายในการนำเสนอแนวทางพัฒนาทักษะชีวิตของเยาวชน และมีความน่าเชื่อถือของข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) และการสัมภาษณ์ (Interview) เพื่อรวบรวมความคิดเห็นของนักวิชาการที่ทำงานด้านเด็กและเยาวชนที่เน้นเรื่องทักษะชีวิต ผู้แทนองค์กรเพื่อเด็กและเยาวชนที่เน้นเรื่องทักษะชีวิตและผู้นำเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานครที่เน้นเรื่องทักษะชีวิต นำข้อมูลมาสรุปเป็นแนวทางพัฒนาทักษะชีวิตของเยาวชน กรณีศึกษากลุ่มเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร

โครงสร้างประเด็นที่ใช้ในการสนทนากลุ่ม

1. ปัญหาเยาวชนไทยในปัจจุบัน
2. ปัจจัยที่ทำให้เกิดปัญหาในเยาวชนไทย
3. สถานการณ์ความรุนแรงของปัญหาเยาวชนในปัจจุบัน
4. ทักษะชีวิตที่จำเป็นสำหรับการเผชิญกับปัญหาของเยาวชน

5. อุปสรรคในการพัฒนาทักษะชีวิตของเยาวชน

6. วิธีการดำเนินงานพัฒนาทักษะชีวิตของเยาวชน

การจัดสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) การกำหนดหัวข้อการสนทนาและแนวคำถามที่จะใช้ในการสนทนาโดยผู้วิจัย ซึ่งเป็นคนนำการสนทนากลุ่มนี้เอง จัดเตรียมอุปกรณ์ในการจัดสนทนากลุ่ม ได้แก่ เทปบันทึกเสียง แบบสังเกต เป็นต้น นอกจากนี้การจัดเตรียมสถานที่สำหรับจัดสนทนากลุ่มที่สะดวกแก่ผู้ร่วมสนทนากลุ่ม

ผู้วิจัยจะทำการนัดผู้ร่วมสนทนากลุ่มมาตามวันเวลาที่เหมาะสม ผู้วิจัยต้องจัดสถานที่จัดกลุ่มสนทนา และการดำเนินการสนทนากลุ่มตามโครงสร้างที่ได้กำหนดไว้

เพื่อนำมาเป็นข้อเสนอแนะทางพัฒนาทักษะชีวิตของเยาวชน ในกรุงเทพมหานคร
กรณีศึกษากลุ่มเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานครต่อไป

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การนำเสนอแนวทางพัฒนาทักษะชีวิตของเยาวชนในกรุงเทพมหานคร มีการดำเนินการวิจัยทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ด้วยวิธีการใช้แบบสอบถาม การสัมภาษณ์ และประชุมกลุ่ม(Focus group Discussion) ทั้งนี้ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลและนำเสนอข้อมูล โดยผู้วิจัยแบ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ภาพรวมสถานการณ์ทักษะชีวิตของเด็กและเยาวชนในกรุงเทพมหานคร

- 1.1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง
- 1.2 ปัจจัยภายในตัวบุคคลที่ส่งผลต่อทักษะชีวิต
- 1.3 ปัจจัยด้านภายนอกที่ส่งผลต่อทักษะชีวิต
- 1.4 ทักษะชีวิตของเยาวชน
- 1.5 กิจกรรมของเยาวชนเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิต
- 1.6 ความสัมพันธ์เชิงเปรียบเทียบของปัจจัยที่ส่งผลต่อทักษะชีวิตของเด็กและเยาวชนในกรุงเทพมหานครในแต่ละพื้นที่ตั้ง

ตอนที่ 2 บทบาทของกลุ่มเยาวชนในกรุงเทพมหานครต่อการพัฒนาทักษะชีวิต

- 2.1 สภาพการจัดกิจกรรมของกลุ่มเยาวชนและเครือข่ายเยาวชนในกรุงเทพมหานคร
- 2.2 บทบาทของกลุ่มเยาวชนตัวอย่างในการพัฒนาทักษะชีวิตของเยาวชน

ตอนที่ 3 การนำเสนอแนวทางพัฒนาทักษะชีวิตของเยาวชนในกรุงเทพมหานคร โดยกลุ่มเยาวชน

- 3.1 ผลจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ นักวิชาการด้านเด็กและเยาวชน
- 3.2 ผลจากการประชุมกลุ่ม

ตอนที่ 1 ภาพรวมสถานการณ์ทักษะชีวิตของเด็กและเยาวชนในกรุงเทพมหานคร

ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถาม เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล จากกลุ่มตัวอย่างเยาวชนในเขต กรุงเทพมหานคร จำนวน 2,160 คน โดยเมื่อทำการเก็บข้อมูลจริง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิเคราะห์ มีจำนวนทั้งหมด 1,807 คน ซึ่งสามารถแบ่งเนื้อหาออก เป็น 6 ตอน ดังนี้

- 1.1 ข้อมูลทั่วไปของเยาวชน
- 1.2 ปัจจัยภายในตัวบุคคลที่ส่งผลต่อทักษะชีวิต
- 1.3 ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลต่อทักษะชีวิต
- 1.4 ทักษะชีวิตของเยาวชน
- 1.5 กิจกรรมของเยาวชนเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิต

1.1 ข้อมูลทั่วไปของเยาวชน

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลที่เป็นลักษณะประชากรศาสตร์ ได้แก่ โรงเรียน พื้นที่ เพศ ชั้นเรียน เกรดเฉลี่ยสะสม จำนวนพี่น้อง ลำดับการเป็นบุตร บุคคลที่พักอาศัยอยู่ด้วย รายของครอบครัว ความสามารถพิเศษ โดยนำเสนอเป็นจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง ตามตารางที่ 1-10

ตารางที่ 1 จำนวน (ความถี่) ร้อยละ ของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสังกัด โรงเรียน

สังกัดโรงเรียน	จำนวน	ร้อยละ
โรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน(สพฐ)	393	21.7
โรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน(สช.)	328	18.2
โรงเรียนในสังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร(กทม.)	553	30.6
โรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา(อาชีวฯ)	533	29.5
รวม	1,807	100.0

จากตารางที่ 1 ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียน โรงเรียนในสังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร(กทม.) คิดเป็น ร้อยละ 30.6 รองลงมา เป็นนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษาคิดเป็น ร้อยละ 29.5 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน(สพฐ) ร้อยละ 21.7 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน(สช.) ร้อยละ 18.2

ตารางที่ 2 จำนวน (ความถี่) ร้อยละ ของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามพื้นที่

พื้นที่	จำนวน	ร้อยละ
พื้นที่กรุงเทพมหานคร	463	25.6
พื้นที่กรุงเทพมหานครชั้นกลาง	814	45.0
พื้นที่กรุงเทพมหานครชั้นนอก	530	29.2
รวม	1,807	100.0

จากตารางที่ 2 ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนในพื้นที่กรุงเทพมหานครชั้นกลาง คิดเป็น ร้อยละ 45.0 รองลงมา คือ พื้นที่กรุงเทพมหานครชั้นนอก ร้อยละ 29.2 พื้นที่กรุงเทพมหานครชั้นในร้อยละ 25.6

ตารางที่ 3 จำนวน (ความถี่) ร้อยละ ของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	857	47.4
หญิง	950	52.6
รวม	1,807	100.0

จากตารางที่ 3 ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนหญิง ร้อยละ 52.6 นักเรียนชาย ร้อยละ 47.4

ตารางที่ 4 จำนวน (ความถี่) ร้อยละ ของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามชั้นเรียน

ชั้นเรียน	จำนวน	ร้อยละ
ม.1	198	11.0
ม.2	236	13.1
ม.3	254	14.1
ม.4/ปวช.1	407	22.5
ม.5/ปวช.2	383	21.1
ม.6/ปวช.3	329	18.2
รวม	1,807	100.0

จากตารางที่ 4 ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่เรียนชั้น ม.4/ปวช.1 คิดเป็น ร้อยละ 22.5 รองลงมา คือ ม.5/ปวช.2 คิดเป็น ร้อยละ 21.1 ม.6/ปวช.3 ร้อยละ 18.2 ม.3 ร้อยละ 14.1 ม.2 ร้อยละ 13.1 และ ม.1 ร้อยละ 11.0

ตารางที่ 5 จำนวน (ความถี่) ร้อยละ ของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเกรดเฉลี่ยสะสม (GPAX)

เกรดเฉลี่ยสะสม (GPAX)	จำนวน	ร้อยละ
ไม่ระบุ	432	23.9
1.00-2.00	81	4.5
2.01-3.00	508	28.1
3.01-4.00	786	43.5
รวม	1,807	100.0

จากตารางที่ 5 ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่ มีเกรดเฉลี่ยสะสม (GPAX) 3.01-4.00 คิดเป็น ร้อยละ 43.5 รองลงมา มีเกรดเฉลี่ยสะสม (GPAX) 2.01-3.00 คิดเป็น ร้อยละ 28.1 มีเกรดเฉลี่ยสะสม (GPAX) 1.00-2.00 ร้อยละ 4.5 ไม่ระบุเกรด ร้อยละ 23.9 มีเกรดเฉลี่ยสะสม (GPAX) เฉลี่ย 3.11

ตารางที่ 6 จำนวน (ความถี่) ร้อยละ ของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามจำนวนพี่น้อง

จำนวนพี่น้อง	จำนวน	ร้อยละ
1 คน	355	19.6
2 คน	792	43.8
3 คน	388	21.5
4 คน	117	6.5
มากกว่า 4 คนขึ้นไป	51	2.8
ไม่ระบุ	104	5.8
รวม	1,807	100.0

จากตารางที่ 6 ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่ มีพี่น้อง(รวมตัวเอง) จำนวน 2 คน คิดเป็น ร้อยละ 43.8 รองลงมา มีจำนวนพี่น้อง(รวมตัวเอง) 3 คน คิดเป็น ร้อยละ 21.5 เหลือ 2 คน

ตารางที่ 7 จำนวน (ความถี่) ร้อยละ ของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามลำดับการเป็นบุตร

ลำดับการเป็นบุตร	จำนวน	ร้อยละ
1	925	51.2
2	564	31.2
3	166	9.2
4	48	2.6
5	9	.5
6	3	.2
7	2	.1
8	1	.1
ไม่ระบุ	89	4.9
รวม	1,807	100.0

จากตารางที่ 7 ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่เป็นลูกคนที่ 1 คิดเป็น ร้อยละ 51.2 รองลงมา เป็นลูกคนที่ 2 คิดเป็น ร้อยละ 31.2

ตารางที่ 8 จำนวน (ความถี่) ร้อยละ ของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามบุคคลที่พ่อกำลังอาศัยอยู่ด้วย

บุคคลที่พักอาศัยอยู่ด้วย	จำนวน	ร้อยละ
บิดามารดา	1163	64.4
บิดาหรือมารดา	404	22.4
ญาติพี่น้อง	176	9.7
แยกออกมาพักโดยลำพัง / หอพัก	33	1.8
อื่นๆ	5	.3
ไม่ระบุ	26	1.4
รวม	1,807	100.0

จากตารางที่ 8 ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่ พักอาศัยอยู่กับบิดามารดา คิดเป็น ร้อยละ 64.4 รองลงมา พักอาศัยอยู่กับบิดาหรือมารดา คิดเป็น ร้อยละ 22.4

ตารางที่ 9 จำนวน (ความถี่) ร้อยละ ของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามรายได้ของครอบครัวต่อเดือน

รายได้ของครอบครัวต่อเดือน	จำนวน	ร้อยละ
ระดับรายได้ต่ำกว่า 16,000 บาท	527	29.2
ระดับรายได้ ระหว่าง 16,001-30,000 บาท	501	27.7
ระดับรายได้ ตั้งแต่ 30,001 บาท ขึ้นไป	428	26.7
ไม่ระบุ	297	16.4
รวม	1,807	100.0

จากตารางที่ 9 ผลการศึกษา พบว่า เกิน 1 ใน 4 รายได้ของครอบครัวต่อเดือนของกลุ่มตัวอย่าง มีรายได้ต่ำกว่า 16,000 บาท คิดเป็น ร้อยละ 29.2 รองลงมา มีรายได้ของครอบครัวระหว่าง 16,001-30,000 บาทต่อเดือน คิดเป็น ร้อยละ 27.7

ตารางที่ 10 จำนวน (ความถี่) ร้อยละ ของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความสามารถพิเศษ

ความสามารถพิเศษ	จำนวน	ร้อยละ
ร้องเพลง	394	21.8
เล่นเครื่องดนตรี	305	16.9
แสดงละคร	82	4.5
เล่นกีฬา	551	30.5
ภาษาต่างประเทศ	91	5.0
วาดรูป	281	15.6
ไม่ระบุ	103	5.7
รวม	1,807	100.0

จากตารางที่ 10 ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่ มีความสามารถพิเศษในการเล่นกีฬา คิดเป็น ร้อยละ 30.5 รองลงมา คือ ร้องเพลง คิดเป็น ร้อยละ 21.8 และเล่นเครื่องดนตรี ร้อยละ 16.9

1.2 ปัจจัยภายในตัวบุคคลที่ส่งผลต่อทักษะชีวิต

ตารางที่ 11 จำนวน (ความถี่) ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยภายในตัวบุคคล ด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่ส่งผลต่อทักษะชีวิต

ด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	ระดับความคิดเห็น					\bar{x}	S.D.	ระดับ
	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง			
1. ฉันจะเรียนให้ได้ดีตามเป้าหมายที่ตั้งไว้	743 (41.1)	797 (44.1)	249 (13.8)	15 (.8)	3 (.2)	4.25	0.73	พึงพอใจ
2. ฉันพยายามอย่างมากที่จะทำ ให้ผลสอบดีกว่าเดิม	709 (39.2)	709 (39.2)	341 (18.9)	41 (2.3)	7 (.4)	4.15	0.83	พึงพอใจ

ตารางที่ 11 (ต่อ)

ด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	ระดับความคิดเห็น					— X	S.D.	ระดับ
	เห็น ด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง			
3. เมื่อได้รับมอบหมายงานฉัน ตั้งใจทำเต็มความสามารถ	482 (26.7)	923 (51.1)	380 (21.0)	19 (1.1)	3 (.2)	4.03	0.73	พึงพอใจ
4. ถึงแม้งานที่ต้องทำจะน่าเบื่อแต่ ฉันก็ตั้งใจและทำงานจนสำเร็จ	373 (20.6)	815 (45.1)	552 (30.5)	61 (3.4)	6 (.3)	3.82	0.80	ยอมรับได้
5. ยิ่งงานยากขึ้นเท่าไรฉันก็ พยายามมากขึ้นเท่านั้น	340 (18.8)	734 (40.6)	613 (33.9)	102 (5.6)	18 (1.0)	3.71	0.87	ยอมรับได้
6. เมื่อทำงานสำเร็จฉันอยากจะ ทำงานที่ยากขึ้นไปอีก	247 (13.7)	603 (33.4)	754 (41.7)	153 (8.5)	50 (2.8)	3.47	0.93	ยอมรับไม่ได้
รวม						3.90	0.57	ยอมรับได้

จากตารางที่ 11 พบว่า เยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ในระดับยอมรับได้ ที่ส่งผลต่อทักษะชีวิต มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.90 เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อ พบว่า สิ่งที่ทำให้เยาวชน มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในระดับพึงพอใจ คือ การเรียนให้ได้ดีตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ มีค่าเฉลี่ย สูงสุด เท่ากับ 4.25 โดยมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ในระดับพึงพอใจรองลงมา คือ ความพยายามอย่างมากที่จะทำให้ผลสอบดีกว่าเดิม มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.15 โดยมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ในระดับพึงพอใจ ส่วนสิ่งที่ทำให้เยาวชน มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ในลำดับสุดท้าย คือ เมื่อทำงานสำเร็จ ก็อยากจะทำงานที่ยากขึ้นไปอีก มีค่าเฉลี่ย ต่ำสุด เท่ากับ 3.47 แต่ยังมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในระดับยอมรับไม่ได้

ตารางที่ 12 จำนวน (ความถี่) ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยภายในตัวบุคคล
ด้านมโนภาพแห่งตนที่ส่งผลต่อทักษะชีวิต

ด้านมโนภาพแห่งตน	ระดับความคิดเห็น					— X	S.D.	ระดับ
	เห็น ด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง			
1. ฉันเข้ากับคนอื่นได้ดี	503 (27.8)	766 (42.4)	463 (25.6)	60 (3.3)	15 (.8)	3.93	0.86	ยอมรับได้
2. เพื่อนๆชอบทำงานกลุ่มกับฉัน	265 (14.7)	625 (34.6)	743 (41.1)	130 (7.2)	44 (2.4)	3.52	0.91	ยอมรับได้
3. ฉันมีลักษณะเป็นผู้นำ	196 (10.8)	439 (24.3)	852 (47.1)	248 (13.7)	72 (4.0)	3.24	0.96	ยอมรับไม่ได้
4. ฉันไม่ชอบรูปร่างหน้าตาของตัวเอง	187 (10.3)	392 (21.7)	620 (34.3)	306 (16.9)	302 (16.7)	3.08	1.21	ยอมรับไม่ได้
รวม						3.44	0.55	ยอมรับไม่ได้

*ในการคำนวณค่าเฉลี่ย มีการปรับค่าคะแนนจากข้อความเชิงปฏิเสธเป็นคะแนนเชิงบวก ในข้อ 4

จากตารางที่ 12 พบว่า เยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร มีมโนภาพแห่งตนในระดับยอมรับไม่ได้ที่ส่งผลต่อทักษะชีวิต มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.44 เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อ พบว่า สิ่งที่ทำให้เยาวชน มีมโนภาพแห่งตนในระดับยอมรับได้คือ การเข้ากับคนอื่นได้ดีมีค่าเฉลี่ย สูงสุด เท่ากับ 3.93 โดยมีแรงจูงใจในระดับยอมรับได้รองลงมา คือ เพื่อนๆชอบทำงานกลุ่มกับตนเอง มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.52 โดยมีมโนภาพแห่งตน ในระดับยอมรับได้ ส่วนสิ่งที่ทำให้เยาวชน มีมโนภาพแห่งตน ในระดับยอมรับไม่ได้ คือ ชอบรูปร่างหน้าตาของตัวเอง มีค่าเฉลี่ย ต่ำสุด เท่ากับ 3.08 โดยมีมโนภาพแห่งตนในระดับยอมรับไม่ได้

ตารางที่ 13 จำนวน (ความถี่) ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยภายในตัวบุคคล
ด้านการปรับตัวที่ส่งผลต่อทักษะชีวิต

ด้านการปรับตัว	ระดับความคิดเห็น					\bar{x}	S.D.	ระดับ
	เห็น ด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง			
1. ฉันยินดีที่จะปรับตัวเข้ากับกลุ่ม	631 (34.9)	795 (44.0)	333 (18.4)	34 (1.9)	14 (.8)	4.10	0.82	พึงพอใจ
2. ฉันชอบแยกตัวออกจากเพื่อน และชอบอยู่คนเดียวเสมอ	161 (8.9)	270 (14.9)	402 (22.2)	371 (20.5)	603 (33.4)	3.55	1.32	ยอมรับได้
3. ฉันสามารถที่จะร่วมกิจกรรมกับ บุคคลอื่นที่ไม่คุ้นเคย	299 (16.5)	630 (34.9)	663 (36.7)	170 (9.4)	45 (2.5)	3.54	0.96	ยอมรับได้
4. ฉันรู้สึกว่าคุณเองขาดเพื่อนสนิท	174 (9.6)	306 (16.9)	424 (23.5)	365 (20.2)	538 (29.8)	3.44	1.33	ยอมรับไม่ได้
5. ฉันไม่ชอบพูดคุยกับบุคคลที่ไม่ สนิทสนม	371 (20.5)	545 (30.2)	587 (32.5)	212 (11.7)	92 (5.1)	2.51	1.10	ยอมรับไม่ได้
6. ฉันรู้สึกเงินที่จะเดินเข้าไปใน กลุ่มคนหรือในที่สาธารณะตาม ลำพัง	395 (21.9)	580 (32.1)	524 (29.0)	188 (10.4)	120 (6.6)	2.48	1.14	ยอมรับไม่ได้
รวม						3.27	0.59	ยอมรับไม่ได้

*ในการคำนวณค่าเฉลี่ย มีการปรับค่าคะแนนจากข้อความเชิงปฏิเสธเป็นคะแนนเชิงบวก ในข้อ
2,4,5,6

จากตารางที่ 13 พบว่า เยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร มีการปรับตัวในระดับยอมรับ
ไม่ได้ที่ส่งผลต่อทักษะชีวิต มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.27 เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อ พบว่า สิ่งที่ทำให้
เยาวชน มีการปรับตัวในระดับพึงพอใจคือ ยินดีที่จะปรับตัวเข้ากับกลุ่มมีค่าเฉลี่ย สูงสุด เท่ากับ
4.10 โดยมีแรงจูงใจในระดับยอมรับได้รองลงมา คือ ชอบแยกตัวออกจากเพื่อนและชอบอยู่คน
เดียวเสมอ มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.55 โดยมีการปรับตัว ในระดับยอมรับได้ ส่วนสิ่งที่ทำให้เยาวชน มี
การปรับตัว ในระดับยอมรับไม่ได้คือ ไม่รู้สึกเงินที่จะเดินเข้าไปในกลุ่มคนหรือในที่สาธารณะ
ตามลำพังมีค่าเฉลี่ย ต่ำสุด เท่ากับ 2.48 โดยมีการปรับตัวในระดับยอมรับไม่ได้

ตารางที่ 14 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยภายในตัวบุคคลโดยภาพรวม ที่ส่งผลต่อทักษะชีวิต

ปัจจัยภายในตัวบุคคล	\bar{x}	S.D.	ระดับ
แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	3.90	0.57	ยอมรับได้
มโนภาพแห่งตน	3.44	0.55	ยอมรับไม่ได้
การปรับตัว	3.27	0.59	ยอมรับไม่ได้
รวม	3.54	0.39	ยอมรับได้

จากตารางที่ 14 พบว่า ปัจจัยภายในตัวบุคคลของเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร ส่งผลต่อทักษะชีวิต ในระดับยอมรับได้มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.54 เมื่อวิเคราะห์เป็นรายด้าน พบว่า ปัจจัยภายในตัวบุคคลที่ส่งผลต่อทักษะชีวิต มากที่สุด คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีค่าเฉลี่ย สูงสุด เท่ากับ 3.90 โดยมีผลต่อทักษะชีวิต ในระดับยอมรับได้ รองลงมา คือ มโนภาพแห่งตนมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.44 โดยมีผลต่อทักษะชีวิต ในระดับยอมรับไม่ได้ ปัจจัยภายในตัวบุคคลที่ส่งผลต่อทักษะชีวิต น้อยที่สุด คือ การปรับตัวมีค่าเฉลี่ย ต่ำสุด เท่ากับ 3.27 โดยมีผลต่อทักษะชีวิต ในระดับยอมรับไม่ได้

1.3 ปัจจัยด้านภายนอกที่ส่งผลต่อทักษะชีวิต

ตารางที่ 15 จำนวน (ความถี่) ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยสิ่งแวดล้อมด้านการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนที่ส่งผลต่อทักษะชีวิต

ด้านการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน	ระดับความคิดเห็น					\bar{x}	S.D.	ระดับ
	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง			
1. พ่อแม่หรือผู้ปกครองเป็นที่ปรึกษาที่ดีของฉัน	916 (50.7)	585 (32.4)	253 (14.0)	36 (2.0)	17 (.9)	4.30	0.85	พึงพอใจ
2. พ่อแม่หรือผู้ปกครองบอกดูแลแนะนำวิธีปฏิบัติตัวที่เหมาะสมกับฉัน	736 (40.7)	710 (39.3)	309 (17.1)	44 (2.4)	8 (.4)	4.17	0.83	พึงพอใจ
3. พ่อแม่หรือผู้ปกครองจะให้กำลังใจเมื่อฉันต้องทำในสิ่งที่ยาก	703 (38.9)	628 (34.8)	378 (20.9)	75 (4.2)	23 (1.3)	4.06	0.94	พึงพอใจ

ตารางที่ 15 (ต่อ)

ด้านการอบรมเลี้ยงดู แบบรักสนับสนุน	ระดับความคิดเห็น					— X	S.D.	ระดับ
	เห็น ด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง			
4. พ่อแม่หรือผู้ปกครองยอมฟัง ความคิดเห็นของฉันเสมอ	585 (32.4)	685 (37.9)	423 (23.4)	85 (4.7)	29 (1.6)	3.95	0.94	ยอมรับได้
5. พ่อแม่หรือผู้ปกครองจัดหาของ ที่จำเป็นให้ฉันไม่เคยขาด	502 (27.8)	658 (36.4)	522 (28.9)	105 (5.8)	20 (1.1)	3.84	0.93	ยอมรับได้
6. พ่อแม่หรือผู้ปกครองไม่เคย สนใจทุกข์สุขของฉัน	159 (8.8)	280 (15.5)	332 (18.4)	332 (18.4)	704 (39.0)	3.63	1.36	ยอมรับได้
7. ฉันและพ่อแม่หรือผู้ปกครองมัก จัดสรรเวลาทำกิจกรรมร่วมกัน เสมอ	395 (21.9)	573 (31.7)	593 (32.8)	182 (10.1)	64 (3.5)	3.58	1.05	ยอมรับได้
8. ถึงแม้พ่อแม่หรือผู้ปกครองจะอยู่ บ้านก็ไม่ช่วยให้ฉันหายเหงาและ ว้าเหว่	303 (16.8)	364 (20.1)	463 (25.6)	272 (15.1)	405 (22.4)	3.06	1.38	ยอมรับไม่ได้
รวม						3.82	0.63	ยอมรับได้

*ในการคำนวณค่าเฉลี่ย มีการปรับค่าคะแนนจากข้อความเชิงปฏิเสธเป็นคะแนนเชิงบวก ในข้อ

6,8

จากตารางที่ 15 พบว่า ปัจจัยสิ่งแวดล้อมด้านการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนส่งผลต่อ
ทักษะชีวิต ในระดับยอมรับได้มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.82 เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อ พบว่า สิ่งที่ส่งผลต่อ
ทักษะชีวิต ของเยาวชน มากที่สุด คือ พ่อแม่หรือผู้ปกครองเป็นที่ปรึกษาที่ดีของฉัน มีค่าเฉลี่ย
สูงสุด เท่ากับ 4.30 โดยส่งผลต่อทักษะชีวิต ในระดับพึงพอใจ รองลงมา คือ พ่อแม่หรือผู้ปกครอง
บอกดูแลแนะนำวิธีปฏิบัติตัวที่เหมาะสมกับฉัน มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.17 โดยส่งผลต่อทักษะชีวิต ใน
ระดับพึงพอใจ ส่วนสิ่งที่ส่งผลต่อทักษะชีวิต ของเยาวชน น้อยที่สุด คือ พ่อแม่หรือผู้ปกครองอยู่
บ้านก็จะช่วยให้ฉันหายเหงาและว้าเหว่ มีค่าเฉลี่ย ต่ำสุด เท่ากับ 3.06 โดยส่งผลต่อทักษะชีวิต ใน
ระดับยอมรับไม่ได้

ตารางที่ 16 จำนวน (ความถี่) ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยภายนอก ด้านการมีทักษะชีวิตของครูที่ส่งผลกระทบต่อทักษะชีวิต

ด้านการมีทักษะชีวิตของครู	ระดับความคิดเห็น					— x	S.D.	ระดับ
	เห็น ด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง			
1. ครูของฉันสามารถพูดคุยได้กับทุกคนโดยไม่ขัดเงิน	648 (35.9)	670 (37.1)	405 (22.4)	66 (3.7)	18 (1.0)	4.03	0.90	พึงพอใจ
2. หากมีหลายเรื่องที่ต้องกระทำในเวลาเดียวกันครูของฉันจะตัดสินใจทำในเรื่องที่สำคัญและเร่งด่วนก่อน	465 (25.7)	760 (42.1)	506 (28.0)	60 (3.3)	16 (.9)	3.88	0.86	ยอมรับได้
3. ครูยินดีรับฟังความทุกข์ร้อนของฉันและนักเรียนเสมอ	447 (24.7)	705 (39.0)	526 (29.1)	92 (5.1)	37 (2.0)	3.79	0.94	ยอมรับได้
4. ครูของฉันแบ่งเวลานอกเวลาเรียนให้นักเรียนปรึกษาได้อย่างเต็มที่	440 (24.3)	661 (36.6)	537 (29.7)	129 (7.1)	40 (2.2)	3.74	0.98	ยอมรับได้
5. ครูของฉันไม่โกรธที่นักเรียนวิพากษ์วิจารณ์การสอน	286 (15.8)	593 (32.8)	724 (40.1)	134 (7.4)	70 (3.9)	3.49	0.97	ยอมรับไม่ได้
6. ครูของฉันมักใช้อารมณ์ขันในการแก้ไขสถานการณ์ที่เคร่งเครียด	350 (19.4)	574 (31.8)	584 (32.3)	190 (10.5)	109 (6.0)	3.48	1.10	ยอมรับไม่ได้
รวม						3.74	0.64	ยอมรับได้

จากตารางที่ 16 พบว่า ปัจจัยภายนอก ด้านการมีทักษะชีวิตของครูส่งผลกระทบต่อทักษะชีวิต ในระดับสูง มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.74 เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อ พบว่า สิ่งส่งผลกระทบต่อทักษะชีวิตของเยาวชน มากที่สุด คือ ครูของฉันสามารถพูดคุยได้กับทุกคนโดยไม่ขัดเงิน มีค่าเฉลี่ย สูงสุด เท่ากับ 4.03 โดยส่งผลกระทบต่อทักษะชีวิต ในระดับพึงพอใจ รองลงมา คือ หากมีหลายเรื่องที่ต้องกระทำในเวลาเดียวกันครูของฉันจะตัดสินใจทำในเรื่องที่สำคัญและเร่งด่วนก่อน มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.88 โดยส่งผลกระทบต่อทักษะชีวิต ในระดับยอมรับได้ ส่วนสิ่งที่ส่งผลกระทบต่อทักษะชีวิต ของเยาวชน น้อยที่สุด คือ ครูของฉันมักใช้อารมณ์ขันในการแก้ไขสถานการณ์ที่เคร่งเครียดมีค่าเฉลี่ย ต่ำสุด เท่ากับ 3.48 โดยส่งผลกระทบต่อทักษะชีวิต ในระดับยอมรับไม่ได้

ตารางที่ 17 จำนวน (ความถี่) ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยสิ่งแวดล้อมด้าน
การมีทักษะชีวิตของกลุ่มเพื่อนสนิทที่ส่งผลต่อทักษะชีวิต

ด้านการมีทักษะชีวิตของกลุ่ม เพื่อนสนิท	ระดับความคิดเห็น					— x	S.D.	ระดับ
	เห็น ด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง			
1. เมื่อฉันมีปัญหาเพื่อนสนิทของ ฉันจะรับฟังปัญหาของฉันเสมอ	502 (27.8)	745 (41.2)	454 (25.1)	83 (4.6)	23 (1.3)	3.90	0.90	ยอมรับได้
2. เพื่อนของฉันทำในสิ่งที่ถูกต้อง โดยไม่ลังเล	394 (21.8)	705 (39.0)	588 (32.5)	87 (4.8)	33 (1.8)	3.74	0.91	ยอมรับได้
3. เพื่อนของฉันจะสละที่นั่งให้เด็ก และคนชราบนรถประจำทาง	460 (25.5)	590 (32.7)	609 (33.7)	100 (5.5)	48 (2.7)	3.73	0.99	ยอมรับได้
4. เพื่อนของฉันทุ่มเทให้กับการ ทำงานกลุ่มมากกว่าการทำงาน ส่วนตัว	317 (17.5)	643 (35.6)	689 (38.1)	125 (6.9)	33 (1.8)	3.60	0.92	ยอมรับได้
5. เพื่อนสนิทของฉันสามารถ ควบคุมอารมณ์ของตนเองได้ ถึงแม้ว่าจะถูกตำหนิหรือถูกขู่ โมโห	299 (16.5)	654 (36.2)	668 (37.0)	131 (7.2)	55 (3.0)	3.56	0.95	ยอมรับได้
6. เพื่อนของฉันจะเป็นคนคิด โครงการใหม่ๆในการรณรงค์ทำ ความดี	266 (14.7)	563 (31.2)	743 (41.1)	184 (10.2)	51 (2.8)	3.45	0.96	ยอมรับไม่ได้
7. เมื่อออกไปพูดหน้าห้องเพื่อน สนิทของฉันไม่มีอาการประหม่า หรือเสียวสัน	284 (15.7)	554 (30.7)	710 (39.3)	192 (10.6)	67 (3.7)	3.44	1.00	ยอมรับไม่ได้
8. เพื่อนของฉันแสดงอารมณ์โกรธ ออกมาทันทีเมื่อไม่ได้สิ่งที่ต้องการ	260 (14.4)	517 (28.6)	689 (38.1)	232 (12.8)	109 (6.0)	2.68	1.06	ยอมรับไม่ได้
รวม						3.51	0.53	ยอมรับได้

*ในการคำนวณค่าเฉลี่ย มีการปรับค่าคะแนนจากข้อความเชิงปฏิเสธเป็นคะแนนเชิงบวก ในข้อ 8

จากตารางที่ 17 พบว่า ปัจจัยสิ่งแวดล้อมด้านการมีทักษะชีวิตของกลุ่มเพื่อนสนิท
ส่งผลต่อทักษะชีวิต ในระดับยอมรับได้ มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.51 เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อ พบว่า สิ่ง

ที่ส่งผลกระทบต่อทักษะชีวิต ของเยาวชน มากที่สุด คือ เมื่อนั้นมีปัญหาเพื่อนสนิทของกันจะรับฟังปัญหา ของกันเสมอมีค่าเฉลี่ย สูงสุด เท่ากับ 3.90 โดยส่งผลกระทบต่อทักษะชีวิต ในระดับยอมรับได้ รองลงมา คือ เพื่อนของกันทำในสิ่งที่ถูกต้องโดยไม่ลังเล มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.74 โดยส่งผลกระทบต่อทักษะชีวิต ใน ระดับยอมรับได้ ส่วนสิ่งที่ส่งผลกระทบต่อทักษะชีวิต ของเยาวชน น้อยที่สุด คือ เพื่อนของกันไม่แสดง อารมณ์โกรธออกมาทันทีเมื่อไม่ได้สิ่งที่ต้องการมีค่าเฉลี่ย ต่ำสุด เท่ากับ 2.68 โดยส่งผลกระทบต่อทักษะ ชีวิต ในระดับยอมรับไม่ได้

ตารางที่ 18 จำนวน (ความถี่) ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยสิ่งแวดล้อมด้าน อิทธิพลของสื่อมวลชนที่ส่งผลกระทบต่อทักษะชีวิต

ด้านอิทธิพลของสื่อมวลชน	ระดับความคิดเห็น					— x	S.D.	ระดับ
	เห็น ด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง			
1. ข่าวอันตรายจากยาเสพติดทาง สื่อมวลชนทำให้ฉันหลีกเลี่ยงการ พ้องเกี่ยวกับยาเสพติดทุกชนิด	838 (46.4)	540 (29.9)	324 (17.9)	67 (3.7)	38 (2.1)	4.15	0.98	พึงพอใจ
2. ฉันนำแบบอย่างที่ดีๆที่ได้ทราบ จากสื่อมวลชนมาปฏิบัติใน ชีวิตประจำวัน	464 (25.7)	738 (40.8)	512 (28.3)	68 (3.8)	25 (1.4)	3.86	0.89	ยอมรับได้
3. รายการอภิปรายหรือสนทนา ทางโทรทัศน์มีส่วนทำให้ฉันได้รับความรู้หรือความคิดใหม่ๆที่ นำไปใช้ในการวิเคราะห์ห้อย่างมี เหตุผล	382 (21.1)	754 (41.7)	546 (30.2)	101 (5.6)	24 (1.3)	3.76	0.89	ยอมรับได้
4. การนำเสนอเกี่ยวกับชีวิตของคน ที่ยากไร้ทางสื่อมวลชน มีส่วนทำ ให้ฉันบริจาคเงินหรือสิ่งของเพื่อ ช่วยเหลือบุคคลเหล่านั้น	351 (19.4)	744 (41.2)	577 (31.9)	102 (5.6)	33 (1.8)	3.71	0.90	ยอมรับได้
5. ผลงานและชีวประวัติของบุคคล ที่ประสบความสำเร็จที่นำเสนอ ทางสื่อมวลชนมีส่วนทำให้ฉันเพิ่ม ความพยายามในการค้นคว้ามาก	352 (19.5)	699 (38.7)	596 (33.0)	126 (7.0)	34 (1.9)	3.67	0.93	ยอมรับได้

ด้านอิทธิพลของสื่อมวลชน ข้างขึ้น	ระดับความคิดเห็น					\bar{x}	S.D.	ระดับ
6. ฉันนำวิธีการนำเสนอของพิธีกร หรือผู้อ่านข่าวทางโทรทัศน์มาเป็น แบบอย่างในการนำเสนองาน	281 (15.6)	636 (35.2)	681 (37.7)	157 (8.7)	52 (2.9)	3.52	0.95	ยอมรับได้
7. ฉันตั้งใจเรียนมากขึ้นเมื่อได้รับ ทราบข่าว การรับปริญญาของคารา ที่ฉันชื่นชอบทางสื่อมวลชน	392 (21.7)	544 (30.1)	545 (30.2)	174 (9.6)	152 (8.4)	3.47	1.18	ยอมรับไม่ได้
8. ฉันชอบแต่งตัวเลียนแบบคาราที่ ฉันชื่นชอบตามที่ได้เห็นจาก สื่อมวลชน	196 (10.8)	377 (20.9)	551 (30.5)	347 (19.2)	336 (18.6)	2.86	1.25	ยอมรับไม่ได้
9. การนำดารามารณรงค์การออก กำลังกายทางสื่อมวลชน ไม่มีส่วน ทำให้ฉันหันมาออกกำลังกายถึงแม้ จะทราบว่า การออกกำลังกายเป็น สิ่งที่ดีก็ตาม	258 (14.3)	535 (29.6)	630 (34.9)	224 (12.4)	160 (8.9)	2.72	1.13	ยอมรับไม่ได้
รวม						3.52	0.51	ยอมรับได้

*ในการคำนวณค่าเฉลี่ย มีการปรับค่าคะแนนจากข้อความเชิงปฏิเสธเป็นคะแนนเชิงบวก ในข้อ 9

จากตารางที่ 18 พบว่า ปัจจัยสิ่งแวดล้อมด้านอิทธิพลของสื่อมวลชนส่งผลต่อทักษะชีวิต ในระดับยอมรับได้ มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.52 เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อ พบว่า สิ่งที่ส่งผลต่อทักษะชีวิต ของเยาวชน มากที่สุด คือ ข่าวอันตรายจากยาเสพติดทางสื่อมวลชนทำให้ฉันหลีกเลี่ยงการข้องเกี่ยวกับยาเสพติดทุกชนิด มีค่าเฉลี่ย สูงสุด เท่ากับ 4.15 โดยส่งผลต่อทักษะชีวิต ในระดับพึงพอใจ รองลงมา คือ ฉันนำแบบอย่างที่ดีๆที่ได้ทราบจากสื่อมวลชนมาปฏิบัติในชีวิตประจำวัน มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.86 โดยส่งผลต่อทักษะชีวิต ในระดับยอมรับได้ ส่วนสิ่งที่ส่งผลต่อทักษะชีวิตของเยาวชน น้อยที่สุด คือ การนำดารามารณรงค์การออกกำลังกายทางสื่อมวลชน มีส่วนทำให้ฉันหันมาออกกำลังกายและมักจะทราบว่า การออกกำลังกายเป็นสิ่งที่ดีก็ตาม มีค่าเฉลี่ย ต่ำสุด เท่ากับ 2.72 โดยส่งผลต่อทักษะชีวิต ในระดับยอมรับไม่ได้

ตารางที่ 19 จำนวน (ความถี่) ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยสิ่งแวดล้อมด้าน
อิทธิพลของศาสนาที่ส่งผลต่อทักษะชีวิต

ด้านอิทธิพลของศาสนา	ระดับความคิดเห็น					— x	S.D.	ระดับ
	เห็น ด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง			
1. หลักคำสอนทางศาสนาทำให้ ฉันรู้จักคิดไตร่ตรองก่อนตัดสินใจ	475 (26.3)	720 (39.8)	497 (27.5)	82 (4.5)	33 (1.8)	3.84	0.93	ยอมรับได้
2. เมื่อนั้นเจอกับสิ่งที่ไม่พึงพอใจ คำสอนทางศาสนา ช่วยให้ฉัน ระงับความรู้สึกได้	469 (26.0)	680 (37.6)	542 (30.0)	78 (4.3)	38 (2.1)	3.81	0.94	ยอมรับได้
3. เมื่อร่วมทำกิจกรรมทางศาสนา เช่น ฟังเทศน์ เข้าโบสถ์หรือมัสยิด ฉันเกิดความคิดใหม่ๆ ในการ ดำเนินชีวิต	437 (24.2)	660 (36.5)	569 (31.5)	104 (5.8)	37 (2.0)	3.75	0.95	ยอมรับได้
4. ฉันรู้จักการให้ผู้อื่นจากคำสอน ทางศาสนา	395 (21.9)	669 (37.0)	591 (32.7)	110 (6.1)	42 (2.3)	3.70	0.95	ยอมรับได้
5. ฉันนำคำสอนทางศาสนามาให้ คำแนะนำแก่บุคคลอื่นที่ประสบ ปัญหา	377 (20.9)	643 (35.6)	615 (34.0)	130 (7.2)	42 (2.3)	3.65	0.96	ยอมรับได้
6. เมื่อนั้นมีปัญหาฉันยึดศาสนา เป็นที่พึ่ง	375 (20.8)	605 (33.5)	633 (35.0)	150 (8.3)	44 (2.4)	3.62	0.98	ยอมรับได้
รวม						3.73	0.75	ยอมรับได้

จากตารางที่ 19 พบว่า ปัจจัยสิ่งแวดล้อมด้านอิทธิพลของศาสนาส่งผลต่อทักษะชีวิต
ในระดับสูง มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.73 โดยส่งผลต่อทักษะชีวิต ในระดับยอมรับได้ เมื่อวิเคราะห์เป็น
รายข้อ พบว่า สิ่งที่ส่งผลต่อทักษะชีวิต ของเยาวชน มากที่สุด คือ หลักคำสอนทางศาสนาทำให้ฉัน
รู้จักคิดไตร่ตรองก่อนตัดสินใจ มีค่าเฉลี่ย สูงสุด เท่ากับ 3.84 โดยส่งผลต่อทักษะชีวิต ในระดับ
ยอมรับได้ รองลงมา คือ เมื่อนั้นเจอกับสิ่งที่ไม่พึงพอใจคำสอนทางศาสนา ช่วยให้ฉันระงับ
ความรู้สึกได้ มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.81 โดยส่งผลต่อทักษะชีวิต ในระดับยอมรับได้ ส่วนสิ่งที่ส่งผล

ต่อทักษะชีวิต ของเยาวชน น้อยที่สุด คือ เมื่อฉันมีปัญหาฉันยึดศาสนาเป็นที่พึ่งมีค่าเฉลี่ย ต่ำสุด เท่ากับ 3.62 โดยส่งผลกระทบต่อทักษะชีวิต ในระดับยอมรับได้

ตารางที่ 20 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยภายนอกที่ส่งผลกระทบต่อทักษะชีวิต โดยภาพรวม

ปัจจัยภายนอก	\bar{x}	S.D.	ระดับ
1. การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสันทนุ	3.82	0.63	ยอมรับได้
2. การมีทักษะชีวิตของครู	3.74	0.64	ยอมรับได้
3. อิทธิพลของศาสนา	3.73	0.75	ยอมรับได้
4. อิทธิพลของสื่อมวลชน	3.52	0.51	ยอมรับได้
5. การมีทักษะชีวิตของกลุ่มเพื่อนสนิท	3.51	0.53	ยอมรับได้
รวม	3.66	0.43	ยอมรับได้

จากตารางที่ 20 พบว่า ปัจจัยสิ่งแวดล้อมส่งผลกระทบต่อทักษะชีวิต ในระดับยอมรับได้ มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.66 เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อ พบว่า ปัจจัยสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลกระทบต่อทักษะชีวิต ของเยาวชน มากที่สุด คือ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสันทนุ มีค่าเฉลี่ย สูงสุด เท่ากับ 3.82 โดยส่งผลกระทบต่อทักษะชีวิต ในระดับยอมรับได้ รองลงมา คือ การมีทักษะชีวิตของครู มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.82 โดยส่งผลกระทบต่อทักษะชีวิต ในระดับยอมรับได้ ส่วนสิ่งที่ส่งผลกระทบต่อทักษะชีวิต ของเยาวชน น้อยที่สุด คือ การมีทักษะชีวิตของกลุ่มเพื่อนสนิทมีค่าเฉลี่ย ต่ำสุด เท่ากับ 3.51 โดยส่งผลกระทบต่อทักษะชีวิต ในระดับยอมรับได้

1.4 ทักษะชีวิตของเยาวชน

ตารางที่ 21 จำนวน (ความถี่) ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของทักษะชีวิตของเยาวชน ด้านการคิดวิเคราะห์วิจารณ์

ด้านการคิดวิเคราะห์วิจารณ์	ระดับความคิดเห็น					\bar{x}	S.D.	ระดับ
	จริงที่สุด	ส่วนใหญ่จริง	จริงพอประมาณ	จริงเพียงเล็กน้อย	ไม่จริงเลย			
1. ฉันมักจะมองอะไรหลายๆแง่มุม	652 (36.1)	708 (39.2)	390 (21.6)	52 (2.9)	5 (.3)	4.08	0.84	พึงพอใจ

2. เมื่อพบปัญหาฉันพยายามคิดหาสาเหตุเพื่อแก้ปัญหา	517 (28.6)	814 (45.0)	423 (23.4)	48 (2.7)	5 (.3)	3.99	0.81	ยอมรับได้
--	---------------	---------------	---------------	-------------	-----------	------	------	-----------

ด้านการคิดวิเคราะห์วิจารณ์	ระดับความคิดเห็น					\bar{x}	S.D.	ระดับ
	จริงที่สุด	ส่วนใหญ่จริง	จริงพอประมาณ	จริงเพียงเล็กน้อย	ไม่จริงเลย			
3. ฉันชอบคิดเคาเหตุการณ์ต่างๆ ล้วงหน้า	484 (26.8)	662 (36.6)	492 (27.2)	137 (7.6)	32 (1.8)	3.79	0.98	ยอมรับได้
4. ฉันเป็นคนไม่เชื่ออะไรง่ายๆ	412 (22.8)	627 (34.7)	621 (34.4)	118 (6.5)	29 (1.6)	3.71	0.94	ยอมรับได้
5. ฉันเลือกสิ่งที่เป็นประโยชน์มากกว่าสิ่งที่ชอบ	396 (21.9)	674 (37.3)	571 (31.6)	135 (7.5)	31 (1.7)	3.70	0.95	ยอมรับได้
6. ฉันคิดโดยใช้เหตุผลมากกว่าความเคยชิน	364 (20.1)	669 (37.0)	619 (34.3)	137 (7.6)	18 (1.0)	3.68	0.91	ยอมรับได้
7. ถ้าเพื่อนบอกว่าอะไรดีฉันก็เชื่อว่าสิ่งนั้นดี	247 (13.7)	463 (25.6)	723 (40.0)	288 (15.9)	86 (4.8)	3.28	1.04	ยอมรับไม่ได้
รวม						3.75	0.57	ยอมรับได้

จากตารางที่ 21 พบว่า เยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร มีทักษะชีวิตด้านการคิดวิเคราะห์วิจารณ์อยู่ในระดับยอมรับได้ มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.75 เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อ พบว่า ประเด็นที่ทำให้เยาวชน มีทักษะชีวิตด้านการวิเคราะห์วิจารณ์ ได้สูงที่สุด คือ มักจะมองอะไรหลายๆแง่มุม มีค่าเฉลี่ย สูงสุด เท่ากับ 4.08 โดยมีทักษะชีวิต ในระดับพึงพอใจ รองลงมา คือ เมื่อพบปัญหาตนเองพยายามคิดหาสาเหตุเพื่อแก้ปัญหา มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.99 โดยมีทักษะชีวิต ในระดับยอมรับได้ ส่วนประเด็นที่ทำให้เยาวชน มีทักษะชีวิตด้านการวิเคราะห์วิจารณ์ ได้ต่ำที่สุด คือ ถ้าเพื่อนบอกว่าอะไรดีฉันก็เชื่อว่าสิ่งนั้นดี มีค่าเฉลี่ย ต่ำสุด เท่ากับ 3.28 โดยมีทักษะชีวิต ในระดับยอมรับไม่ได้

ตารางที่ 22 จำนวน (ความถี่) ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของทักษะชีวิตของเยาวชน
ด้านความคิดสร้างสรรค์

ด้านความคิดสร้างสรรค์	ระดับความคิดเห็น					\bar{x}	S.D.	ระดับ
	จริง ที่สุด	ส่วน ใหญ่ จริง	จริง พอประ มาณ	จริงเพียง เล็กน้อย	ไม่จริง เลย			
1. ฉันชอบเรียนรู้สิ่งใหม่	579 (32.0)	696 (38.5)	436 (24.1)	86 (4.8)	10 (.6)	3.97	0.90	ยอมรับได้
2. ฉันชอบคิดค้นหาวิธีการใหม่ๆ	382 (21.1)	706 (39.1)	582 (32.2)	115 (6.4)	22 (1.2)	3.73	0.91	ยอมรับได้
3. ฉันชอบคิดแตกต่างจากคนอื่น	395 (21.9)	679 (37.6)	581 (32.2)	136 (7.5)	16 (.9)	3.72	0.92	ยอมรับได้
4. ฉันชอบเสนอความคิดใหม่ๆ	417 (23.1)	618 (34.2)	623 (34.5)	126 (7.0)	23 (1.3)	3.71	0.94	ยอมรับได้
5. ฉันสามารถขยายความคิดได้ มากมาย	358 (19.8)	660 (36.5)	660 (36.5)	108 (6.0)	21 (1.2)	3.68	0.90	ยอมรับได้
6. ฉันไม่กลัวการเปลี่ยนแปลง	454 (25.1)	585 (32.4)	541 (29.9)	138 (7.6)	89 (4.9)	3.65	1.09	ยอมรับได้
7. ฉันชอบทำตามสิ่งที่มีผู้ทำมา ก่อน	271 (15.0)	515 (28.5)	700 (38.7)	240 (13.3)	81 (4.5)	2.64	1.03	ยอมรับไม่ได้
รวม						3.58	0.55	ยอมรับได้

*ในการคำนวณค่าเฉลี่ย มีการปรับค่าคะแนนจากข้อความเชิงปฏิเสธเป็นคะแนนเชิงบวก ในข้อ 7

จากตารางที่ 22 พบว่า เยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร มีทักษะชีวิตด้านความคิดสร้างสรรค์อยู่ในระดับยอมรับได้มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.58 เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อ พบว่า ประเด็นที่ทำให้เยาวชน มีทักษะชีวิตด้านความคิดสร้างสรรค์ ได้สูงที่สุด คือ ชอบเรียนรู้สิ่งใหม่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด เท่ากับ 3.97 โดยมีทักษะชีวิต ในระดับยอมรับได้ รองลงมา คือ ชอบคิดค้นหาวิธีการใหม่ๆ

มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.73 โดยมีทักษะชีวิต ในระดับยอมรับได้ ส่วนประเด็นที่ทำให้เยาวชน มีทักษะชีวิตด้านความคิดสร้างสรรค์ ได้ต่ำที่สุด คือ ไม่ชอบทำตามสิ่งที่มีผู้ทำมาก่อนมีค่าเฉลี่ย ต่ำสุด เท่ากับ 2.64 โดยมีทักษะชีวิต ในระดับยอมรับไม่ได้

ตารางที่ 23 จำนวน (ความถี่) ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของทักษะชีวิตของเยาวชน ด้านความตระหนักรู้ในตน

ด้านความตระหนักรู้ในตน	ระดับความคิดเห็น					— x	S.D.	ระดับ
	จริง ที่สุด	ส่วน ใหญ่ จริง	จริง พอประ มาณ	จริงเพียง เล็กน้อย	ไม่ จริง เลย			
1. ฉันรู้ตัวเสมอว่ากำลังมีอารมณ์ อย่างไร	610 (33.8)	692 (38.3)	417 (23.1)	72 (4.0)	16 (.9)	4.00	0.90	พึงพอใจ
2. ฉันบอกความรู้สึกที่แท้จริงได้ว่า ชอบหรือไม่ชอบอะไร	513 (28.4)	653 (36.1)	514 (28.4)	105 (5.8)	22 (1.2)	3.85	0.94	ยอมรับได้
3. ฉันมักทำในสิ่งที่ตรงกับความ ถนัดของฉัน	545 (30.2)	662 (36.6)	418 (23.1)	136 (7.5)	46 (2.5)	3.84	1.02	ยอมรับได้
4. ฉันปรับอารมณ์ให้เป็นปกติได้ เร็ว	470 (26.0)	680 (37.6)	505 (27.9)	123 (6.8)	29 (1.6)	3.80	0.96	ยอมรับได้
5. ฉันใส่ใจในการหาจุดบกพร่อง และปรับปรุงตนเองเสมอ	426 (23.6)	688 (38.1)	558 (30.9)	118 (6.5)	17 (.9)	3.77	0.91	ยอมรับได้
รวม						3.85	0.64	ยอมรับได้

จากตารางที่ 23 พบว่า เยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร มีทักษะชีวิตด้านความตระหนักรู้ในตนอยู่ในระดับยอมรับได้มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.85 เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อ พบว่า ประเด็นที่ทำให้เยาวชน มีทักษะชีวิตด้านความตระหนักรู้ในตน ได้สูงที่สุด คือ รู้ตัวเสมอว่ากำลังมีอารมณ์อย่างไร มีค่าเฉลี่ย สูงสุด เท่ากับ 4.00 โดยมีทักษะชีวิต ในระดับพึงพอใจ รองลงมา คือ บอกความรู้สึกที่แท้จริงได้ว่าชอบหรือไม่ชอบอะไรมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.85 โดยมีทักษะชีวิต ในระดับยอมรับได้ ส่วนประเด็นที่ทำให้เยาวชน มีทักษะชีวิตด้านความตระหนักรู้ในตน ได้ต่ำที่สุด คือ ใส่ใจในการหาจุดบกพร่องและปรับปรุงตนเองเสมอมีค่าเฉลี่ย ต่ำสุด เท่ากับ 3.77 โดยมีทักษะชีวิต ในระดับยอมรับได้

ตารางที่ 24 จำนวน (ความถี่) ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของทักษะชีวิตของเยาวชน
ด้านความเห็นใจผู้อื่น

ด้านความเห็นใจผู้อื่น	ระดับความคิดเห็น					- x	S.D.	ระดับ
	จริง ที่สุด	ส่วน ใหญ่ จริง	จริง พอประ มาณ	จริงเพียง เล็กน้อย	ไม่จริง เลย			
1. ฉันรู้สึกเห็นใจผู้อื่นที่กำลัง เดือดร้อน	626 (34.6)	684 (37.9)	413 (22.9)	67 (3.7)	17 (.9)	4.02	0.90	พึงพอใจ
2. ฉันชื่นชมกับความสำเร็จของ เพื่อน	618 (34.2)	704 (39.0)	384 (21.3)	73 (4.0)	28 (1.5)	4.00	0.93	พึงพอใจ
3. ฉันสามารถรับรู้ได้ว่าคนที่ฉัน คุยด้วยกำลังมีความรู้สึกเสียใจ หรือไม่	512 (28.3)	700 (38.7)	474 (26.2)	93 (5.1)	28 (1.5)	3.87	0.94	ยอมรับได้
4. ฉันชอบช่วยเหลือคนทุกครั้งที่มี โอกาส	516 (28.6)	684 (37.9)	479 (26.5)	118 (6.5)	10 (.6)	3.87	0.92	ยอมรับได้
5. ฉันไม่สนใจกับความรู้สึกของ คนรอบข้าง	213 (11.8)	380 (21.0)	399 (22.1)	401 (22.2)	414 (22.9)	3.23	1.33	ยอมรับไม่ได้
รวม						3.80	0.64	ยอมรับได้

*ในการคำนวณค่าเฉลี่ย มีการปรับค่าคะแนนจากข้อความเชิงปฏิเสธเป็นคะแนนเชิงบวก ในข้อ 5

จากตารางที่ 24 พบว่า เยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร มีทักษะชีวิตด้านความเห็นใจผู้อื่นอยู่ในระดับพึงพอใจมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.80 เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อ พบว่า ประเด็นที่ทำให้เยาวชน มีทักษะชีวิตด้านความเห็นใจผู้อื่น ได้สูงที่สุด คือ รู้สึกเห็นใจผู้อื่นที่กำลังเดือดร้อนมีค่าเฉลี่ย สูงสุด เท่ากับ 4.02 โดยมีทักษะชีวิต ในระดับพึงพอใจ รองลงมา คือ ชื่นชมกับความสำเร็จของเพื่อนมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.00 โดยมีทักษะชีวิต ในระดับพึงพอใจ ส่วนประเด็นที่ทำให้เยาวชน มีทักษะชีวิตด้านความเห็นใจผู้อื่น ได้ต่ำที่สุด คือ สนใจกับความรู้สึกของคนรอบข้างมีค่าเฉลี่ย ต่ำสุด เท่ากับ 3.23 โดยมีทักษะชีวิต ในระดับยอมรับไม่ได้

ตารางที่ 25 จำนวน (ความถี่) ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของทักษะชีวิตของเยาวชน
ด้านความภูมิใจในตนเอง

ด้านความภูมิใจในตนเอง	ระดับความคิดเห็น					— X	S.D.	ระดับ
	จริง ที่สุด	ส่วน ใหญ่ จริง	จริง พอประ มาณ	จริงเพียง เล็กน้อย	ไม่ จริง เลย			
1. ฉันพอใจที่พ่อแม่และเพื่อนๆรัก ฉัน	821 (45.4)	540 (29.9)	346 (19.1)	70 (3.9)	30 (1.7)	4.14	0.97	พึงพอใจ
2. ฉันชื่นชมกับความสำเร็จของ ตนเอง	598 (33.1)	664 (36.7)	438 (24.2)	93 (5.1)	14 (.8)	3.96	0.92	ยอมรับได้
3. ฉันรู้ว่าตัวเองมีคุณค่าไม่น้อยไป กว่าคนอื่น	409 (22.6)	592 (32.8)	543 (30.0)	157 (8.7)	106 (5.9)	3.58	1.11	ยอมรับได้
4. ฉันกล้าแสดงความคิดเห็นใน เรื่องต่างๆ	341 (18.9)	609 (33.7)	653 (36.1)	167 (9.2)	37 (2.0)	3.58	0.96	ยอมรับได้
5. ฉันรู้สึกไม่เป็นตัวของตัวเอง	220 (12.2)	428 (23.7)	559 (30.9)	307 (17.0)	293 (16.2)	3.01	1.24	ยอมรับไม่ได้
6. เมื่อนั้นทำผิดพลาดฉันจะขาด ความมั่นใจ	437 (24.2)	597 (33.0)	542 (30.0)	168 (9.3)	63 (3.5)	2.35	1.05	ยอมรับไม่ได้
รวม						3.44	0.51	ยอมรับไม่ได้

*ในการคำนวณค่าเฉลี่ย มีการปรับค่าคะแนนจากข้อความเชิงปฏิเสธเป็นคะแนนเชิงบวก ในข้อ
5,6

จากตารางที่ 25 พบว่า เยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร มีทักษะชีวิตด้านความภูมิใจ
ในตนเองอยู่ในระดับยอมรับไม่ได้ มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.44 เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อ พบว่า ประเด็น
ที่ทำให้เยาวชน มีทักษะชีวิตด้านความภูมิใจในตนเอง ได้สูงที่สุด คือ พพอใจที่พ่อแม่และเพื่อนๆรัก
ฉันมีค่าเฉลี่ย สูงสุด เท่ากับ 4.14 โดยมีทักษะชีวิต ในระดับพึงพอใจ รองลงมา คือ ชื่นชมกับ
ความสำเร็จของตนเองมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.96 โดยมีทักษะชีวิต ในระดับยอมรับได้ ส่วนประเด็นที่

ทำให้เยาวชน มีทักษะชีวิตด้านความภูมิใจในตนเอง ได้ต่ำที่สุด คือ เมื่อทำผิดพลาดนั้นไม่ขาดความมั่นใจมีค่าเฉลี่ย ต่ำสุด เท่ากับ 2.35 โดยมีทักษะชีวิต ในระดับยอมรับไม่ได้

ตารางที่ 26 จำนวน (ความถี่) ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของทักษะชีวิตของเยาวชน ด้านความรับผิดชอบต่อสังคม

ด้านความรับผิดชอบต่อสังคม	ระดับความคิดเห็น					— X	S.D.	ระดับ
	จริง ที่สุด	ส่วน ใหญ่ จริง	จริง พอประ มาณ	จริงเพียง เล็กน้อย	ไม่ จริง เลย			
1. ฉันรู้สึกไม่สบายใจหากคนอื่น เดือดร้อนจากการกระทำของฉัน	736 (40.7)	596 (33.0)	370 (20.5)	76 (4.2)	29 (1.6)	4.07	0.96	พึงพอใจ
2. ฉันยินดีรับผิดชอบหากการ กระทำของฉันมีผลกระทบต่อ ส่วนรวม	585 (32.4)	683 (37.8)	457 (25.3)	64 (3.5)	18 (1.0)	3.97	0.90	ยอมรับได้
3. ฉันยินดีให้ความร่วมมือกับ ส่วนรวม	535 (29.6)	717 (39.7)	462 (25.6)	83 (4.6)	10 (.6)	3.93	0.88	ยอมรับได้
4. ฉันรู้สึกผิดเมื่อแสดงความเห็น แก่ตัว	609 (33.7)	635 (35.1)	434 (24.0)	90 (5.0)	39 (2.2)	3.93	0.98	ยอมรับได้
5. ฉันยินดีเสียสละประโยชน์ ส่วนตัวหากทำให้สังคมดีขึ้น	426 (23.6)	649 (35.9)	599 (33.1)	108 (6.0)	25 (1.4)	3.74	0.93	ยอมรับได้
6. ฉันรู้สึกผิดถ้าทิ้งขยะไม่เป็นที่ เป็นทาง	392 (21.7)	585 (32.4)	563 (31.2)	186 (10.3)	81 (4.5)	3.57	1.07	ยอมรับได้
7. การปฏิบัติตามกฎระเบียบเป็น สิ่งที่เสียเวลา	223 (12.3)	375 (20.8)	457 (25.3)	339 (18.8)	413 (22.9)	3.19	1.33	ยอมรับไม่ได้
8. ฉันคิดว่าการรับผิดชอบต่อ สังคมไม่ใช่เรื่องของฉัน	247 (13.7)	388 (21.5)	447 (24.7)	329 (18.2)	396 (21.9)	3.13	1.34	ยอมรับไม่ได้
9. กฎระเบียบเป็นสิ่งที่ฝ่าฝืนได้	243 (13.4)	395 (21.9)	474 (26.2)	333 (18.4)	362 (20.0)	3.10	1.32	ยอมรับไม่ได้
10. ฉันไม่รู้สึกรว่าจะต้องเดือดร้อน ถ้างานส่วนรวมไม่สำเร็จ	266 (14.7)	444 (24.6)	458 (25.3)	270 (14.9)	369 (20.4)	3.02	1.34	ยอมรับไม่ได้
รวม						3.51	0.58	ยอมรับได้

*ในการคำนวณค่าเฉลี่ย มีการปรับค่าคะแนนจากข้อความเชิงปฏิเสธเป็นคะแนนเชิงบวก ในข้อ 7,8,9,10

จากตารางที่ 26 พบว่า เยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร มีทักษะชีวิตด้านความรับผิดชอบต่อสังคมอยู่ในระดับยอมรับได้มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.51 เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อ พบว่า ประเด็นที่ทำให้เยาวชน มีทักษะชีวิตด้านความรับผิดชอบต่อสังคม ได้สูงที่สุด คือ รู้สึกไม่สบายใจ หากคนอื่นเดือดร้อนจากการกระทำของฉันทัน มีค่าเฉลี่ย สูงสุด เท่ากับ 4.07 โดยมีทักษะชีวิต ในระดับพึงพอใจ รองลงมา คือ ยินดีรับผิดชอบหากการกระทำของฉันทันมีผลกระทบต่อส่วนรวมมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.97 โดยมีทักษะชีวิต ในระดับยอมรับได้ ส่วนประเด็นที่ทำให้เยาวชน มีทักษะชีวิตด้านความรับผิดชอบต่อสังคม ได้ต่ำที่สุด คือ รู้สึกว่าจะต้องเดือดร้อนถ้างานส่วนรวมไม่สำเร็จมีค่าเฉลี่ย ต่ำสุด เท่ากับ 3.02 โดยมีทักษะชีวิต ในระดับยอมรับไม่ได้

ตารางที่ 27 จำนวน (ความถี่) ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของทักษะชีวิตของเยาวชน ด้านการสร้างสัมพันธภาพ

ด้านการสร้างสัมพันธภาพ	ระดับความคิดเห็น					\bar{x}	S.D.	ระดับ
	จริงที่สุด	ส่วนใหญ่จริง	จริงพอประมาณ	จริงเพียงเล็กน้อย	ไม่จริงเลย			
1. ฉันขี้มึนขี้มั่วแจ่มใสเสมอ	705 (39.0)	668 (37.0)	378 (20.9)	43 (2.4)	13 (.7)	4.11	0.86	พึงพอใจ
2. ฉันยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นในการทำงาน	557 (30.8)	789 (43.7)	409 (22.6)	49 (2.7)	3 (.2)	4.02	0.81	พึงพอใจ
3. เมื่อมีกิจกรรมของโรงเรียนฉันมักจะเข้าร่วมเสมอๆ	459 (25.4)	707 (39.1)	522 (28.9)	101 (5.6)	18 (1.0)	3.82	0.91	ยอมรับได้
4. ฉันขี้ดมั่นในระบบอาวุโส	498 (27.6)	585 (32.4)	545 (30.2)	130 (7.2)	49 (2.7)	3.75	1.02	ยอมรับได้
5. เมื่อความคิดเห็นไม่ตรงกันฉันพูดจาประนีประนอมแทนที่การแตกหัก	393 (21.7)	659 (36.5)	590 (32.7)	124 (6.9)	41 (2.3)	3.69	0.96	ยอมรับได้
รวม						3.88	0.61	ยอมรับได้

จากตารางที่ 27 พบว่า เยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร มีทักษะชีวิตด้านการสร้างสัมพันธภาพอยู่ในระดับยอมรับได้ มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.88 เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อ พบว่า ประเด็นที่ทำให้เยาวชน มีทักษะชีวิตด้านการสร้างสัมพันธภาพ ได้สูงที่สุด คือ ยิ้มแย้มแจ่มใสเสมอ มีค่าเฉลี่ย สูงสุด เท่ากับ 4.11 โดยมีทักษะชีวิต ในระดับพึงพอใจ รองลงมา คือ ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นในการทำงาน มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.02 โดยมีทักษะชีวิต ในระดับพึงพอใจ ส่วนประเด็นที่ทำให้เยาวชน มีทักษะชีวิตด้านการสร้างสัมพันธภาพ ได้ต่ำที่สุด คือ เมื่อความคิดเห็นไม่ตรงกันฉันพูดจาประนีประนอมแทนที่การแตกหักมีค่าเฉลี่ย ต่ำสุด เท่ากับ 3.69 โดยมีทักษะชีวิต ในระดับยอมรับได้

ตารางที่ 28 จำนวน (ความถี่) ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของทักษะชีวิตของเยาวชนด้านการสื่อสาร

ด้านการสื่อสาร	ระดับความคิดเห็น					\bar{X}	S.D.	ระดับ
	จริงที่สุด	ส่วนใหญ่จริง	จริงพอประมาณ	จริงเพียงเล็กน้อย	ไม่จริงเลย			
1. ฉันกล้าว่าคำที่ทักทายอย่างสุภาพกับทุกคน	445 (24.6)	658 (36.4)	580 (32.1)	96 (5.3)	28 (1.5)	3.77	0.93	ยอมรับได้
2. ฉันพูดเตือนเพื่อนอย่างสุภาพเมื่อเพื่อนทำสิ่งที่ไม่เหมาะสม	404 (22.4)	677 (37.5)	556 (30.8)	142 (7.9)	28 (1.5)	3.71	0.95	ยอมรับได้
3. คนอื่นเข้าใจในสิ่งที่ฉันพูดอย่างถูกต้อง	292 (16.2)	666 (36.9)	690 (38.2)	139 (7.7)	20 (1.1)	3.59	0.89	ยอมรับได้
4. เมื่อมีคนซักถามสิ่งที่ไม่เข้าใจฉันสามารถอธิบายได้อย่างชัดเจน	300 (16.6)	629 (34.8)	691 (38.2)	157 (8.7)	30 (1.7)	3.56	0.92	ยอมรับได้
5. ฉันแสดงความคิดเห็นทันทีโดยไม่ต้องรอให้ผู้อื่นเปิดโอกาส	296 (16.4)	478 (26.5)	720 (39.8)	259 (14.3)	54 (3.0)	2.61	1.02	ยอมรับไม่ได้
รวม						3.45	0.48	ยอมรับไม่ได้

*ในการคำนวณค่าเฉลี่ย มีการปรับค่าคะแนนจากข้อความเชิงปฏิเสธเป็นคะแนนเชิงบวก ในข้อ 5

จากตารางที่ 1.28 พบว่า ภาพรวมของเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร มีทักษะชีวิตด้านการสื่อสารอยู่ในระดับยอมรับไม่ได้มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.45 เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อ พบว่า ประเด็นที่ทำให้เยาวชน มีทักษะชีวิตด้านการสื่อสาร ได้สูงที่สุด คือ กล้าว่าคำที่ทักทายอย่างสุภาพกับ

ทุกคนมีค่าเฉลี่ย สูงสุด เท่ากับ 3.77 โดยมีทักษะชีวิต ในระดับยอมรับได้ รองลงมา คือ พุดเตือนเพื่อนอย่างสุภาพเมื่อเพื่อนทำสิ่งที่ไม่เหมาะสมมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.71 โดยมีทักษะชีวิต ในระดับยอมรับได้ ส่วนประเด็นที่ทำให้เยาวชน มีทักษะชีวิตด้านการสื่อสาร ได้ต่ำที่สุด คือ แสดงความคิดเห็นทันทีโดยไม่ต้องรอให้ผู้อื่นเปิด โอกาสมีค่าเฉลี่ย ต่ำสุด เท่ากับ 2.61 โดยมีทักษะชีวิต ในระดับยอมรับไม่ได้

ตารางที่ 29 จำนวน (ความถี่) ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของทักษะชีวิตของเยาวชนด้านการตัดสินใจ

ด้านการตัดสินใจ	ระดับความคิดเห็น					X	S.D.	ระดับ
	จริงที่สุด	ส่วนใหญ่จริง	จริงพอประมาณ	จริงเพียงเล็กน้อย	ไม่จริงเลย			
1. เมื่อต้องทำอะไรสักอย่างฉันอยากรู้ที่มาที่ไปของสิ่งนั้นก่อน	435 (24.1)	694 (38.4)	554 (30.7)	105 (5.8)	19 (1.1)	3.79	0.91	ยอมรับได้
2. ก่อนตัดสินใจฉันมักจะคิดอย่างรอบคอบ	394 (21.8)	680 (37.6)	580 (32.1)	132 (7.3)	21 (1.2)	3.72	0.93	ยอมรับได้
3. ฉันชอบตัดสินใจเสี่ยงๆเพื่อรู้สึกตื่นเต้น	279 (15.4)	507 (28.1)	585 (32.4)	295 (16.3)	141 (7.8)	2.73	1.14	ยอมรับไม่ได้
4. ฉันชอบทำงานตามคำสั่งมากกว่าให้ตัดสินใจเอง	309 (17.1)	535 (29.6)	639 (35.4)	212 (11.7)	112 (6.2)	2.60	1.09	ยอมรับไม่ได้
5. ฉันชอบตัดสินใจตามเพื่อนๆหรือตามคนส่วนใหญ่	317 (17.5)	554 (30.7)	608 (33.6)	247 (13.7)	81 (4.5)	2.57	1.07	ยอมรับไม่ได้
6. ฉันชอบการตัดสินใจที่ฉับไวหากมีปัญหาค่อยแก้ไขข้างหน้า	332 (18.4)	536 (29.7)	621 (34.4)	246 (13.6)	72 (4.0)	2.55	1.06	ยอมรับไม่ได้
รวม						2.99	0.49	ยอมรับไม่ได้

*ในการคำนวณค่าเฉลี่ย มีการปรับค่าคะแนนจากข้อความเชิงปฏิเสธเป็นคะแนนเชิงบวก ในข้อ 3,4,5,6

จากตารางที่ 29 พบว่า เยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร มีทักษะชีวิตด้านการตัดสินใจ อยู่ในระดับยอมรับไม่ได้ มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 2.99 เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อ พบว่า ประเด็นที่ทำให้เยาวชน มีทักษะชีวิตด้านการตัดสินใจ ได้สูงที่สุด คือ เมื่อต้องทำอะไรสักอย่างฉันอยากรู้ที่มาที่ไปของสิ่งนั้นก่อน มีค่าเฉลี่ย สูงสุด เท่ากับ 3.79 โดยมีทักษะชีวิต ในระดับยอมรับได้ รองลงมา คือ ก่อน

ตัดสินใจฉันมักจะคิดอย่างรอบคอบมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.72 โดยมีทักษะชีวิต ในระดับยอมรับได้ ส่วนประเด็นที่ทำให้เยาวชน มีทักษะชีวิตด้านการตัดสินใจ ได้ต่ำที่สุด คือ ไม่จำเป็นต้องตัดสินใจ นับไวหากมีปัญหาค่อยแก้ไขอย่างช้าๆมีค่าเฉลี่ย ต่ำสุด เท่ากับ 2.55 โดยมีทักษะชีวิต ในระดับยอมรับไม่ได้

ตารางที่ 30 จำนวน (ความถี่) ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของทักษะชีวิตของเยาวชน ด้านการแก้ปัญหา

ด้านการแก้ปัญหา	ระดับความคิดเห็น					x̄	S.D.	ระดับ
	จริงที่สุด	ส่วนใหญ่จริง	จริงพอประมาณ	จริงเพียงเล็กน้อย	ไม่จริงเลย			
1. ฉันเชื่อว่าทุกปัญหาจะมีทางออกเสมอ	727 (40.2)	563 (31.2)	418 (23.1)	83 (4.6)	16 (.9)	4.05	0.95	พึงพอใจ
2. หากไม่มั่นใจในการแก้ไขปัญหาค้นคว้าปรึกษาคนอื่นก่อนตัดสินใจ	457 (25.3)	771 (42.7)	494 (27.3)	63 (3.5)	22 (1.2)	3.87	0.87	ยอมรับได้
3. ฉันจะมองปัญหาหรืออุปสรรคที่เกิดขึ้นกับตัวเองว่าเป็นบทเรียนที่สำคัญของชีวิตมากกว่าจะมองว่าเป็นความโชคร้ายของตัวเอง	492 (27.2)	676 (37.4)	516 (28.6)	98 (5.4)	25 (1.4)	3.84	0.93	ยอมรับได้
4. เมื่อทำสิ่งใดแล้วเกิดปัญหาค้นคว้าจะค้นพบสาเหตุให้พบ	373 (20.6)	671 (37.1)	626 (34.6)	115 (6.4)	22 (1.2)	3.70	0.91	ยอมรับได้
5. เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นฉันสามารถกำหนดแนวทางในการแก้ปัญหาต่างๆได้ดี	315 (17.4)	667 (36.9)	684 (37.9)	117 (6.5)	24 (1.3)	3.63	0.89	ยอมรับได้
6. ฉันสามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ดี	337 (18.6)	648 (35.9)	657 (36.4)	135 (7.5)	30 (1.7)	3.62	0.93	ยอมรับได้
7. เมื่อทำสิ่งใดแล้วเกิดปัญหาค้นคว้าจะเลิกทำสิ่งนั้น	314 (17.4)	516 (28.6)	644 (35.6)	226 (12.5)	107 (5.9)	3.39	1.09	ยอมรับไม่ได้
รวม						3.73	0.59	ยอมรับได้

จากตารางที่ 30 พบว่า เยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร มีทักษะชีวิตด้านการแก้ปัญหาอยู่ในระดับยอมรับได้มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.73 เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อ พบว่า ประเด็นที่ทำให้เยาวชน มีทักษะชีวิตด้านการแก้ปัญหา ได้สูงที่สุด คือ เชื่อว่าทุกปัญหาที่มีทางออกเสมอ มีค่าเฉลี่ย สูงสุด เท่ากับ 4.05 โดยมีทักษะชีวิต ในระดับพึงพอใจ รองลงมา คือ หากไม่มั่นใจในการแก้ไขปัญหานั้นมักปรึกษาคนอื่นก่อนตัดสินใจมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.87 โดยมีทักษะชีวิต ในระดับยอมรับได้ ส่วนประเด็นที่ทำให้เยาวชน มีทักษะชีวิตด้านการแก้ปัญหา ได้ต่ำที่สุด คือ เมื่อทำสิ่งใดแล้วเกิดปัญหานั้นจะเลิกทำสิ่งนั้นมีค่าเฉลี่ย ต่ำสุด เท่ากับ 3.39 โดยมีทักษะชีวิต ในระดับยอมรับไม่ได้

ตารางที่ 31 จำนวน (ความถี่) ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของทักษะชีวิตของเยาวชนด้านการจัดการกับอารมณ์

ด้านการจัดการกับอารมณ์	ระดับความคิดเห็น					x̄	S.D.	ระดับ
	จริงที่สุด	ส่วนใหญ่จริง	จริงพอประมาณ	จริงเพียงเล็กน้อย	ไม่จริงเลย			
1. คนอื่นมักบอกว่าฉันเป็นคนรำเริงอารมณ์ดี	544 (30.1)	634 (35.1)	494 (27.3)	108 (6.0)	27 (1.5)	3.86	0.96	ยอมรับได้
2. เมื่ออยู่ในเหตุการณ์ที่ทำให้ฉันไม่พอใจฉันสามารถควบคุมอารมณ์ทันทีในทุกสถานการณ์	349 (19.3)	648 (35.9)	595 (32.9)	158 (8.7)	57 (3.2)	3.59	1.00	ยอมรับได้
3. ฉันเป็นคนใจเย็นไม่ค่อยโกรธใครง่ายๆ	379 (21.0)	593 (32.8)	539 (29.8)	210 (11.6)	86 (4.8)	3.54	1.09	ยอมรับได้
4. คนอื่นมักบอกฉันว่าเป็นคนเก็บอารมณ์ได้ดี	383 (21.2)	555 (30.7)	605 (33.5)	186 (10.3)	78 (4.3)	3.54	1.07	ยอมรับได้
5. ฉันเป็นคนที่มึอารมณ์มั่นคงไม่เปลี่ยนแปลงง่าย	328 (18.2)	588 (32.5)	643 (35.6)	175 (9.7)	73 (4.0)	3.51	1.02	ยอมรับได้
รวม						3.61	0.76	ยอมรับได้

จากตารางที่ 31 พบว่า เยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร มีทักษะชีวิตด้านการจัดการกับอารมณ์อยู่ในระดับยอมรับได้ มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.61 เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อ พบว่า ประเด็นที่ทำให้เยาวชน มีทักษะชีวิตด้านการจัดการกับอารมณ์ ได้สูงที่สุด คือ คนอื่นมักบอกว่าฉันเป็นคนรำเริงอารมณ์ดี มีค่าเฉลี่ย สูงสุด เท่ากับ 3.86 โดยมีทักษะชีวิต ในระดับยอมรับได้ รองลงมา คือ

เมื่ออยู่ในเหตุการณ์ที่ทำให้ฉันไม่พอใจฉันสามารถรับมือทันทีในทุกสถานการณ์มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.59 โดยมีทักษะชีวิต ในระดับยอมรับได้ ส่วนประเด็นที่ทำให้เยาวชน มีทักษะชีวิตด้านการจัดการกับอารมณ์ ได้ต่ำที่สุด คือ เป็นคนที่มีอารมณ์มั่นคงไม่เปลี่ยนแปลงง่ายมีค่าเฉลี่ย ต่ำสุด เท่ากับ 3.51 โดยมีทักษะชีวิต ในระดับยอมรับได้

ตารางที่ 32 จำนวน (ความถี่) ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของทักษะชีวิตของเยาวชนด้านการจัดการกับความเครียด

ด้านการจัดการกับความเครียด	ระดับความคิดเห็น					- x	S.D.	ระดับ
	จริงที่สุด	ส่วนใหญ่จริง	จริงพอสมควร	จริงเพียงเล็กน้อย	ไม่จริงเลย			
1. เมื่อรู้สึกเครียดจากการอ่านหนังสือเรียนฉันจะหากิจกรรมอื่นๆทำชั่วคราว	732 (40.5)	625 (34.6)	363 (20.1)	54 (3.0)	33 (1.8)	4.09	0.94	พึงพอใจ
2. เมื่ออยู่ในภาวะตึงเครียดฉันมักหาทางผ่อนคลายได้	496 (27.4)	655 (36.2)	496 (27.4)	128 (7.1)	32 (1.8)	3.81	0.98	ยอมรับได้
3. ฉันเป็นคนไม่กลัวความผิดหวัง	349 (19.3)	470 (26.0)	637 (35.3)	185 (10.2)	166 (9.2)	3.36	1.17	ยอมรับไม่ได้
4. ฉันไม่กล้าเผชิญหน้ากับความผิดหวังหรือความเสียใจ	397 (22.0)	523 (28.9)	555 (30.7)	196 (10.8)	136 (7.5)	2.53	1.17	ยอมรับไม่ได้
5. ฉันเป็นคนเคร่งเครียดและจริงจังกับทุกเรื่อง	386 (21.4)	507 (28.1)	598 (33.1)	220 (12.2)	96 (5.3)	2.52	1.11	ยอมรับไม่ได้
6. เมื่อมีเรื่องไม่สบายใจฉันมักอยู่คนเดียว	456 (25.2)	528 (29.2)	553 (30.6)	169 (9.4)	101 (5.6)	2.41	1.13	ยอมรับไม่ได้
รวม						3.12	0.49	ยอมรับไม่ได้

*ในการคำนวณค่าเฉลี่ย มีการปรับค่าคะแนนจากข้อความเชิงปฏิเสธเป็นคะแนนเชิงบวก ในข้อ

จากตารางที่ 32 พบว่า เยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร มีทักษะชีวิตด้านการจัดการกับความเครียดอยู่ในระดับยอมรับไม่ได้ มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.12 เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อ พบว่า ประเด็นที่ทำให้เยาวชน มีทักษะชีวิตด้านการจัดการกับความเครียด ได้สูงที่สุด คือ เมื่อรู้สึกเครียดจากการอ่านหนังสือเรียนฉันจะหากิจกรรมอื่นๆทำชั่วคราว มีค่าเฉลี่ย สูงสุด เท่ากับ 4.09 โดยมีทักษะชีวิต ในระดับพึงพอใจ รองลงมา คือ เมื่ออยู่ในภาวะตึงเครียดฉันมักหาทางผ่อนคลายได้มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.81 โดยมีทักษะชีวิต ในระดับยอมรับได้ ส่วนประเด็นที่ทำให้เยาวชน มีทักษะชีวิตด้านการจัดการกับความเครียด ได้ต่ำที่สุด คือ เมื่อมีเรื่องไม่สบายใจฉันจะไม่อยู่คนเดียวมีค่าเฉลี่ย ต่ำสุด เท่ากับ 2.41 โดยมีทักษะชีวิต ในระดับยอมรับไม่ได้

ตารางที่ 33ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของทักษะชีวิตของเยาวชน โดยภาพรวม

ทักษะชีวิตของเยาวชน 12 ด้าน	\bar{x}	S.D.	ระดับ
1. ด้านการสร้างสัมพันธภาพ	3.88	0.61	ยอมรับได้
2. ด้านความตระหนักรู้ในตน	3.85	0.64	ยอมรับได้
3. ด้านความเห็นใจผู้อื่น	3.80	0.64	ยอมรับได้
4. ด้านการคิดวิเคราะห์วิจารณ์	3.75	0.57	ยอมรับได้
5. ด้านการแก้ปัญหา	3.73	0.59	ยอมรับได้
6. ด้านการจัดการกับอารมณ์	3.61	0.76	ยอมรับได้
7. ด้านความคิดสร้างสรรค์	3.58	0.55	ยอมรับได้
8. ด้านความรับผิดชอบต่อสังคม	3.51	0.58	ยอมรับได้
9. ด้านการสื่อสาร	3.45	0.48	ยอมรับไม่ได้
10. ด้านความภูมิใจในตนเอง	3.44	0.51	ยอมรับไม่ได้
11. ด้านการจัดการกับความเครียด	3.12	0.49	ยอมรับไม่ได้
12. ด้านการตัดสินใจ	2.99	0.49	ยอมรับไม่ได้
ภาพรวมทักษะชีวิตของเยาวชน 12 ด้าน	3.56	0.34	ยอมรับได้

จากตารางที่ 33 พบว่าเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร มีทักษะชีวิต อยู่ในระดับยอมรับได้มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.56 เมื่อวิเคราะห์เป็นรายด้าน พบว่า เยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร มีทักษะชีวิตด้านพุทธิพิสัย สูงที่สุด รองลงมา คือ ด้านจิตพิสัย และด้านด้านทักษะพิสัย มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.67 , 3.65 และ 3.46 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาทักษะชีวิต ในแต่ละด้าน ปรากฏผลดังนี้

ด้านพุทธิพิสัย พบว่า เยาวชนในเขตกรุงเทพมหานครมีการคิดวิเคราะห์วิจารณ์ สูงกว่า ความคิดสร้างสรรค์ โดยมีทักษะชีวิต ในระดับสูง มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.75 และ 3.58 ตามลำดับ

ด้านจิตพิสัยพบว่า เยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร มีความตระหนักรู้ในตน สูงที่สุด รองลงมา คือ ความเห็นใจผู้อื่น ความรับผิดชอบต่อสังคม และ ความภูมิใจในตนเอง มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.85 , 3.80 , 3.51 , 3.44 ตามลำดับ

ด้านทักษะพิสัย พบว่า เยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร มีการสร้างสัมพันธภาพ สูงที่สุด รองลงมา คือ การแก้ปัญหา การจัดการกับอารมณ์ การสื่อสาร การจัดการกับความเครียด การตัดสินใจ มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.88 , 3.73 , 3.61 , 3.45 , 3.12 และ 2.99 ตามลำดับ

1.5 การทำกิจกรรมของเยาวชนเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิต

ตารางที่ 34 จำนวน (ความถี่) ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการทำกิจกรรมของ เยาวชนเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิต

กิจกรรม	เคยทำกิจกรรมต่อสัปดาห์						\bar{x}	S.D.	ระดับการ ทำกิจกรรม	การทำกิจกรรม ต่อสัปดาห์
	ทุกวัน	5-6 วัน	3-4 วัน	1-2 วัน	น้อย กว่า 1 วัน	ไม่เคย				
1. ฟังเพลง	1164 (64.4)	216 (12.0)	171 (9.5)	110 (6.1)	79 (4.4)	67 (3.7)	4.31	1.16	พึงพอใจ	ทุกวัน
2. เล่นอินเทอร์เน็ต	864 (47.8)	290 (16.0)	269 (14.9)	252 (13.9)	91 (5.0)	41 (2.3)	3.90	1.29	ยอมรับได้	ทุกวัน
3. เกมและการ แข่งขัน	368 (20.4)	207 (11.5)	297 (16.4)	372 (20.6)	345 (19.1)	218 (12.1)	2.93	1.47	ยอมรับ ไม่ได้	1-2 วัน
4. ออกกำลังกาย	286 (15.8)	162 (9.0)	352 (19.5)	597 (33.0)	326 (18.0)	84 (4.6)	2.70	1.33	ยอมรับ ไม่ได้	1-2 วัน
5. ทำอาหาร	210 (11.6)	190 (10.5)	380 (21.0)	465 (25.7)	398 (22.0)	164 (9.1)	2.60	1.31	ยอมรับ ไม่ได้	1-2 วัน
6. อ่านหนังสือ	207	145	418	636	314	87	2.59	1.22	ยอมรับ	1-2 วัน

กิจกรรม	เคยทำกิจกรรมต่อสัปดาห์						\bar{x}	S.D.	ระดับการ	การทำกิจกรรม
	(11.5)	(8.0)	(23.1)	(35.2)	(17.4)	(4.8)			ไม่ได้	
7. ท่องเที่ยว	126 (7.0)	140 (7.7)	333 (18.4)	732 (40.5)	383 (21.2)	93 (5.1)	2.35	1.13	ยอมรับ ไม่ได้	1-2 วัน
8. การแสดงออก เช่น เล่นละครหรือร้อง เพลง	153 (8.5)	127 (7.0)	238 (13.2)	343 (19.0)	649 (35.9)	297 (16.4)	2.20	1.34	ยอมรับ ไม่ได้	น้อยกว่า 1 วัน
9. วาดรูป	154 (8.5)	103 (5.7)	276 (15.3)	495 (27.4)	634 (35.1)	145 (8.0)	2.19	1.26	ยอมรับ ไม่ได้	น้อยกว่า 1 วัน
10. แลกเปลี่ยนความ คิดเห็น เช่น ได้วาที	146 (8.1)	120 (6.6)	192 (10.6)	301 (16.7)	651 (36.0)	397 (22.0)	2.16	1.36	ยอมรับ ไม่ได้	น้อยกว่า 1 วัน

ตารางที่ 4.34 (ต่อ)

กิจกรรม	เคยทำกิจกรรมต่อสัปดาห์						— X	S.D.	ระดับการ ทำ กิจกรรม	การทำกิจกรรม ต่อสัปดาห์
	ทุกวัน	5-6 วัน	3-4 วัน	1-2 วัน	น้อย กว่า 1 วัน	ไม่เคย				
11. อาสาสมัคร หรือบำเพ็ญ ประโยชน์	76 (4.2)	110 (6.1)	211 (11.7)	505 (27.9)	680 (37.6)	225 (12.5)	1.99	1.13	ยอมรับ ไม่ได้	น้อยกว่า 1 วัน
12. นั่งสมาธิ	94 (5.2)	79 (4.4)	180 (10.0)	433 (24.0)	748 (41.4)	273 (15.1)	1.92	1.16	ยอมรับ ไม่ได้	น้อยกว่า 1 วัน
13. ปลูกต้นไม้	98 (5.4)	96 (5.3)	165 (9.1)	330 (18.3)	814 (45.0)	304 (16.8)	1.89	1.22	ยอมรับ ไม่ได้	น้อยกว่า 1 วัน
รวม							2.65	0.67	ยอมรับ ไม่ได้	

จากตารางที่ 34 พบว่า เยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร มีการทำกิจกรรมของเยาวชน เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตอยู่ในระดับยอมรับไม่ได้มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 2.65 เมื่อพิจารณาเป็นราย กิจกรรม พบว่า กิจกรรมเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตที่เยาวชนในเขตกรุงเทพมหานครทำทุกวัน คือ ฟัง เพลง และเล่นอินเทอร์เน็ต คิดเป็นค่าเฉลี่ย 4.31 และ 3.90 ตามลำดับ ส่วนกิจกรรมที่เหลือ เยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร มีการทำกิจกรรม 1-2 วันต่อสัปดาห์ คือ เกมและการแข่งขัน ออก กำลังกาย ทำอาหารอ่านหนังสือท่องเที่ยวกิจกรรมที่ทำ น้อยกว่า 1 วัน คือ การแสดงออก เช่น เล่น ละครหรือร้องเพลงวาดรูปแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เช่น ใ้ว่าที่อาสาสมัคร หรือบำเพ็ญประโยชน์ นั่งสมาธิ ปลูกต้นไม้ ตามลำดับ

ตารางที่ 35 จำนวน (ความถี่) ร้อยละ ของแหล่งข้อมูลในการทำกิจกรรม

กิจกรรม	แหล่งข้อมูลในการทำกิจกรรม					
	พ่อแม่	เพื่อน/กลุ่ม เยาวชน	โรงเรียน	วัด โบสถ์ มัสยิด	สื่อหรือ อินเทอร์เน็ต	ตนเอง
1. อ่านหนังสือ	144 (8.6)	122 (7.3)	377 (22.5)	21 (1.3)	220 (13.1)	790 (47.2)
2. เล่นอินเทอร์เน็ต	38 (2.2)	187 (10.9)	79 (4.6)	2 (.1)	789 (46.1)	617 (36.0)
3. ทำอาหาร	703 (44.5)	108 (6.8)	63 (4.0)	23 (1.5)	27 (1.7)	655 (41.5)
4. ท่องเที่ยว	448 (27.0)	647 (39.0)	103 (6.2)	69 (4.2)	41 (2.5)	350 (21.1)
5. ออกกำลังกาย	185 (11.2)	472 (28.7)	248 (15.1)	32 (1.9)	31 (1.9)	678 (41.2)
6. วาดรูป	69 (4.4)	236 (15.0)	301 (19.1)	49 (3.1)	57 (3.6)	864 (54.8)
7. ปลูกต้นไม้	285 (19.9)	167 (11.7)	183 (12.8)	102 (7.1)	46 (3.2)	648 (45.3)
8. ฟังเพลง	57 (3.5)	124 (7.5)	102 (6.2)	47 (2.9)	329 (20.0)	987 (60.0)
9. นั่งสมาธิ	122 (8.3)	68 (4.6)	207 (14.1)	316 (21.6)	43 (2.9)	710 (48.4)
10. อาสาสมัครหรือบำเพ็ญ ประโยชน์	62 (4.1)	250 (16.5)	606 (40.1)	202 (13.4)	24 (1.6)	367 (24.3)
11. การแสดงออกเช่น เล่น ละคร หรือร้องเพลง	30 (2.1)	313 (21.6)	537 (37.1)	59 (4.1)	53 (3.7)	454 (31.4)
12. แลกเปลี่ยนความคิดเห็น เช่น ใต้เวที	47 (3.5)	338 (25.1)	534 (39.7)	62 (4.6)	29 (2.2)	335 (24.9)

13. เกมและการแข่งขัน	60	351	415	61	249	391
	(3.9)	(23.0)	(27.2)	(4.0)	(16.3)	(25.6)

จากตารางที่ 35 พบว่า แหล่งข้อมูลในการทำกิจกรรมของกลุ่มเยาวชนในการทำกิจกรรมต่างๆ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิต 3 อันดับแรก มีรายละเอียดดังนี้

อ่านหนังสือ พบว่า เยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร ที่ทำกิจกรรมนี้ ส่วนใหญ่ ได้รับข้อมูลในการทำกิจกรรมนี้ จากตนเอง โรงเรียน และ สื่อหรืออินเทอร์เน็ต คิดเป็น ร้อยละ 47.2 ร้อยละ 22.5 และ ร้อยละ 13.1 ตามลำดับ

เล่นอินเทอร์เน็ต พบว่า เยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร ที่ทำกิจกรรมนี้ ส่วนใหญ่ ได้รับข้อมูลในการทำกิจกรรมนี้ จากสื่อหรืออินเทอร์เน็ต คิดเป็น ร้อยละ 46.1 รองลงมา เป็นเพื่อน/กลุ่มเยาวชน ร้อยละ 10.9 และ โรงเรียน ร้อยละ 4.6

ทำอาหาร พบว่า เยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร ที่ทำกิจกรรมนี้ ส่วนใหญ่ ได้รับข้อมูลในการทำกิจกรรมนี้ จากพ่อแม่ คิดเป็น ร้อยละ 44.5 รองลงมา คือ ตนเอง และเพื่อน/กลุ่มเยาวชน คิดเป็น 41.5 และ 6.8 ตามลำดับ

ท่องเที่ยว พบว่า เยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร ที่ทำกิจกรรมนี้ ส่วนใหญ่ ได้รับข้อมูลในการทำกิจกรรมนี้ จากเพื่อน/กลุ่มเยาวชน คิดเป็น ร้อยละ 39.0 รองลงมา คือ พ่อแม่ และตนเอง คิดเป็นร้อยละ 27.0 และ ร้อยละ 21.1 ตามลำดับ

ออกกำลังกาย พบว่า เยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร ที่ทำกิจกรรมนี้ ส่วนใหญ่ ได้รับข้อมูลในการทำกิจกรรมนี้ จากตนเอง คิดเป็น ร้อยละ 41.2 รองลงมา คือ เพื่อน/กลุ่มเยาวชน และโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 28.7 และ ร้อยละ 15.1

วาดรูป พบว่า เยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร ที่ทำกิจกรรมนี้ เกือบครึ่ง ได้รับข้อมูลในการทำกิจกรรมนี้ จากตนเอง คิดเป็น ร้อยละ 54.8 รองลงมา คือ โรงเรียน และเพื่อน/กลุ่มเยาวชน คิดเป็นร้อยละ 19.1 และ 15.0 ตามลำดับ

ปลูกต้นไม้ พบว่า เยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร ที่ทำกิจกรรมนี้ เกือบครึ่ง ได้รับข้อมูลในการทำกิจกรรมนี้ จากตนเอง คิดเป็น ร้อยละ 45.3 รองลงมา คือ พ่อแม่ และโรงเรียน คิดเป็น ร้อยละ 19.9 และ 12.8 ตามลำดับ

ฟังเพลง พบว่า เยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร ที่ทำกิจกรรมนี้ ส่วนใหญ่ ได้รับข้อมูลในการทำกิจกรรมนี้ จากตนเอง คิดเป็น ร้อยละ 60.0 รองลงมา คือ สื่อหรืออินเทอร์เน็ต คิดเป็นร้อยละ 20.0 และ จากเพื่อน/กลุ่มเยาวชน คิดเป็นร้อยละ 7.5

นั่งสมาธิ พบว่า เยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร ที่ทำกิจกรรมนี้ เกือบครึ่ง ได้รับข้อมูลในการทำกิจกรรมนี้ จากตนเอง คิดเป็น ร้อยละ 48.4 รองลงมา คือ วัด/โบสถ์/มัสยิด และ โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 21.6 และ 14.1 ตามลำดับ

อาสาสมัครหรือบำเพ็ญประโยชน์ พบว่า เยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร ที่ทำกิจกรรมนี้ เกือบครึ่ง ได้รับข้อมูลในการทำกิจกรรมนี้ จากโรงเรียน คิดเป็น ร้อยละ 40.1 รองลงมา เกือบ 1 ใน 4 มาจากตนเอง คิดเป็นร้อยละ 24.3 และจากเพื่อน/กลุ่มเยาวชน และ 16.5 ตามลำดับ

การแสดงออกเช่น เล่นละคร หรือร้องเพลง พบว่า เยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร ที่ทำกิจกรรมนี้ 1 ใน 3 ได้รับข้อมูลในการทำกิจกรรมนี้ จากโรงเรียน คิดเป็น ร้อยละ 37.1 รองลงมา จากตนเอง คิดเป็นร้อยละ 31.4 และจากเพื่อน/กลุ่มเยาวชน และ 21.6 ตามลำดับ

แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเช่น โต้ว่าที่ พบว่า เยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร ที่ทำกิจกรรมนี้ กว่า 1 ใน 3 ได้รับข้อมูลในการทำกิจกรรมนี้ จากโรงเรียน คิดเป็น ร้อยละ 39.7 รองลงมา คือ จากเพื่อน/กลุ่มเยาวชน คิดเป็นร้อยละ 25.1 และ จากตนเอง คิดเป็นร้อยละ 24.9

เกมและการแข่งขันพบว่า เยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร ที่ทำกิจกรรมนี้ ส่วนใหญ่ ได้รับข้อมูลในการทำกิจกรรมนี้ จากโรงเรียน คิดเป็น ร้อยละ 27.2 รองลงมา คือ จากตนเอง และ จากเพื่อน/กลุ่มเยาวชน คิดเป็นร้อยละ 25.6 และ 23.0 ตามลำดับ

ตารางที่ 36 จำนวน (ความถี่) ร้อยละ ของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการเคยร่วมทำกิจกรรมกับกลุ่มเยาวชน (ทั้งในและนอกโรงเรียน)

การเคยร่วมทำกิจกรรม	จำนวน	ร้อยละ
ไม่เคย	1282	70.9
เคย	525	29.1
รวม	1,807	100.0

จากตารางที่ 36 ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่ ไม่เคยร่วมทำกิจกรรมกับกลุ่มเยาวชน (ทั้งในและนอกโรงเรียน)คิดเป็น ร้อยละ 70.9 เคยร่วม ร้อยละ 29.1

ตารางที่ 37 จำนวน (ความถี่) ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความถี่ในการทำกิจกรรมกับกลุ่มเยาวชนที่เคยร่วมกิจกรรม

ชื่อกลุ่ม	ความถี่ของการทำ					— X	S.D.	ระดับของกร ทำกิจกรรมกับ กลุ่มเยาวชน	ความถี่ของ การทำ กิจกรรมต่อ สัปดาห์
	ทุกวัน	5-6 วัน	3-4 วัน	1-2 วัน	น้อย กว่า 1 วัน				
1. สภากเด็กและเยาวชนกรุงเทพ	26 (6.7)	57 (14.7)	61 (15.7)	114 (29.4)	130 (33.5)	2.32	1.26	ยอมรับไม่ได้	1-2 วัน
2. ชมรมเด็กและเยาวชนดีเด่น สภาสังคมสงเคราะห์แห่ง ประเทศไทยในพระบรม ราชูปถัมภ์	26 (7.1)	50 (13.7)	58 (15.8)	87 (23.8)	145 (39.6)	2.25	1.30	ยอมรับไม่ได้	1-2 วัน
3. กลุ่มนวัตกรรมการเยาวชนเพื่อ สังคม (YIY)	16 (4.5)	56 (15.8)	73 (20.6)	54 (15.3)	155 (43.8)	2.22	1.28	ยอมรับไม่ได้	1-2 วัน
4. กลุ่มปลาดาว	18 (5.2)	34 (9.9)	64 (18.6)	51 (14.8)	177 (51.5)	2.03	1.25	ยอมรับไม่ได้	1-2 วัน
รวม						2.19	1.12	ยอมรับไม่ได้	

จากตารางที่ 37 พบว่า เยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร ที่เคยเข้าร่วมกิจกรรมกับกลุ่มเยาวชน (ทั้งในและนอกโรงเรียน) เคยร่วมกับกลุ่มเยาวชนสภาเด็กและเยาวชนกรุงเทพ กับกลุ่มชมรมเด็กและเยาวชนดีเด่นสภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ กลุ่มนวัตกรรมการเยาวชนเพื่อสังคม (YIY) และ กลุ่มปลาดาว 1-2 วันต่อสัปดาห์ โดยมีระดับของการเข้าร่วมกิจกรรมกับกลุ่มเยาวชนที่เคยร่วมกิจกรรม อยู่ในระดับยอมรับไม่ได้ทั้งหมด

ตารางที่ 38 จำนวน (ความถี่) ร้อยละ ของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเหตุผลของการเข้าร่วมกลุ่มเยาวชน

เหตุผล	จำนวน	ร้อยละ
เห็นว่าเป็นประโยชน์กับตนเอง	287	54.7
มีเพื่อนเป็นสมาชิกเดิมของกลุ่ม	27	5.1

ตารางที่ 38 (ต่อ)

เหตุผล	จำนวน	ร้อยละ
เห็นว่ากลุ่มเยาวชนสามารถทำประโยชน์ให้แก่ส่วนรวม	131	25.0
มีความภูมิใจที่ได้เข้าร่วมกลุ่ม	30	5.7
เพราะเป็นกิจกรรมเสริมหลักสูตรของโรงเรียนที่ต้องทำ	41	7.8
อื่นๆ	9	1.7
รวม	525	100.0

จากตารางที่ 38 ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เข้าร่วมกิจกรรมกับกลุ่มเยาวชน เพราะ เกินครึ่ง เห็นว่าเป็นประโยชน์กับตนเอง คิดเป็น ร้อยละ 54.7 รองลงมา เห็นว่ากลุ่มเยาวชนสามารถทำประโยชน์ให้แก่ส่วนรวม คิดเป็น ร้อยละ 25.0

ตารางที่ 39 จำนวน (ความถี่) ร้อยละ ของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามวิธีการเข้าร่วมกิจกรรมกับกลุ่มเยาวชน

วิธีการเข้าร่วมกิจกรรม	จำนวน	ร้อยละ
สามารถสมัครเข้าร่วมกิจกรรมได้ทันที	432	82.3
ต้องมีความสามารถพิเศษ	32	6.1
ต้องผ่านการคัดเลือก	53	10.1
อื่นๆ	8	1.5
รวม	525	100.0

จากตารางที่ 39 ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่ เข้าร่วมกิจกรรมกับกลุ่มเยาวชน โดยการสามารถสมัครเข้าร่วมกิจกรรมได้ทันที คิดเป็น ร้อยละ 82.3 รองลงมา คือ ต้องผ่านการคัดเลือก คิดเป็น ร้อยละ 10.1

ตารางที่ 40 จำนวน (ความถี่) ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการทำกิจกรรมมีผลต่อการพัฒนาทักษะชีวิต

ทักษะชีวิต	ระดับความคิดเห็น					\bar{x}	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น
	มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด			
ความเห็นใจผู้อื่น	483 (37.7)	497 (38.8)	267 (20.8)	27 (2.1)	8 (0.6)	4.11	0.85	มาก
การสร้างสัมพันธภาพระหว่าง บุคคล	413 (32.2)	534 (41.7)	302 (23.6)	28 (2.2)	5 (0.4)	4.03	0.82	มาก
ความภูมิใจในตนเอง	475 (37.1)	433 (33.8)	300 (23.4)	52 (4.1)	22 (1.7)	4.00	0.96	มาก
การตัดสินใจ	363 (28.3)	478 (37.3)	392 (30.6)	43 (3.4)	6 (0.5)	3.90	0.87	มาก
ความตระหนักรู้ในตน	375 (29.3)	462 (36.0)	393 (30.7)	35 (2.7)	17 (1.3)	3.89	0.90	มาก
การแก้ปัญหา	350 (27.3)	474 (37.0)	401 (31.3)	51 (4.0)	6 (0.5)	3.87	0.88	มาก
ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	311 (24.3)	545 (42.5)	368 (28.7)	43 (3.4)	15 (1.2)	3.85	0.86	มาก
การจัดการเกี่ยวกับความเครียด	395 (30.8)	419 (32.7)	377 (29.4)	67 (5.2)	24 (1.9)	3.85	0.98	มาก
การสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ	308 (24.0)	501 (39.1)	432 (33.7)	39 (3.0)	2 (.2)	3.84	0.83	มาก
ความรับผิดชอบต่อสังคม	371 (28.9)	431 (33.6)	383 (29.9)	84 (6.6)	13 (1.0)	3.83	0.96	มาก
การจัดการเกี่ยวกับอารมณ์	330 (25.7)	507 (39.5)	347 (27.1)	78 (6.1)	20 (1.6)	3.82	0.94	มาก
การคิดวิเคราะห์วิจารณ์	268 (20.9)	515 (40.2)	420 (32.8)	43 (3.4)	36 (2.8)	3.73	0.92	มาก

รวม		3.89	0.64	มาก
-----	--	------	------	-----

จากตารางที่ 40 พบว่า เยาวชนที่ไม่เคยร่วมกิจกรรมกับกลุ่มเยาวชนมาก่อน เห็นด้วยในระดับมาก ว่าการทำกิจกรรมมีผลต่อการพัฒนาทักษะชีวิต มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.89 เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อ พบว่า การทำกิจกรรมมีผลต่อการพัฒนาทักษะชีวิตในด้านความเห็นใจผู้อื่น มากที่สุด มีค่าเฉลี่ย สูงสุด เท่ากับ 4.11 รองลงมา คือ การสร้างสัมพันธ์ภาพระหว่างบุคคล มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.03 โดยมีทักษะ ในระดับเห็นด้วยมาก และเห็นด้วยน้อยที่สุดว่าการทำกิจกรรมมีผลต่อการพัฒนาทักษะชีวิตในด้านการคิดวิเคราะห์วิจารณ์ มีค่าเฉลี่ย ต่ำสุด เท่ากับ 3.73

สรุปข้อมูลเชิงปริมาณจากแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร(กทม.) ร้อยละ 30.6 เป็นนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ร้อยละ 29.5 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน(สพฐ) ร้อยละ 21.7 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน(สช.) ร้อยละ 18.2 เป็นนักเรียนในพื้นที่กรุงเทพมหานครชั้นกลาง ร้อยละ 45.0 พื้นที่กรุงเทพมหานครชั้นนอก ร้อยละ 29.2 พื้นที่กรุงเทพมหานครชั้นใน ร้อยละ 25.6 กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนหญิง ร้อยละ 52.6 นักเรียนชาย ร้อยละ 47.4 ส่วนใหญ่เรียนชั้น ม.4/ปวช.1 มีเกรดเฉลี่ยสะสม (GPAX)3.01-4.00 ร้อยละ 43.5 และมีเกรดเฉลี่ยสะสม (GPAX) เฉลี่ย 3.11 ส่วนใหญ่ มีพี่น้อง(รวมตัวเอง) จำนวน 2 คน เป็นลูกคนที่ 1 ส่วนใหญ่ พักอาศัยอยู่กับบิดามารดา ส่วนใหญ่ มีรายได้ของครอบครัว 10,001-20,000 บาทต่อเดือน มีความสามารถพิเศษในการเล่นกีฬา

ปัจจัยภายในตัวบุคคลที่ส่งผลต่อทักษะชีวิต

ปัจจัยภายในตัวบุคคลของเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร ส่งผลต่อทักษะชีวิต ในระดับสูง โดยปัจจัยภายในตัวบุคคลที่ส่งผลต่อทักษะชีวิต มากที่สุด คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และมีผลต่อทักษะชีวิต ในระดับสูง รองลงมา คือ มโนภาพแห่งตน โดยมีผลต่อทักษะชีวิต ในระดับสูง ส่วนปัจจัยภายในตัวบุคคลที่ส่งผลต่อทักษะชีวิต น้อยที่สุด คือ การปรับตัวโดยมีผลต่อทักษะชีวิต ในระดับปานกลาง เมื่อศึกษาปัจจัยภายในตัวบุคคล ในแต่ละด้านปรากฏผลดังนี้

ด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ พบว่า เยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในระดับสูง ที่ส่งผลต่อทักษะชีวิต โดยสิ่งที่ทำให้เยาวชน มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ สูงที่สุด คือ การเรียนให้ได้ดีตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ โดยมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ในระดับสูงมาก ส่วนสิ่งที่ทำให้เยาวชนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ในลำดับสุดท้าย คือ เมื่อทำงานสำเร็จก็อยากจะทำงานที่ยากขึ้นไปอีก แต่ยังมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในระดับสูง

ด้านมโนภาพแห่งตน พบว่า เยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร มีมโนภาพแห่งตนในระดับสูง ที่ส่งผลต่อทักษะชีวิต โดยสิ่งที่ทำให้เยาวชน มีมโนภาพแห่งตน สูงที่สุด คือ การเข้ากับคนอื่นได้ดี โดยมีแรงจูงใจในระดับสูง ส่วนสิ่งที่ทำให้เยาวชน มีมโนภาพแห่งตน ในน้อยที่สุด คือ ชอบรูปร่างหน้าตาของตัวเอง โดยมีมโนภาพแห่งตนในระดับปานกลาง

ด้านการปรับตัว พบว่า เยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร มีการปรับตัวในระดับปานกลาง ที่ส่งผลต่อทักษะชีวิต โดยสิ่งที่ทำให้เยาวชน มีการปรับตัว สูงที่สุด คือ ยินดีที่จะปรับตัวเข้ากับกลุ่ม โดยมีแรงจูงใจในระดับสูง ส่วนสิ่งที่ทำให้เยาวชน มีการปรับตัว ในน้อยที่สุด คือ ไม่รู้สึกเงินที่จะเดินเข้าไปในกลุ่มคนหรือในที่สาธารณะตามลำพังโดยมีการปรับตัวในระดับต่ำ

ปัจจัยด้านภายนอกที่ส่งผลต่อทักษะชีวิต

ปัจจัยภายนอกส่งผลต่อทักษะชีวิต ในระดับสูง พบว่า ปัจจัยภายนอกที่ส่งผลต่อทักษะชีวิต ของเยาวชน มากที่สุด คือ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน และส่งผลต่อทักษะชีวิต ในระดับสูง รองลงมา คือ การมีทักษะชีวิตของครู โดยส่งผลต่อทักษะชีวิต ในระดับสูง ส่วนสิ่งที่ส่งผลต่อทักษะชีวิต ของเยาวชน น้อยที่สุด คือ การมีทักษะชีวิตของกลุ่มเพื่อนสนิทโดยส่งผลต่อทักษะชีวิต ในระดับสูง เมื่อศึกษาปัจจัยภายนอกแต่ละด้าน ปรากฏผลดังนี้

ด้านการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน พบว่า ส่งผลต่อทักษะชีวิต ในระดับสูง โดยสิ่งที่ส่งผลต่อทักษะชีวิต ของเยาวชน มากที่สุด คือ พ่อแม่หรือผู้ปกครองเป็นที่ปรึกษาที่ดีของฉันทัน และส่งผลต่อทักษะชีวิต ในระดับสูงมาก ส่วนสิ่งที่ส่งผลต่อทักษะชีวิต ของเยาวชน น้อยที่สุด คือ พ่อแม่หรือผู้ปกครองอยู่บ้านก็จะช่วยให้ฉันทายเหมาและว่าเหว โดยส่งผลต่อทักษะชีวิต ในระดับปานกลาง

ด้านการมีทักษะชีวิตของครู พบว่า ส่งผลต่อทักษะชีวิต ในระดับสูง โดยสิ่งที่ส่งผลต่อทักษะชีวิต ของเยาวชน มากที่สุด คือ ครูของฉันทันสามารถพูดคุยได้กับทุกคนโดยไม่ขัดเงิน โดย

ส่งผลกระทบต่อทักษะชีวิต ในระดับสูง ส่วนสิ่งที่ส่งผลกระทบต่อทักษะชีวิต ของเยาวชน น้อยที่สุด คือ ครูของนักเรียน มักใช้อารมณ์ขันในการแก้ไขสถานการณ์ที่เคร่งเครียด โดยส่งผลกระทบต่อทักษะชีวิต ในระดับสูง

ด้านการมีทักษะชีวิตของกลุ่มเพื่อนสนิท พบว่า ส่งผลกระทบต่อทักษะชีวิต ในระดับสูง โดยสิ่งที่ส่งผลกระทบต่อทักษะชีวิต ของเยาวชน มากที่สุด คือ เมื่อฉันมีปัญหาเพื่อนสนิทของฉันจะรับฟังปัญหาของฉันเสมอและส่งผลกระทบต่อทักษะชีวิต ในระดับสูง ส่วนสิ่งที่ส่งผลกระทบต่อทักษะชีวิต ของเยาวชน น้อยที่สุด คือ เพื่อนของฉันไม่แสดงอารมณ์โกรธออกมาทันทีเมื่อไม่ได้สิ่งที่ต้องการ โดยส่งผลกระทบต่อทักษะชีวิต ในระดับปานกลาง

ด้านอิทธิพลของสื่อมวลชน พบว่า ส่งผลกระทบต่อทักษะชีวิต ในระดับสูง โดยสิ่งที่ส่งผลกระทบต่อทักษะชีวิต ของเยาวชน มากที่สุด คือ ข่าวอันตรายจากยาเสพติดทางสื่อมวลชนทำให้ฉันหลีกเลี่ยงการข้องเกี่ยวกับยาเสพติดทุกชนิด และส่งผลกระทบต่อทักษะชีวิต ในระดับสูง ส่วนสิ่งที่ส่งผลกระทบต่อทักษะชีวิต ของเยาวชน น้อยที่สุด คือ การนำดารามารณรงค์การออกกำลังกายทางสื่อมวลชน มีส่วนทำให้นันทันมาออกกำลังกายและมักจะทราบว่า การออกกำลังกายเป็นสิ่งที่ดีก็ตาม โดยส่งผลกระทบต่อทักษะชีวิต ในระดับปานกลาง

ด้านอิทธิพลของศาสนาพบว่า ส่งผลกระทบต่อทักษะชีวิต ในระดับสูง โดยสิ่งที่ส่งผลกระทบต่อทักษะชีวิต ของเยาวชน มากที่สุด คือ หลักคำสอนทางศาสนาทำให้นันทันรู้จักคิดไตร่ตรองก่อนตัดสินใจ โดยส่งผลกระทบต่อทักษะชีวิต ในระดับสูง ส่วนสิ่งที่ส่งผลกระทบต่อทักษะชีวิต ของเยาวชน น้อยที่สุด คือ เมื่อฉันมีปัญหาฉันยึดศาสนาเป็นที่พึ่ง โดยส่งผลกระทบต่อทักษะชีวิต ในระดับสูง

ทักษะชีวิตของเยาวชน

เยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร มีทักษะชีวิต อยู่ในระดับสูง โดยเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร มีทักษะชีวิตด้านพุทธิพิสัย สูงที่สุด รองลงมา คือ ด้านจิตพิสัย และด้านทักษะพิสัย โดยมีทักษะชีวิต ในระดับสูง นอกจากนี้ยังพบว่า เยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร มีทักษะชีวิต ในด้านการสร้างสัมพันธภาพ และมีทักษะชีวิตในระดับสูงรองลงมา คือ ทักษะชีวิตด้านความตระหนักรู้ในตน โดยมีทักษะชีวิต ในระดับสูง ส่วนทักษะชีวิตที่เยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร มีต่ำที่สุด คือ ทักษะชีวิตด้านการตัดสินใจ โดยมีทักษะชีวิต ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาทักษะชีวิต ในแต่ละด้าน ปรากฏผลดังนี้

ด้านพุทธิพิสัย พบว่า เยาวชนในเขตกรุงเทพมหานครมีการคิดวิเคราะห์วิจารณ์ สูงกว่าความคิดสร้างสรรค์ โดยมีทักษะชีวิต ในระดับสูง และมีรายละเอียดดังนี้

- ความคิดสร้างสรรค์ พบว่า เยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร มีความคิดสร้างสรรค์ อยู่ในระดับสูง โดยประเด็นที่ทำให้เยาวชน มีความคิดสร้างสรรค์ ได้สูงที่สุด คือ ชอบเรียนรู้สิ่งใหม่ และมีทักษะชีวิต ในระดับสูง ส่วนประเด็นที่ทำให้เยาวชน มีความคิดสร้างสรรค์ ได้ต่ำที่สุด คือ ไม่ชอบทำตามสิ่งที่มีผู้ทำมาก่อน โดยมีทักษะชีวิต ในระดับปานกลาง

- การคิดวิเคราะห์วิจารณ์ พบว่า เยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร มีการคิดวิเคราะห์วิจารณ์อยู่ในระดับสูง โดยประเด็นที่ทำให้เยาวชน มีการวิเคราะห์วิจารณ์ ได้สูงที่สุด คือ มักจะมองอะไรหลายๆแง่มุม และมีทักษะชีวิต ในระดับสูง ส่วนประเด็นที่ทำให้เยาวชน มีการคิดวิเคราะห์วิจารณ์ ได้ต่ำที่สุด คือ ถ้าเพื่อนบอกว่าอะไรดีตนก็เชื่อว่าสิ่งนั้นดี โดยมีทักษะชีวิต ในระดับปานกลาง

ด้านจิตพิสัยพบว่า เยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร มีความตระหนักรู้ในตน สูงที่สุด และมีในระดับสูง และมีทักษะชีวิตในความภูมิใจในตนเอง น้อยที่สุด แต่ยังมีในระดับสูง และมีรายละเอียดดังนี้

- ความตระหนักรู้ในตน พบว่า เยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร มีความตระหนักรู้ในตนอยู่ในระดับสูง โดยประเด็นที่ทำให้เยาวชน มีความตระหนักรู้ในตน ได้สูงที่สุด คือ รู้ตัวเสมอว่ากำลังมีอารมณ์อย่างไร โดยมีทักษะชีวิต ในระดับสูง ส่วนประเด็นที่ทำให้เยาวชน มีความตระหนักรู้ในตน ได้ต่ำที่สุด คือ ใส่ใจในการหาจุดบกพร่องและปรับปรุงตนเองเสมอ โดยมีทักษะชีวิต ในระดับสูง

- ความเห็นใจผู้อื่น พบว่า เยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร มีความเห็นใจผู้อื่นอยู่ในระดับสูง โดยประเด็นที่ทำให้เยาวชน มีความเห็นใจผู้อื่น ได้สูงที่สุด คือ รู้สึกเห็นใจผู้อื่นที่กำลังเดือดร้อน โดยมีทักษะชีวิต ในระดับสูง ส่วนประเด็นที่ทำให้เยาวชน มีความเห็นใจผู้อื่น ได้ต่ำที่สุด คือ สนใจกับความรู้สึกของคนรอบข้าง โดยมีทักษะชีวิต ในระดับปานกลาง

- ความภูมิใจในตนเอง พบว่า เยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร มีความภูมิใจในตนเองอยู่ในระดับสูง โดยประเด็นที่ทำให้เยาวชน มีความภูมิใจในตนเอง ได้สูงที่สุด คือ พอใจที่พ่อแม่และเพื่อนๆรักฉันและมีทักษะชีวิต ในระดับสูง ส่วนประเด็นที่ทำให้เยาวชน มีความภูมิใจในตนเอง ได้ต่ำที่สุด คือ เมื่อทำผิดพลาดฉันไม่ขาดความมั่นใจ โดยมีทักษะชีวิต ในระดับต่ำ

- ความรับผิดชอบต่อสังคม พบว่า เยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร มีความรับผิดชอบต่อสังคมอยู่ในระดับสูง โดยประเด็นที่ทำให้เยาวชน มีความรับผิดชอบต่อสังคม ได้สูงที่สุด คือ รู้สึกไม่สบายใจหากคนอื่นเดือดร้อนจากการกระทำของฉัน โดยมีทักษะชีวิต ในระดับสูง โดยมีทักษะชีวิต ในระดับสูง ส่วนประเด็นที่ทำให้เยาวชน มีความรับผิดชอบต่อสังคม ได้ต่ำที่สุด คือ รู้สึกว่าจะต้องเดือดร้อนถ้างานส่วนรวมไม่สำเร็จ โดยมีทักษะชีวิต ในระดับปานกลาง

ด้านทักษะพิสัย พบว่า เยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร มีทักษะชีวิตในการสร้างสัมพันธภาพ สูงที่สุด และมีในระดับสูง ส่วนทักษะชีวิตด้านพิสัย ที่มีน้อยที่สุด คือ การตัดสินใจ โดยมีทักษะชีวิตในระดับปานกลาง และมีรายละเอียดดังนี้

- การตัดสินใจ พบว่า เยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร มีการตัดสินใจอยู่ในระดับปานกลาง โดยประเด็นที่ทำให้เยาวชน มีการตัดสินใจ ได้สูงที่สุด คือ เมื่อต้องทำสิ่งใดฉันอยากรู้ที่มาที่ไปของสิ่งนั้นก่อน โดยมีทักษะชีวิต ในระดับสูง ส่วนประเด็นที่ทำให้เยาวชน มีทักษะชีวิตด้านการตัดสินใจ ได้ต่ำที่สุด คือ ไม่จำเป็นต้องตัดสินใจฉับไวหากมีปัญหาค่อยแก้ไขข้างหน้าโดยมีทักษะชีวิต ในระดับต่ำ

- การแก้ปัญหา พบว่า เยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร มีทักษะชีวิตในการแก้ปัญหาอยู่ในระดับสูง โดยประเด็นที่ทำให้เยาวชน มีทักษะชีวิตในการแก้ปัญหา ได้สูงที่สุด คือ เชื่อว่าทุกปัญหามีทางออกเสมอ และมีทักษะชีวิต ในระดับสูง ส่วนประเด็นที่ทำให้เยาวชน มีทักษะชีวิตในการแก้ปัญหา ได้ต่ำที่สุด คือ เมื่อทำสิ่งใดแล้วเกิดปัญหานั้นจะเลิกทำสิ่งนั้น โดยมีทักษะชีวิต ในระดับปานกลาง

- การสื่อสาร พบว่า เยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร มีทักษะชีวิตในการสื่อสารอยู่ในระดับสูง โดยประเด็นที่ทำให้เยาวชน มีทักษะชีวิตในการสื่อสาร ได้สูงที่สุด คือ กล่าวคำทักทายอย่างสุภาพกับทุกคนและมีทักษะชีวิต ในระดับสูง ส่วนประเด็นที่ทำให้เยาวชน มีทักษะชีวิตในการสื่อสาร ได้ต่ำที่สุด คือ แสดงความคิดเห็นทันทีโดยไม่ต้องรอให้ผู้อื่นเปิดโอกาส โดยมีทักษะชีวิต ในระดับปานกลาง

- การสร้างสัมพันธภาพ พบว่า เยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร มีทักษะชีวิตในการสร้างสัมพันธภาพอยู่ในระดับสูง โดยประเด็นที่ทำให้เยาวชน มีทักษะชีวิตในการสร้างสัมพันธภาพ ได้สูงที่สุด คือ ยิ้มแย้มแจ่มใสเสมอ โดยมีทักษะชีวิต ในระดับสูง ส่วนประเด็นที่ทำให้เยาวชน มีทักษะชีวิตในการสร้างสัมพันธภาพ ได้ต่ำที่สุด คือ เมื่อความคิดเห็นไม่ตรงกันฉันพุดจาประนีประนอมแทนที่การแตกหัก โดยมีทักษะชีวิต ในระดับสูง

- การจัดการกับอารมณ์ พบว่า เยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร มีทักษะชีวิตด้านการจัดการกับอารมณ์อยู่ในระดับสูง โดยประเด็นที่ทำให้เยาวชน มีการจัดการกับอารมณ์ ได้สูงที่สุด คือ คนอื่นมักบอกว่าฉันเป็นคนร่าเริงอารมณ์ดี และมีทักษะชีวิต ในระดับสูง ส่วนประเด็นที่ทำให้เยาวชน มีการจัดการกับอารมณ์ ได้ต่ำที่สุด คือ เป็นคนที่มีอารมณ์มั่นคงไม่เปลี่ยนแปลงง่าย โดยมีทักษะชีวิต ในระดับสูง

- การจัดการกับความเครียด พบว่า เยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร มีการจัดการกับความเครียดอยู่ในระดับปานกลาง โดยประเด็นที่ทำให้เยาวชน มีทักษะชีวิตด้านการจัดการกับ

ความเครียด ได้สูงที่สุด คือ เมื่อรู้สึกเครียดจากการอ่านหนังสือเรียนนั้นจะหากิจกรรมอื่นๆทำชั่วคราว โดยมีทักษะชีวิต ในระดับสูง ส่วนประเด็นที่ทำให้เยาวชน มีทักษะชีวิตด้านการจัดการกับความเครียด ได้ต่ำที่สุด คือ เมื่อมีเรื่องไม่สบายใจนั้นจะไม่อยู่คนเดียว โดยมีทักษะชีวิต ในระดับต่ำ

การทำกิจกรรมของเยาวชนเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิต

เยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร มีการทำกิจกรรมของเยาวชนเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิต 3-4 วันต่อสัปดาห์ โดยกิจกรรมเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตที่เยาวชนในเขตกรุงเทพมหานครทำทุกวัน คือ ฟังเพลง กิจกรรมที่ทำ 5-6 วันต่อสัปดาห์ คือ เล่นอินเทอร์เน็ต กิจกรรมที่ทำ 3-4 วันต่อสัปดาห์ คือ เกมและการแข่งขัน ออกกำลังกาย กิจกรรมที่ทำ 1-2 วันต่อสัปดาห์ คือ ทำอาหารอ่านหนังสือ ท่องเที่ยวการแสดงออก เช่น เล่นละครหรือร้องเพลงวาดรูปกิจกรรมที่ทำ น้อยกว่า 1 วัน คือ แลกเปลี่ยนความคิดเห็น เช่น โต้ว่าที่อาสาสมัคร หรือบำเพ็ญประโยชน์นั้งสมาธิ ปลูกต้นไม้ตามลำดับ

แหล่งข้อมูลในการทำกิจกรรมของกลุ่มเยาวชนในการทำกิจกรรมต่างๆ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิต มีรายละเอียดดังนี้

อ่านหนังสือ พบว่า เยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร ที่ทำกิจกรรมนี้ ส่วนใหญ่ ได้รับข้อมูลในการทำกิจกรรมนี้ จากตนเอง คิดเป็น ร้อยละ 47.2

เล่นอินเทอร์เน็ต พบว่า เยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร ที่ทำกิจกรรมนี้ ส่วนใหญ่ ได้รับข้อมูลในการทำกิจกรรมนี้ จากสื่อหรืออินเทอร์เน็ต คิดเป็น ร้อยละ 46.1

ทำอาหาร พบว่า เยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร ที่ทำกิจกรรมนี้ ส่วนใหญ่ ได้รับข้อมูลในการทำกิจกรรมนี้ จากพ่อแม่ คิดเป็น ร้อยละ 44.5

ท่องเที่ยว พบว่า เยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร ที่ทำกิจกรรมนี้ ส่วนใหญ่ ได้รับข้อมูลในการทำกิจกรรมนี้ จากเพื่อน/กลุ่มเยาวชน คิดเป็น ร้อยละ 39.0

ออกกำลังกาย พบว่า เยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร ที่ทำกิจกรรมนี้ ส่วนใหญ่ ได้รับข้อมูลในการทำกิจกรรมนี้ จากตนเอง คิดเป็น ร้อยละ 41.2

วาดรูป พบว่า เยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร ที่ทำกิจกรรมนี้ ส่วนใหญ่ ได้รับข้อมูลในการทำกิจกรรมนี้ จากตนเอง คิดเป็น ร้อยละ 54.8

ปลูกต้นไม้ พบว่า เยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร ที่ทำกิจกรรมนี้ ส่วนใหญ่ ได้รับข้อมูลในการทำกิจกรรมนี้ จากตนเอง คิดเป็น ร้อยละ 45.3

ฟังเพลง พบว่า เยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร ที่ทำกิจกรรมนี้ ส่วนใหญ่ ได้รับข้อมูลในการทำกิจกรรมนี้ จากตนเอง คิดเป็น ร้อยละ 60.0

นั่งสมาธิ พบว่า เยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร ที่ทำกิจกรรมนี้ ส่วนใหญ่ ได้รับข้อมูลในการทำกิจกรรมนี้ จากตนเอง คิดเป็น ร้อยละ 48.4

อาสาสมัครหรือบำเพ็ญประโยชน์ พบว่า เยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร ที่ทำกิจกรรมนี้ ส่วนใหญ่ ได้รับข้อมูลในการทำกิจกรรมนี้ จากโรงเรียน คิดเป็น ร้อยละ 40.1

การแสดงออกเช่น เล่นละคร หรือร้องเพลง พบว่า เยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร ที่ทำกิจกรรมนี้ ส่วนใหญ่ ได้รับข้อมูลในการทำกิจกรรมนี้ จากโรงเรียน คิดเป็น ร้อยละ 37.1

แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเช่น โต้เวที พบว่า เยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร ที่ทำกิจกรรมนี้ ส่วนใหญ่ ได้รับข้อมูลในการทำกิจกรรมนี้ จากโรงเรียน คิดเป็น ร้อยละ 39.7

เกมและการแข่งขันพบที่ เยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร ที่ทำกิจกรรมนี้ ส่วนใหญ่ ได้รับข้อมูลในการทำกิจกรรมนี้ จากโรงเรียน คิดเป็น ร้อยละ 27.2

กลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่ ไม่เคยร่วมทำกิจกรรมกับกลุ่มเยาวชน (ทั้งในและนอกโรงเรียน) ร้อยละ 70.9 เคยร่วม ร้อยละ 29.1 สำหรับกลุ่มที่เคยเข้าร่วมกิจกรรมกับกลุ่มเยาวชน (ทั้งในและนอกโรงเรียน) เคยร่วมกับกลุ่มเยาวชนสภาเด็กและเยาวชนกรุงเทพ กับกลุ่มชมรมเด็กและเยาวชนดีเด่น , สภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ , กลุ่มนวัตกรรมเยาวชนเพื่อสังคม (YIY) และ กลุ่มปลาตัว 1-2 วันต่อสัปดาห์ สำหรับเหตุผลของการเข้าร่วมกลุ่มเยาวชน คือ เห็นว่าเป็นประโยชน์กับตนเอง ร้อยละ 54.7 รองลงมา เพราะเห็นว่ากลุ่มเยาวชนสามารถทำประโยชน์ให้แก่ส่วนรวม ร้อยละ 25.0 กลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่ เข้าร่วมกิจกรรมกับกลุ่มเยาวชน โดยการสามารถสมัครเข้าร่วมกิจกรรมได้ทันที นอกจากนี้ยังพบว่า เยาวชนในเขตกรุงเทพมหานครที่ไม่เคยร่วมกิจกรรมกับกลุ่มเยาวชนมาก่อน เห็นด้วยในระดับมาก ว่าการทำกิจกรรมมีผลต่อการพัฒนาทักษะชีวิต และเห็นว่าการทำกิจกรรมมีผลต่อการพัฒนาทักษะชีวิตในด้านความเห็นใจผู้อื่น มากที่สุด และเห็นด้วยน้อยที่สุดว่าการทำกิจกรรมมีผลต่อการพัฒนาทักษะชีวิตในด้านการคิดวิเคราะห์วิจารณ์

1.6 ความสัมพันธ์เชิงเปรียบเทียบของปัจจัยที่ส่งผลต่อทักษะชีวิตของเด็กและเยาวชนใน กรุงเทพมหานคร

จากการเก็บข้อมูลการวิจัย ผู้วิจัยได้นำปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างทักษะชีวิตมา วิเคราะห์เพื่อหาความสัมพันธ์การพัฒนาทักษะชีวิตของเยาวชน โดยปัจจัยที่เลือกมาวิเคราะห์ ได้แก่ เพศ เกรดเฉลี่ยสะสม การพักอาศัยของเด็กและเยาวชน รายได้ของครอบครัว พื้นที่ตั้งของโรงเรียน และระดับการศึกษา ผู้วิจัยใช้โปรแกรม SPSS วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อให้ทราบถึงปัจจัยที่สร้างเสริม ทักษะชีวิตในแต่ละด้าน ดังนี้

ทักษะชีวิตด้านพุทธิพิสัย เรื่องความคิดวิเคราะห์วิจารณ์

ตารางที่ 41 จำนวนและสัดส่วนนักเรียนที่มีทักษะชีวิตเรื่องความคิดวิเคราะห์วิจารณ์ตามการพัก อาศัยของนักเรียน

ระดับของความคิดวิเคราะห์ วิจารณ์	การพักอาศัยของนักเรียน					รวม
	บิดา มารดา	บิดาหรือ มารดา	อยู่กับ ญาติ	พักโดย ลำพัง	อื่นๆ	
ยอมรับไม่ได้	390	132	62	7	4	595
%ของระดับยอมรับไม่ได้	65.5%	22.2%	10.4%	1.2%	.7%	100.0%
%ของการพักอาศัย	33.5%	32.7%	35.2%	21.2%	80.0%	33.4%
ยอมรับได้	420	182	60	16	0	678
%ของระดับยอมรับได้	61.9%	26.8%	8.8%	2.4%	.0%	100.0%
%ของการพักอาศัย	36.1%	45.0%	34.1%	48.5%	.0%	38.1%
พึงพอใจ	353	90	54	10	1	508
%ของระดับพึงพอใจ	69.5%	17.7%	10.6%	2.0%	.2%	100.0%
%ของการพักอาศัย	30.4%	22.3%	30.7%	30.3%	20.0%	28.5%
รวม	1163	404	176	33	5	1781
%ของระดับ	65.3%	22.7%	9.9%	1.9%	.3%	100.0%
%ของการพักอาศัย	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%
ระดับยอมรับได้และพึงพอใจ ของนักเรียนในการพักอาศัย	773	272	114	26	1	1,186
%ของระดับยอมรับได้และ	66.4%	67.3%	64.7%	78.8%	20.0%	66.6%

พึงพอใจของนักเรียนในการ พักอาศัย						
-------------------------------------	--	--	--	--	--	--

จากตารางที่ 41 พบว่า สัดส่วนสูงสุดของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อยู่ในระดับยอมรับได้ ทั้งกลุ่มที่พักอาศัยกับบิดามารดา พักอาศัยกับบิดาหรือมารดา พักโดยลำพัง ในสัดส่วนร้อยละ 36.1: 45.0: 48.5 ตามลำดับ ยกเว้นสัดส่วนสูงสุดของกลุ่มที่พักกับญาติร้อยละ 35.2 อยู่ในระดับยอมรับไม่ได้ ระดับความคิดวิเคราะห์วิจารณ์ในระดับยอมรับได้และพึงพอใจของแต่ละกลุ่ม มีสัดส่วนใกล้เคียงกัน ทั้งกลุ่มที่ พักอาศัยกับบิดามารดา พักอาศัยกับบิดาหรือมารดา พักอาศัยกับญาติ ในสัดส่วนร้อยละ 66.4: 67.3: 64.7 ตามลำดับ ดังนั้น เมื่อเปรียบเทียบแต่ละกลุ่มที่พักอาศัยแตกต่างกัน ปรากฏว่ามีผลต่อระดับความคิดวิเคราะห์วิจารณ์ในสัดส่วนที่แตกต่างกัน

หมายเหตุ ผู้วิจัยไม่ได้นำการพักอาศัยของนักเรียนแบบพักโดยลำพังและอื่นๆมาวิเคราะห์ร่วม เนื่องจากข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างมีจำนวนน้อย ทำให้ไม่สามารถเป็นตัวแทนในการวิเคราะห์ได้

ตารางที่ 42 จำนวนและสัดส่วนนักเรียนที่มีทักษะชีวิตเรื่องความคิดวิเคราะห์วิจารณ์ตามระดับเกรดเฉลี่ยของนักเรียน

ระดับของความคิดวิเคราะห์วิจารณ์	ระดับของเกรดเฉลี่ยสะสม			รวม
	<2.4	2.4-3.2	>3.2	
ยอมรับไม่ได้	70	185	190	445
%ของระดับยอมรับไม่ได้	15.7%	41.6%	42.7%	100.0%
%ของเกรดเฉลี่ย	38.0%	34.8%	28.8%	32.4%
ยอมรับได้	51	180	284	515
%ของระดับยอมรับได้	9.9%	35.0%	55.1%	100.0%
%ของเกรดเฉลี่ย	27.7%	33.8%	43.1%	37.5%
พึงพอใจ	63	167	185	415
%ของระดับพึงพอใจ	15.2%	40.2%	44.6%	100.0%
%ของเกรดเฉลี่ย	34.2%	31.4%	28.1%	30.2%
รวม	184	532	659	1375
%ของระดับ	13.4%	38.7%	47.9%	100.0%
%ของเกรดเฉลี่ย	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

ระดับยอมรับได้และพึงพอใจของ เกรดเฉลี่ยสะสมของนักเรียน	114	347	469	930
%ของระดับยอมรับได้และพึงพอใจของ เกรดเฉลี่ยสะสมของนักเรียน	61.9%	65.2%	71.2%	67.6%

จากตารางที่ 42 พบว่า สัดส่วนสูงสุดของกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่อยู่ในระดับยอมรับไม่ได้ ทั้งกลุ่ม
เกรดเฉลี่ยน้อยกว่า 2.4 และกลุ่มเกรดเฉลี่ย 2.4 ถึง 3.2 ในสัดส่วนร้อยละ 38.0: 34.8 ตามลำดับ ยกเว้น
สัดส่วนสูงสุดของกลุ่มเกรดเฉลี่ยมากกว่า 3.2 ร้อยละ 43.1 อยู่ในระดับยอมรับได้
ระดับความคิดวิเคราะห์ห้วงการณ์ในระดับยอมรับได้และพึงพอใจมีสัดส่วนแตกต่างกัน ในแต่ละกลุ่ม
โดยในกลุ่มที่มีเกรดเฉลี่ยสูงขึ้นจะมีสัดส่วนของนักเรียนที่มีระดับความคิดวิเคราะห์ห้วงการณ์สูงขึ้น
เช่น กลุ่มเกรดเฉลี่ยน้อยกว่า 2.4 กลุ่มเกรดเฉลี่ย 2.4 ถึง 3.2 กลุ่มเกรดเฉลี่ยมากกว่า 3.2 ขึ้นไป ใน
สัดส่วนร้อยละ 61.9: 65.2: 71.2 ตามลำดับ

ตารางที่ 43 จำนวนและสัดส่วนนักเรียนที่มีทักษะชีวิตเรื่องความคิดวิเคราะห์ห้วงการณ์ตามเพศของ
นักเรียน

ระดับของความคิดวิเคราะห์ห้วงการณ์	เพศ		รวม
	ชาย	หญิง	
ยอมรับไม่ได้	296	306	602
%ของระดับยอมรับไม่ได้	49.2%	50.8%	100.0%
%ของเพศ	34.5%	32.2%	33.3%
ยอมรับได้	322	366	688
%ของระดับยอมรับได้	46.8%	53.2%	100.0%
%ของเพศ	37.6%	38.5%	38.1%
พึงพอใจ	239	278	517
%ของระดับพึงพอใจ	46.2%	53.8%	100.0%
%ของเพศ	27.9%	29.3%	28.6%
รวม	857	950	1807
%ของระดับ	47.4%	52.6%	100.0%
%ของเพศ	100.0%	100.0%	100.0%
ระดับยอมรับได้และพึงพอใจของ	561	644	1,205

ระดับของความคิดวิเคราะห์วิจารณ์	เพศ		รวม
	ชาย	หญิง	
นักเรียนเพศชายและเพศหญิง			
%ของระดับยอมรับได้และพึงพอใจของนักเรียนเพศชายและเพศหญิง	65.5%	67.8%	66.7%

จากตารางที่ 43 พบว่า สัดส่วนสูงสุดของกลุ่มตัวอย่างเพศชายและเพศหญิง อยู่ในระดับยอมรับได้ในสัดส่วนร้อยละ 37.6 และ 38.5 ตามลำดับ

ระดับความคิดวิเคราะห์วิจารณ์ในระดับยอมรับได้และพึงพอใจ มีสัดส่วนแตกต่างกัน ได้แก่ กลุ่มเพศชาย ร้อยละ 65.5 กลุ่มเพศหญิง ร้อยละ 67.8 และระดับความคิดวิเคราะห์วิจารณ์ในระดับยอมรับไม่ได้ แตกต่างกัน ได้แก่ กลุ่มเพศหญิง ร้อยละ 32.2 และกลุ่มเพศชาย ร้อยละ 34.5 แสดงให้เห็นว่าเพศมีผลต่อระดับความคิดวิเคราะห์วิจารณ์ โดยเพศหญิงจะมีระดับความคิดวิเคราะห์วิจารณ์ที่สูงกว่าเพศชาย

ตารางที่ 44 จำนวนและสัดส่วนนักเรียนที่มีทักษะชีวิตเรื่องความคิดวิเคราะห์วิจารณ์ตามพื้นที่ตั้งโรงเรียนของนักเรียน

ระดับของความคิดวิเคราะห์วิจารณ์	พื้นที่ตั้งของโรงเรียน			รวม
	พื้นที่กรุงเทพมหานคร ชั้นใน	พื้นที่กรุงเทพมหานคร ชั้นกลาง	พื้นที่กรุงเทพมหานคร ชั้นนอก	
ยอมรับไม่ได้	162	286	154	602
%ของระดับยอมรับไม่ได้	26.9%	47.5%	25.6%	100.0%
%ของพื้นที่ตั้งโรงเรียน	35.0%	35.1%	29.1%	33.3%
ยอมรับได้	174	333	181	688
%ของระดับยอมรับได้	25.3%	48.4%	26.3%	100.0%
%ของพื้นที่ตั้งโรงเรียน	37.6%	40.9%	34.2%	38.1%
พึงพอใจ	127	195	195	517
%ของระดับพึงพอใจ	24.6%	37.7%	37.7%	100.0%
%ของพื้นที่ตั้งโรงเรียน	27.4%	24.0%	36.8%	28.6%
รวม	463	814	530	1807
%ของระดับ	25.6%	45.0%	29.3%	100.0%

%ของพื้นที่ตั้งโรงเรียน	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%
ระดับยอมรับได้และพึงพอใจของนักเรียนในแต่ละพื้นที่ตั้งโรงเรียน	301	528	376	1,205
%ของระดับยอมรับได้และพึงพอใจของนักเรียนในแต่ละพื้นที่ตั้งโรงเรียน	65.0%	64.9%	70.9%	66.7%

จากตารางที่ 44 พบว่าสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อยู่ในระดับยอมรับได้ ทั้งกลุ่มพื้นที่กรุงเทพมหานครและพื้นที่กรุงเทพมหานครกลาง ร้อยละ 37.6 และ 40.9 ตามลำดับ ยกเว้นสัดส่วนสูงสุดของกลุ่มพื้นที่กรุงเทพมหานครนอกร้อยละ 36.8 อยู่ในระดับพึงพอใจ

ระดับความคิดวิเคราะห์ห้วงการณ์ในระดับยอมรับได้และพึงพอใจของแต่ละกลุ่ม มีสัดส่วนใกล้เคียงกัน ทั้งในกลุ่มพื้นที่กรุงเทพมหานคร พื้นที่กรุงเทพมหานครกลาง พื้นที่กรุงเทพมหานครนอกร้อยละ 65.0: 64.9: 70.9 ตามลำดับ ดังนั้นเมื่อเปรียบเทียบแต่ละพื้นที่กรุงเทพมหานครที่แตกต่างกัน ปรากฏว่า มีผลต่อระดับความคิดวิเคราะห์ห้วงการณ์ในสัดส่วนที่แตกต่างกัน

ตารางที่ 45 จำนวนและสัดส่วนนักเรียนที่มีทักษะชีวิตเรื่องความคิดวิเคราะห์ห้วงการณ์ตามระดับรายได้ครอบครัวของนักเรียน

ระดับของความคิดวิเคราะห์ห้วงการณ์	รายได้ของครอบครัว (บาท)			รวม
	<16,000	16,001-30,000	>30,000	
ยอมรับไม่ได้	185	168	153	506
%ของระดับยอมรับไม่ได้	36.6%	33.2%	30.2%	100.0%
%ของรายได้	35.1%	33.5%	31.7%	33.5%
ยอมรับได้	203	196	184	583
%ของระดับยอมรับได้	34.8%	33.6%	31.6%	100.0%
%ของรายได้	38.5%	39.1%	38.2%	38.6%
พึงพอใจ	139	137	145	421
%ของระดับพึงพอใจ	33.0%	32.5%	34.4%	100.0%
%ของรายได้	26.4%	27.3%	30.1%	27.9%
รวม	527	501	482	1510
%ของระดับ	34.9%	33.2%	31.9%	100.0%
%ของรายได้	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

ระดับยอมรับได้และพึงพอใจของ รายได้ครอบครัวนักเรียน	342	333	329	1,004
%ของระดับยอมรับได้และพึงพอใจ ของรายได้ครอบครัวนักเรียน	64.9%	66.5%	68.3%	66.5%

จากตารางที่ 45 พบว่าระดับความคิดวิเคราะห์วิจารณ์ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดอยู่ในระดับยอมรับได้ กลุ่มรายได้ต่ำกว่า 16,000บาท กลุ่มรายได้ 16,001 ถึง 30,000 และกลุ่ม30,000บาทขึ้นไป ในสัดส่วน ร้อยละ 38.5: 39.1: 38.2 ตามลำดับ

ระดับความคิดวิเคราะห์วิจารณ์ในระดับยอมรับได้และพึงพอใจของแต่ละกลุ่ม มีสัดส่วนใกล้เคียงกัน ทั้งกลุ่มรายได้ต่ำกว่า 16,000บาท กลุ่มรายได้ 16,001 ถึง 30,000 และกลุ่มรายได้30,000บาทขึ้นไป ในสัดส่วนร้อยละ 64.9: 66.5: 68.3 ตามลำดับ ดังนั้น เมื่อเปรียบเทียบแต่ละกลุ่มรายได้ที่แตกต่างกัน ปรากฏว่า มีผลต่อระดับความคิดวิเคราะห์วิจารณ์ในสัดส่วนที่แตกต่างกัน

ตารางที่ 46 จำนวนและสัดส่วนนักเรียนที่มีทักษะชีวิตเรื่องความคิดวิเคราะห์วิจารณ์ตามระดับการศึกษา

ระดับของความคิดวิเคราะห์วิจารณ์	ระดับการศึกษา			รวม
	มัธยมต้น	มัธยมปลาย	ปวช.	
ยอมรับไม่ได้	252	200	149	601
%ของระดับยอมรับไม่ได้	41.9%	33.3%	24.7%	100%
%ของระดับการศึกษา	36.9%	33.9%	28.2%	33.3%
ยอมรับได้	268	218	199	685
%ของระดับยอมรับได้	39.1%	31.8%	29.0%	100%
%ของระดับการศึกษา	39.2%	36.9%	37.6%	38.0%
พึงพอใจ	163	172	181	516
%ของระดับพึงพอใจ	31.6%	33.3%	35.0%	100%
%ของระดับการศึกษา	23.9%	29.2%	28.6%	28.6%
รวม	683	590	529	1,802
%ของระดับ	37.9%	32.7%	29.3%	100%
%ของระดับการศึกษา	100%	100%	100%	100%
ระดับยอมรับได้และพึงพอใจของ	431	390	380	1,201

ระดับการศึกษานักเรียน				
%ของระดับยอมรับได้และพึงพอใจ ของระดับการศึกษานักเรียน	63.1%	66.1%	71.8%	66.6%

จากตารางที่ 46 พบว่าระดับความคิดวิเคราะห์วิจารณ์ทุกกลุ่มระดับการศึกษาอยู่ในระดับยอมรับได้ ทั้งกลุ่มมัธยมต้น กลุ่มมัธยมปลาย กลุ่มประกาศนียบัตรวิชาชีพ ในสัดส่วนร้อยละ 39.2: 36.9: 37.6 ตามลำดับ

ระดับความคิดวิเคราะห์วิจารณ์ในระดับยอมรับได้และพึงพอใจของแต่ละกลุ่ม มีสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน ทั้งกลุ่มมัธยมต้น กลุ่มมัธยมปลาย กลุ่มประกาศนียบัตรวิชาชีพ ในสัดส่วนร้อยละ 63.1: 66.1: 71.8 ตามลำดับ ดังนั้น เมื่อเปรียบเทียบแต่ละกลุ่มที่พักอาศัยแตกต่างกัน ปรากฏว่า มีผลต่อระดับความคิดวิเคราะห์วิจารณ์ในสัดส่วนที่แตกต่างกัน

ทักษะชีวิตด้านพุทธิพิสัย เรื่องความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

ตารางที่ 47 จำนวนและสัดส่วนนักเรียนที่มีทักษะชีวิตเรื่องความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ตามการพักอาศัยของนักเรียน

ระดับของความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	การพักอาศัยของนักเรียน					รวม
	บิดา มารดา	บิดาหรือ มารดา	อยู่กับ ญาติ	พักโดย ลำพัง	อื่นๆ	
ยอมรับไม่ได้	506	178	73	15	3	775
%ของระดับยอมรับไม่ได้	65.3%	23.0%	9.4%	1.9%	.4%	100.0%
%ของการพักอาศัย	43.5%	44.1%	41.5%	45.5%	60.0%	43.5%
ยอมรับได้	433	159	66	10	1	669
%ของระดับการยอมรับได้	64.7%	23.8%	9.9%	1.5%	.1%	100.0%
%ของการพักอาศัย	37.2%	39.4%	37.5%	30.3%	20.0%	37.6%
พึงพอใจ	224	67	37	8	1	337
%ของระดับพึงพอใจ	66.5%	19.9%	11.0%	2.4%	.3%	100.0%
%ของการพักอาศัย	19.3%	16.6%	21.0%	24.2%	20.0%	18.9%
รวม	1163	404	176	33	5	1781
%ของระดับ	65.3%	22.7%	9.9%	1.9%	.3%	100.0%

%ของการพักอาศัย	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%
ระดับยอมรับได้และพึงพอใจ ของนักเรียนในการพักอาศัย	657	226	103	18	2	1,006
%ของระดับยอมรับได้และพึง พอใจของนักเรียนในการพัก อาศัย	56.5%	55.9%	58.5%	54.6%	40.0%	56.5%

จากตารางที่ 47 พบว่า สัดส่วนสูงสุดของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อยู่ในระดับยอมรับไม่ได้ ทั้งกลุ่มที่ พักอาศัยกับบิดามารดา พักอาศัยกับบิดาหรือมารดา อยู่กับญาติ ในสัดส่วนร้อยละ 43.5: 44.1: 41.5 ตามลำดับ

ระดับความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในระดับยอมรับได้และพึงพอใจของแต่ละกลุ่ม มีสัดส่วนใกล้เคียง กัน ทั้งกลุ่มที่ พักอาศัยกับบิดามารดา พักอาศัยกับบิดาหรือมารดา พักอาศัยกับญาติ ในสัดส่วนร้อยละ 56.5: 55.9: 58.5 ตามลำดับ ดังนั้น เมื่อเปรียบเทียบแต่ละกลุ่มที่พักอาศัยแตกต่างกัน ปรากฏว่า มีผลต่อระดับความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในสัดส่วนที่แตกต่างกัน

หมายเหตุ ผู้วิจัยไม่ได้้นำการพักอาศัยของนักเรียนแบบพักโดยลำพังและอื่นๆมาวิเคราะห์ร่วม เนื่องจากข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างมีจำนวนน้อย ทำให้ไม่สามารถเป็นตัวแทนในการวิเคราะห์ได้

ตารางที่ 48 จำนวนและสัดส่วนนักเรียนที่มีทักษะชีวิตเรื่องความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ตามระดับเกรดเฉลี่ยของนักเรียน

ระดับของความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	ระดับของเกรดเฉลี่ยสะสม			รวม
	<2.4	2.4-3.2	>3.2	
ยอมรับไม่ได้	86	229	261	576
%ของระดับยอมรับไม่ได้	14.9%	39.8%	45.3%	100.0%
%ของเกรดเฉลี่ย	46.7%	43.0%	39.6%	41.9%
ยอมรับได้	68	200	254	522
%ของระดับยอมรับได้	13.0%	38.3%	48.7%	100.0%
%ของเกรดเฉลี่ย	37.0%	37.6%	38.5%	38.0%
พึงพอใจ	30	103	144	277
%ของระดับพึงพอใจ	10.8%	37.2%	52.0%	100.0%

%ของเกรดเฉลี่ย	16.3%	19.4%	21.9%	20.1%
รวม	184	532	659	1375
%ของระดับ	13.4%	38.7%	47.9%	100.0%
%ของเกรดเฉลี่ย	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%
ระดับยอมรับได้และพึงพอใจของ เกรดเฉลี่ยสะสมของนักเรียน	98	303	398	799
%ของระดับยอมรับได้และพึงพอใจของ เกรดเฉลี่ยสะสมของนักเรียน	53.3%	57.0%	60.4%	58.1%

จากตารางที่ 48 พบว่า สัดส่วนสูงสุดของกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่อยู่ในระดับยอมรับไม่ได้ ทั้งกลุ่มเกรดเฉลี่ยน้อยกว่า 2.4 กลุ่มเกรดเฉลี่ย 2.4 ถึง 3.2 และกลุ่มเกรดเฉลี่ยมากกว่า 3.2 ขึ้นไป ในสัดส่วนร้อยละ 46.7: 43.0: 39.6 ตามลำดับ

ระดับความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในระดับยอมรับได้และพึงพอใจมีสัดส่วนแตกต่างกัน ในแต่ละกลุ่ม โดยในกลุ่มที่มีเกรดเฉลี่ยสูงขึ้นไปจะมีสัดส่วนของนักเรียนที่มีระดับความคิดริเริ่มสร้างสรรค์สูงขึ้นไป เช่น กลุ่มเกรดเฉลี่ยน้อยกว่า 2.4 กลุ่มเกรดเฉลี่ย 2.4 ถึง 3.2 กลุ่มเกรดเฉลี่ยมากกว่า 3.2 ขึ้นไป ในสัดส่วนร้อยละ 53.3: 57.0: 60.4 ตามลำดับ

ตารางที่ 49 จำนวนและสัดส่วนนักเรียนที่มีทักษะชีวิตเรื่องความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ตามเพศของนักเรียน

ระดับของความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	เพศ		รวม
	ชาย	หญิง	
ยอมรับไม่ได้	374	409	783
%ของระดับยอมรับไม่ได้	47.8%	52.2%	100.0%
%ของเพศ	43.6%	43.1%	43.3%
ยอมรับได้	332	351	683
%ของระดับยอมรับได้	48.6%	51.4%	100.0%
%ของเพศ	38.7%	36.9%	37.8%
พึงพอใจ	151	190	341
%ของระดับพึงพอใจ	44.3%	55.7%	100.0%
%ของเพศ	17.6%	20.0%	18.9%
รวม	857	950	1807

%ของระดับ	47.4%	52.6%	100.0%
%ของเพศ	100.0%	100.0%	100.0%
ระดับยอมรับได้และพึงพอใจของนักเรียนเพศชายและเพศหญิง	483	541	1,024
%ของระดับยอมรับได้และพึงพอใจของนักเรียนเพศชายและเพศหญิง	56.4%	57.0%	56.7%

จากตารางที่ 49 พบว่า สัดส่วนสูงสุดของกลุ่มตัวอย่างเพศชายและเพศหญิง อยู่ในระดับยอมรับไม่ได้ ในสัดส่วนร้อยละ 43.6 และ 43.1 ตามลำดับ

ระดับความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในระดับยอมรับได้และพึงพอใจ มีสัดส่วนแตกต่างกัน ได้แก่ กลุ่มเพศชาย ร้อยละ 56.4 กลุ่มเพศหญิง ร้อยละ 57.0 และระดับความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในระดับยอมรับไม่ได้ แตกต่างกัน ได้แก่ กลุ่มเพศหญิง ร้อยละ 43.1 และกลุ่มเพศชาย ร้อยละ 43.6 แสดงให้เห็นว่า เพศมีผลต่อระดับความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในแต่ละกลุ่มแตกต่างกัน แต่ไม่มากจนเห็นได้ชัดเจน

ตารางที่ 50 จำนวนและสัดส่วนนักเรียนที่มีทักษะชีวิตเรื่องความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ตามพื้นที่ตั้งโรงเรียนของนักเรียน

ระดับของความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	พื้นที่ตั้งของโรงเรียน			รวม
	พื้นที่กรุงเทพมหานครชั้นใน	พื้นที่กรุงเทพมหานครชั้นกลาง	พื้นที่กรุงเทพมหานครชั้นนอก	
ยอมรับไม่ได้	219	362	202	783
%ของระดับยอมรับไม่ได้	28.0%	46.2%	25.8%	100.0%
%ของพื้นที่ตั้งโรงเรียน	47.3%	44.5%	38.1%	43.3%
ยอมรับได้	172	285	226	683
%ของระดับยอมรับได้	25.2%	41.7%	33.1%	100.0%
%ของพื้นที่ตั้งโรงเรียน	37.1%	35.0%	42.6%	37.8%
พึงพอใจ	72	167	102	341
%ของระดับพึงพอใจ	21.1%	49.0%	29.9%	100.0%
%ของพื้นที่ตั้งโรงเรียน	15.6%	20.5%	19.2%	18.9%

รวม	463	814	530	1807
%ของระดับ	25.6%	45.0%	29.3%	100.0%
%ของพื้นที่ตั้งโรงเรียน	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%
ระดับยอมรับได้และพึงพอใจของนักเรียนในแต่ละพื้นที่ตั้งโรงเรียน	244	452	328	1,024
%ของระดับยอมรับได้และพึงพอใจของนักเรียนในแต่ละพื้นที่ตั้งโรงเรียน	52.7%	55.5%	61.9%	56.7%

จากตารางที่ 50 พบว่าสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อยู่ในระดับยอมรับไม่ได้ ทั้งกลุ่มพื้นที่กรุงเทพมหานครชั้นในและพื้นที่กรุงเทพมหานครชั้นกลาง ร้อยละ 47.3 และ 44.5 ตามลำดับ ยกเว้นสัดส่วนสูงสุดของกลุ่มพื้นที่กรุงเทพมหานครชั้นนอกร้อยละ 42.6 อยู่ในระดับยอมรับได้

ระดับความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในระดับยอมรับได้และพึงพอใจของแต่ละกลุ่ม มีสัดส่วนใกล้เคียงกัน ทั้งในกลุ่มพื้นที่กรุงเทพมหานครชั้นใน พื้นที่กรุงเทพมหานครชั้นกลาง พื้นที่กรุงเทพมหานครชั้นนอก ในสัดส่วนร้อยละ 52.7: 55.5: 61.9 ตามลำดับ ดังนั้นเมื่อเปรียบเทียบแต่ละพื้นที่กรุงเทพที่แตกต่างกัน ปรากฏว่า มีผลต่อระดับความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในสัดส่วนที่แตกต่างกัน

ตารางที่ 51 จำนวนและสัดส่วนนักเรียนที่มีทักษะชีวิตเรื่องความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ตามระดับรายได้ครอบครัวของนักเรียน

ระดับของความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	รายได้ของครอบครัว (บาท)			รวม
	<16,000	16,001-30,000	>30,000	
ยอมรับไม่ได้	239	215	196	650
%ของระดับยอมรับไม่ได้	36.8%	33.1%	30.2%	100.0%
%ของรายได้	45.4%	42.9%	40.7%	43.0%
ยอมรับได้	200	178	189	567
%ของระดับยอมรับได้	35.3%	31.4%	33.3%	100.0%
%ของรายได้	38.0%	35.5%	39.2%	37.5%
พึงพอใจ	88	108	97	293
%ของระดับพึงพอใจ	30.0%	36.9%	33.1%	100.0%
%ของรายได้	16.7%	21.6%	20.1%	19.4%
รวม	527	501	482	1510

%ของระดับ	34.9%	33.2%	31.9%	100.0%
%ของรายได้	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%
ระดับยอมรับได้และพึงพอใจของ รายได้ครอบครัวนักเรียน	288	286	286	860
%ของระดับยอมรับได้และพึงพอใจ ของรายได้ครอบครัวนักเรียน	54.7%	57.0%	59.3%	57%

จากตารางที่ 51 พบว่าระดับความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดอยู่ในระดับยอมรับไม่ได้ กลุ่มรายได้ต่ำกว่า 16,000บาท กลุ่มรายได้ 16,001 ถึง 30,000 และกลุ่ม30,000บาทขึ้นไป ในสัดส่วนร้อยละ 45.4:42.9: 40.7 ตามลำดับ

ระดับความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในระดับยอมรับได้และพึงพอใจของแต่ละกลุ่ม มีสัดส่วนใกล้เคียงกัน ทั้งกลุ่มรายได้ต่ำกว่า 16,000บาท กลุ่มรายได้ 16,001 ถึง 30,000 และกลุ่มรายได้30,000บาทขึ้นไป ในสัดส่วนร้อยละ 54.7: 57.0: 59.3 ตามลำดับ ดังนั้น เมื่อเปรียบเทียบแต่ละกลุ่มรายได้ที่แตกต่างกัน ปรากฏว่า มีผลต่อระดับความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในสัดส่วนที่แตกต่างกัน

ตารางที่ 52 จำนวนและสัดส่วนนักเรียนที่มีทักษะชีวิตเรื่องความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ตามระดับการศึกษา

ระดับของความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	ระดับการศึกษา			รวม
	มัธยมต้น	มัธยมปลาย	ปวช.	
ยอมรับไม่ได้	317	264	199	780
%ของระดับยอมรับไม่ได้	40.6%	33.8%	25.5%	100%
%ของระดับการศึกษา	46.4%	44.7%	37.6%	43.2%
ยอมรับได้	241	203	238	682
%ของระดับยอมรับได้	35.3%	29.8%	34.9%	100%
%ของระดับการศึกษา	35.3%	34.4%	45.0%	37.8%
พึงพอใจ	125	123	92	340
%ของระดับพึงพอใจ	36.7%	36.1%	9.4%	100%
%ของระดับการศึกษา	18.3%	20.8%	17.4%	18.8%
รวม	683	590	529	1,802
%ของระดับ	37.9%	32.7%	29.3%	100%

%ของระดับการศึกษา	100%	100%	100%	100%
ระดับยอมรับได้และพึงพอใจของระดับการศึกษานักเรียน	366	326	330	1,022
%ของระดับยอมรับได้และพึงพอใจของระดับการศึกษานักเรียน	53.6%	55.2%	62.4%	56.7%

จากตารางที่ 52 พบว่าระดับความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ส่วนใหญ่ อยู่ในระดับยอมรับไม่ได้ ทั้งกลุ่มมัธยมต้น กลุ่มมัธยมปลาย ในสัดส่วนร้อยละ 46.4 และ 44.7 ตามลำดับ ยกเว้นกลุ่มประกาศนียบัตรวิชาชีพมีระดับยอมรับได้ ร้อยละ 45.0

ระดับความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในระดับยอมรับได้และพึงพอใจของแต่ละกลุ่ม มีสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน ทั้งกลุ่มมัธยมต้น กลุ่มมัธยมปลาย กลุ่มประกาศนียบัตรวิชาชีพ ในสัดส่วนร้อยละ 53.6: 55.2: 62.4 ตามลำดับ ดังนั้น เมื่อเปรียบเทียบแต่ละกลุ่มที่พักอาศัยแตกต่างกัน ปรากฏว่า มีผลต่อระดับความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในสัดส่วนที่แตกต่างกัน

ทักษะชีวิตด้านจิตพิสัย เรื่องความตระหนักรู้ในตน

ตารางที่ 53 จำนวนและสัดส่วนนักเรียนที่มีทักษะชีวิตเรื่องความตระหนักรู้ในตนตามการพักอาศัยของนักเรียน

ระดับของความตระหนักรู้ในตน	การพักอาศัยของนักเรียน					รวม
	บิดามารดา	บิดาหรือมารดา	อยู่กับญาติ	พักโดยลำพัง	อื่นๆ	
ยอมรับไม่ได้	316	123	46	14	4	503
%ของระดับยอมรับไม่ได้	62.8%	24.5%	9.1%	2.8%	.8%	100.0%
%ของระดับการศึกษา	27.2%	30.4%	26.1%	42.4%	80.0%	28.2%
ยอมรับได้	426	144	53	10	0	633
%ของระดับยอมรับได้	67.3%	22.7%	8.4%	1.6%	.0%	100.0%
%ของระดับการศึกษา	36.6%	35.6%	30.1%	30.3%	.0%	35.5%
พึงพอใจ	421	137	77	9	1	645
%ของระดับพึงพอใจ	65.3%	21.2%	11.9%	1.4%	.2%	100.0%

%ของระดับการศึกษา	36.2%	33.9%	43.8%	27.3%	20.0%	36.2%
รวม	1163	404	176	33	5	1781
%ของระดับ	65.3%	22.7%	9.9%	1.9%	.3%	100.0%
%ของระดับการศึกษา	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%
ระดับยอมรับได้และพึงพอใจ ของนักเรียนในการพักอาศัย	847	281	130	19	1	1,278
%ของระดับยอมรับได้และพึง พอใจของนักเรียนในการพัก อาศัย	72.8%	69.5%	73.9%	57.6%	20%	71.8%

จากตารางที่ 53 พบว่า สัดส่วนสูงสุดของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อยู่ในระดับยอมรับได้ ทั้งกลุ่มที่พักอาศัยกับบิดามารดา พักอาศัยกับบิดาหรือมารดา ในสัดส่วนร้อยละ 36.6 และ 35.6 ตามลำดับ ยกเว้นกลุ่มอยู่กับญาติที่มีสัดส่วนสูงสุดอยู่ในระดับพึงพอใจ ร้อยละ 43.8

ระดับความตระหนักรู้ในตนในระดับยอมรับได้และพึงพอใจของแต่ละกลุ่ม มีสัดส่วนใกล้เคียงกัน ทั้งกลุ่มที่ พักอาศัยกับบิดามารดา พักอาศัยกับบิดาหรือมารดา พักอาศัยกับญาติ ในสัดส่วนร้อยละ 72.8: 69.5: 73.9 ตามลำดับ ดังนั้น เมื่อเปรียบเทียบแต่ละกลุ่มที่พักอาศัยแตกต่างกัน ปรากฏว่า มีผลต่อระดับความตระหนักรู้ในตนในสัดส่วนที่แตกต่างกัน

หมายเหตุ ผู้วิจัย ไม่ได้้นำการพักอาศัยของนักเรียนแบบพักโดยลำพังและอื่นๆมาวิเคราะห์ร่วม เนื่องจากข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างมีจำนวนน้อย ทำให้ไม่สามารถเป็นตัวแทนในการวิเคราะห์ได้

ตารางที่ 54 จำนวนและสัดส่วนนักเรียนที่มีทักษะชีวิตเรื่องความตระหนักรู้ในตนตามระดับเกรดเฉลี่ยของนักเรียน

ระดับของความตระหนักรู้ในตน	ระดับของเกรดเฉลี่ยสะสม			รวม
	<2.4	2.4-3.2	>3.2	
ยอมรับไม่ได้	61	158	155	374
%ของระดับยอมรับไม่ได้	16.3%	42.2%	41.4%	100.0%
%ของเกรดเฉลี่ย	33.2%	29.7%	23.5%	27.2%
ยอมรับได้	65	188	246	499

%ของระดับยอมรับได้	13.0%	37.7%	49.3%	100.0%
%ของเกรดเฉลี่ย	35.3%	35.3%	37.3%	36.3%
พึงพอใจ	58	186	258	502
%ของระดับพึงพอใจ	11.6%	37.1%	51.4%	100.0%
%ของเกรดเฉลี่ย	31.5%	35.0%	39.2%	36.5%
รวม	184	532	659	1375
%ของระดับ	13.4%	38.7%	47.9%	100.0%
%ของเกรดเฉลี่ย	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%
ระดับยอมรับได้และพึงพอใจของ เกรดเฉลี่ยสะสมของนักเรียน	123	374	504	1,001
%ของระดับยอมรับได้และพึงพอใจของ เกรดเฉลี่ยสะสมของนักเรียน	66.9%	70.3%	76.5%	72.8%

จากตารางที่ 54 พบว่า สัดส่วนสูงสุดของกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่อยู่ในระดับยอมรับได้ ทั้งกลุ่มเกรดเฉลี่ยน้อยกว่า 2.4 กลุ่มเกรดเฉลี่ย 2.4 ถึง 3.2 ในสัดส่วนร้อยละ 35.3 และ 35.3 ตามลำดับ ยกเว้นกลุ่มเกรดเฉลี่ยมากกว่า 3.2 ขึ้นไป ที่มีสัดส่วนอยู่ในระดับพึงพอใจสูงสุด ร้อยละ 39.2

ระดับความตระหนักรู้ในตนในระดับยอมรับได้และพึงพอใจมีสัดส่วนแตกต่างกัน ในแต่ละกลุ่ม โดยในกลุ่มที่มีเกรดเฉลี่ยสูงขึ้นจะมีสัดส่วนของนักเรียนที่มีระดับความตระหนักรู้ในตนสูงขึ้น เช่น กลุ่มเกรดเฉลี่ยน้อยกว่า 2.4 กลุ่มเกรดเฉลี่ย 2.4 ถึง 3.2 กลุ่มเกรดเฉลี่ยมากกว่า 3.2 ขึ้นไป ในสัดส่วนร้อยละ 66.9: 70.3: 76.5 ตามลำดับ

ตารางที่ 55 จำนวนและสัดส่วนนักเรียนที่มีทักษะชีวิตเรื่องความตระหนักรู้ในตนตามเพศของนักเรียน

ระดับของความตระหนักรู้ในตน	เพศ		รวม
	ชาย	หญิง	
ยอมรับไม่ได้	275	232	507
%ของระดับยอมรับไม่ได้	54.2%	45.8%	100.0%
%ของเพศ	32.1%	24.4%	28.1%
ยอมรับได้	306	334	640
%ของระดับยอมรับได้	47.8%	52.2%	100.0%

%ของเพศ	35.7%	35.2%	35.4%
พึงพอใจ	276	384	660
%ของระดับพึงพอใจ	41.8%	58.2%	100.0%
%ของเพศ	32.2%	40.4%	36.5%
รวม	857	950	1807
%ของระดับ	47.4%	52.6%	100.0%
%ของเพศ	100.0%	100.0%	100.0%
ระดับยอมรับได้และพึงพอใจของนักเรียนเพศชายและเพศหญิง	582	718	1,300
%ของระดับยอมรับได้และพึงพอใจของนักเรียนเพศชายและเพศหญิง	67.9%	75.6%	71.9%

จากตารางที่ 55 พบว่า สัดส่วนสูงสุดของกลุ่มตัวอย่างเพศชาย อยู่ในระดับยอมรับได้ ในสัดส่วนร้อยละ 35.7 และเพศหญิง อยู่ในระดับพึงพอใจ ในสัดส่วน 40.4

ระดับความตระหนักรู้ในตนในระดับยอมรับได้และพึงพอใจ มีสัดส่วนแตกต่างกัน ได้แก่ กลุ่มเพศชาย ร้อยละ 67.9 กลุ่มเพศหญิง ร้อยละ 75.6 และระดับความตระหนักรู้ในตนในระดับยอมรับไม่ได้ แตกต่างกันได้แก่ กลุ่มเพศหญิง ร้อยละ 32.1 และกลุ่มเพศชาย ร้อยละ 24.4 แสดงให้เห็นว่าเพศมีผลต่อระดับความตระหนักรู้ในตน โดยเพศหญิงจะมีระดับความตระหนักรู้ในตนมากกว่าเพศชาย

ตารางที่ 56 จำนวนและสัดส่วนนักเรียนที่มีทักษะชีวิตเรื่องความตระหนักรู้ในตนตามพื้นที่ตั้งโรงเรียนของนักเรียน

ระดับของความตระหนักรู้ในตน	พื้นที่ตั้งของโรงเรียน			รวม
	พื้นที่กรุงเทพ ชั้นใน	พื้นที่กรุงเทพ ชั้นกลาง	พื้นที่กรุงเทพ ชั้นนอก	
ยอมรับไม่ได้	136	216	155	507
%ของระดับยอมรับไม่ได้	26.8%	42.6%	30.6%	100.0%
%ของพื้นที่ตั้งโรงเรียน	29.4%	26.5%	29.2%	28.1%
ยอมรับได้	166	307	167	640
%ของระดับยอมรับได้	25.9%	48.0%	26.1%	100.0%
%ของพื้นที่ตั้งโรงเรียน	35.9%	37.7%	31.5%	35.4%

พึงพอใจ	161	291	208	660
%ของระดับพึงพอใจ	24.4%	44.1%	31.5%	100.0%
%ของพื้นที่ตั้งโรงเรียน	34.8%	35.7%	39.2%	36.5%
รวม	463	814	530	1807
%ของระดับ	25.6%	45.0%	29.3%	100.0%
%ของพื้นที่ตั้งโรงเรียน	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%
ระดับยอมรับได้และพึงพอใจของนักเรียนในแต่ละพื้นที่ตั้งโรงเรียน	327	598	375	1,300
%ของระดับยอมรับได้และพึงพอใจของนักเรียนในแต่ละพื้นที่ตั้งโรงเรียน	70.6%	73.5%	70.8%	71.9%

จากตารางที่ 56 พบว่าสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อยู่ในระดับยอมรับได้ ทั้งกลุ่มพื้นที่กรุงเทพมหานครชั้นในและพื้นที่กรุงเทพมหานครชั้นกลาง ร้อยละ 35.9 และ 37.7 ตามลำดับ ยกเว้นสัดส่วนสูงสุดของกลุ่มพื้นที่กรุงเทพมหานครชั้นนอกร้อยละ 39.2 อยู่ในระดับพึงพอใจ

ระดับความตระหนักรู้ในตนในระดับยอมรับได้และพึงพอใจของแต่ละกลุ่ม มีสัดส่วนใกล้เคียงกัน ทั้งในกลุ่มพื้นที่กรุงเทพมหานครชั้นใน พื้นที่กรุงเทพมหานครชั้นกลาง พื้นที่กรุงเทพมหานครชั้นนอก ในสัดส่วนร้อยละ 70.6: 73.5: 70.8 ตามลำดับ ดังนั้นเมื่อเปรียบเทียบแต่ละพื้นที่กรุงเทพมหานครที่แตกต่างกัน ปรากฏว่า มีผลต่อระดับความตระหนักรู้ในตนในสัดส่วนที่แตกต่างกัน

ตารางที่ 57 จำนวนและสัดส่วนนักเรียนที่มีทักษะชีวิตเรื่องความตระหนักรู้ในตนตามระดับรายได้ครอบครัวของนักเรียน

ระดับของความตระหนักรู้ในตน	รายได้ของครอบครัว (บาท)			รวม
	<16,000	16,001-30,000	>30,000	
ยอมรับไม่ได้	155	133	125	413
%ของระดับยอมรับไม่ได้	37.5%	32.2%	30.3%	100.0%
%ของรายได้	29.4%	26.5%	25.9%	27.4%
ยอมรับได้	184	173	181	538
%ของระดับยอมรับได้	34.2%	32.2%	33.6%	100.0%
%ของรายได้	34.9%	34.5%	37.6%	35.6%
พึงพอใจ	188	195	176	559

%ของระดับพึงพอใจ	33.6%	34.9%	31.5%	100.0%
%ของรายได้	35.7%	38.9%	36.5%	37.0%
รวม	527	501	482	1510
%ของระดับ	34.9%	33.2%	31.9%	100.0%
%ของรายได้	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%
ระดับยอมรับได้และพึงพอใจของ รายได้ครอบครัวนักเรียน	372	368	357	1,097
%ของระดับยอมรับได้และพึงพอใจ ของรายได้ครอบครัวนักเรียน	70.6%	73.5%	74.0%	72.7%

จากตารางที่ 57 พบว่าระดับความตระหนักรู้ในตนของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ กลุ่มรายได้ต่ำกว่า 16,000บาท กลุ่มรายได้ 16,001 ถึง 30,000 อยู่ในระดับพึงพอใจ ในสัดส่วนร้อยละ 35.7 และ 38.9 และกลุ่ม 30,000บาทขึ้นไป ในระดับยอมรับได้ ในสัดส่วนร้อยละ 37.6 ตามลำดับ

ระดับความตระหนักรู้ในตนในระดับยอมรับได้และพึงพอใจของแต่ละกลุ่ม มีสัดส่วนใกล้เคียงกัน ทั้งกลุ่มรายได้ต่ำกว่า 16,000บาท กลุ่มรายได้ 16,001 ถึง 30,000 และกลุ่มรายได้ 30,000บาทขึ้นไป ในสัดส่วนร้อยละ 70.6: 73.5: 74.0 ตามลำดับ ดังนั้น เมื่อเปรียบเทียบแต่ละกลุ่มรายได้ที่แตกต่างกัน ปรากฏว่า มีผลต่อระดับความตระหนักรู้ในตนในสัดส่วนที่แตกต่างกัน

ตารางที่ 58 จำนวนและสัดส่วนนักเรียนที่มีทักษะชีวิตเรื่องความตระหนักรู้ในตนตามระดับการศึกษา

ระดับของความตระหนักรู้ในตน	ระดับการศึกษา			รวม
	มัธยมต้น	มัธยมปลาย	ปวช.	
ยอมรับไม่ได้	191	161	153	505
%ของระดับยอมรับไม่ได้	37.8%	31.9%	30.3%	100%
%ของระดับการศึกษา	28.0%	27.3%	28.9%	28.0%
ยอมรับได้	250	202	187	639
%ของระดับยอมรับได้	39.1%	31.6%	29.3%	100%
%ของระดับการศึกษา	36.6%	34.2%	35.3%	35.4%
พึงพอใจ	242	227	189	658
%ของระดับพึงพอใจ	36.8%	34.5%	28.7%	100%

%ของระดับการศึกษา	35.4%	38.5%	35.7%	36.5%
รวม	683	590	529	1,802
%ของระดับ	37.9%	32.7%	29.3%	100%
%ของระดับการศึกษา	100%	100%	100%	100%
ระดับยอมรับได้และพึงพอใจของ ระดับการศึกษานักเรียน	492	429	376	1,297
%ของระดับยอมรับได้และพึงพอใจ ของระดับการศึกษานักเรียน	72.0%	72.7%	71.0%	72%

จากตารางที่ 58 พบว่าระดับความตระหนักรู้ในตนเองส่วนใหญ่ อยู่ในระดับพึงพอใจ ทั้ง กลุ่มมัธยมปลาย กลุ่มประกาศนียบัตรวิชาชีพ ในสัดส่วนร้อยละ 38.5 และ 35.7 ตามลำดับ ยกเว้นกลุ่มมัธยมต้น มีระดับยอมรับได้ ร้อยละ 36.6

ระดับความตระหนักรู้ในตนเองในระดับยอมรับได้และพึงพอใจของแต่ละกลุ่ม มีสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน ทั้งกลุ่มมัธยมต้น กลุ่มมัธยมปลาย กลุ่มประกาศนียบัตรวิชาชีพ ในสัดส่วนร้อยละ 72.0: 72.7: 71.0 ตามลำดับ ดังนั้น เมื่อเปรียบเทียบแต่ละกลุ่มที่พักอาศัยแตกต่างกัน ปรากฏว่า มีผลต่อระดับความตระหนักรู้ในตนเองในสัดส่วนที่แตกต่างกัน

ทักษะชีวิตด้านจิตพิสัย เรื่องความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น

ตารางที่ 59 จำนวนและสัดส่วนนักเรียนที่มีทักษะชีวิตเรื่องความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นตามการพักอาศัยของนักเรียน

ระดับของความเห็นอกเห็นใจ ผู้อื่น	การพักอาศัยของนักเรียน					รวม
	บิดา มารดา	บิดาหรือ มารดา	อยู่กับ ญาติ	พักโดย ลำพัง	อื่นๆ	
ยอมรับไม่ได้	376	135	46	13	4	574
%ของระดับยอมรับไม่ได้	65.5%	23.5%	8.0%	2.3%	.7%	100.0%
%ของการพักอาศัย	32.3%	33.4%	26.1%	39.4%	80.0%	32.2%
ยอมรับได้	421	127	64	12	1	625
%ของระดับการยอมรับได้	67.4%	20.3%	10.2%	1.9%	.2%	100.0%
%ของการพักอาศัย	36.2%	31.4%	36.4%	36.4%	20.0%	35.1%

พึงพอใจ	366	142	66	8	0	582
%ของระดับพึงพอใจ	62.9%	24.4%	11.3%	1.4%	.0%	100.0%
%ของการพักอาศัย	31.5%	35.1%	37.5%	24.2%	.0%	32.7%
รวม	1163	404	176	33	5	1781
%ของระดับ	65.3%	22.7%	9.9%	1.9%	.3%	100.0%
%ของการพักอาศัย	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%
ระดับยอมรับได้และพึงพอใจ ของนักเรียนในการพักอาศัย	787	269	130	20	1	1,207
%ของระดับยอมรับได้และพึง พอใจของนักเรียนในการพัก อาศัย	67.7%	66.6%	73.8	60.6%	20.0%	67.7%

จากตารางที่ 59 พบว่า สัดส่วนสูงสุดของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อยู่ในระดับพึงพอใจ ทั้งกลุ่มที่พักอาศัยกับบิดาหรือมารดา อยู่กับญาติ ในสัดส่วนร้อยละ 35.1: 37.5 ตามลำดับ ยกเว้นสัดส่วนสูงสุดของกลุ่มที่พักบิดามารดาร้อยละ 36.2 อยู่ในระดับยอมรับได้

ระดับความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น ในระดับยอมรับได้และพึงพอใจของแต่ละกลุ่ม กลุ่มที่พักอาศัยกับญาติ มีสัดส่วนสูงสุด ร้อยละ 73.8 ดังนั้น เมื่อเปรียบเทียบแต่ละกลุ่มที่พักอาศัยแตกต่างกัน ปรากฏว่า กลุ่มที่พักอาศัยกับญาติ มีผลต่อระดับความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นในสัดส่วนที่สูงสุด
หมายเหตุ ผู้วิจัยไม่ได้้นำการพักอาศัยของนักเรียนแบบพักโดยลำพังและอื่นๆมาวิเคราะห์ร่วม เนื่องจากข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างมีจำนวนน้อย ทำให้ไม่สามารถเป็นตัวแทนในการวิเคราะห์ได้

ตารางที่ 60 จำนวนและสัดส่วนนักเรียนที่มีทักษะชีวิตเรื่องความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นตามระดับเกรดเฉลี่ยของนักเรียน

ระดับของความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น	ระดับของเกรดเฉลี่ยสะสม			รวม
	<2.4	2.4-3.2	>3.2	
ยอมรับไม่ได้	79	186	173	438
%ของระดับยอมรับไม่ได้	18.0%	42.5%	39.5%	100.0%
%ของเกรดเฉลี่ย	42.9%	35.0%	26.3%	31.9%

ยอมรับได้	68	214	219	501
%ของระดับยอมรับได้	13.6%	42.7%	43.7%	100.0%
%ของเกรดเฉลี่ย	37.0%	40.2%	33.2%	36.4%
พึงพอใจ	37	132	267	436
%ของระดับพึงพอใจ	8.5%	30.3%	61.2%	100.0%
%ของเกรดเฉลี่ย	20.1%	24.8%	40.5%	31.7%
รวม	184	532	659	1375
%ของระดับ	13.4%	38.7%	47.9%	100.0%
%ของเกรดเฉลี่ย	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%
ระดับยอมรับได้และพึงพอใจของ เกรดเฉลี่ยสะสมของนักเรียน	105	346	486	937
%ของระดับยอมรับได้และพึงพอใจของ เกรดเฉลี่ยสะสมของนักเรียน	57.0%	65.0%	73.8%	68.1%

จากตารางที่ 60 พบว่า สัดส่วนสูงสุดของกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่อยู่ในระดับยอมรับไม่ได้ ทั้งกลุ่มเกรดเฉลี่ยน้อยกว่า 2.4 กลุ่มเกรดเฉลี่ย 2.4 ถึง 3.2 และกลุ่มเกรดเฉลี่ยมากกว่า 3.2 ขึ้นไป ในสัดส่วนร้อยละ 46.7: 43.0: 39.6 ตามลำดับ

ระดับความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นในระดับยอมรับได้และพึงพอใจมีสัดส่วนแตกต่างกัน ในแต่ละกลุ่ม โดยในกลุ่มที่มีเกรดเฉลี่ยสูงขึ้นจะมีสัดส่วนของนักเรียนที่มีระดับความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นสูงขึ้น เช่น กลุ่มเกรดเฉลี่ยน้อยกว่า 2.4 กลุ่มเกรดเฉลี่ย 2.4 ถึง 3.2 กลุ่มเกรดเฉลี่ยมากกว่า 3.2 ขึ้นไป ในสัดส่วนร้อยละ 53.3: 57.0: 60.4 ตามลำดับ

ตารางที่ 61 จำนวนและสัดส่วนนักเรียนที่มีทักษะชีวิตเรื่องความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นตามเพศของนักเรียน

ระดับของความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น	เพศ		รวม
	ชาย	หญิง	
ยอมรับไม่ได้	349	231	580
%ของระดับยอมรับไม่ได้	60.2%	39.8%	100.0%
%ของเพศ	40.7%	24.3%	32.1%
ยอมรับได้	306	333	639

%ของระดับยอมรับได้	47.9%	52.1%	100.0%
%ของเพศ	35.7%	35.1%	35.4%
พึงพอใจ	202	386	588
%ของระดับพึงพอใจ	34.4%	65.6%	100.0%
%ของเพศ	23.6%	40.6%	32.5%
รวม	857	950	1807
%ของระดับ	47.4%	52.6%	100.0%
%ของเพศ	100.0%	100.0%	100.0%
ระดับยอมรับได้และพึงพอใจของ นักเรียนเพศชายและเพศหญิง	508	719	1,227
%ของระดับยอมรับได้และพึงพอใจของ นักเรียนเพศชายและเพศหญิง	59.2%	75.7%	67.9%

จากตารางที่ 61 พบว่า สัดส่วนสูงสุดของกลุ่มตัวอย่างเพศชาย อยู่ในระดับยอมรับไม่ได้ ในสัดส่วน ร้อยละ 40.7 และเพศหญิง อยู่ในระดับพึงพอใจ ในสัดส่วน 40.6

ระดับความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นในระดับยอมรับได้และพึงพอใจ มีสัดส่วนแตกต่างกัน ได้แก่ กลุ่มเพศชาย ร้อยละ 59.2 กลุ่มเพศหญิง ร้อยละ 75.7 และระดับความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นในระดับยอมรับไม่ได้ แตกต่างกัน ได้แก่ กลุ่มเพศหญิง ร้อยละ 24.3 และกลุ่มเพศชาย ร้อยละ 40.7 แสดงให้เห็นว่าเพศมีผลต่อระดับความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น โดยเพศหญิงจะมีระดับความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นมากกว่าเพศชาย

ตารางที่ 62 จำนวนและสัดส่วนนักเรียนที่มีทักษะชีวิตเรื่องความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นตามพื้นที่ตั้งโรงเรียนของนักเรียน

ระดับของความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น	พื้นที่ตั้งของโรงเรียน			รวม
	พื้นที่ กรุงเทพ ชั้นใน	พื้นที่กรุงเทพ ชั้นกลาง	พื้นที่กรุงเทพ ชั้นนอก	
ยอมรับไม่ได้	147	238	195	580
%ของระดับยอมรับไม่ได้	25.3%	41.0%	33.6%	100.0%
%ของพื้นที่ตั้งโรงเรียน	31.7%	29.2%	36.8%	32.1%

ยอมรับได้	162	274	203	639
%ของระดับยอมรับได้	25.4%	42.9%	31.8%	100.0%
%ของพื้นที่ตั้งโรงเรียน	35.0%	33.7%	38.3%	35.4%
พึงพอใจ	154	302	132	588
%ของระดับพึงพอใจ	26.2%	51.4%	22.4%	100.0%
%ของพื้นที่ตั้งโรงเรียน	33.3%	37.1%	24.9%	32.5%
รวม	463	814	530	1807
%ของระดับ	25.6%	45.0%	29.3%	100.0%
%ของพื้นที่ตั้งโรงเรียน	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%
ระดับยอมรับได้และพึงพอใจของนักเรียนในแต่ละพื้นที่ตั้งโรงเรียน	316	576	335	1,227
%ของระดับยอมรับได้และพึงพอใจของนักเรียนในแต่ละพื้นที่ตั้งโรงเรียน	68.5%	70.8	63.2	67.9

จากตารางที่ 62 พบว่าสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อยู่ในระดับยอมรับได้ ทั้งกลุ่มพื้นที่กรุงเทพมหานครชั้นในและพื้นที่กรุงเทพมหานครชั้นนอก ร้อยละ 35.0 และ 38.3 ตามลำดับ ยกเว้นสัดส่วนสูงสุดของกลุ่มพื้นที่กรุงเทพมหานครกลางร้อยละ 37.1 อยู่ในระดับพึงพอใจ

ระดับความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นในระดับยอมรับได้และพึงพอใจของแต่ละกลุ่ม มีสัดส่วนใกล้เคียงกัน ทั้งในกลุ่มพื้นที่กรุงเทพมหานครชั้นใน พื้นที่กรุงเทพมหานครกลาง พื้นที่กรุงเทพมหานครชั้นนอก ในสัดส่วนร้อยละ 68.5: 70.8: 63.2 ตามลำดับ ดังนั้นเมื่อเปรียบเทียบแต่ละพื้นที่กรุงเทพที่แตกต่างกัน ปรากฏว่า มีผลต่อระดับความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นในสัดส่วนที่แตกต่างกัน

ตารางที่ 63 จำนวนและสัดส่วนนักเรียนที่มีทักษะชีวิตเรื่องความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นตามระดับรายได้ครอบครัวของนักเรียน

ระดับของความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น	รายได้ของครอบครัว (บาท)			รวม
	<16,000	16,001-30,000	>30,000	
ยอมรับไม่ได้	169	172	141	482
%ของระดับยอมรับไม่ได้	35.1%	35.7%	29.3%	100.0%
%ของรายได้	32.1%	34.3%	29.3%	31.9%
ยอมรับได้	200	160	176	536

%ของระดับยอมรับได้	37.3%	29.9%	32.8%	100.0%
%ของรายได้	38.0%	31.9%	36.5%	35.5%
พึงพอใจ	158	169	165	492
%ของระดับพึงพอใจ	32.1%	34.3%	33.5%	100.0%
%ของรายได้	30.0%	33.7%	34.2%	32.6%
รวม	527	501	482	1510
%ของระดับ	34.9%	33.2%	31.9%	100.0%
%ของรายได้	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%
ระดับยอมรับได้และพึงพอใจของ รายได้ครอบครัวนักเรียน	358	329	341	1,028
%ของระดับยอมรับได้และพึงพอใจ ของรายได้ครอบครัวนักเรียน	67.9%	65.7%	70.7%	68.0%

จากตารางที่ 63 พบว่าระดับความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ กลุ่มรายได้ต่ำกว่า 16,000บาท กลุ่มรายได้ 16,001 ถึง 30,000 อยู่ในระดับยอมรับได้ ในสัดส่วนร้อยละ 38.0 และ 36.5 และกลุ่ม 30,000บาทขึ้นไป ในระดับยอมรับไม่ได้ ในสัดส่วนร้อยละ 34.3 ตามลำดับ ระดับความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นในระดับยอมรับได้และพึงพอใจของแต่ละกลุ่ม มีสัดส่วนใกล้เคียงกัน ทั้งกลุ่มรายได้ต่ำกว่า 16,000บาท กลุ่มรายได้ 16,001 ถึง 30,000 และกลุ่มรายได้ 30,000บาทขึ้นไป ในสัดส่วนร้อยละ 67.9: 65.7: 70.7 ตามลำดับ ดังนั้น เมื่อเปรียบเทียบแต่ละกลุ่มรายได้ที่แตกต่างกัน ปรากฏว่า มีผลต่อระดับความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นในสัดส่วนที่แตกต่างกัน

ตารางที่ 64 จำนวนและสัดส่วนนักเรียนที่มีทักษะชีวิตเรื่องความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นตามระดับการศึกษา

ระดับของความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น	ระดับการศึกษา			รวม
	มัธยมต้น	มัธยมปลาย	ปวช.	
ยอมรับไม่ได้	219	142	216	577
%ของระดับยอมรับไม่ได้	37.9%	24.6%	37.4%	100%
%ของระดับการศึกษา	32.1%	24.1%	40.8%	32.0%
ยอมรับได้	225	228	185	638
%ของระดับยอมรับได้	35.3%	35.7%	29.0%	100%

%ของระดับการศึกษา	32.9%	38.6%	35.0%	35.4%
พึงพอใจ	239	220	128	587
%ของระดับพึงพอใจ	40.7%	37.5%	21.8%	100%
%ของระดับการศึกษา	35.0%	37.3%	24.2%	32.5%
รวม	683	590	529	1,802
%ของระดับ	37.9%	32.7%	29.4%	100%
%ของระดับการศึกษา	100%	100%	100%	100%
ระดับยอมรับได้และพึงพอใจของระดับการศึกษานักเรียน	464	448	313	1,225
%ของระดับยอมรับได้และพึงพอใจของระดับการศึกษานักเรียน	67.9%	75.3%	59.1%	68%

จากตารางที่ 64 พบว่าระดับความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นมีความแตกต่างกันในทุกกลุ่ม กลุ่มมัธยมต้น มีระดับพึงพอใจ ร้อยละ 35.0 กลุ่มมัธยมปลาย มีระดับยอมรับได้ ร้อยละ 38.6 และกลุ่มประกาศนียบัตรวิชาชีพ ร้อยละ 40.8

ระดับความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นในระดับยอมรับได้และพึงพอใจของแต่ละกลุ่ม มีสัดส่วนที่แตกต่างกัน โดยกลุ่มมัธยมปลาย มีระดับความเห็นอกเห็นใจสูงสุด ร้อยละ 75.3 กลุ่มมัธยมต้นและกลุ่มประกาศนียบัตรวิชาชีพ ในสัดส่วนร้อยละ 67.9 และ 59.1 ตามลำดับ ดังนั้น เมื่อเปรียบเทียบแต่ละกลุ่มที่พักอาศัยแตกต่างกัน ปรากฏว่า มัธยมปลายมีผลต่อระดับความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นมากที่สุด

ทักษะชีวิตด้านจิตพิสัย เรื่องความภูมิใจในตนเอง

ตารางที่ 65 จำนวนและสัดส่วนนักเรียนที่มีทักษะชีวิตเรื่องความภูมิใจในตนเองตามการพักอาศัยของนักเรียน

ระดับของความภูมิใจในตนเอง	การพักอาศัยของนักเรียน					รวม
	บิดามารดา	บิดาหรือมารดา	อยู่กับญาติ	พักโดยลำพัง	อื่นๆ	
ยอมรับไม่ได้	745	266	104	23	4	1142
%ของระดับยอมรับไม่ได้	65.2%	23.3%	9.1%	2.0%	.4%	100.0%

%ของการพักอาศัย	64.1%	65.8%	59.1%	69.7%	80.0%	64.1%
ยอมรับได้	294	105	54	9	0	462
%ของระดับการยอมรับได้	63.6%	22.7%	11.7%	1.9%	.0%	100.0%
%ของการพักอาศัย	25.3%	26.0%	30.7%	27.3%	.0%	25.9%
พึงพอใจ	124	33	18	1	1	177
%ของระดับพึงพอใจ	70.1%	18.6%	10.2%	.6%	.6%	100.0%
%ของการพักอาศัย	10.7%	8.2%	10.2%	3.0%	20.0%	9.9%
รวม	1163	404	176	33	5	1781
%ของระดับ	65.3%	22.7%	9.9%	1.9%	.3%	100.0%
%ของการพักอาศัย	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%
ระดับยอมรับได้และพึงพอใจ ของนักเรียนในการพักอาศัย	418	138	72	10	1	639
%ของระดับยอมรับได้และ พึงพอใจของนักเรียนในการ พักอาศัย	35.9%	34.1%	40.9%	30.3	12.5	35.8%

จากตารางที่ 65 พบว่า สัดส่วนสูงสุดของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อยู่ในระดับยอมรับไม่ได้ ทั้งกลุ่มที่พักอาศัยกับบิดามารดา พักอาศัยกับบิดาหรือมารดา กลุ่มอยู่กับญาติ ในสัดส่วนร้อยละ 64.1: 65.8: 59.1 ตามลำดับ

ระดับความภูมิใจในตนเองในระดับยอมรับได้และพึงพอใจของแต่ละกลุ่ม มีสัดส่วนใกล้เคียงกัน ทั้งกลุ่มที่ พักอาศัยกับบิดามารดา พักอาศัยกับบิดาหรือมารดา พักอาศัยกับญาติ ในสัดส่วนร้อยละ 35.9: 34.1: 40.9 ตามลำดับ ดังนั้น เมื่อเปรียบเทียบแต่ละกลุ่มที่พักอาศัยแตกต่างกัน ปรากฏว่า มีผลต่อระดับความภูมิใจในตนเองในสัดส่วนที่แตกต่างกัน

หมายเหตุ ผู้วิจัย ไม่ได้้นำการพักอาศัยของนักเรียนแบบพักโดยลำพังและอื่นๆมาวิเคราะห์ร่วม เนื่องจากข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างมีจำนวนน้อย ทำให้ไม่สามารถเป็นตัวแทนในการวิเคราะห์ได้

ตารางที่ 66 จำนวนและสัดส่วนนักเรียนที่มีทักษะชีวิตเรื่องความภูมิใจในตนเองตามระดับเกรดเฉลี่ยของนักเรียน

ระดับของความภูมิใจในตนเอง	ระดับของเกรดเฉลี่ยสะสม	รวม
---------------------------	------------------------	-----

	<2.4	2.4-3.2	>3.2	
ยอมรับไม่ได้	145	352	377	874
%ของระดับยอมรับไม่ได้	16.6%	40.3%	43.1%	100.0%
%ของเกรดเฉลี่ย	78.8%	66.2%	57.2%	63.6%
ยอมรับได้	29	139	198	366
%ของระดับยอมรับได้	7.9%	38.0%	54.1%	100.0%
%ของเกรดเฉลี่ย	15.8%	26.1%	30.0%	26.6%
พึงพอใจ	10	41	84	135
%ของระดับพึงพอใจ	7.4%	30.4%	62.2%	100.0%
%ของเกรดเฉลี่ย	5.4%	7.7%	12.7%	9.8%
รวม	184	532	659	1375
%ของระดับ	13.4%	38.7%	47.9%	100.0%
%ของเกรดเฉลี่ย	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%
ระดับยอมรับได้และพึงพอใจของ เกรดเฉลี่ยสะสมของนักเรียน	39	180	282	501
%ของระดับยอมรับได้และพึงพอใจของ เกรดเฉลี่ยสะสมของนักเรียน	21.2%	33.8%	42.8%	36.4%

จากตารางที่ 66 พบว่า สัดส่วนสูงสุดของกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่อยู่ในระดับยอมรับไม่ได้ ทั้งกลุ่มเกรดเฉลี่ยน้อยกว่า 2.4 กลุ่มเกรดเฉลี่ย 2.4 ถึง 3.2 และกลุ่มเกรดเฉลี่ยมากกว่า 3.2 ขึ้นไป ในสัดส่วนร้อยละ 78.8: 66.2: 57.2 ตามลำดับ

ระดับความภูมิใจในตนเองในระดับยอมรับได้และพึงพอใจมีสัดส่วนแตกต่างกัน ในแต่ละกลุ่ม โดยในกลุ่มที่มีเกรดเฉลี่ยสูงขึ้นจะมีสัดส่วนของนักเรียนที่มีระดับความภูมิใจในตนเองสูงขึ้น เช่น กลุ่มเกรดเฉลี่ยน้อยกว่า 2.4 กลุ่มเกรดเฉลี่ย 2.4 ถึง 3.2 กลุ่มเกรดเฉลี่ยมากกว่า 3.2 ขึ้นไป ในสัดส่วนร้อยละ 21.2: 33.8: 42.8 ตามลำดับ

ตารางที่ 67 จำนวนและสัดส่วนนักเรียนที่มีทักษะชีวิตเรื่องความภูมิใจในตนเองตามเพศของนักเรียน

ระดับของความภูมิใจในตนเอง	เพศ	รวม
---------------------------	-----	-----

	ชาย	หญิง	
ยอมรับไม่ได้	612	548	1160
%ของระดับยอมรับไม่ได้	52.8%	47.2%	100.0%
%ของเพศ	71.4%	57.7%	64.2%
ยอมรับได้	184	285	469
%ของระดับยอมรับได้	39.2%	60.8%	100.0%
%ของเพศ	21.5%	30.0%	26.0%
พึงพอใจ	61	117	178
%ของระดับพึงพอใจ	34.3%	65.7%	100.0%
%ของเพศ	7.1%	12.3%	9.9%
รวม	857	950	1807
%ของระดับ	47.4%	52.6%	100.0%
%ของเพศ	100.0%	100.0%	100.0%
ระดับยอมรับได้และพึงพอใจของ นักเรียนเพศชายและเพศหญิง	245	402	647
%ของระดับยอมรับได้และพึงพอใจของ นักเรียนเพศชายและเพศหญิง	28.6%	42.3%	35.8%

จากตารางที่ 67 พบว่า สัดส่วนสูงสุดของกลุ่มตัวอย่างเพศชายและเพศหญิง อยู่ในระดับยอมรับไม่ได้ ในสัดส่วนร้อยละ 71.4 และ 57.7 ตามลำดับ

ระดับความภูมิใจในตนเองในระดับยอมรับได้และพึงพอใจ มีสัดส่วนแตกต่างกัน ได้แก่ กลุ่มเพศชาย ร้อยละ 28.6 กลุ่มเพศหญิง ร้อยละ 42.3 และระดับความภูมิใจในตนเองในระดับยอมรับไม่ได้ แตกต่างกันได้แก่ กลุ่มเพศหญิง ร้อยละ 71.4 และกลุ่มเพศชาย ร้อยละ 57.7 แสดงให้เห็นว่าเพศมีผลต่อระดับความภูมิใจในตนเอง โดยเพศหญิงจะมีระดับความภูมิใจในตนเองมากกว่าเพศชาย แต่ทั้งนี้เยาวชนทั้งเพศชายและเพศหญิง มีสัดส่วนความภูมิใจในตนเองน้อยกว่าร้อยละ 50

ตารางที่ 68 จำนวนและสัดส่วนนักเรียนที่มีทักษะชีวิตเรื่องความภูมิใจในตนเองตามพื้นที่ตั้งโรงเรียนของนักเรียน

ระดับของความภูมิใจในตนเอง	พื้นที่ตั้งของโรงเรียน	รวม
---------------------------	------------------------	-----

	พื้นที่กรุงเทพฯ ชั้นใน	พื้นที่กรุงเทพฯ ชั้นกลาง	พื้นที่กรุงเทพฯ ชั้นนอก	
ยอมรับไม่ได้	304	486	370	1160
%ของระดับยอมรับไม่ได้	26.2%	41.9%	31.9%	100.0%
%ของพื้นที่ตั้งโรงเรียน	65.7%	59.7%	69.8%	64.2%
ยอมรับได้	109	227	133	469
%ของระดับยอมรับได้	23.2%	48.4%	28.4%	100.0%
%ของพื้นที่ตั้งโรงเรียน	23.5%	27.9%	25.1%	26.0%
พึงพอใจ	50	101	27	178
%ของระดับพึงพอใจ	28.1%	56.7%	15.2%	100.0%
%ของพื้นที่ตั้งโรงเรียน	10.8%	12.4%	5.1%	9.9%
รวม	463	814	530	1807
%ของระดับ	25.6%	45.0%	29.3%	100.0%
%ของพื้นที่ตั้งโรงเรียน	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%
ระดับยอมรับได้และพึงพอใจของ นักเรียนในแต่ละพื้นที่ตั้งโรงเรียน	159	328	160	647
%ของระดับยอมรับได้และพึงพอใจ ของนักเรียนในแต่ละพื้นที่ตั้งโรงเรียน	34.3%	40.3%	30.2%	35.8%

จากตารางที่ 68 พบว่าสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อยู่ในระดับยอมรับไม่ได้ ทั้งกลุ่มพื้นที่กรุงเทพฯชั้นใน พื้นที่ชั้นกลางและพื้นที่กรุงเทพฯชั้นนอก ร้อยละ 65.7: 59.7: 69.8 ตามลำดับ ระดับความภูมิใจในตนเองในระดับยอมรับได้และพึงพอใจของแต่ละกลุ่ม มีสัดส่วนใกล้เคียงกัน ทั้งในกลุ่มพื้นที่กรุงเทพฯชั้นใน พื้นที่กรุงเทพฯชั้นกลาง พื้นที่กรุงเทพฯชั้นนอก ในสัดส่วนร้อยละ 34.3: 40.3: 30.2 ตามลำดับ ดังนั้นเมื่อเปรียบเทียบแต่ละพื้นที่กรุงเทพฯที่แตกต่างกัน ปรากฏว่ามีผลต่อระดับความภูมิใจในตนเองในสัดส่วนที่แตกต่างกัน

ตารางที่ 69 จำนวนและสัดส่วนนักเรียนที่มีทักษะชีวิตเรื่องความภูมิใจในตนเองตามระดับรายได้ครอบครัวของนักเรียน

ระดับของความภูมิใจในตนเอง	รายได้ของครอบครัว (บาท)			รวม
	<16,000	16,001-30,000	>30,000	

ยอมรับไม่ได้	346	325	303	974
%ของระดับยอมรับไม่ได้	35.5%	33.4%	31.1%	100.0%
%ของรายได้	65.7%	64.9%	62.9%	64.5%
ยอมรับได้	139	127	126	392
%ของระดับยอมรับได้	35.5%	32.4%	32.1%	100.0%
%ของรายได้	26.4%	25.3%	26.1%	26.0%
พึงพอใจ	42	49	53	144
%ของระดับพึงพอใจ	29.2%	34.0%	36.8%	100.0%
%ของรายได้	8.0%	9.8%	11.0%	9.5%
รวม	527	501	482	1510
%ของระดับ	34.9%	33.2%	31.9%	100.0%
%ของรายได้	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%
ระดับยอมรับได้และพึงพอใจของ รายได้ครอบครัวนักเรียน	181	176	179	536
%ของระดับยอมรับได้และพึงพอใจ ของรายได้ครอบครัวนักเรียน	34.3%	35.1%	37.1%	35.5%

จากตารางที่ 69 พบว่าระดับความภูมิใจในตนเองของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด กลุ่มรายได้ต่ำกว่า 16,000 บาท กลุ่มรายได้ 16,001 ถึง 30,000 และ กลุ่ม 30,000 บาทขึ้นไป อยู่ในระดับยอมรับไม่ได้ ในสัดส่วนร้อยละ 65.7: 64.9: 62.9 ตามลำดับ

ระดับความภูมิใจในตนเองในระดับยอมรับได้และพึงพอใจของแต่ละกลุ่ม มีสัดส่วนใกล้เคียงกัน ทั้งกลุ่มรายได้ต่ำกว่า 16,000 บาท กลุ่มรายได้ 16,001 ถึง 30,000 และกลุ่มรายได้ 30,000 บาทขึ้นไป ในสัดส่วนร้อยละ 34.3: 35.1: 37.1 ตามลำดับ ดังนั้น เมื่อเปรียบเทียบแต่ละกลุ่มรายได้ที่แตกต่างกัน ปรากฏว่า มีผลต่อระดับความภูมิใจในตนเองในสัดส่วนที่แตกต่างกัน

ตารางที่ 70 จำนวนและสัดส่วนนักเรียนที่มีทักษะชีวิตเรื่องความภูมิใจในตนเองตามระดับการศึกษา

ระดับของความภูมิใจในตนเอง	ระดับการศึกษา			รวม
	มัธยมต้น	มัธยมปลาย	ปวช.	
ยอมรับไม่ได้	436	348	373	1,157

%ของระดับยอมรับไม่ได้	37.7%	30.0%	32.2%	100%
%ของระดับการศึกษา	63.8%	59.0%	70.5%	64.2%
ยอมรับได้	173	165	130	468
%ของระดับยอมรับได้	37%	35.2%	27.8%	100%
%ของระดับการศึกษา	25.3%	28.0%	24.6%	25.9%
พึงพอใจ	74	77	26	177
%ของระดับพึงพอใจ	41.8%	43.5%	14.7%	100%
%ของระดับการศึกษา	10.8%	13.1%	4.9%	9.8%
รวม	683	590	529	1,802
%ของระดับ	37.9%	32.7%	29.4%	100%
%ของระดับการศึกษา	100%	100%	100%	100%
ระดับยอมรับได้และพึงพอใจของ ระดับการศึกษานักเรียน	247	242	156	645
%ของระดับยอมรับได้และพึงพอใจ ของระดับการศึกษานักเรียน	36.1%	41.0%	29.5%	35.8%

จากตารางที่ 70 พบว่าระดับความภูมิใจในตนเองทั้งหมด อยู่ในระดับยอมรับไม่ได้ ทั้ง กลุ่มมัธยมต้น กลุ่มมัธยมปลาย กลุ่มประกาศนียบัตรวิชาชีพ ในสัดส่วนร้อยละ 63.8: 59.0: 70.5 ตามลำดับ ระดับความภูมิใจในตนเองในระดับยอมรับได้และพึงพอใจของแต่ละกลุ่ม มีสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน ทั้งกลุ่มมัธยมต้น กลุ่มมัธยมปลาย กลุ่มประกาศนียบัตรวิชาชีพ ในสัดส่วนร้อยละ 36.1: 41.0: 29.5 ตามลำดับ ดังนั้น เมื่อเปรียบเทียบแต่ละกลุ่มที่พักอาศัยแตกต่างกัน ปรากฏว่า มีผลต่อระดับความภูมิใจในตนเองในสัดส่วนที่แตกต่างกัน

ทักษะชีวิตด้านจิตพิสัย เรื่องความรับผิดชอบต่อสังคม

ตารางที่ 71 จำนวนและสัดส่วนนักเรียนที่มีทักษะชีวิตเรื่องความรับผิดชอบต่อสังคมตามการพักอาศัยของนักเรียน

ระดับของความรับผิดชอบต่อ	การพักอาศัยของนักเรียน	รวม
--------------------------	------------------------	-----

สังคม	บิดา มารดา	บิดาหรือ มารดา	อยู่กับ ญาติ	พักโดย ลำพัง	อื่นๆ	
ยอมรับไม่ได้	651	214	89	21	3	978
%ของระดับยอมรับไม่ได้	66.6%	21.9%	9.1%	2.1%	.3%	100.0%
%ของการพักอาศัย	56.0%	53.0%	50.6%	63.6%	60.0%	54.9%
ยอมรับได้	270	103	35	9	1	418
%ของระดับการยอมรับได้	64.6%	24.6%	8.4%	2.2%	.2%	100.0%
%ของการพักอาศัย	23.2%	25.5%	19.9%	27.3%	20.0%	23.5%
พึงพอใจ	242	87	52	3	1	385
%ของระดับพึงพอใจ	62.9%	22.6%	13.5%	.8%	.3%	100.0%
%ของการพักอาศัย	20.8%	21.5%	29.5%	9.1%	20.0%	21.6%
รวม	1163	404	176	33	5	1781
%ของระดับ	65.3%	22.7%	9.9%	1.9%	.3%	100.0%
%ของการพักอาศัย	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%
ระดับยอมรับได้และพึงพอใจ ของนักเรียนในการพักอาศัย	512	190	87	12	2	803
%ของระดับยอมรับได้และพึง พอใจของนักเรียนในการพัก อาศัย	44.0%	47.0%	49.4%	36.4%	40.0%	45.0%

จากตารางที่ 71 พบว่า สัดส่วนสูงสุดของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อยู่ในระดับยอมรับไม่ได้ ทั้งกลุ่มที่ พักอาศัยกับบิดามารดา พักอาศัยกับบิดาหรือมารดา พักอยู่กับญาติ ในสัดส่วนร้อยละ 56.0: 53.0: 50.6 ตามลำดับ

ระดับความรับผิดชอบต่อสังคมในระดับยอมรับได้และพึงพอใจของแต่ละกลุ่ม มีสัดส่วนใกล้เคียงกัน ทั้งกลุ่มที่ พักอาศัยกับบิดามารดา พักอาศัยกับบิดาหรือมารดา พักอาศัยกับญาติ ในสัดส่วนร้อยละ 44.0: 47.0: 49.4 ตามลำดับ ดังนั้น เมื่อเปรียบเทียบแต่ละกลุ่มที่พักอาศัยแตกต่างกัน ปรากฏว่ามี ผลต่อระดับความรับผิดชอบต่อสังคมในสัดส่วนที่แตกต่างกัน

หมายเหตุ ผู้วิจัยไม่ได้้นำการพักอาศัยของนักเรียนแบบพักโดยลำพังและอื่นๆมาวิเคราะห์ร่วม เนื่องจากข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างมีจำนวนน้อย ทำให้ไม่สามารถเป็นตัวแทนในการวิเคราะห์ได้

ตารางที่ 72 จำนวนและสัดส่วนนักเรียนที่มีทักษะชีวิตเรื่องความรับผิดชอบต่อสังคมตามระดับเกรดเฉลี่ยของนักเรียน

ระดับของความรับผิดชอบต่อสังคม	ระดับของเกรดเฉลี่ยสะสม			รวม
	<2.4	2.4-3.2	>3.2	
ยอมรับไม่ได้	144	342	287	773
%ของระดับยอมรับไม่ได้	18.6%	44.2%	37.1%	100.0%
%ของเกรดเฉลี่ย	78.3%	64.3%	43.6%	56.2%
ยอมรับได้	20	121	166	307
%ของระดับยอมรับได้	6.5%	39.4%	54.1%	100.0%
%ของเกรดเฉลี่ย	10.9%	22.7%	25.2%	22.3%
พึงพอใจ	20	69	206	295
%ของระดับพึงพอใจ	6.8%	23.4%	69.8%	100.0%
%ของเกรดเฉลี่ย	10.9%	13.0%	31.3%	21.5%
รวม	184	532	659	1375
%ของระดับ	13.4%	38.7%	47.9%	100.0%
%ของเกรดเฉลี่ย	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%
ระดับยอมรับได้และพึงพอใจของเกรดเฉลี่ยสะสมของนักเรียน	40	190	372	602
%ของระดับยอมรับได้และพึงพอใจของเกรดเฉลี่ยสะสมของนักเรียน	21.7%	35.7%	56.5%	43.8%

จากตารางที่ 72 พบว่า สัดส่วนสูงสุดของกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่อยู่ในระดับยอมรับไม่ได้ ทั้งกลุ่มเกรดเฉลี่ยน้อยกว่า 2.4 กลุ่มเกรดเฉลี่ย 2.4 ถึง 3.2 และกลุ่มเกรดเฉลี่ยมากกว่า 3.2 ขึ้นไป ในสัดส่วนร้อยละ 78.3: 64.3: 43.6 ตามลำดับ

ระดับความรับผิดชอบต่อสังคมในระดับยอมรับได้และพึงพอใจมีสัดส่วนแตกต่างกัน ในแต่ละกลุ่ม โดยในกลุ่มที่มีเกรดเฉลี่ยสูงขึ้นจะมีสัดส่วนของนักเรียนที่มีระดับความรับผิดชอบต่อสังคมสูงขึ้น

เช่น กลุ่มเกรดเฉลี่ยน้อยกว่า 2.4 กลุ่มเกรดเฉลี่ย 2.4 ถึง 3.2 กลุ่มเกรดเฉลี่ยมากกว่า 3.2 ขึ้นไป ใน สัดส่วนร้อยละ 21.7: 35.7: 56.5 ตามลำดับ

ตารางที่ 73 จำนวนและสัดส่วนนักเรียนที่มีทักษะชีวิตเรื่องความรับผิดชอบต่อสังคมตามเพศของ นักเรียน

ระดับของความรับผิดชอบต่อสังคม	เพศ		รวม
	ชาย	หญิง	
ยอมรับไม่ได้	562	437	999
%ของระดับยอมรับไม่ได้	56.3%	43.7%	100.0%
%ของเพศ	65.6%	46.0%	55.3%
ยอมรับได้	175	245	420
%ของระดับยอมรับได้	41.7%	58.3%	100.0%
%ของเพศ	20.4%	25.8%	23.2%
พึงพอใจ	120	268	388
%ของระดับพึงพอใจ	30.9%	69.1%	100.0%
%ของเพศ	14.0%	28.2%	21.5%
รวม	857	950	1807
%ของระดับ	47.4%	52.6%	100.0%
%ของเพศ	100.0%	100.0%	100.0%
ระดับยอมรับได้และพึงพอใจของ นักเรียนเพศชายและเพศหญิง	295	513	808
%ของระดับยอมรับได้และพึงพอใจของ นักเรียนเพศชายและเพศหญิง	34.4%	54.0	44.7

จากตารางที่ 73 พบว่า สัดส่วนสูงสุดของกลุ่มตัวอย่างเพศชายและเพศหญิง อยู่ในระดับยอมรับไม่ได้ ในสัดส่วนร้อยละ 65.6 และ 46.0 ตามลำดับ

ระดับความรับผิดชอบต่อสังคมในระดับยอมรับได้และพึงพอใจ มีสัดส่วนแตกต่างกัน ได้แก่ กลุ่มเพศชาย ร้อยละ 34.4 กลุ่มเพศหญิง ร้อยละ 54.0 และระดับความรับผิดชอบต่อสังคมในระดับยอมรับไม่ได้ แตกต่างกัน ได้แก่ กลุ่มเพศหญิง ร้อยละ 46.0 และกลุ่มเพศชาย ร้อยละ 65.6 แสดงให้

เห็นว่าเพศมีผลต่อระดับความรับผิดชอบต่อสังคมโดยเพศหญิงจะมีระดับความรับผิดชอบต่อสังคมมากกว่าเพศชาย

ตารางที่ 74 จำนวนและสัดส่วนนักเรียนที่มีทักษะชีวิตเรื่องความรับผิดชอบต่อสังคมตามพื้นที่ตั้งโรงเรียนของนักเรียน

ระดับของความรับผิดชอบต่อสังคม	พื้นที่ตั้งของโรงเรียน			รวม
	พื้นที่ กรุงเทพ ชั้นใน	พื้นที่กรุงเทพ ชั้นกลาง	พื้นที่กรุงเทพ ชั้นนอก	
ยอมรับไม่ได้	237	385	377	999
%ของระดับยอมรับไม่ได้	23.7%	38.5%	37.7%	100.0%
%ของพื้นที่ตั้งโรงเรียน	51.2%	47.3%	71.1%	55.3%
ยอมรับได้	113	219	88	420
%ของระดับยอมรับได้	26.9%	52.1%	21.0%	100.0%
%ของพื้นที่ตั้งโรงเรียน	24.4%	26.9%	16.6%	23.2%
พึงพอใจ	113	210	65	388
%ของระดับพึงพอใจ	29.1%	54.1%	16.8%	100.0%
%ของพื้นที่ตั้งโรงเรียน	24.4%	25.8%	12.3%	21.5%
รวม	463	814	530	1807
%ของระดับ	25.6%	45.0%	29.3%	100.0%
%ของพื้นที่ตั้งโรงเรียน	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%
ระดับยอมรับได้และพึงพอใจของ นักเรียนในแต่ละพื้นที่ตั้งโรงเรียน	226	429	153	808
%ของระดับยอมรับได้และพึงพอใจ ของนักเรียนในแต่ละพื้นที่ตั้งโรงเรียน	48.8%	52.7%	28.8%	44.7%

จากตารางที่ 74 พบว่าสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อยู่ในระดับยอมรับไม่ได้ ทั้งกลุ่มพื้นที่กรุงเทพชั้นใน พื้นที่ชั้นกลางและพื้นที่กรุงเทพชั้นนอก ร้อยละ 51.2: 47.3: 71.1 ตามลำดับ ระดับความรับผิดชอบต่อสังคมในระดับยอมรับได้และพึงพอใจของแต่ละกลุ่ม มีสัดส่วนแตกต่างกัน โดยกลุ่มพื้นที่กรุงเทพชั้นกลาง จะมีระดับความรับผิดชอบต่อสังคมมากที่สุด ร้อยละ 52.7 พื้นที่

กรุงเทพชั้นใน พื้นที่กรุงเทพชั้นนอก ในสัดส่วนร้อยละ 48.8 และ 28.8 ตามลำดับ ดังนั้นเมื่อเปรียบเทียบแต่ละพื้นที่กรุงเทพที่แตกต่างกัน ปรากฏว่า พื้นที่กรุงเทพชั้นกลางมีผลต่อระดับความรับผิดชอบต่อสังคมสูงกว่าพื้นที่อื่น

ตารางที่ 75 จำนวนและสัดส่วนนักเรียนที่มีทักษะชีวิตเรื่องความรับผิดชอบต่อสังคมตามระดับรายได้ครอบครัวของนักเรียน

ระดับของความรับผิดชอบต่อสังคม	รายได้ของครอบครัว (บาท)			รวม
	<16,000	16,001-30,000	>30,000	
ยอมรับไม่ได้	276	275	275	826
%ของระดับยอมรับไม่ได้	33.4%	33.3%	33.3%	100.0%
%ของรายได้	52.4%	54.9%	57.1%	54.7%
ยอมรับได้	130	120	107	357
%ของระดับยอมรับได้	36.4%	33.6%	30.0%	100.0%
%ของรายได้	24.7%	24.0%	22.2%	23.6%
พึงพอใจ	121	106	100	327
%ของระดับพึงพอใจ	37.0%	32.4%	30.6%	100.0%
%ของรายได้	23.0%	21.2%	20.7%	21.7%
รวม	527	501	482	1510
%ของระดับ	34.9%	33.2%	31.9%	100.0%
%ของรายได้	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%
ระดับยอมรับได้และพึงพอใจของ รายได้ครอบครัวนักเรียน	251	226	207	684
%ของระดับยอมรับได้และพึงพอใจ ของรายได้ครอบครัวนักเรียน	47.6%	45.1%	42.9%	45.3%

จากตารางที่ 75 พบว่าระดับความรับผิดชอบต่อสังคมของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด กลุ่มรายได้ต่ำกว่า 16,000บาท กลุ่มรายได้ 16,001 ถึง 30,000และ กลุ่ม30,000บาทขึ้นไป อยู่ในระดับยอมรับไม่ได้ในสัดส่วนร้อยละ 52.4: 54.9: 57.1 ตามลำดับ

ระดับความรับผิดชอบต่อสังคมในระดับยอมรับได้และพึงพอใจของแต่ละกลุ่ม มีสัดส่วนใกล้เคียงกัน ทั้งกลุ่มรายได้ต่ำกว่า 16,000บาท กลุ่มรายได้ 16,001 ถึง 30,000 และกลุ่มรายได้30,000บาทขึ้นไป ในสัดส่วนร้อยละ 47.6: 45.1: 42.9 ตามลำดับ ดังนั้น เมื่อเปรียบเทียบแต่ละกลุ่มรายได้ที่แตกต่างกัน ปรากฏว่า มีผลต่อระดับความรับผิดชอบต่อสังคมในสัดส่วนที่แตกต่างกัน

ตารางที่ 76 จำนวนและสัดส่วนนักเรียนที่มีทักษะชีวิตเรื่องความรับผิดชอบต่อสังคมตามระดับการศึกษา

ระดับของความรับผิดชอบต่อสังคม	ระดับการศึกษา			รวม
	มัธยมต้น	มัธยมปลาย	ปวช.	
ยอมรับไม่ได้	321	291	383	995
%ของระดับยอมรับไม่ได้	32.2%	29.3%	38.5%	100%
%ของระดับการศึกษา	47.0%	49.3%	72.4%	55.2%
ยอมรับได้	188	151	80	419
%ของระดับยอมรับได้	44.9%	36.0%	19.0%	100%
%ของระดับการศึกษา	27.5%	25.6%	15.1%	23.2%
พึงพอใจ	174	148	66	388
%ของระดับพึงพอใจ	44.8%	38.1%	17.0%	100%
%ของระดับการศึกษา	25.5%	25.1%	12.5%	21.5%
รวม	683	590	529	1,802
%ของระดับ	37.9%	32.7%	29.3%	100%
%ของระดับการศึกษา	100%	100%	100%	100%
ระดับยอมรับได้และพึงพอใจของระดับการศึกษานักเรียน	362	299	146	807
%ของระดับยอมรับได้และพึงพอใจของระดับการศึกษานักเรียน	53.0%	50.7%	27.6%	44.8%

จากตารางที่ 76 พบว่าระดับความรับผิดชอบต่อสังคมทั้งหมด อยู่ในระดับยอมรับไม่ได้ ทั้ง กลุ่มมัธยมต้น กลุ่มมัธยมปลาย กลุ่มประกาศนียบัตรวิชาชีพในสัดส่วนร้อยละ 47.0: 49.3: 72.4 ตามลำดับ

ระดับความรับผิดชอบต่อสังคมในระดับยอมรับได้และพึงพอใจของแต่ละกลุ่ม มีสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน ทั้งกลุ่มมัธยมต้น กลุ่มมัธยมปลาย ในสัดส่วนร้อยละ 53.0 และ 50.7 ตามลำดับ กลุ่มประกาศนียบัตรวิชาชีพ มีระดับความรับผิดชอบต่อสังคมน้อยกว่ากลุ่มอื่น ร้อยละ 27.6 ดังนั้น เมื่อเปรียบเทียบแต่ละกลุ่มที่พักอาศัยแตกต่างกัน ปรากฏว่า มีผลต่อระดับความรับผิดชอบต่อสังคมในสัดส่วนที่แตกต่างกัน

ทักษะชีวิตด้านทักษะพิสัย เรื่องการสร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างบุคคล

ตารางที่ 77 จำนวนและสัดส่วนนักเรียนที่มีทักษะชีวิตเรื่องการสร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างบุคคล ตามการพักอาศัยของนักเรียน

ระดับของการสร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างบุคคล	การพักอาศัยของนักเรียน					รวม
	บิดามารดา	บิดาหรือมารดา	อยู่กับญาติ	พักโดยลำพัง	อื่นๆ	
ยอมรับไม่ได้	314	110	45	13	4	486
%ของระดับยอมรับไม่ได้	64.6%	22.6%	9.3%	2.7%	.8%	100.0%
%ของการพักอาศัย	27.0%	27.2%	25.6%	39.4%	80.0%	27.3%
ยอมรับได้	426	156	45	11	1	639
%ของระดับการยอมรับได้	66.7%	24.4%	7.0%	1.7%	.2%	100.0%
%ของการพักอาศัย	36.6%	38.6%	25.6%	33.3%	20.0%	35.9%
พึงพอใจ	423	138	86	9	0	656
%ของระดับพึงพอใจ	64.5%	21.0%	13.1%	1.4%	.0%	100.0%
%ของการพักอาศัย	36.4%	34.2%	48.9%	27.3%	.0%	36.8%
รวม	1163	404	176	33	5	1781
%ของระดับ	65.3%	22.7%	9.9%	1.9%	.3%	100.0%
%ของการพักอาศัย	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%
ระดับยอมรับได้และพึงพอใจของนักเรียนในการพักอาศัย	849	294	131	20	1	1,295
%ของระดับยอมรับได้และพึงพอใจของนักเรียนในการพัก	73.0%	72.4%	74.4%	60.6%	20.0%	72.7%

อาศัย						
-------	--	--	--	--	--	--

จากตารางที่ 77 พบว่า สัดส่วนสูงสุดของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อยู่ในระดับยอมรับได้ ทั้งกลุ่มที่พักอาศัยกับบิดามารดา ที่พักอาศัยกับบิดาหรือมารดา ในสัดส่วนร้อยละ 36.6: 38.6 ตามลำดับ ยกเว้น สัดส่วนสูงสุดของกลุ่มที่พักกับญาติร้อยละ 48.9 อยู่ในระดับพึงพอใจ

ระดับการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างบุคคลในระดับยอมรับได้และพึงพอใจของแต่ละกลุ่ม มี สัดส่วนใกล้เคียงกัน ทั้งกลุ่มที่ ที่พักอาศัยกับบิดามารดา ที่พักอาศัยกับบิดาหรือมารดา ที่พักอาศัยกับญาติ ในสัดส่วนร้อยละ 73.0: 72.4: 74.4 ตามลำดับ ดังนั้น เมื่อเปรียบเทียบแต่ละกลุ่มที่พักอาศัยแตกต่างกัน ปรากฏว่า มีผลต่อระดับการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างบุคคลในสัดส่วนที่แตกต่างกัน

หมายเหตุ ผู้วิจัยไม่ได้้นำการพักอาศัยของนักเรียนแบบพักโดยลำพังและอื่นๆมาวิเคราะห์ร่วม เนื่องจากข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างมีจำนวนน้อย ทำให้ไม่สามารถเป็นตัวแทนในการวิเคราะห์ได้

ตารางที่ 78 จำนวนและสัดส่วนนักเรียนที่มีทักษะชีวิตเรื่องการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างบุคคล ตามระดับเกรดเฉลี่ยของนักเรียน

ระดับของการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างบุคคล	ระดับของเกรดเฉลี่ยสะสม			รวม
	<2.4	2.4-3.2	>3.2	
ยอมรับไม่ได้	53	159	155	367
%ของระดับยอมรับไม่ได้	14.4%	43.3%	42.2%	100.0%
%ของเกรดเฉลี่ย	28.8%	29.9%	23.5%	26.7%
ยอมรับได้	62	171	246	479
%ของระดับยอมรับได้	12.9%	35.7%	51.4%	100.0%
%ของเกรดเฉลี่ย	33.7%	32.1%	37.3%	34.8%
พึงพอใจ	69	202	258	529
%ของระดับพึงพอใจ	13.0%	38.2%	48.8%	100.0%
%ของเกรดเฉลี่ย	37.5%	38.0%	39.2%	38.5%
รวม	184	532	659	1375
%ของระดับ	13.4%	38.7%	47.9%	100.0%
%ของเกรดเฉลี่ย	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%
ระดับยอมรับได้และพึงพอใจของ	131	373	504	1,008

เกรดเฉลี่ยสะสมของนักเรียน				
%ของระดับยอมรับได้และพึงพอใจของ เกรดเฉลี่ยสะสมของนักเรียน	71.2%	70.1%	76.4%	73.3%

จากตารางที่ 78 พบว่า สัดส่วนสูงสุดของกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่อยู่ในระดับพึงพอใจ ทั้งกลุ่มเกรดเฉลี่ยน้อยกว่า 2.4 กลุ่มเกรดเฉลี่ย 2.4 ถึง 3.2 และกลุ่มเกรดเฉลี่ยมากกว่า 3.2 ขึ้นไป ในสัดส่วนร้อยละ 37.5: 38.0: 39.2 ตามลำดับ

ระดับการสร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างบุคคลในระดับยอมรับได้และพึงพอใจมีสัดส่วนแตกต่างกันในแต่ละกลุ่ม โดยในกลุ่มที่มีเกรดเฉลี่ยมากกว่า 3.2 ขึ้นไป จะมีสัดส่วนของนักเรียนที่มีระดับการสร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างบุคคลสูงสุด ร้อยละ 76.4 กลุ่มเกรดเฉลี่ยน้อยกว่า 2.4 กลุ่มเกรดเฉลี่ย 2.4 ถึง 3.2 ในสัดส่วนร้อยละ 71.2 และ 70.1 ตามลำดับ

ตารางที่ 79 จำนวนและสัดส่วนนักเรียนที่มีทักษะชีวิตเรื่องการสร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างบุคคลตามเพศของนักเรียน

ระดับของการสร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างบุคคล	เพศ		รวม
	ชาย	หญิง	
ยอมรับไม่ได้	269	227	496
%ของระดับยอมรับไม่ได้	54.2%	45.8%	100.0%
%ของเพศ	31.4%	23.9%	27.4%
ยอมรับได้	309	333	642
%ของระดับยอมรับได้	48.1%	51.9%	100.0%
%ของเพศ	36.1%	35.1%	35.5%
พึงพอใจ	279	390	669
%ของระดับพึงพอใจ	41.7%	58.3%	100.0%
%ของเพศ	32.6%	41.1%	37.0%
รวม	857	950	1807
%ของระดับ	47.4%	52.6%	100.0%
%ของเพศ	100.0%	100.0%	100.0%
ระดับยอมรับได้และพึงพอใจของ นักเรียนเพศชายและเพศหญิง	588	723	1,311

%ของระดับยอมรับได้และพึงพอใจของนักเรียนเพศชายและเพศหญิง	68.6%	76.1%	72.5%
---	-------	-------	-------

จากตารางที่ 79 พบว่า สัดส่วนสูงสุดของกลุ่มตัวอย่างเพศชาย อยู่ในระดับยอมรับได้ ในสัดส่วนร้อยละ 36.1 และเพศหญิง อยู่ในระดับพึงพอใจ ในสัดส่วนร้อยละ 41.1

ระดับการสร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างบุคคลในระดับยอมรับได้และพึงพอใจ มีสัดส่วนแตกต่างกัน ได้แก่ กลุ่มเพศชาย ร้อยละ 68.6 กลุ่มเพศหญิง ร้อยละ 76.1 และระดับการสร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างบุคคลในระดับยอมรับไม่ได้ แตกต่างกัน ได้แก่ กลุ่มเพศหญิง ร้อยละ 23.9 และกลุ่มเพศชาย ร้อยละ 31.4 แสดงให้เห็นว่าเพศมีผลต่อระดับการสร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างบุคคลโดยเพศหญิงจะมีระดับการสร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างบุคคลมากกว่าเพศชาย

ตารางที่ 80 จำนวนและสัดส่วนนักเรียนที่มีทักษะชีวิตเรื่องการสร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างบุคคลตามพื้นที่ตั้งโรงเรียนของนักเรียน

ระดับของการสร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างบุคคล	พื้นที่ตั้งของโรงเรียน			รวม
	พื้นที่กรุงเทพมหานคร	พื้นที่กรุงเทพมหานครชั้นกลาง	พื้นที่กรุงเทพมหานครชั้นนอก	
ยอมรับไม่ได้	144	234	118	496
%ของระดับยอมรับไม่ได้	29.0%	47.2%	23.8%	100.0%
%ของพื้นที่ตั้งโรงเรียน	31.1%	28.7%	22.3%	27.4%
ยอมรับได้	173	288	181	642
%ของระดับยอมรับได้	26.9%	44.9%	28.2%	100.0%
%ของพื้นที่ตั้งโรงเรียน	37.4%	35.4%	34.2%	35.5%
พึงพอใจ	146	292	231	669
%ของระดับพึงพอใจ	21.8%	43.6%	34.5%	100.0%
%ของพื้นที่ตั้งโรงเรียน	31.5%	35.9%	43.6%	37.0%
รวม	463	814	530	1807
%ของระดับ	25.6%	45.0%	29.3%	100.0%
%ของพื้นที่ตั้งโรงเรียน	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%
ระดับยอมรับได้และพึงพอใจของ	319	580	412	1,311

นักเรียนในแต่ละพื้นที่ตั้งโรงเรียน				
%ของระดับยอมรับได้และพึงพอใจ ของนักเรียนในแต่ละพื้นที่ตั้งโรงเรียน	68.9%	71.2%	77.7%	72.5%

จากตารางที่ 80 พบว่าสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อยู่ในระดับยอมรับพึงพอใจ ทั้งกลุ่มพื้นที่พื้นที่ชั้นกลางและพื้นที่กรุงเทพชั้นนอก ร้อยละ 35.9 และ 43.6 ตามลำดับ ยกเว้นกลุ่มพื้นที่กรุงเทพชั้นใน มีระดับยอมรับได้ ร้อยละ 37.4

ระดับการสร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างบุคคลในระดับยอมรับได้และพึงพอใจของแต่ละกลุ่ม มีสัดส่วนใกล้เคียงกัน โดยกลุ่มพื้นที่กรุงเทพชั้นใน กลุ่มพื้นที่กรุงเทพกลาง กลุ่มพื้นที่กรุงเทพนอก จะมีระดับการสร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างบุคคลในสัดส่วน ร้อยละ 68.9: 71.2: 77.7 ตามลำดับ ดังนั้นเมื่อเปรียบเทียบแต่ละพื้นที่กรุงเทพที่แตกต่างกัน ปรากฏว่า มีผลต่อระดับการสร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างบุคคลในสัดส่วนที่แตกต่างกัน

ตารางที่ 81 จำนวนและสัดส่วนนักเรียนที่มีทักษะชีวิตเรื่องการสร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างบุคคลตามระดับรายได้ครอบครัวของนักเรียน

ระดับของการสร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างบุคคล	รายได้ของครอบครัว (บาท)			รวม
	<16,000	16,001-30,000	>30,000	
ยอมรับไม่ได้	153	148	107	408
%ของระดับยอมรับไม่ได้	37.5%	36.3%	26.2%	100.0%
%ของรายได้	29.0%	29.5%	22.2%	27.0%
ยอมรับได้	187	177	180	544
%ของระดับยอมรับได้	34.4%	32.5%	33.1%	100.0%
%ของรายได้	35.5%	35.3%	37.3%	36.0%
พึงพอใจ	187	176	195	558
%ของระดับพึงพอใจ	33.5%	31.5%	34.9%	100.0%
%ของรายได้	35.5%	35.1%	40.5%	37.0%
รวม	527	501	482	1510
%ของระดับ	34.9%	33.2%	31.9%	100.0%
%ของรายได้	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

ระดับยอมรับได้และพึงพอใจของ รายได้ครอบครัวนักเรียน	374	353	375	1,102
%ของระดับยอมรับได้และพึงพอใจ ของรายได้ครอบครัวนักเรียน	71%	70.5%	77.8%	73%

จากตารางที่ 81 พบว่าระดับการสร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างบุคคลของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ กลุ่ม
รายได้ต่ำกว่า 16,000บาท กลุ่มรายได้ 16,001 ถึง 30,000และ อยู่ในระดับยอมรับได้และระดับพึง
พอใจ ในสัดส่วนร้อยละ 35 เท่ากัน ยกเว้น กลุ่ม30,000บาทขึ้นไปมีระดับการสร้างสัมพันธภาพที่ดี
ระหว่างบุคคล ในระดับพึงพอใจ ร้อยละ 40.5

ระดับการสร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างบุคคลในระดับยอมรับได้และพึงพอใจของแต่ละกลุ่ม มี
สัดส่วนใกล้เคียงกัน ทั้งกลุ่มรายได้ต่ำกว่า 16,000บาท กลุ่มรายได้ 16,001 ถึง 30,000 และกลุ่ม
รายได้30,000บาทขึ้นไป ในสัดส่วนร้อยละ 71: 70.5: 77.8 ตามลำดับ ดังนั้น เมื่อเปรียบเทียบแต่ละ
กลุ่มรายได้ที่แตกต่างกัน ปรากฏว่า มีผลต่อระดับการสร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างบุคคลใน
สัดส่วนที่แตกต่างกัน

ตารางที่ 82 จำนวนและสัดส่วนนักเรียนที่มีทักษะชีวิตเรื่องการสร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างบุคคล
ตามระดับการศึกษา

ระดับของการสร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างบุคคล	ระดับการศึกษา			รวม
	มัธยมต้น	มัธยมปลาย	ปวช.	
ยอมรับไม่ได้	206	155	134	495
%ของระดับยอมรับไม่ได้	41.6%	31.3%	27.0%	100%
%ของระดับการศึกษา	30.2%	26.3%	25.3%	27.4%
ยอมรับได้	247	218	174	639
%ของระดับยอมรับได้	38.6%	34.1%	27.2%	100%
%ของระดับการศึกษา	36.2%	36.9%	32.9%	35.4%
พึงพอใจ	230	217	221	668
%ของระดับพึงพอใจ	34.4%	32.5%	33.0%	100%
%ของระดับการศึกษา	33.7%	36.8%	41.8%	37.0%
รวม	683	590	529	1,802
%ของระดับ	37.9%	32.7%	29.4%	100%

%ของระดับการศึกษา	100%	100%	100%	100%
ระดับยอมรับได้และพึงพอใจของระดับการศึกษานักเรียน	477	435	395	1,307
%ของระดับยอมรับได้และพึงพอใจของระดับการศึกษานักเรียน	69.8%	73.7%	74.7%	72.5%

จากตารางที่ 82 พบว่าระดับการสร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างบุคคลส่วนใหญ่ อยู่ในระดับยอมรับได้ ทั้ง กลุ่มมัธยมต้น กลุ่มมัธยมปลาย ในสัดส่วนร้อยละ 36.2 และ 36.9 ตามลำดับ ยกเว้น กลุ่มประกาศนียบัตรวิชาชีพ ในสัดส่วนร้อยละ 41.8

ระดับการสร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างบุคคลในระดับยอมรับได้และพึงพอใจของแต่ละกลุ่ม มีสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน ทั้งกลุ่มมัธยมต้น กลุ่มมัธยมปลาย กลุ่มประกาศนียบัตรวิชาชีพ ในสัดส่วนร้อยละ 69.8: 73.7: 74.7 ตามลำดับ ดังนั้น เมื่อเปรียบเทียบแต่ละกลุ่มที่พักอาศัยแตกต่างกัน ปรากฏว่า มีผลต่อการสร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างบุคคลในสัดส่วนที่แตกต่างกัน

ทักษะชีวิตด้านทักษะพิสัย เรื่องการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ

ตารางที่ 83 จำนวนและสัดส่วนนักเรียนที่มีทักษะชีวิตเรื่องการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพตามการพักอาศัยของนักเรียน

ระดับของการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ	การพักอาศัยของนักเรียน					รวม
	บิดา มารดา	บิดาหรือ มารดา	อยู่กับ ญาติ	พักโดย ลำพัง	อื่นๆ	
ยอมรับไม่ได้	616	225	82	20	5	948
%ของระดับยอมรับไม่ได้	65.0%	23.7%	8.6%	2.1%	.5%	100.0%
%ของการพักอาศัย	53.0%	55.7%	46.6%	60.6%	100.0%	53.2%
ยอมรับได้	450	143	69	12	0	674
%ของระดับการยอมรับได้	66.8%	21.2%	10.2%	1.8%	.0%	100.0%
%ของการพักอาศัย	38.7%	35.4%	39.2%	36.4%	.0%	37.8%
พึงพอใจ	97	36	25	1	0	159

%ของระดับพึงพอใจ	61.0%	22.6%	15.7%	.6%	.0%	100.0%
%ของการพักอาศัย	8.3%	8.9%	14.2%	3.0%	.0%	8.9%
รวม	1163	404	176	33	5	1781
%ของระดับ	65.3%	22.7%	9.9%	1.9%	.3%	100.0%
%ของการพักอาศัย	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%
ระดับยอมรับได้และพึงพอใจ ของนักเรียนในการพักอาศัย	547	179	94	13	0	833
%ของระดับยอมรับได้และพึง พอใจของนักเรียนในการพัก อาศัย	47.0%	44.3%	53.4%	39.3%	0	46.7%

จากตารางที่ 83 พบว่า สัดส่วนสูงสุดของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อยู่ในระดับยอมรับไม่ได้ ทั้งกลุ่มที่พักอาศัยกับบิดามารดา พักอาศัยกับบิดาหรือมารดา พักกับญาติ ในสัดส่วนร้อยละ 53.0: 55.7: 46.6 ตามลำดับ

ระดับการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพในระดับยอมรับได้และพึงพอใจของแต่ละกลุ่ม มีสัดส่วนแตกต่างกัน กลุ่มที่อยู่กับญาติมีสัดส่วนสูงสุด ร้อยละ 53.4 ดังนั้น เมื่อเปรียบเทียบแต่ละกลุ่มที่พักอาศัยแตกต่างกัน ปรากฏว่า มีผลต่อระดับการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพในส่วนที่ต่างกัน หมายเหตุ ผู้วิจัยไม่ได้้นำการพักอาศัยของนักเรียนแบบพักโดยลำพังและอื่นๆมาวิเคราะห์ร่วม เนื่องจากข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างมีจำนวนน้อย ทำให้ไม่สามารถเป็นตัวแทนในการวิเคราะห์ได้

ตารางที่ 84 จำนวนและสัดส่วนนักเรียนที่มีทักษะชีวิตเรื่องการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพตามระดับเกรดเฉลี่ยของนักเรียน

ระดับของการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ	ระดับของเกรดเฉลี่ยสะสม			รวม
	<2.4	2.4-3.2	>3.2	
ยอมรับไม่ได้	97	292	316	705
%ของระดับยอมรับไม่ได้	13.8%	41.4%	44.8%	100.0%
%ของเกรดเฉลี่ย	52.7%	54.9%	48.0%	51.3%
ยอมรับได้	69	202	264	535
%ของระดับยอมรับได้	12.9%	37.8%	49.3%	100.0%

%ของเกรดเฉลี่ย	37.5%	38.0%	40.1%	38.9%
พึงพอใจ	18	38	79	135
%ของระดับพึงพอใจ	13.3%	28.1%	58.5%	100.0%
%ของเกรดเฉลี่ย	9.8%	7.1%	12.0%	9.8%
รวม	184	532	659	1375
%ของระดับ	13.4%	38.7%	47.9%	100.0%
%ของเกรดเฉลี่ย	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%
ระดับยอมรับได้และพึงพอใจของ เกรดเฉลี่ยสะสมของนักเรียน	87	240	343	670
%ของระดับยอมรับได้และพึงพอใจของ เกรดเฉลี่ยสะสมของนักเรียน	47.3%	45.1%	52.0%	48.7%

จากตารางที่ 84 พบว่า สัดส่วนสูงสุดของกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่อยู่ในระดับยอมรับไม่ได้ ทั้งกลุ่มเกรดเฉลี่ยน้อยกว่า 2.4 กลุ่มเกรดเฉลี่ย 2.4 ถึง 3.2 และกลุ่มเกรดเฉลี่ยมากกว่า 3.2 ขึ้นไป ในสัดส่วนร้อยละ 52.7: 54.9: 48.0 ตามลำดับ

ระดับการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพในระดับยอมรับได้และพึงพอใจมีสัดส่วนแตกต่างกัน ในแต่ละกลุ่ม โดยในกลุ่มที่มีเกรดเฉลี่ยมากกว่า 3.2 ขึ้นไป จะมีสัดส่วนของนักเรียนที่มีระดับการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด ร้อยละ 52.0 กลุ่มเกรดเฉลี่ยน้อยกว่า 2.4 กลุ่มเกรดเฉลี่ย 2.4 ถึง 3.2 ในสัดส่วนร้อยละ 47.3 และ 45.1 ตามลำดับ

ตารางที่ 85 จำนวนและสัดส่วนนักเรียนที่มีทักษะชีวิตเรื่องการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพตามเพศของนักเรียน

ระดับของการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ	เพศ		รวม
	ชาย	หญิง	
ยอมรับไม่ได้	492	465	957
%ของระดับยอมรับไม่ได้	51.4%	48.6%	100.0%
%ของเพศ	57.4%	48.9%	53.0%
ยอมรับได้	297	390	687
%ของระดับยอมรับได้	43.2%	56.8%	100.0%
%ของเพศ	34.7%	41.1%	38.0%

พึงพอใจ	68	95	163
%ของระดับพึงพอใจ	41.7%	58.3%	100.0%
%ของเพศ	7.9%	10.0%	9.0%
รวม	857	950	1807
%ของระดับ	47.4%	52.6%	100.0%
%ของเพศ	100.0%	100.0%	100.0%
ระดับยอมรับได้และพึงพอใจของ นักเรียนเพศชายและเพศหญิง	365	485	850
%ของระดับยอมรับได้และพึงพอใจของ นักเรียนเพศชายและเพศหญิง	42.6%	51.0%	47.0%

จากตารางที่ 85 พบว่า สัดส่วนสูงสุดของกลุ่มตัวอย่างเพศชายและเพศหญิง อยู่ในระดับยอมรับไม่ได้ ในสัดส่วนร้อยละ 57.4 และ 48.9 ตามลำดับ

ระดับการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพในระดับยอมรับได้และพึงพอใจ มีสัดส่วนแตกต่างกัน ได้แก่ กลุ่มเพศชาย ร้อยละ 42.6 กลุ่มเพศหญิง ร้อยละ 51.0 และระดับการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพยอมรับไม่ได้ แตกต่างกัน ได้แก่ กลุ่มเพศหญิง ร้อยละ 48.6 และกลุ่มเพศชาย ร้อยละ 57.4 แสดงให้เห็นว่าเพศมีผลต่อระดับการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพโดยเพศหญิงจะมีระดับการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพมากกว่าเพศชาย

ตารางที่ 86 จำนวนและสัดส่วนนักเรียนที่มีทักษะชีวิตเรื่องการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพตามพื้นที่ตั้งโรงเรียนของนักเรียน

ระดับของการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ	พื้นที่ตั้งของโรงเรียน			รวม
	พื้นที่กรุงเทพมหานครชั้นใน	พื้นที่กรุงเทพมหานครชั้นกลาง	พื้นที่กรุงเทพมหานครชั้นนอก	
ยอมรับไม่ได้	264	446	247	957
%ของระดับยอมรับไม่ได้	27.6%	46.6%	25.8%	100.0%
%ของพื้นที่ตั้งโรงเรียน	57.0%	54.8%	46.6%	53.0%
ยอมรับได้	163	294	230	687
%ของระดับยอมรับได้	23.7%	42.8%	33.5%	100.0%

%ของพื้นที่ตั้งโรงเรียน	35.2%	36.1%	43.4%	38.0%
พึงพอใจ	36	74	53	163
%ของระดับพึงพอใจ	22.1%	45.4%	32.5%	100.0%
%ของพื้นที่ตั้งโรงเรียน	7.8%	9.1%	10.0%	9.0%
รวม	463	814	530	1807
%ของระดับ	25.6%	45.0%	29.3%	100.0%
%ของพื้นที่ตั้งโรงเรียน	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%
ระดับยอมรับได้และพึงพอใจของนักเรียนในแต่ละพื้นที่ตั้งโรงเรียน	199	368	283	850
%ของระดับยอมรับได้และพึงพอใจของนักเรียนในแต่ละพื้นที่ตั้งโรงเรียน	43%	45.2%	53.4%	47.0%

จากตารางที่ 86 พบว่าสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อยู่ในระดับยอมรับยอมรับไม่ได้ ทั้งกลุ่มพื้นที่กรุงเทพมหานครชั้นใน พื้นที่ชั้นกลางและพื้นที่กรุงเทพมหานครชั้นนอก ร้อยละ 57.0: 54.8: 46.6 ตามลำดับ ระดับการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพในระดับยอมรับได้และพึงพอใจของแต่ละกลุ่ม มีสัดส่วนใกล้เคียงกัน โดยกลุ่มพื้นที่กรุงเทพมหานครชั้นใน กลุ่มพื้นที่กรุงเทพมหานครกลาง กลุ่มพื้นที่กรุงเทพมหานครนอก จะมีระดับการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพในสัดส่วน ร้อยละ 43.0: 45.2: 53.4 ตามลำดับ ดังนั้นเมื่อเปรียบเทียบแต่ละพื้นที่กรุงเทพที่แตกต่างกัน ปรากฏว่า มีผลต่อระดับการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพในสัดส่วนที่แตกต่างกัน

ตารางที่ 87 จำนวนและสัดส่วนนักเรียนที่มีทักษะชีวิตเรื่องการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพตามระดับรายได้ครอบครัวของนักเรียน

ระดับของการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ	รายได้ของครอบครัว (บาท)			รวม
	<16,000	16,001-30,000	>30,000	
ยอมรับไม่ได้	288	275	250	813
%ของระดับยอมรับไม่ได้	35.4%	33.8%	30.8%	100.0%
%ของรายได้	54.6%	54.9%	51.9%	53.8%
ยอมรับได้	196	178	194	568
%ของระดับยอมรับได้	34.5%	31.3%	34.2%	100.0%
%ของรายได้	37.2%	35.5%	40.2%	37.6%

พึงพอใจ	43	48	38	129
%ของระดับพึงพอใจ	33.3%	37.2%	29.5%	100.0%
%ของรายได้	8.2%	9.6%	7.9%	8.5%
รวม	527	501	482	1510
%ของระดับ	34.9%	33.2%	31.9%	100.0%
%ของรายได้	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%
ระดับยอมรับได้และพึงพอใจของ รายได้ครอบครัวนักเรียน	239	226	232	697
%ของระดับยอมรับได้และพึงพอใจ ของรายได้ครอบครัวนักเรียน	45.3%	45.1%	48.1%	46.1%

จากตารางที่ 87 พบว่าระดับการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด กลุ่มรายได้ต่ำกว่า 16,000บาท กลุ่มรายได้ 16,001 ถึง 30,000และ กลุ่ม30,000บาทขึ้นไป อยู่ในระดับยอมรับไม่ได้ ในสัดส่วนร้อยละ 54.6: 54.9: 51.9 ตามลำดับ

ระดับการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพในระดับยอมรับได้และพึงพอใจของแต่ละกลุ่ม มีสัดส่วนใกล้เคียงกัน ทั้งกลุ่มรายได้ต่ำกว่า 16,000บาท กลุ่มรายได้ 16,001 ถึง 30,000 และกลุ่มรายได้30,000 บาทขึ้นไป ในสัดส่วนร้อยละ 45.3: 45.1: 48.1 ตามลำดับ ดังนั้น เมื่อเปรียบเทียบแต่ละกลุ่มรายได้ที่แตกต่างกัน ปรากฏว่า มีผลต่อระดับการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพในสัดส่วนที่แตกต่างกัน

ตารางที่ 88 จำนวนและสัดส่วนนักเรียนที่มีทักษะชีวิตเรื่องการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพตามระดับการศึกษา

ระดับของการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ	ระดับการศึกษา			รวม
	มัธยมต้น	มัธยมปลาย	ปวช.	
ยอมรับไม่ได้	368	338	249	955
%ของระดับยอมรับไม่ได้	38.5%	35.4%	26.0%	100%
%ของระดับการศึกษา	53.9%	57.3%	47.1%	52.9%
ยอมรับได้	257	198	230	685
%ของระดับยอมรับได้	37.5%	28.9%	33.6%	100%
%ของระดับการศึกษา	37.6%	33.6%	43.5%	38.0%
พึงพอใจ	85	54	50	162

%ของระดับพึงพอใจ	52.5%	33.3%	30.9%	100%
%ของระดับการศึกษา	8.5%	9.2%	9.5%	8.9%
รวม	683	590	529	1,802
%ของระดับ	37.9%	32.7%	29.3%	100%
%ของระดับการศึกษา	100%	100%	100%	100%
ระดับยอมรับได้และพึงพอใจของระดับการศึกษานักเรียน	342	252	280	847
%ของระดับยอมรับได้และพึงพอใจของระดับการศึกษานักเรียน	50.0%	42.7%	52.9%	47.0%

จากตารางที่ 88 พบว่าระดับการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพทั้งหมด อยู่ในระดับยอมรับไม่ได้ ทั้งกลุ่มมัธยมต้น กลุ่มมัธยมปลายและกลุ่มประกาศนียบัตร ในสัดส่วนร้อยละ 53.9: 57.3: 47.1

ตามลำดับ

ระดับการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพในระดับยอมรับได้และพึงพอใจของแต่ละกลุ่ม มีสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน ทั้งกลุ่มมัธยมต้น กลุ่มมัธยมปลาย กลุ่มประกาศนียบัตรวิชาชีพ ในสัดส่วนร้อยละ 50.0: 42.7: 52.9 ตามลำดับ ดังนั้น เมื่อเปรียบเทียบแต่ละกลุ่มที่พักอาศัยแตกต่างกัน ปรากฏว่า มีผลต่อการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพในสัดส่วนที่แตกต่างกัน

ทักษะชีวิตด้านทักษะพิสัย เรื่องการตัดสินใจ

ตารางที่ 89 จำนวนและสัดส่วนนักเรียนที่มีทักษะชีวิตเรื่องการตัดสินใจตามการพักอาศัยของนักเรียน

ระดับของการตัดสินใจ	การพักอาศัยของนักเรียน					รวม
	บิดามารดา	บิดาหรือมารดา	อยู่กับญาติ	พักโดยลำพัง	อื่นๆ	
ยอมรับไม่ได้	1030	354	159	32	5	1580
%ของระดับยอมรับไม่ได้	65.2%	22.4%	10.1%	2.0%	.3%	100.0%
%ของการพักอาศัย	88.6%	87.6%	90.3%	97.0%	100.0%	88.7%
ยอมรับได้	91	39	13	0	0	143

%ของระดับการยอมรับได้	63.6%	27.3%	9.1%	.0%	.0%	100.0%
%ของการพักอาศัย	7.8%	9.7%	7.4%	.0%	.0%	8.0%
พึงพอใจ	42	11	4	1	0	58
%ของระดับพึงพอใจ	72.4%	19.0%	6.9%	1.7%	.0%	100.0%
%ของการพักอาศัย	3.6%	2.7%	2.3%	3.0%	.0%	3.3%
รวม	1163	404	176	33	5	1781
%ของระดับ	65.3%	22.7%	9.9%	1.9%	.3%	100.0%
%ของการพักอาศัย	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%
ระดับยอมรับได้และพึงพอใจ ของนักเรียนในการพักอาศัย	133	50	17	1	0	201
%ของระดับยอมรับได้และ พึงพอใจของนักเรียนในการ พักอาศัย	11.4%	12.4%	9.66%	3.0%	0	11.3%

จากตารางที่ 89 พบว่า สัดส่วนสูงสุดของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อยู่ในระดับยอมรับไม่ได้ ทั้งกลุ่มที่พักอาศัยกับบิดามารดา พักอาศัยกับบิดาหรือมารดา อยู่กับญาติ ในสัดส่วนร้อยละ 88.6: 87.6: 90.3 ตามลำดับ

ระดับการตัดสินใจในระดับยอมรับได้และพึงพอใจของแต่ละกลุ่ม มีสัดส่วนใกล้เคียงกัน ทั้งกลุ่มที่พักอาศัยกับบิดามารดา พักอาศัยกับบิดาหรือมารดา พักอาศัยกับญาติ ในสัดส่วนร้อยละ 11.4: 12.4: 9.6 ตามลำดับ ดังนั้น เมื่อเปรียบเทียบแต่ละกลุ่มที่พักอาศัยแตกต่างกัน ปรากฏว่า มีผลต่อระดับการตัดสินใจในสัดส่วนที่แตกต่างกัน

หมายเหตุ ผู้วิจัยไม่ได้้นำการพักอาศัยของนักเรียนแบบพักโดยลำพังและอื่นๆมาวิเคราะห์ร่วม เนื่องจากข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างมีจำนวนน้อย ทำให้ไม่สามารถเป็นตัวแทนในการวิเคราะห์ได้

ตารางที่ 90 จำนวนและสัดส่วนนักเรียนที่มีทักษะชีวิตเรื่องการตัดสินใจตามระดับเกรดเฉลี่ยของนักเรียน

ระดับของการตัดสินใจ	ระดับของเกรดเฉลี่ยสะสม			รวม
	<2.4	2.4-3.2	>3.2	
ยอมรับไม่ได้	177	496	542	1215

%ของระดับยอมรับไม่ได้	14.6%	40.8%	44.6%	100.0%
%ของเกรดเฉลี่ย	96.2%	93.2%	82.2%	88.4%
ยอมรับได้	4	27	82	113
%ของระดับยอมรับได้	3.5%	23.9%	72.6%	100.0%
%ของเกรดเฉลี่ย	2.2%	5.1%	12.4%	8.2%
พึงพอใจ	3	9	35	47
%ของระดับพึงพอใจ	6.4%	19.1%	74.5%	100.0%
%ของเกรดเฉลี่ย	1.6%	1.7%	5.3%	3.4%
รวม	184	532	659	1375
%ของระดับ	13.4%	38.7%	47.9%	100.0%
%ของเกรดเฉลี่ย	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%
ระดับยอมรับได้และพึงพอใจของ เกรดเฉลี่ยสะสมของนักเรียน	7	36	117	160
%ของระดับยอมรับได้และพึงพอใจของ เกรดเฉลี่ยสะสมของนักเรียน	3.8%	6.7%	17.7%	11.6%

จากตารางที่ 90 พบว่า สัดส่วนสูงสุดของกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่อยู่ในระดับยอมรับไม่ได้ ทั้งกลุ่มเกรดเฉลี่ยน้อยกว่า 2.4 กลุ่มเกรดเฉลี่ย 2.4 ถึง 3.2 และกลุ่มเกรดเฉลี่ยมากกว่า 3.2 ขึ้นไป ในสัดส่วนร้อยละ 96.2: 93.2: 82.2 ตามลำดับ

ระดับการตัดสินใจในระดับยอมรับได้และพึงพอใจมีสัดส่วนแตกต่างกัน ในแต่ละกลุ่ม โดยในกลุ่มที่มีเกรดเฉลี่ยสูงขึ้น จะมีระดับการตัดสินใจมากกว่ากลุ่มที่มีเกรดเฉลี่ยต่ำกว่า กลุ่มเกรดเฉลี่ยมากกว่า 3.2 ขึ้นไป กลุ่มเกรดเฉลี่ย 2.4 ถึง 3.2 และกลุ่มเกรดเฉลี่ยน้อยกว่า 2.4 โดยมีสัดส่วนร้อยละ 17.7: 6.7: 3.8 ตามลำดับ

ตารางที่ 91 จำนวนและสัดส่วนนักเรียนที่มีทักษะชีวิตเรื่องการตัดสินใจตามเพศของนักเรียน

ระดับของการตัดสินใจ	เพศ		รวม
	ชาย	หญิง	
ยอมรับไม่ได้	788	815	1603
%ของระดับยอมรับไม่ได้	49.2%	50.8%	100.0%
%ของเพศ	91.9%	85.8%	88.7%

ยอมรับได้	56	89	145
%ของระดับยอมรับได้	38.6%	61.4%	100.0%
%ของเพศ	6.5%	9.4%	8.0%
พึงพอใจ	13	46	59
%ของระดับพึงพอใจ	22.0%	78.0%	100.0%
%ของเพศ	1.5%	4.8%	3.3%
รวม	857	950	1807
%ของระดับ	47.4%	52.6%	100.0%
%ของเพศ	100.0%	100.0%	100.0%
ระดับยอมรับได้และพึงพอใจของนักเรียนเพศชายและเพศหญิง	69	135	204
%ของระดับยอมรับได้และพึงพอใจของนักเรียนเพศชายและเพศหญิง	8.0%	14.2%	11.2%

จากตารางที่ 91 พบว่า สัดส่วนสูงสุดของกลุ่มตัวอย่างเพศชายและเพศหญิง อยู่ในระดับยอมรับไม่ได้ ในสัดส่วนร้อยละ 91.9 และ 85.8 ตามลำดับ

ระดับการตัดสินใจในระดับยอมรับได้และพึงพอใจ มีสัดส่วนแตกต่างกัน ได้แก่ กลุ่มเพศชาย ร้อยละ 8.0 กลุ่มเพศหญิง ร้อยละ 14.2 และระดับการตัดสินใจยอมรับไม่ได้ แตกต่างกัน ได้แก่ กลุ่มเพศหญิง ร้อยละ 85.8 และกลุ่มเพศชาย ร้อยละ 91.9 แสดงให้เห็นว่าเพศมีผลต่อระดับการตัดสินใจโดยเพศหญิงจะมีระดับการตัดสินใจมากกว่าเพศชาย

ตารางที่ 92 จำนวนและสัดส่วนนักเรียนที่มีทักษะชีวิตเรื่องการตัดสินใจตามพื้นที่ตั้งโรงเรียนของนักเรียน

ระดับของการตัดสินใจ	พื้นที่ตั้งของโรงเรียน			รวม
	พื้นที่กรุงเทพมหานคร ชั้นใน	พื้นที่กรุงเทพมหานคร ชั้นกลาง	พื้นที่กรุงเทพมหานคร ชั้นนอก	
ยอมรับไม่ได้	404	699	500	1603
%ของระดับยอมรับไม่ได้	25.2%	43.6%	31.2%	100.0%
%ของพื้นที่ตั้งโรงเรียน	87.3%	85.9%	94.3%	88.7%
ยอมรับได้	42	82	21	145

%ของระดับยอมรับได้	29.0%	56.6%	14.5%	100.0%
%ของพื้นที่ตั้งโรงเรียน	9.1%	10.1%	4.0%	8.0%
พึงพอใจ	17	33	9	59
%ของระดับพึงพอใจ	28.8%	55.9%	15.3%	100.0%
%ของพื้นที่ตั้งโรงเรียน	3.7%	4.1%	1.7%	3.3%
รวม	463	814	530	1807
%ของระดับ	25.6%	45.0%	29.3%	100.0%
%ของพื้นที่ตั้งโรงเรียน	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%
ระดับยอมรับได้และพึงพอใจของนักเรียนในแต่ละพื้นที่ตั้งโรงเรียน	59	115	30	204
%ของระดับยอมรับได้และพึงพอใจของนักเรียนในแต่ละพื้นที่ตั้งโรงเรียน	12.7%	14.1%	5.6%	11.2%

จากตารางที่ 92 พบว่าสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อยู่ในระดับยอมรับไม่ได้ ทั้งกลุ่มพื้นที่กรุงเทพมหานครชั้นใน พื้นที่ชั้นกลางและพื้นที่กรุงเทพมหานครชั้นนอก ร้อยละ 87.3: 85.9: 94.3 ตามลำดับ ระดับการตัดสินใจในระดับยอมรับได้และพึงพอใจของแต่ละกลุ่ม มีสัดส่วนใกล้เคียงกัน โดยกลุ่มพื้นที่กรุงเทพมหานครชั้นใน กลุ่มพื้นที่กรุงเทพมหานครกลาง จะมีระดับการตัดสินใจในสัดส่วน ร้อยละ 12.7 และ 14.1 ตามลำดับ แต่กลุ่มพื้นที่กรุงเทพมหานครนอก มีระดับที่ต่ำกว่าพื้นที่อื่น มีสัดส่วนร้อยละ 5.6 ดังนั้นเมื่อเปรียบเทียบแต่ละพื้นที่กรุงเทพที่แตกต่างกัน ปรากฏว่า กลุ่มพื้นที่กรุงเทพมหานครนอกมีผลต่อระดับการตัดสินใจน้อยกว่ากลุ่มอื่น

ตารางที่ 93 จำนวนและสัดส่วนนักเรียนที่มีทักษะชีวิตเรื่องการตัดสินใจตามระดับรายได้ครอบครัวของนักเรียน

ระดับของการตัดสินใจ	รายได้ของครอบครัว (บาท)			รวม
	<16,000	16,001-30,000	>30,000	
ยอมรับไม่ได้	471	445	422	1338
%ของระดับยอมรับไม่ได้	35.2%	33.3%	31.5%	100.0%
%ของรายได้	89.4%	88.8%	87.6%	88.6%
ยอมรับได้	41	43	40	124
%ของระดับยอมรับได้	33.1%	34.7%	32.3%	100.0%

%ของรายได้	7.8%	8.6%	8.3%	8.2%
พึงพอใจ	15	13	20	48
%ของระดับพึงพอใจ	31.3%	27.1%	41.7%	100.0%
%ของรายได้	2.8%	2.6%	4.1%	3.2%
รวม	527	501	482	1510
%ของระดับ	34.9%	33.2%	31.9%	100.0%
%ของรายได้	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%
ระดับยอมรับได้และพึงพอใจของ รายได้ครอบครัวนักเรียน	56	56	60	172
%ของระดับยอมรับได้และพึงพอใจ ของรายได้ครอบครัวนักเรียน	10.6%	11.1%	12.4%	11.3%

จากตารางที่ 93 พบว่าระดับการตัดสินใจของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด กลุ่มรายได้ต่ำกว่า 16,000บาท กลุ่มรายได้ 16,001 ถึง 30,000และ กลุ่ม30,000บาทขึ้นไป อยู่ในระดับยอมรับไม่ได้ ในสัดส่วนร้อยละ 89.4: 88.8: 87.6 ตามลำดับ

ระดับการตัดสินใจในระดับยอมรับได้และพึงพอใจของแต่ละกลุ่ม มีสัดส่วนใกล้เคียงกัน ทั้งกลุ่มรายได้ต่ำกว่า 16,000บาท กลุ่มรายได้ 16,001 ถึง 30,000 และกลุ่มรายได้30,000บาทขึ้นไป ในสัดส่วนร้อยละ 10.6: 11.1: 12.4 ตามลำดับ ดังนั้น เมื่อเปรียบเทียบแต่ละกลุ่มรายได้ที่แตกต่างกัน ปรากฏว่า มีผลต่อระดับการตัดสินใจในสัดส่วนที่แตกต่างกัน

ตารางที่ 94 จำนวนและสัดส่วนนักเรียนที่มีทักษะชีวิตเรื่องการตัดสินใจตามระดับการศึกษา

ระดับของการตัดสินใจ	ระดับการศึกษา			รวม
	มัธยมต้น	มัธยมปลาย	ปวช.	
ยอมรับไม่ได้	588	515	497	1,600
%ของระดับยอมรับไม่ได้	36.8%	32.2%	31.0%	100%
%ของระดับการศึกษา	86.1%	87.3%	94.0%	88.7%
ยอมรับได้	62	53	29	144
%ของระดับยอมรับได้	43.0%	36.0%	20.1%	100%
%ของระดับการศึกษา	9.1%	9.0%	5.5%	7.9%

พึงพอใจ	33	22	3	58
%ของระดับพึงพอใจ	56.9%	37.9%	5.2%	100%
%ของระดับการศึกษา	4.8%	3.7%	0.6%	3.2%
รวม	683	590	529	1,802
%ของระดับ	37.9%	32.7%	29.3%	100%
%ของระดับการศึกษา	100%	100%	100%	100%
ระดับยอมรับได้และพึงพอใจของระดับการศึกษานักเรียน	95	75	32	202
%ของระดับยอมรับได้และพึงพอใจของระดับการศึกษานักเรียน	13.9%	12.7%	6.0%	11.2%

ทักษะชีวิตด้านทักษะพิสัย เรื่องการแก้ปัญหา

ตารางที่ 95 จำนวนและสัดส่วนนักเรียนที่มีทักษะชีวิตเรื่องการแก้ปัญหตามการพักอาศัยของนักเรียน

ระดับของการแก้ปัญหา	การพักอาศัยของนักเรียน					รวม
	บิดา มารดา	บิดาหรือ มารดา	อยู่กับ ญาติ	พักโดย ลำพัง	อื่นๆ	
ยอมรับไม่ได้	409	147	54	12	4	626
%ของระดับยอมรับไม่ได้	65.3%	23.5%	8.6%	1.9%	.6%	100.0%
%ของการพักอาศัย	35.2%	36.4%	30.7%	36.4%	80.0%	35.1%
ยอมรับได้	433	140	58	15	1	647
%ของระดับการยอมรับได้	66.9%	21.6%	9.0%	2.3%	.2%	100.0%
%ของการพักอาศัย	37.2%	34.7%	33.0%	45.5%	20.0%	36.3%
พึงพอใจ	321	117	64	6	0	508
%ของระดับพึงพอใจ	63.2%	23.0%	12.6%	1.2%	.0%	100.0%
%ของการพักอาศัย	27.6%	29.0%	36.4%	18.2%	.0%	28.5%
รวม	1163	404	176	33	5	1781
%ของระดับ	65.3%	22.7%	9.9%	1.9%	.3%	100.0%

%ของการพักอาศัย	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%
ระดับยอมรับได้และพึงพอใจ ของนักเรียนในการพักอาศัย	754	257	122	21	1	1,155
%ของระดับยอมรับได้และพึง พอใจของนักเรียนในการพัก อาศัย	64.8%	63.6%	69.3%	63.6%	20.0	64.8%

จากตารางที่ 95 พบว่า สัดส่วนสูงสุดของกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่มมีความแตกต่างกัน โดยกลุ่มที่พักอาศัยกับบิดามารดา มีระดับการแก้ปัญหาสูงสุด ในระดับยอมรับได้ ร้อยละ 37.2 กลุ่มที่พักอาศัยกับบิดาหรือมารดา มีระดับยอมรับไม่ได้สูงสุด ร้อยละ 36.4 กลุ่มที่พักอยู่กับญาติ มีระดับความพึงพอใจสูงสุด 36.4

ระดับการแก้ปัญหาในระดับยอมรับได้และพึงพอใจของแต่ละกลุ่ม มีสัดส่วนใกล้เคียงกัน ทั้งกลุ่มที่พักอาศัยกับบิดามารดา พักอาศัยกับบิดาหรือมารดา พักอาศัยกับญาติ ในสัดส่วนร้อยละ 64.8: 63.6: 69.3 ตามลำดับ ดังนั้น เมื่อเปรียบเทียบแต่ละกลุ่มที่พักอาศัยแตกต่างกัน ปรากฏว่า มีผลต่อระดับการแก้ปัญหาในสัดส่วนที่แตกต่างกัน

หมายเหตุ ผู้วิจัยไม่ได้นำการพักอาศัยของนักเรียนแบบพักโดยลำพังและอื่นๆมาวิเคราะห์ร่วม เนื่องจากข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างมีจำนวนน้อย ทำให้ไม่สามารถเป็นตัวแทนในการวิเคราะห์ได้

ตารางที่ 96 จำนวนและสัดส่วนนักเรียนที่มีทักษะชีวิตเรื่องการแก้ปัญหาตามระดับเกรดเฉลี่ยของนักเรียน

ระดับของการแก้ปัญหา	ระดับของเกรดเฉลี่ยสะสม			รวม
	<2.4	2.4-3.2	>3.2	
ยอมรับไม่ได้	74	186	202	462
%ของระดับยอมรับไม่ได้	16.0%	40.3%	43.7%	100.0%
%ของเกรดเฉลี่ย	40.2%	35.0%	30.7%	33.6%
ยอมรับได้	56	188	269	513
%ของระดับยอมรับได้	10.9%	36.6%	52.4%	100.0%
%ของเกรดเฉลี่ย	30.4%	35.3%	40.8%	37.3%

ฟังพ้อใจ	54	158	188	400
%ของระดับฟังพ้อใจ	13.5%	39.5%	47.0%	100.0%
%ของเกรดเฉลี่ย	29.3%	29.7%	28.5%	29.1%
รวม	184	532	659	1375
%ของระดับ	13.4%	38.7%	47.9%	100.0%
%ของเกรดเฉลี่ย	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%
ระดับยอมรับได้และฟังพ้อใจของ เกรดเฉลี่ยสะสมของนักเรียน	110	346	457	913
%ของระดับยอมรับได้และฟังพ้อใจของ เกรดเฉลี่ยสะสมของนักเรียน	59.8%	65.0%	69.3%	66.4%

จากตารางที่ 96 พบว่า สัดส่วนสูงสุดของกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่อยู่ในระดับยอมรับไม่ได้ ทั้ง กลุ่มเกรดเฉลี่ย 2.4 ถึง 3.2 และกลุ่มเกรดเฉลี่ยมากกว่า 3.2 ขึ้นไป ในสัดส่วนร้อยละ 35.3 และ 40.8 ตามลำดับ ยกเว้นกลุ่มเกรดเฉลี่ยน้อยกว่า 2.4 มีระดับยอมรับไม่ได้ ในสัดส่วนร้อยละ 40.2 ระดับการแก้ปัญหาในระดับยอมรับได้และฟังพ้อใจมีสัดส่วนแตกต่างกัน ในแต่ละกลุ่ม โดยในกลุ่มที่มีเกรดเฉลี่ยสูงขึ้น จะมีระดับการแก้ปัญหามากกว่ากลุ่มที่มีเกรดเฉลี่ยต่ำกว่า กลุ่มเกรดเฉลี่ยมากกว่า 3.2 ขึ้นไป กลุ่มเกรดเฉลี่ย 2.4 ถึง 3.2 และกลุ่มเกรดเฉลี่ยน้อยกว่า 2.4 โดยมีสัดส่วนร้อยละ 59.8: 65.0: 69.3 ตามลำดับ

ตารางที่ 97 จำนวนและสัดส่วนนักเรียนที่มีทักษะชีวิตเรื่องการแก้ปัญหาตามเพศของนักเรียน

ระดับของการแก้ปัญหา	เพศ		รวม
	ชาย	หญิง	
ยอมรับไม่ได้	321	315	636
%ของระดับยอมรับไม่ได้	50.5%	49.5%	100.0%
%ของเพศ	37.5%	33.2%	35.2%
ยอมรับได้	313	342	655
%ของระดับยอมรับได้	47.8%	52.2%	100.0%
%ของเพศ	36.5%	36.0%	36.2%
ฟังพ้อใจ	223	293	516
%ของระดับฟังพ้อใจ	43.2%	56.8%	100.0%

%ของเพศ	26.0%	30.8%	28.6%
รวม	857	950	1807
%ของระดับ	47.4%	52.6%	100.0%
%ของเพศ	100.0%	100.0%	100.0%
ระดับยอมรับได้และพึงพอใจของ นักเรียนเพศชายและเพศหญิง	536	635	1,171
%ของระดับยอมรับได้และพึงพอใจของ นักเรียนเพศชายและเพศหญิง	62.5%	66.8%	64.8%

จากตารางที่ 97 พบว่า สัดส่วนสูงสุดของกลุ่มตัวอย่างเพศชาย อยู่ในระดับยอมรับไม่ได้ ในสัดส่วนร้อยละ 37.5 และเพศหญิง อยู่ในระดับยอมรับได้ ในสัดส่วนร้อยละ 36.0

ระดับการแก้ปัญหาในระดับยอมรับได้และพึงพอใจ มีสัดส่วนแตกต่างกัน ได้แก่ กลุ่มเพศชาย ร้อยละ 62.5 กลุ่มเพศหญิง ร้อยละ 66.8 และระดับการแก้ปัญหา ในระดับยอมรับไม่ได้ แตกต่างกันได้แก่ กลุ่มเพศหญิง ร้อยละ 33.2 และกลุ่มเพศชาย ร้อยละ 37.5 แสดงให้เห็นว่าเพศมีผลต่อระดับการแก้ปัญหาโดยเพศหญิงจะมีระดับการแก้ปัญหามากกว่าเพศชาย

ตารางที่ 98 จำนวนและสัดส่วนนักเรียนที่มีทักษะชีวิตเรื่องการแก้ปัญหามาตามพื้นที่ตั้งโรงเรียนของนักเรียน

ระดับของการแก้ปัญหา	พื้นที่ตั้งของโรงเรียน			รวม
	พื้นที่กรุงเทพมหานคร ชั้นใน	พื้นที่กรุงเทพมหานคร ชั้นกลาง	พื้นที่กรุงเทพมหานคร ชั้นนอก	
ยอมรับไม่ได้	166	295	175	636
%ของระดับยอมรับไม่ได้	26.1%	46.4%	27.5%	100.0%
%ของพื้นที่ตั้งโรงเรียน	35.9%	36.2%	33.0%	35.2%
ยอมรับได้	180	301	174	655
%ของระดับยอมรับได้	27.5%	46.0%	26.6%	100.0%
%ของพื้นที่ตั้งโรงเรียน	38.9%	37.0%	32.8%	36.2%
พึงพอใจ	117	218	181	516
%ของระดับพึงพอใจ	22.7%	42.2%	35.1%	100.0%
%ของพื้นที่ตั้งโรงเรียน	25.3%	26.8%	34.2%	28.6%

รวม	463	814	530	1807
%ของระดับ	25.6%	45.0%	29.3%	100.0%
%ของพื้นที่ตั้งโรงเรียน	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%
ระดับยอมรับได้และพึงพอใจของนักเรียนในแต่ละพื้นที่ตั้งโรงเรียน	297	519	355	1,171
%ของระดับยอมรับได้และพึงพอใจของนักเรียนในแต่ละพื้นที่ตั้งโรงเรียน	64.1%	63.7%	66.9%	64.8%

จากตารางที่ 98 พบว่าสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อยู่ในระดับยอมรับยอมรับได้ ทั้งกลุ่มพื้นที่กรุงเทพมหานครชั้นใน พื้นที่กรุงเทพมหานครชั้นกลาง ร้อยละ 38.9 และ 37.0 ตามลำดับ ยกเว้นพื้นที่กรุงเทพมหานครชั้นนอก มีระดับพึงพอใจ ร้อยละ 34.2

ระดับการแก้ปัญหาในระดับยอมรับได้และพึงพอใจของแต่ละกลุ่ม มีสัดส่วนใกล้เคียงกัน โดยกลุ่มพื้นที่กรุงเทพมหานครชั้นใน กลุ่มพื้นที่กรุงเทพมหานครกลาง กลุ่มพื้นที่กรุงเทพมหานครนอก จะมีระดับการแก้ปัญหาในสัดส่วน ร้อยละ 64.1: 63.7: 66.9 ตามลำดับ ดังนั้นเมื่อเปรียบเทียบแต่ละพื้นที่กรุงเทพมหานครที่แตกต่างกัน ปรากฏว่า มีผลต่อระดับการแก้ปัญหาในสัดส่วนที่แตกต่างกัน

ตารางที่ 99 จำนวนและสัดส่วนนักเรียนที่มีทักษะชีวิตเรื่องการแก้ปัญหารายได้ครอบครัวของนักเรียน

ระดับของการแก้ปัญหา	รายได้ของครอบครัว (บาท)			รวม
	<16,000	16,001-30,000	>30,000	
ยอมรับไม่ได้	192	184	149	525
%ของระดับยอมรับไม่ได้	36.6%	35.0%	28.4%	100.0%
%ของรายได้	36.4%	36.7%	30.9%	34.8%
ยอมรับได้	186	181	190	557
%ของระดับยอมรับได้	33.4%	32.5%	34.1%	100.0%
%ของรายได้	35.3%	36.1%	39.4%	36.9%
พึงพอใจ	149	136	143	428
%ของระดับพึงพอใจ	34.8%	31.8%	33.4%	100.0%
%ของรายได้	28.3%	27.1%	29.7%	28.3%

รวม	527	501	482	1510
%ของระดับ	34.9%	33.2%	31.9%	100.0%
%ของรายได้	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%
ระดับยอมรับได้และพึงพอใจของ รายได้ครอบครัวนักเรียน	335	317	333	985
%ของระดับยอมรับได้และพึงพอใจ ของรายได้ครอบครัวนักเรียน	63.5%	63.3%	69.0%	65.2%

จากตารางที่ 99 พบว่าระดับการแก้ปัญหาของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ กลุ่มรายได้ต่ำกว่า 16,000บาท กลุ่มรายได้ 16,001 ถึง 30,000 อยู่ในระดับยอมรับไม่ได้ ในสัดส่วนร้อยละ 36.4 และ 36.7ตามลำดับ ยกเว้น กลุ่ม30,000บาทขึ้นไป มีระดับยอมรับได้ ร้อยละ39.4

ระดับการแก้ปัญหาในระดับยอมรับได้และพึงพอใจของแต่ละกลุ่ม มีสัดส่วนใกล้เคียงกัน ทั้งกลุ่มรายได้ต่ำกว่า 16,000บาท กลุ่มรายได้ 16,001 ถึง 30,000 และกลุ่มรายได้30,000บาทขึ้นไป ในสัดส่วนร้อยละ 63.5: 63.3: 69 ตามลำดับ ดังนั้น เมื่อเปรียบเทียบแต่ละกลุ่มรายได้ที่แตกต่างกัน ปรากฏว่า มีผลต่อระดับการแก้ปัญหาในสัดส่วนที่แตกต่างกัน

ตารางที่ 100 จำนวนและสัดส่วนนักเรียนที่มีทักษะชีวิตเรื่องการแก้ปัญหตามระดับการศึกษา

ระดับของการแก้ปัญหา	ระดับการศึกษา			รวม
	มัธยมต้น	มัธยมปลาย	ปวช.	
ยอมรับไม่ได้	263	194	176	633
%ของระดับยอมรับไม่ได้	41.6%	30.7%	27.8%	100%
%ของระดับการศึกษา	38.5%	32.9%	33.3%	35.1%
ยอมรับได้	254	217	183	654
%ของระดับยอมรับได้	38.8%	33.7%	28.0%	100%
%ของระดับการศึกษา	37.2%	36.8%	34.6%	36.2%
พึงพอใจ	166	179	170	515
%ของระดับพึงพอใจ	32.2%	34.8%	33.0%	100%
%ของระดับการศึกษา	24.3%	30.3%	32.1%	28.5%
รวม	683	590	529	1,802
%ของระดับ	37.9%	32.7%	29.6%	100%

%ของระดับการศึกษา	100%	100%	100%	100%
ระดับยอมรับได้และพึงพอใจของระดับการศึกษานักเรียน	420	396	353	1,169
%ของระดับยอมรับได้และพึงพอใจของระดับการศึกษานักเรียน	61.5%	67.1%	66.7%	64.8%

จากตารางที่ 100 พบว่าระดับการแก้ปัญหาส่วนใหญ่ อยู่ในระดับพึงพอใจ ทั้งกลุ่มมัธยมปลายและกลุ่มประกาศนียบัตร ในสัดส่วนร้อยละ 36.8 และ 34.6 ตามลำดับ ยกเว้น กลุ่มมัธยมต้น มีระดับการแก้ปัญหาในระดับยอมรับไม่ได้ ร้อยละ 38.5

ระดับการแก้ปัญหาในระดับยอมรับได้และพึงพอใจของแต่ละกลุ่ม มีสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน ทั้งกลุ่มมัธยมต้น กลุ่มมัธยมปลาย กลุ่มประกาศนียบัตรวิชาชีพ ในสัดส่วนร้อยละ 61.5: 67.1: 66.7 ตามลำดับ ดังนั้น เมื่อเปรียบเทียบแต่ละกลุ่มที่พักอาศัยแตกต่างกัน ปรากฏว่า มีผลต่อการแก้ปัญหาในสัดส่วนที่แตกต่างกัน

ทักษะชีวิตด้านทักษะพิสัย เรื่องการจัดการกับอารมณ์

ตารางที่ 101 จำนวนและสัดส่วนนักเรียนที่มีทักษะชีวิตเรื่องการจัดการกับอารมณ์ตามการพักอาศัยของนักเรียน

ระดับของการจัดการกับอารมณ์	การพักอาศัยของนักเรียน					รวม
	บิดามารดา	บิดาหรือมารดา	อยู่กับญาติ	พักโดยลำพัง	อื่นๆ	
ยอมรับไม่ได้	520	169	74	15	3	781
%ของระดับยอมรับไม่ได้	66.6%	21.6%	9.5%	1.9%	.4%	100.0%
%ของการพักอาศัย	44.7%	41.8%	42.0%	45.5%	60.0%	43.9%
ยอมรับได้	323	145	48	9	1	526
%ของระดับการยอมรับได้	61.4%	27.6%	9.1%	1.7%	.2%	100.0%
%ของการพักอาศัย	27.8%	35.9%	27.3%	27.3%	20.0%	29.5%
พึงพอใจ	320	90	54	9	1	474

%ของระดับพึงพอใจ	67.5%	19.0%	11.4%	1.9%	.2%	100.0%
%ของการพักอาศัย	27.5%	22.3%	30.7%	27.3%	20.0%	26.6%
รวม	1163	404	176	33	5	1781
%ของระดับ	65.3%	22.7%	9.9%	1.9%	.3%	100.0%
%ของการพักอาศัย	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%
ระดับยอมรับได้และพึงพอใจ ของนักเรียนในการพักอาศัย	643	235	102	18	2	1,000
%ของระดับยอมรับได้และ พึงพอใจของนักเรียนในการ พักอาศัย	55.3%	58.1%	57.9%	54.5	40.0%	56.1%

จากตารางที่ 101 พบว่า สัดส่วนสูงสุดของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับการจัดการกับอารมณ์ ในระดับยอมรับไม่ได้ โดยมีสัดส่วน 44.7: 41.8: 42.0 ตามลำดับ

ระดับการจัดการกับอารมณ์ในระดับยอมรับได้และพึงพอใจของแต่ละกลุ่ม มีสัดส่วนใกล้เคียงกัน ทั้งกลุ่มที่ พักอาศัยกับบิดามารดา พักอาศัยกับบิดาหรือมารดา พักอาศัยกับญาติ ในสัดส่วนร้อยละ 55.3: 58.1: 57.9 ตามลำดับ ดังนั้น เมื่อเปรียบเทียบแต่ละกลุ่มที่พักอาศัยแตกต่างกัน ปรากฏว่า มีผลต่อระดับการจัดการกับอารมณ์ในสัดส่วนที่แตกต่างกัน

หมายเหตุ ผู้วิจัย ไม่ได้นำการพักอาศัยของนักเรียนแบบพักโดยลำพังและอื่นๆมาวิเคราะห์ร่วม เนื่องจากข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างมีจำนวนน้อย ทำให้ไม่สามารถเป็นตัวแทนในการวิเคราะห์ได้

ตารางที่ 102 จำนวนและสัดส่วนนักเรียนที่มีทักษะชีวิตเรื่องการจัดการกับอารมณ์ตามระดับเกรดเฉลี่ยของนักเรียน

ระดับของการจัดการกับอารมณ์	ระดับของเกรดเฉลี่ยสะสม			รวม
	<2.4	2.4-3.2	>3.2	
ยอมรับไม่ได้	85	207	306	598
%ของระดับยอมรับไม่ได้	14.2%	34.6%	51.2%	100.0%
%ของเกรดเฉลี่ย	46.2%	38.9%	46.4%	43.5%

ยอมรับได้	54	173	179	406
%ของระดับยอมรับได้	13.3%	42.6%	44.1%	100.0%
%ของเกรดเฉลี่ย	29.3%	32.5%	27.2%	29.5%
พึงพอใจ	45	152	174	371
%ของระดับพึงพอใจ	12.1%	41.0%	46.9%	100.0%
%ของเกรดเฉลี่ย	24.5%	28.6%	26.4%	27.0%
รวม	184	532	659	1375
%ของระดับ	13.4%	38.7%	47.9%	100.0%
%ของเกรดเฉลี่ย	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%
ระดับยอมรับได้และพึงพอใจของ เกรดเฉลี่ยสะสมของนักเรียน	99	325	353.5	777
%ของระดับยอมรับได้และพึง พอใจของ เกรดเฉลี่ยสะสมของนักเรียน	53.8%	61.0%	53.5%	56.5%

จากตารางที่ 102 พบว่า สัดส่วนสูงสุดของกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่อยู่ในระดับยอมรับไม่ได้ ทั้ง กลุ่มเกรดเฉลี่ยน้อยกว่า 2.4 กลุ่มเกรดเฉลี่ย 2.4 ถึง 3.2 และกลุ่มเกรดเฉลี่ยมากกว่า 3.2 ขึ้นไป ในสัดส่วนร้อยละ 46.2: 38.9: 46.4 ตามลำดับ

ระดับการจัดการกับอารมณ์ในระดับยอมรับได้และพึงพอใจมีสัดส่วนแตกต่างกันในแต่ละกลุ่ม โดยในกลุ่มที่มีเกรดเฉลี่ย 2.4-3.2 มีระดับการจัดการกับอารมณ์สูงสุด ร้อยละ 61.0 และกลุ่มเกรดเฉลี่ยน้อยกว่า 2.4 และกลุ่มเกรดเฉลี่ย 2.4 ถึง 3.2 มีสัดส่วนร้อยละ 53.8 และ 53.5 ตามลำดับ

ตารางที่ 103 จำนวนและสัดส่วนนักเรียนที่มีทักษะชีวิตเรื่องการจัดการกับอารมณ์ตามเพศของนักเรียน

ระดับของการจัดการกับอารมณ์	เพศ		รวม
	ชาย	หญิง	
ยอมรับไม่ได้	361	427	788
%ของระดับยอมรับไม่ได้	45.8%	54.2%	100.0%
%ของเพศ	42.1%	44.9%	43.6%
ยอมรับได้	272	262	534

%ของระดับยอมรับได้	50.9%	49.1%	100.0%
%ของเพศ	31.7%	27.6%	29.6%
พึงพอใจ	224	261	485
%ของระดับพึงพอใจ	46.2%	53.8%	100.0%
%ของเพศ	26.1%	27.5%	26.8%
รวม	857	950	1807
%ของระดับ	47.4%	52.6%	100.0%
%ของเพศ	100.0%	100.0%	100.0%
ระดับยอมรับได้และพึงพอใจของ นักเรียนเพศชายและเพศหญิง	496	523	1,019
%ของระดับยอมรับได้และพึงพอใจของ นักเรียนเพศชายและเพศหญิง	57.88	56.3%	56.4%

จากตารางที่ 103 พบว่า สัดส่วนสูงสุดของกลุ่มตัวอย่างเพศชายและเพศหญิง อยู่ในระดับยอมรับไม่ได้ ในสัดส่วนร้อยละ 42.1 และ 44.9

ระดับการจัดการกับอารมณ์ในระดับยอมรับได้และพึงพอใจ มีสัดส่วนแตกต่างกัน ได้แก่ กลุ่มเพศชาย ร้อยละ 57.88 กลุ่มเพศหญิง ร้อยละ 56.3 และระดับการจัดการกับอารมณ์ในระดับยอมรับไม่ได้แตกต่างกัน ได้แก่ กลุ่มเพศหญิง ร้อยละ 44.9 และกลุ่มเพศชาย ร้อยละ 42.1 แสดงให้เห็นว่าเพศมีผลต่อระดับการจัดการกับอารมณ์โดยเพศชายจะมีระดับการจัดการกับอารมณ์มากกว่าเพศหญิง

ตารางที่ 104 จำนวนและสัดส่วนนักเรียนที่มีทักษะชีวิตเรื่องการจัดการกับอารมณ์ตามพื้นที่ตั้งโรงเรียนของนักเรียน

ระดับของการจัดการกับอารมณ์	พื้นที่ตั้งของโรงเรียน			รวม
	พื้นที่กรุงเทพ ชั้นใน	พื้นที่กรุงเทพ ชั้นกลาง	พื้นที่กรุงเทพ ชั้นนอก	
ยอมรับไม่ได้	223	368	197	788
%ของระดับยอมรับไม่ได้	28.3%	46.7%	25.0%	100.0%
%ของพื้นที่ตั้งโรงเรียน	48.2%	45.2%	37.2%	43.6%
ยอมรับได้	134	235	165	534
%ของระดับยอมรับได้	25.1%	44.0%	30.9%	100.0%

%ของพื้นที่ตั้งโรงเรียน	28.9%	28.9%	31.1%	29.6%
พึงพอใจ	106	211	168	485
%ของระดับพึงพอใจ	21.9%	43.5%	34.6%	100.0%
%ของพื้นที่ตั้งโรงเรียน	22.9%	25.9%	31.7%	26.8%
รวม	463	814	530	1807
%ของระดับ	25.6%	45.0%	29.3%	100.0%
%ของพื้นที่ตั้งโรงเรียน	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%
ระดับยอมรับได้และพึงพอใจของนักเรียนในแต่ละพื้นที่ตั้งโรงเรียน	240	446	333	1,019
%ของระดับยอมรับได้และพึงพอใจของนักเรียนในแต่ละพื้นที่ตั้งโรงเรียน	51.8	54.8T	62.8%	56.4%

จากตารางที่ 104 พบว่าสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อยู่ในระดับยอมรับไม่ได้ ทั้งกลุ่มพื้นที่กรุงเทพมหานครชั้นใน พื้นที่กรุงเทพมหานครชั้นกลาง และพื้นที่กรุงเทพมหานครชั้นนอก ร้อยละ 48.2: 45.2: 37.2 ตามลำดับระดับการจัดการกับอารมณ์ในระดับยอมรับได้และพึงพอใจของแต่ละกลุ่ม มีสัดส่วนใกล้เคียงกัน โดยกลุ่มพื้นที่กรุงเทพมหานครชั้นใน กลุ่มพื้นที่กรุงเทพมหานครกลาง กลุ่มพื้นที่กรุงเทพมหานครนอก จะมีระดับการจัดการกับอารมณ์ในสัดส่วน ร้อยละ 51.8: 54.8: 62.8 ตามลำดับ ดังนั้นเมื่อเปรียบเทียบแต่ละพื้นที่กรุงเทพมหานครที่แตกต่างกัน ปรากฏว่า มีผลต่อระดับการจัดการกับอารมณ์ในสัดส่วนที่แตกต่างกัน

ตารางที่ 105 จำนวนและสัดส่วนนักเรียนที่มีทักษะชีวิตเรื่องการจัดการกับอารมณ์ตามระดับรายได้ครอบครัวของนักเรียน

ระดับของการจัดการกับอารมณ์	รายได้ของครอบครัว (บาท)			รวม
	<16,000	16,001-30,000	>30,000	
ยอมรับไม่ได้	246	217	201	664
%ของระดับยอมรับไม่ได้	37.0%	32.7%	30.3%	100.0%
%ของรายได้	46.7%	43.3%	41.7%	44.0%
ยอมรับได้	139	163	142	444
%ของระดับยอมรับได้	31.3%	36.7%	32.0%	100.0%
%ของรายได้	26.4%	32.5%	29.5%	29.4%
พึงพอใจ	142	121	139	402

%ของระดับพึงพอใจ	35.3%	30.1%	34.6%	100.0%
%ของรายได้	26.9%	24.2%	28.8%	26.6%
รวม	527	501	482	1510
%ของระดับ	34.9%	33.2%	31.9%	100.0%
%ของรายได้	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%
ระดับยอมรับได้และพึงพอใจของ รายได้ครอบครัวนักเรียน	281	284	281	846
%ของระดับยอมรับได้และพึงพอใจ ของรายได้ครอบครัวนักเรียน	53.3%	56.7%	58.3%	56.0%

จากตารางที่ 105 พบว่าระดับการจัดการกับอารมณ์ของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ กลุ่มรายได้ต่ำกว่า 16,000บาท กลุ่มรายได้ 16,001 ถึง 30,000 และกลุ่ม30,000บาทขึ้นไป อยู่ในระดับยอมรับไม่ได้ ในสัดส่วนร้อยละ 46.7: 43.3: 41.7ตามลำดับ

ระดับการจัดการกับอารมณ์ในระดับยอมรับได้และพึงพอใจของแต่ละกลุ่ม มีสัดส่วนใกล้เคียงกัน ทั้งกลุ่มรายได้ต่ำกว่า 16,000บาท กลุ่มรายได้ 16,001 ถึง 30,000 และกลุ่มรายได้30,000บาทขึ้นไป ในสัดส่วนร้อยละ 53.3: 56.7: 58.3 ตามลำดับ ดังนั้น เมื่อเปรียบเทียบแต่ละกลุ่มรายได้ที่แตกต่างกัน ปรากฏว่า มีผลต่อระดับการจัดการกับอารมณ์ในสัดส่วนที่แตกต่างกัน

ตารางที่ 106 จำนวนและสัดส่วนนักเรียนที่มีทักษะชีวิตเรื่องการจัดการกับอารมณ์ตามระดับการศึกษา

ระดับของการจัดการกับอารมณ์	ระดับการศึกษา			รวม
	มัธยมต้น	มัธยมปลาย	ปวช.	
ยอมรับไม่ได้	327	267	191	785
%ของระดับยอมรับไม่ได้	41.6%	34.0%	24.3%	100%
%ของระดับการศึกษา	47.9%	45.3%	36.1%	43.5%
ยอมรับได้	193	167	173	533
%ของระดับยอมรับได้	36.2%	31.3%	32.5%	100%
%ของระดับการศึกษา	28.3%	28.3%	32.7%	29.5%
พึงพอใจ	163	156	165	484

%ของระดับพึงพอใจ	33.7%	32.2%	34.0%	100%
%ของระดับการศึกษา	23.9%	26.4%	31.2%	26.8%
รวม	683	590	529	1,802
%ของระดับ	37.9%	32.7%	29.3%	100%
%ของระดับการศึกษา	100%	100%	100%	100%
ระดับยอมรับได้และพึงพอใจของระดับการศึกษานักเรียน	356	323	338	1,017
%ของระดับยอมรับได้และพึงพอใจของระดับการศึกษานักเรียน	52.1%	54.7%	63.9%	56.4%

จากตารางที่ 106 พบว่าระดับการจัดการกับอารมณ์ทั้งหมด อยู่ในระดับยอมรับไม่ได้ ทั้งกลุ่มมัธยมต้น กลุ่มมัธยมปลายและกลุ่มประกาศนียบัตร ในสัดส่วนร้อยละ 47.9: 45.3: 36.1 ตามลำดับ ระดับการจัดการกับอารมณ์ในระดับยอมรับได้และพึงพอใจของแต่ละกลุ่ม มีสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน ทั้งกลุ่มมัธยมต้น กลุ่มมัธยมปลาย กลุ่มประกาศนียบัตรวิชาชีพ ในสัดส่วนร้อยละ 52.1: 54.7: 63.9 ตามลำดับ ดังนั้น เมื่อเปรียบเทียบแต่ละกลุ่มที่พักอาศัยแตกต่างกัน ปรากฏว่า มีผลต่อการจัดการกับอารมณ์ในสัดส่วนที่แตกต่างกัน

ทักษะชีวิตด้านทักษะพิสัย เรื่องการจัดการกับความเครียด

ตารางที่ 107 จำนวนและสัดส่วนนักเรียนที่มีทักษะชีวิตเรื่องการจัดการกับความเครียดตามการพักอาศัยของนักเรียน

ระดับของการจัดการกับความเครียด	การพักอาศัยของนักเรียน					รวม
	บิดามารดา	บิดาหรือมารดา	อยู่กับญาติ	พักโดยลำพัง	อื่นๆ	
ยอมรับไม่ได้	995	334	149	26	4	1508
%ของระดับยอมรับไม่ได้	66.0%	22.1%	9.9%	1.7%	.3%	100.0%
%ของการพักอาศัย	85.6%	82.7%	84.7%	78.8%	80.0%	84.7%
ยอมรับได้	130	52	21	4	1	208
%ของระดับการยอมรับได้	62.5%	25.0%	10.1%	1.9%	.5%	100.0%
%ของการพักอาศัย	11.2%	12.9%	11.9%	12.1%	20.0%	11.7%

พึงพอใจ	38	18	6	3	0	65
%ของระดับพึงพอใจ	58.5%	27.7%	9.2%	4.6%	.0%	100.0%
%ของการพักอาศัย	3.3%	4.5%	3.4%	9.1%	.0%	3.6%
รวม	1163	404	176	33	5	1781
%ของระดับ	65.3%	22.7%	9.9%	1.9%	.3%	100.0%
%ของการพักอาศัย	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%
ระดับยอมรับได้และพึงพอใจ ของนักเรียนในการพักอาศัย	168	70	27	7	1	273
%ของระดับยอมรับได้และพึง พอใจของนักเรียนในการพัก อาศัย	14.4%	17.3%	15.3%	21.2%	20.0%	15.3%

จากตารางที่ 107 พบว่า สัดส่วนสูงสุดของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับการจัดการกับความเครียดในระดับยอมรับไม่ได้ โดยมีสัดส่วน 85.6: 82.7: 84.7 ตามลำดับ

ระดับการจัดการกับความเครียดในระดับยอมรับได้และพึงพอใจของแต่ละกลุ่ม มีสัดส่วนใกล้เคียงกัน ทั้งกลุ่มที่ พักอาศัยกับบิดามารดา พักอาศัยกับบิดาหรือมารดา พักอาศัยกับญาติ ในสัดส่วนร้อยละ 14.4: 17.3: 15.3 ตามลำดับ ดังนั้น เมื่อเปรียบเทียบแต่ละกลุ่มที่พักอาศัยแตกต่างกัน ปรากฏว่ามีผลต่อระดับการจัดการกับความเครียดในสัดส่วนที่แตกต่างกัน

หมายเหตุ ผู้วิจัยไม่ได้้นำการพักอาศัยของนักเรียนแบบพักโดยลำพังและอื่นๆมาวิเคราะห์ร่วม เนื่องจากข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างมีจำนวนน้อย ทำให้ไม่สามารถเป็นตัวแทนในการวิเคราะห์ได้

ตารางที่ 108 จำนวนและสัดส่วนนักเรียนที่มีทักษะชีวิตเรื่องการจัดการกับความเครียดตามระดับเกรดเฉลี่ยของนักเรียน

ระดับของการจัดการกับความเครียด	ระดับของเกรดเฉลี่ยสะสม			รวม
	<2.4	2.4-3.2	>3.2	
ยอมรับไม่ได้	156	455	561	1172
%ของระดับยอมรับไม่ได้	13.3%	38.8%	47.9%	100.0%
%ของเกรดเฉลี่ย	84.8%	85.5%	85.1%	85.2%

ยอมรับได้	26	62	69	157
%ของระดับยอมรับได้	16.6%	39.5%	43.9%	100.0%
%ของเกรดเฉลี่ย	14.1%	11.7%	10.5%	11.4%
พึงพอใจ	2	15	29	46
%ของระดับพึงพอใจ	4.3%	32.6%	63.0%	100.0%
%ของเกรดเฉลี่ย	1.1%	2.8%	4.4%	3.3%
รวม	184	532	659	1375
%ของระดับ	13.4%	38.7%	47.9%	100.0%
%ของเกรดเฉลี่ย	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%
ระดับยอมรับได้และพึงพอใจของ เกรดเฉลี่ยสะสมของนักเรียน	28	77	98	203
%ของระดับยอมรับได้และพึงพอใจของ เกรดเฉลี่ยสะสมของนักเรียน	15.2%	14.5%	14.9%	14.8%

จากตารางที่ 108 พบว่า สัดส่วนสูงสุดของกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่อยู่ในระดับยอมรับไม่ได้ ทั้ง กลุ่มเกรดเฉลี่ยน้อยกว่า 2.4 กลุ่มเกรดเฉลี่ย 2.4 ถึง 3.2 และกลุ่มเกรดเฉลี่ยมากกว่า 3.2 ขึ้นไป ในสัดส่วนร้อยละ 84.8: 85.5: 85.1 ตามลำดับ

ระดับการจัดการกับความเครียดในระดับยอมรับได้และพึงพอใจมีสัดส่วนแตกต่างกันในแต่ละกลุ่ม โดยในกลุ่มเกรดเฉลี่ยน้อยกว่า 2.4 มีระดับการจัดการกับความเครียดสูงสุด ร้อยละ 15.2 กลุ่มเกรดเฉลี่ย 2.4 ถึง 3.2 และกลุ่มที่มีเกรดเฉลี่ย 2.4-3.2 มีสัดส่วนร้อยละ 14.9 และ 14.5 ตามลำดับ

ตารางที่ 109 จำนวนและสัดส่วนนักเรียนที่มีทักษะชีวิตเรื่องการจัดการกับความเครียดตามเพศของนักเรียน

ระดับของการจัดการกับความเครียด	เพศ		รวม
	ชาย	หญิง	
ยอมรับไม่ได้	722	811	1533
%ของระดับยอมรับไม่ได้	47.1%	52.9%	100.0%
%ของเพศ	84.2%	85.4%	84.8%
ยอมรับได้	100	108	208
%ของระดับยอมรับได้	48.1%	51.9%	100.0%

%ของเพศ	11.7%	11.4%	11.5%
พึงพอใจ	35	31	66
%ของระดับพึงพอใจ	53.0%	47.0%	100.0%
%ของเพศ	4.1%	3.3%	3.7%
รวม	857	950	1807
%ของระดับ	47.4%	52.6%	100.0%
%ของเพศ	100.0%	100.0%	100.0%
ระดับยอมรับได้และพึงพอใจของ นักเรียนเพศชายและเพศหญิง	135	139	274
%ของระดับยอมรับได้และพึงพอใจของ นักเรียนเพศชายและเพศหญิง	15.7%	14.6%	15.1%

จากตารางที่ 109 พบว่า สัดส่วนสูงสุดของกลุ่มตัวอย่างเพศชายและเพศหญิง อยู่ในระดับยอมรับไม่ได้ ในสัดส่วนร้อยละ 84.2 และ 85.4

ระดับการจัดการกับความเครียดในระดับยอมรับได้และพึงพอใจ มีสัดส่วนแตกต่างกัน ได้แก่ กลุ่มเพศชาย ร้อยละ 15.7 กลุ่มเพศหญิง ร้อยละ 14.6 และระดับการจัดการกับความเครียดในระดับยอมรับไม่ได้ แตกต่างกัน ได้แก่ กลุ่มเพศหญิง ร้อยละ 85.4 และกลุ่มเพศชาย ร้อยละ 84.2 แสดงให้เห็นว่าเพศมีผลต่อระดับการจัดการกับความเครียดโดยเพศชายจะมีระดับการจัดการความเครียดได้ดีกว่าเพศหญิง

ตารางที่ 110 จำนวนและสัดส่วนนักเรียนที่มีทักษะชีวิตเรื่องการจัดการกับความเครียดตามพื้นที่ตั้งโรงเรียนของนักเรียน

ระดับของการจัดการกับความเครียด	พื้นที่ตั้งของ โรงเรียน			รวม
	พื้นที่ กรุงเทพ ชั้นใน	พื้นที่กรุงเทพ ชั้นกลาง	พื้นที่กรุงเทพ ชั้นนอก	
ยอมรับไม่ได้	392	667	474	1533
%ของระดับยอมรับไม่ได้	25.6%	43.5%	30.9%	100.0%
%ของพื้นที่ตั้ง โรงเรียน	84.7%	81.9%	89.4%	84.8%

ยอมรับได้	53	107	48	208
%ของระดับยอมรับได้	25.5%	51.4%	23.1%	100.0%
%ของพื้นที่ตั้งโรงเรียน	11.4%	13.1%	9.1%	11.5%
พึงพอใจ	18	40	8	66
%ของระดับพึงพอใจ	27.3%	60.6%	12.1%	100.0%
%ของพื้นที่ตั้งโรงเรียน	3.9%	4.9%	1.5%	3.7%
รวม	463	814	530	1807
%ของระดับ	25.6%	45.0%	29.3%	100.0%
%ของพื้นที่ตั้งโรงเรียน	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%
ระดับยอมรับได้และพึงพอใจของนักเรียนในแต่ละพื้นที่ตั้งโรงเรียน	71	147	56	274
%ของระดับยอมรับได้และพึงพอใจของนักเรียนในแต่ละพื้นที่ตั้งโรงเรียน	15.3%	18.0%	10.6%	15.1%

จากตารางที่ 110 พบว่าสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อยู่ในระดับยอมรับไม่ได้ ทั้งกลุ่มพื้นที่กรุงเทพมหานครชั้นใน พื้นที่กรุงเทพมหานครชั้นกลาง และพื้นที่กรุงเทพมหานครชั้นนอก ร้อยละ 84.7: 81.9: 89.4 ตามลำดับ ระดับการจัดการกับความเครียดในระดับยอมรับได้และพึงพอใจของแต่ละกลุ่ม มีสัดส่วนใกล้เคียงกัน โดยกลุ่มพื้นที่กรุงเทพมหานครชั้นใน กลุ่มพื้นที่กรุงเทพมหานครกลาง กลุ่มพื้นที่กรุงเทพมหานครนอก จะมีระดับการจัดการกับความเครียดในสัดส่วน ร้อยละ 15.3: 18.0: 10.6 ตามลำดับ ดังนั้นเมื่อเปรียบเทียบแต่ละพื้นที่กรุงเทพที่แตกต่างกัน ปรากฏว่า มีผลต่อระดับการจัดการกับความเครียดในสัดส่วนที่แตกต่างกัน

ตารางที่ 111 จำนวนและสัดส่วนนักเรียนที่มีทักษะชีวิตเรื่องการจัดการกับความเครียดตามระดับรายได้ครอบครัวของนักเรียน

ระดับของการจัดการกับความเครียด	รายได้ของครอบครัว (บาท)			รวม
	<16,000	16,001-30,000	>30,000	
ยอมรับไม่ได้	457	420	408	1285
%ของระดับยอมรับไม่ได้	35.6%	32.7%	31.8%	100.0%
%ของรายได้	86.7%	83.8%	84.6%	85.1%

ยอมรับได้	50	63	55	168
%ของระดับยอมรับได้	29.8%	37.5%	32.7%	100.0%
%ของรายได้	9.5%	12.6%	11.4%	11.1%
พึงพอใจ	20	18	19	57
%ของระดับพึงพอใจ	35.1%	31.6%	33.3%	100.0%
%ของรายได้	3.8%	3.6%	3.9%	3.8%
รวม	527	501	482	1510
%ของระดับ	34.9%	33.2%	31.9%	100.0%
%ของรายได้	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%
ระดับยอมรับได้และพึงพอใจของ รายได้ครอบครัวนักเรียน	70	81	74	225
%ของระดับยอมรับได้และพึงพอใจ ของรายได้ครอบครัวนักเรียน	13.3%	16.1%	15.3%	14.9%

จากตารางที่ 111 พบว่าระดับการจัดการกับความเครียดของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด กลุ่มรายได้ต่ำกว่า 16,000บาท กลุ่มรายได้ 16,001 ถึง 30,000 และกลุ่ม30,000บาทขึ้นไป อยู่ในระดับยอมรับไม่ได้ ในสัดส่วนร้อยละ 86.7: 83.8: 84.6 ตามลำดับ

ระดับการจัดการกับความเครียดในระดับยอมรับได้และพึงพอใจของแต่ละกลุ่ม มีสัดส่วนใกล้เคียงกัน ทั้งกลุ่มรายได้ต่ำกว่า 16,000บาท กลุ่มรายได้ 16,001 ถึง 30,000 และกลุ่มรายได้30,000บาทขึ้นไป ในสัดส่วนร้อยละ 13.3: 16.1: 15.3 ตามลำดับ ดังนั้น เมื่อเปรียบเทียบแต่ละกลุ่มรายได้ที่แตกต่างกัน ปรากฏว่า มีผลต่อระดับการจัดการกับความเครียดในสัดส่วนที่แตกต่างกัน

ตารางที่ 112 จำนวนและสัดส่วนนักเรียนที่มีทักษะชีวิตเรื่องการจัดการกับความเครียดตามระดับการศึกษา

ระดับของการจัดการกับความเครียด	ระดับการศึกษา			รวม
	มัธยมต้น	มัธยมปลาย	ปวช.	
ยอมรับไม่ได้	568	484	477	1,529
%ของระดับยอมรับไม่ได้	37.1%	31.6%	31.2%	100%
%ของระดับการศึกษา	83.2%	82.0%	90.0%	84.8%
ยอมรับได้	81	82	44	209

%ของระดับยอมรับได้	38.8%	39.2%	21.0%	100%
%ของระดับการศึกษา	11.9%	13.9%	8.3%	11.4%
พึงพอใจ	34	24	8	66
%ของระดับพึงพอใจ	51.5%	36.3%	12.1%	100%
%ของระดับการศึกษา	5.0%	4.1%	1.5%	3.6%
รวม	683	590	529	1,802
%ของระดับ	37.9%	32.7%	29.3%	100%
%ของระดับการศึกษา	100%	100%	100%	100%
ระดับยอมรับได้และพึงพอใจของระดับการศึกษานักเรียน	115	106	52	275
%ของระดับยอมรับได้และพึงพอใจของระดับการศึกษานักเรียน	16.8%	18%	9.8%	15.3%

จากตารางที่ 112 พบว่าระดับการจัดการกับความเครียดทั้งหมด อยู่ในระดับยอมรับไม่ได้ ทั้งกลุ่มมัธยมต้น กลุ่มมัธยมปลายและกลุ่มประกาศนียบัตร ในสัดส่วนร้อยละ 83.2: 82.0: 90.0 ตามลำดับ ระดับการจัดการกับความเครียดในระดับยอมรับได้และพึงพอใจของแต่ละกลุ่ม มีสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน ทั้งกลุ่มมัธยมต้น กลุ่มมัธยมปลาย กลุ่มประกาศนียบัตรวิชาชีพ ในสัดส่วนร้อยละ 16.8: 18.0: 9.8ตามลำดับ ดังนั้น เมื่อเปรียบเทียบแต่ละกลุ่มที่พักอาศัยแตกต่างกัน ปรากฏว่า มีผลต่อการจัดการกับความเครียดในสัดส่วนที่แตกต่างกัน

ตารางที่ 113 จำนวน (ความถี่) ร้อยละ ของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเขตที่ตั้งและสังกัด โรงเรียน

สังกัด	พื้นที่กรุงเทพมหานครชั้นใน		พื้นที่กรุงเทพมหานครชั้นกลาง		พื้นที่กรุงเทพมหานครชั้นนอก		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
สพฐ.	0	0	201	11.1	192	10.6	393	21.7
สช.	161	8.9	167	9.2	0	0	328	18.2
กทม.	176	9.7	240	13.3	137	7.6	553	30.6
อาชีวะ	126	7.0	206	11.4	201	11.1	533	29.5
รวม	463	25.6	814	45.0	530	29.3	1807	100

ตารางที่ 114 จำนวน (ความถี่) ร้อยละ ของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามชั้นเรียนและเพศ

ระดับชั้น	ชาย	ร้อยละ	หญิง	ร้อยละ	รวม	ร้อยละ
ม.1	87	4.8	111	6.1	198	11.0
ม.2	118	6.5	118	6.5	236	13.1
ม.3	117	6.5	137	7.5	253	14.0
ม.4 / ปวช1	197	10.9	210	11.6	407	22.5
ม5 / ปวช2	199	11.0	184	10.2	383	21.2
ม.6 / ปวช3	139	7.7	190	10.5	329	18.2
รวม	857	47.4	950	52.6	1807	100

ตารางที่ 115 จำนวนของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลายต่อการทำกิจกรรม

กิจกรรม	ม.ต้น						ม.ปลาย					
	ทุก วัน	5-6 วัน	3-4 วัน	1-2 วัน	น้อย กว่า 1 วัน	การทำ กิจกรรมต่อ สัปดาห์	ทุก วัน	5-6 วัน	3-4 วัน	1-2 วัน	น้อย กว่า 1 วัน	การทำ กิจกรรมต่อ สัปดาห์
อ่านหนังสือ	83	75	139	237	114	1-2 วัน	124	70	279	399	200	1-2 วัน
เล่นอินเทอร์เน็ต	312	116	97	110	33	ทุกวัน	552	174	172	142	58	ทุกวัน
ทำอาหาร	78	64	141	180	153	1-2 วัน	132	126	239	285	245	1-2 วัน
ท่องเที่ยว	44	53	124	279	143	1-2 วัน	82	87	209	453	240	1-2 วัน
ออกกำลังกาย	116	66	130	226	111	1-2 วัน	170	96	222	371	215	1-2 วัน

วาดรูป	56	30	124	178	231	น้อยกว่า 1 วัน	98	73	152	317	403	น้อยกว่า 1 วัน
ปลูกต้นไม้	34	47	65	129	286	น้อยกว่า 1 วัน	64	49	100	201	528	น้อยกว่า 1 วัน
ฟังเพลง	421	80	77	49	39	ทุกวัน	743	136	94	61	40	ทุกวัน
นั่งสมาธิ	38	33	68	157	276	น้อยกว่า 1 วัน	56	46	112	276	472	น้อยกว่า 1 วัน
อาสาสมัครหรือบำเพ็ญประโยชน์	26	42	80	197	249	น้อยกว่า 1 วัน	50	68	131	308	431	น้อยกว่า 1 วัน
การแสดงออก เช่น เล่นละคร หรือร้องเพลง	59	60	96	122	229	น้อยกว่า 1 วัน	94	67	142	221	420	น้อยกว่า 1 วัน
แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเช่น ใ้ว่าที่	43	46	84	125	232	น้อยกว่า 1 วัน	103	74	108	176	419	น้อยกว่า 1 วัน
เกมและการแข่งขัน	133	94	113	140	119	1-2 วัน	235	113	184	232	226	1-2 วัน

ตารางที่ 116 จำนวน ของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามวิธีการเข้าร่วมกิจกรรมกับกลุ่มเยาวชนต่อเหตุผลของการเข้าร่วมกลุ่มเยาวชน

เหตุผลของการเข้าร่วมกลุ่มเยาวชน	วิธีการเข้าร่วมกิจกรรมกับกลุ่มเยาวชน				รวม
	สามารถสมัครเข้าร่วมกิจกรรมได้ทันที	ต้องมี ความสามารถ พิเศษ	ต้องผ่านการ คัดเลือก	อื่นๆ	
เห็นว่าเป็นประโยชน์กับตนเอง	1,419	36	10	0	1,465
มีเพื่อนเป็นสมาชิกเดิมของกลุ่ม	24	8	12	0	44
เห็นว่ากลุ่มเยาวชนสามารถทำประโยชน์ให้แก่ส่วนรวม	123	16	31	3	173
มีความภูมิใจที่ได้เข้าร่วมกลุ่ม	16	0	17	4	37
เพราะเป็นกิจกรรมเสริมหลักสูตรของโรงเรียนที่ต้องทำ	43	12	18	4	79

อื่นๆ	6	0	0	5	11
รวม	1,631	72	88	16	1,807

ตอนที่ 2 บทบาทของกลุ่มเยาวชนในกรุงเทพมหานคร

บทบาทของกลุ่มเยาวชนตัวอย่างในการพัฒนาทักษะชีวิตของเยาวชน

กลุ่มเยาวชนที่ผู้วิจัยได้เลือกมาในการวิจัยครั้งนี้ เป็นกลุ่มเยาวชนที่มีบทบาทในการพัฒนาศักยภาพของเยาวชนในกรุงเทพมหานครได้แก่

1. กลุ่มเยาวชน Youth for Next Step
2. กลุ่มเยาวชน Box of fish
3. กลุ่มละครเพื่อการเรียนรู้บางพลาย
4. กลุ่มมะขามป้อม

ซึ่งในแต่ละกลุ่มจะมีแนวคิดและกระบวนการสร้างเสริมทักษะชีวิตที่แตกต่างกัน

ออกไป ผู้วิจัยจะวิเคราะห์ถึงลักษณะกิจกรรมและกระบวนการเรียนรู้ที่ส่งผลให้เกิดทักษะชีวิตในแต่ละด้าน ดังต่อไปนี้

กิจกรรมของกลุ่มเยาวชนเพื่อการพัฒนาทักษะชีวิต

ตารางที่ 1 ตารางวิเคราะห์บทบาทของกลุ่มเยาวชนในการเสริมสร้างทักษะชีวิตของเยาวชนในกรุงเทพมหานคร

กลุ่มเยาวชน	พุทธพิสัย	จิตพิสัย	ทักษะพิสัย
กลุ่ม Youth for Next Step	1. กิจกรรมให้น้องๆ เยาวชนได้แนวคิดนอกกรอบสำหรับการคิดกิจกรรมต่างๆรวมทั้งจุดความคิดทำความดีสวนกระแสสังคม (ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	1. กิจกรรมการลงชุมชน เพื่อให้เห็นสภาพของพื้นที่ที่มีความแตกต่างกับสังคมในชีวิตของเยาวชน ซึ่งเยาวชนเองก็เป็นส่วนหนึ่งในสังคม และสามารถที่จะช่วยเหลือพัฒนาพื้นที่	1. กิจกรรมการสวดมนต์และฟังข้อคิดสอนใจจากพระภิกษุสงฆ์(การจัดการกับอารมณ์) 2. กิจกรรมชื่อ Big Project เป็นกิจกรรมเน้นการทำงานเป็นทีม ต้องมีการบริหารงาน คน เงิน เวลา

กลุ่มละครเพื่อการเรียนรู้
บางเพลง

1.การทำละครเพื่อการเรียนรู้ ซึ่งเยาวชนจะต้องผลิตละครขึ้นมาเพื่อสื่อถึงสิ่งที่ตนเองต้องการให้สังคมได้รับรู้หรือสะท้อนให้เห็นถึงปัญหาต่างๆ เยาวชนจะต้องใช้ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการสร้างสิ่งใหม่ๆให้น่าสนใจ(ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์)

ดีขึ้นได้ กลุ่มเยาวชนก็จะให้เพื่อนๆเยาวชนได้ทำกิจกรรมฟื้นฟูพัฒนาชุมชนนั้นๆ โดยที่เป็นกิจกรรมที่น้องๆคิดกันเองว่าจะทำอะไรให้ชุมชนที่ลงพื้นที่(ความรับผิดชอบต่อสังคม)
2.กิจกรรม DISC แบบทดสอบพฤติกรรมเพื่อให้เพื่อนๆเยาวชนเข้าใจบุคลิกภาพของตนเอง เข้าใจผู้อื่นมากขึ้น รู้ว่าคนอื่นๆนั้นเป็นอย่างไร (ความตระหนักรู้ในตนเอง)

1.กิจกรรมการเช้คอิน โดยจะให้เพื่อนๆเยาวชนหยุดนิ่งอยู่กับตัวเอง สะท้อนให้เห็นถึงตัวเองและคนรอบข้าง (ตระหนักรู้ในตนเอง)
2.การสร้างข้อตกลงร่วมกันในค่าย ซึ่งเป็นความคิดของเยาวชนเองในเรื่องข้อห้ามและข้อปฏิบัติที่จะต้องทำร่วมกัน ซึ่งเป็นการกำหนดขอบเขตของเยาวชนในการที่จะต้อง

ให้ได้เพื่อจะบรรลุเป้าหมาย ซึ่งน้องๆจัด ต้องมีการสื่อสารกันภายในกลุ่มอย่างดี เช่น การแบ่งหน้าที่ในการเป็นสตาฟขายของในเกม อีกส่วนหนึ่งต้องไปทำหน้าที่เล่นเกมเพื่อเอาเงินมาเข้ากลุ่ม(การสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ)

1.เกมหัวใจ 4 ดวงเน้นการพูดคุยกับผู้อื่น โดยการให้ไปพูดคุยกับบุคคลที่สนิทที่สุด 4 คน และถามถึงประวัติความเป็นมาของเพื่อน เพื่อให้เข้าใจความเป็นมาของเพื่อนและฝึกการสื่อสารกับผู้อื่นไปด้วย (การสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ)

กลุ่ม Box of fish

1.การนำเสนอละครเพื่อ
การเรียนรู้ โดยกลุ่ม
เยาวชนเลือกที่จะ
นำเสนอเรื่องราวสภาพ
ความเป็นจริง โดยไม่ชัก
นำความคิดของกลุ่ม
เยาวชนเป้าหมาย เช่น
การรณรงค์เรื่องเหล้า ก็
จะรณรงค์ในลักษณะให้
ความรู้ว่าถ้ากินเหล้าแล้ว
สภาพคนที่กินจะเป็น
อย่างไร ให้น้องๆคิดเอา
เอง (ความคิดวิเคราะห์
วิจารณ์)

2.การสร้างสรรค์ละคร
ให้เกิดความน่าสนใจแก่
เยาวชนคนรุ่นใหม่ ต้อง
ใช้ความคิดที่ทันสมัย

ทำเพื่อส่วนรวม
นอกจากนั้น การ
เสริมสร้างพลังของจิต
อาสาเพื่อให้เยาวชนได้
รู้สึกถึงความเป็นส่วน
หนึ่งในสังคมและพร้อม
จะเป็นตัวแทนในการ
พัฒนาหรือฟื้นฟูชุมชน /
สังคมด้วยการทำละคร
เพื่อการเรียนรู้ต่างๆ
(ความรับผิดชอบต่อ
สังคม)

1.เยาวชนที่ทำงานเป็นพี่
เลี้ยงน้องได้เล่าถึงความ
ภูมิใจว่าเมื่อน้องในค่าย
ได้รับการฝึกอบรมไป
แล้วเกิดการเปลี่ยนแปลง
ขึ้นแล้วกลับมาเป็นพี่ค่าย
ทำงานในกลุ่มเยาวชน
ต่อไป ซึ่งจะกลายเป็น
ห่วงโซ่ของการพัฒนา
เยาวชนต่อเนื่องไปเรื่อยๆ
(ความภูมิใจในตนเอง)

1.ในการทำงานของกลุ่ม
เยาวชนเพื่อเตรียมงาน
การจัดแสดงละครเวที
ต่างๆ การระดมความคิด
ของสมาชิกหลายๆคน
เพื่อให้งานออกมาตาม
เป้าหมายที่วางไว้ ทำให้
เยาวชนในกลุ่มได้รับ
ทักษะการทำงานเป็นทีม
การสื่อสารกับเพื่อนๆใน
กลุ่ม การแก้ไขปัญหา
ด้วยการใช้เหตุผลและผล
รวมถึงการ
ประนีประนอมเมื่อความ
คิดเห็นภายในกลุ่มไม่
ตรงกัน(การสื่อสารอย่าง
มีประสิทธิภาพ การ
แก้ปัญหา การสร้าง

	และคิดให้ต่างจากคนอื่น ทำ (ความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์)		สัมพันธภาพ)
กลุ่มมะขามป้อม	1. การสร้างละครด้วยการนำตำนานท้องถิ่นมาประยุกต์ให้เข้ากับเหตุการณ์ปัจจุบัน เช่น การทำละครให้ชุมชนบ้านครัว เออบทละครขวัญเรียมมาทำกับเรื่องปัญหาพื้นที่ทางด่วนของชุมชนนี้ เป็นต้น (ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์)	1.การทำละครชุมชน โดยให้เยาวชนเข้าไปเรียนรู้ที่จะศึกษาชุมชนตัวเอง โดยที่เยาวชนที่เกิดและโตในพื้นที่นั้นๆ อาจจะไม่เคยรู้ประวัติศาสตร์ของชุมชนมาก่อน การที่เข้าไปศึกษาเพื่อทำละครจะทำให้เยาวชนได้ซึมซับถึงความเป็นคนในพื้นที่ คนของสังคมและเกิดแรงผลักดันให้เยาวชนพัฒนาพื้นที่ชุมชนตัวเองต่อไป (ความรับผิดชอบต่อสังคม)	1. ในขณะที่เยาวชนหาข้อมูลเพื่อทำละครชุมชน เยาวชนจะต้องเก็บข้อมูลกับชาวบ้านในพื้นที่ ซึ่งต้องใช้ทักษะการสื่อสารและการสร้างสัมพันธภาพระหว่างบุคคลเพื่อให้ได้ข้อมูลในการสร้างละคร (การสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพและการสร้างสัมพันธภาพระหว่างบุคคล)

วิธีการดำเนินงานของกลุ่มเยาวชนเพื่อการพัฒนาทักษะชีวิต

วิธีการดำเนินงานของกลุ่มเยาวชนแต่ละกลุ่มมีความแตกต่างกันดังนี้

1. กลุ่ม Youth for Next Step มีลักษณะการดำเนินงาน โดยเยาวชนในระดับมัธยมศึกษาและอุดมศึกษา กลุ่ม Youth for Next Step มีเครือข่ายโรงเรียนในกรุงเทพมหานครจำนวน 22 โรงเรียน ซึ่งจุดเด่นของกลุ่มเยาวชนนี้ คือ การได้รับความร่วมมือจากมหาวิทยาลัยชั้นนำต่างๆทั่วประเทศ สำหรับกรุงเทพมหานคร มหาวิทยาลัยที่เข้าร่วมได้แก่ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล โดยกลุ่ม Youth for next step จะมีการประชาสัมพันธ์ไปยังโรงเรียนในกรุงเทพมหานคร เพื่อรับสมัครตัวแทนของโรงเรียน โดยเปิดโอกาสให้โรงเรียนส่งตัวแทนเยาวชนได้ไม่เกิน 5 คนต่อหนึ่งโรงเรียน เนื่องจากมีข้อจำกัดทางทรัพยากรและงบประมาณ นอกจากนี้เยาวชนตัวแทนยังต้องส่งบทความเกี่ยวกับความตั้งใจที่จะมาเข้าค่ายเพื่อพัฒนาทักษะผู้นำเยาวชนอีกด้วย ทางกลุ่มเยาวชนก็จะพิจารณาเรื่อยๆ ในแต่ละโรงเรียนเพื่อคัดเลือกเข้ามาอบรมในค่าย ซึ่งสามารถรับเด็กได้ไม่เกิน 60 คนต่อการจัดหนึ่งครั้ง

2. กลุ่มละครเพื่อการเรียนรู้บางพลัย มีลักษณะการดำเนินงาน โดยกลุ่มคนทำละคร ซึ่งเป็นคนวัยทำงานแล้วแต่มีความเชื่อว่าละครจะเป็นเครื่องมือในการพัฒนาหรือเปลี่ยนแปลงคนได้ วิธีการคือ จะรับสมัครตัวแทนเยาวชนจากโรงเรียนในโครงการขององค์กรแพช ซึ่งเป็นองค์กรที่รณรงค์เกี่ยวกับเรื่องเพศศึกษา ซึ่งเยาวชนจะเป็นตัวแทนของโรงเรียนมาจากการคัดเลือกของโรงเรียนเพื่อมาเข้าร่วมโครงการจะจัดขึ้นตามข้อตกลงกับองค์กรแพชที่เป็นหน่วยงานในการให้งบประมาณ โดยปกติกลุ่มบางพลัยจะจัดค่ายกิจกรรมขึ้นเดือนละ 1-2 ครั้ง
3. กลุ่ม Box of fish มีการดำเนินการโดยเยาวชนระดับมัธยมศึกษาและอุดมศึกษาจากมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา มีวิธีการดำเนินงานคือ ในส่วนของทีมงานเป็นชักชวนกันผ่านกลุ่มเพื่อนที่มีความสนใจด้านละครเหมือนกัน มาทำละครเพื่อน้องๆเยาวชนต่างๆ ซึ่งน้องๆเยาวชนที่เป็นกลุ่มเป้าหมายหรือคนดู มาจากโรงเรียนในกรุงเทพมหานครซึ่งกลุ่ม Box of fish จะตระเวนไปทำการแสดงละครที่โรงเรียน ซึ่งมีทั้งการขออนุญาตไปแสดงและการถูกเชิญจากโรงเรียนต่างๆ
4. กลุ่มมะขามป้อม มีการดำเนินการโดยพี่เลี้ยง เจ้าหน้าที่อาสาสมัครและเยาวชนที่มาร่วมกันจัดทำละครเพื่อการเปลี่ยนแปลง มีเป้าหมายที่เยาวชนทั่วประเทศ โดยน้องๆจะต้องเป็นเยาวชนที่สนใจทำละคร ซึ่งอาจจะไม่มีพื้นฐานหรือไม่มีมา

ก่อนก็ได้ ทางกลุ่มจะเปิดรับสมัครค่ายโครงการละครเพื่อการเปลี่ยนแปลง ซึ่ง
น้องๆจะต้องส่งบทละครเข้ามาเพื่อคัดเลือก ในปีแรกดำเนินการเฉพาะกลุ่ม
เด็กมหาวิทยาลัย ต่อมาใช้เกณฑ์อายุเป็นตัวตั้ง 17-20 ปี โดยกลุ่มมะขามป้อม
จะมีการดำเนินการที่ต่อเนื่องยาวนาน เน้นเยาวชนกลุ่มเดิมที่เคยเข้าอบรม มา
ทำซ้ำให้เยาวชนได้ใช้ละครเป็นเครื่องมือค้นหาตัวเองและค้นหาความ
ช่วยเหลือของชุมชนที่อาศัยอยู่ เพื่อที่เยาวชนจะได้เข้าไปพัฒนาชุมชนนั่นเอง

ความร่วมมือของภาคส่วนต่างๆในการสนับสนุนกลุ่มเยาวชนเพื่อพัฒนาทักษะชีวิต

การดำเนินกิจกรรมของกลุ่มเยาวชนได้รับการช่วยเหลือจากหน่วยงานต่างๆหลายส่วน ดังนี้

1. กลุ่ม Youth for Next step การดำเนินงานของกลุ่มเยาวชนนี้ ได้รับความ
ร่วมมือจากหลายๆส่วน ในส่วนของภาครัฐบาล กระทรวงพัฒนาสังคมและ
ความมั่นคงของมนุษย์ ได้ขึ้นทะเบียนกลุ่มเยาวชน Youth for next step ไว้ว่าเป็น
องค์กรอิสระด้านการพัฒนาเด็กและเยาวชน ซึ่งทำให้กลุ่มเยาวชนมีความ
น่าเชื่อถือไว้วางใจกับสังคม ต่อมาทำให้การไปขอรับการสนับสนุนจาก
หน่วยงานภาคเอกชน จึงเป็นไปได้สะดวก เช่น บริษัทSCG cement บริษัทโออิชิ
กรีนที บริษัทเลอแปง บริษัททีปโก้ บริษัทบูมปุย เป็นต้น ซึ่งการสนับสนุนก็มี
ทั้งการให้เงินและการให้สิ่งของ
2. กลุ่มละครเพื่อการเรียนรู้บางพลายได้รับการงบประมาณทั้งหมดในการทำค่าย
จากองค์กรแพช เพื่อการสร้างกระบวนการละครสู่การเรียนรู้เรื่องเพศศึกษา
โดยองค์กรแพชจะเป็นคนประสานงานเด็กและเยาวชนเข้าร่วมกิจกรรม
โดยให้กลุ่มละครเพื่อการเรียนรู้บางพลายอบรมเยาวชนเหล่านั้น
3. กลุ่ม Box of fish มีการดำเนินงานส่วนใหญ่จากทุนตัวเอง โดยการสนับสนุน
ของหน่วยงานอื่น ก็มี การได้รับทุนการดำเนินงานจากการประกวดของ
หน่วยงานสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพหรือ สสส. ซึ่ง
ได้รับทุนประมาณ 3-4 โครงการต่อปี

4. กลุ่มมะขามป้อม ได้รับการสนับสนุนงบประมาณส่วนใหญ่จากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพหรือ สสส. โดยเป็นทุนระยะยาว เพื่อการพัฒนาเยาวชน

ตอนที่ 3 การนำเสนอแนวทางพัฒนาทักษะชีวิตของเยาวชนในกรุงเทพมหานคร โดยกลุ่มเยาวชน

การนำเสนอแนวทางพัฒนาทักษะชีวิตของเยาวชนในกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้ทำการเก็บข้อมูลกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนหลายส่วน เพื่อนำมาสรุปเป็นแนวทางในการพัฒนาทักษะชีวิตของเยาวชนในกรุงเทพมหานคร โดยแบ่งเป็น 2 ส่วน ดังนี้

3.1 ผลจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านเด็กและเยาวชน

3.1.1 ความสำคัญของทักษะชีวิตกับเด็กและเยาวชนไทยในปัจจุบัน

ผู้เชี่ยวชาญ นักวิชาการให้ความคิดเห็นตรงกันในเรื่องของความสำคัญของทักษะชีวิต ซึ่งทักษะชีวิตมีความสำคัญกับเด็กและเยาวชนเป็นอย่างมาก เป็นทักษะชีวิตที่ทำให้เด็กมีชีวิตอยู่รอดปลอดภัย แต่เนื่องจากเด็กและเยาวชนในปัจจุบันเน้นในเรื่องของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นอันดับแรก ทำให้ขาดการเรียนรู้เรื่องทักษะชีวิต แม้ว่าในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปี 2551 จะมีการระบุเรื่องทักษะชีวิตเป็นหัวข้อการเรียนรู้ที่ต้องบูรณาการไปในการศึกษาของเด็กและเยาวชน แต่นักวิชาการกล่าวว่า ในความเป็นจริงการเรียนรู้ทักษะชีวิตในสถานศึกษาเป็นเพียงนโยบายที่กระทรวงศึกษาธิการเห็นความสำคัญ แต่ไม่สามารถปฏิบัติได้จริง การเรียนรู้ทักษะชีวิตจะต้องทำควบคู่กันไปทั้งในการให้ความรู้ในสถานศึกษา และการปฏิบัติเป็นกิจกรรมให้เด็กและเยาวชนได้เห็นของจริง โดยแบ่งเป็น 60:40 คือเรียนรู้ในสถานศึกษา 60 เปอร์เซ็นต์ เรียนรู้จากกิจกรรมนอกหลักสูตร 40 เปอร์เซ็นต์ ซึ่งนักวิชาการกล่าวว่า การเรียนรู้ทักษะชีวิต หากเด็กไม่เห็นของจริงและปฏิบัติจะไม่สามารถเกิดประโยชน์ได้เลย ดังเช่นที่มีข่าวว่า นักศึกษาแพทย์สถาบันชื่อดังถูกรถชน ขณะเดินข้ามถนน เนื่องจากใช้โทรศัพท์มือถือถือพูดคุยขณะข้ามถนน ซึ่งเหตุการณ์นี้สะท้อนให้เห็นว่า ทักษะชีวิตในเรื่องความคิดวิเคราะห์วิจารณ์ คิดก่อนทำ เป็นสิ่งที่จำเป็นกว่าการเรียนให้มีคะแนนสูงๆ เพื่อให้สอบได้ในคณะที่ดี เพราะการเรียนเก่งก็ไม่ได้ช่วยให้เด็กและเยาวชนนั้นสามารถมีชีวิตอยู่อย่างปกติสุขในสังคมที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ดังนั้นการสร้างเสริมทักษะชีวิตให้กับเด็กและเยาวชนจึงเป็นสิ่งจำเป็นเร่งด่วนที่จะต้องทำในปัจจุบันนี้สำหรับในต่างประเทศ มีการสร้างเสริมทักษะชีวิตบูรณาการในการสอนมาได้ประมาณ 7-8 ปีแล้ว

3.1.2 ปัจจัยที่มีผลต่อการสร้างเสริมทักษะชีวิตของเยาวชน

นักวิชาการกล่าวว่า การสร้างเสริมทักษะชีวิตให้กับเยาวชนควรเป็นความร่วมมือกันของหลายๆภาคส่วน เพราะเด็กและเยาวชนมีความสามารถในแต่ละช่วงวัยแตกต่างกัน ดังนั้นคนที่เข้ามาปลูกฝังทักษะชีวิตของเด็กและเยาวชนก็ต้องมีความแตกต่างกันในแต่ละช่วงวัย เช่น ในวัยเด็ก พ่อแม่จะเป็นหลักในการอบรมปลูกฝังให้เด็กได้เรียนรู้ในสิ่งที่ควรรู้ ควรทำ เช่น การรู้จักหน้าที่ของตนเองภายในครอบครัว การฝึกให้คิดเป็น สร้างบรรยากาศการเรียนรู้ให้เด็กเล่นในขณะเดียวกันก็สอนไปด้วย เมื่อเด็กโตเข้ามาสู่วัยเรียน เข้ามาสู่ระบบโรงเรียน เด็กก็จะถูกปลูกฝังทักษะชีวิตต่อจากพ่อแม่ เป็นคุณครูและเพื่อนๆ การดำรงชีวิตที่เด็กอยู่ภายใต้สังคมโรงเรียนจะกล่อมเกลาให้เด็กได้เรียนรู้ที่จะอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นในสังคมได้ ซึ่งคุณครูเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในช่วงเด็กวัยนี้ เพราะการมีทักษะชีวิตของครูและวิธีการสร้างทักษะชีวิตให้กับเด็กจะเป็นส่วนช่วยเสริมให้กับเด็กได้เติบโตมาอย่างสมบูรณ์ยิ่งขึ้น นักวิชาการกล่าวว่า วัยที่เหมาะสมที่สุดในการปลูกฝังทักษะชีวิตอยู่ในระดับประถมศึกษาชั้นที่ 6 จนถึงระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1-2 เนื่องจากเป็นวัยที่อยู่ในระหว่างการเปลี่ยนผ่านจากวัยเด็กไปสู่วัยรุ่น การเปลี่ยนแปลงต่างๆทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจจะส่งผลให้เด็กเกิดพฤติกรรมที่เสี่ยงไปในทางที่ผิด การสร้างเสริมเรื่องทักษะชีวิตในช่วงวัยนี้จึงจำเป็นอย่างมาก นอกจากนี้ในช่วงวัยที่เด็กเติบโตไปสู่วัยรุ่น อิทธิพลของเพื่อนก็เป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญ เนื่องจากเด็กในวัยนี้จะให้ความสำคัญและเชื่อฟังคำพูดของกลุ่มเพื่อนมาก การมีทักษะชีวิตของกลุ่มเพื่อน จึงเป็นสิ่งที่สะท้อนถึงแนวโน้มทัศนคติและพฤติกรรมของเด็กและเยาวชน โดยกลุ่มเพื่อนที่มีทักษะชีวิตดีก็จะคอยชักนำเยาวชนไปในทิศทางที่ดี แต่กลุ่มเพื่อนที่มีทักษะชีวิตต่ำ แนวโน้มการชักจูงกัน ไปทำสิ่งที่ไม่ดีก็มีมาก ดังคำกล่าวที่ว่า คบคนพาล พาลพาไปหาผิด คบบัณฑิต บัณฑิตพาไปหาผล

3.1.3 ทักษะชีวิตที่จำเป็นที่สุดของเยาวชนไทย

นักวิชาการกล่าวว่า ทักษะชีวิตที่เด็กและเยาวชนไทยยังขาดและสมควรที่จะได้รับการพัฒนามากที่สุด คือ ทักษะชีวิตเรื่องกระบวนการคิดวิเคราะห์วิจารณ์ เพราะทุกวันนี้เด็กคิดวิเคราะห์ไม่เป็น จากการสำรวจพบว่า มีเด็กเพียงร้อยละ 12 ที่สามารถคิดวิเคราะห์วิจารณ์เป็นเด็กร้อยละ 21 สามารถคิดนอกกรอบได้แต่เป็นการคิดในใจ ไม่สามารถแสดงออกมาได้ และสุดท้ายเป็นเด็กที่คิดตามผู้ใหญ่หรือคุณครูร้อยละ 67 เป็นเพราะวัฒนธรรมสังคมไทยที่อบรมเด็กมาให้คิดไม่เป็น เป็นการสอนให้คิดแบบคล้อยตามเท่านั้น ไม่สามารถคิดนอกกรอบได้ ทุกวันนี้ สื่อต่างๆ

ข้อมูลที่กระจายอยู่รอบตัวเด็กล้วนเป็นสื่อที่ไม่เป็นผลดีกับตัวเด็ก สื่อหรือข้อมูลดีมีน้อย ซึ่งเด็กและเยาวชนมีความเสี่ยงที่จะเชื่อจะเลียนแบบพฤติกรรมต่างๆที่ไม่ดี หากเด็กและเยาวชนไม่มีความคิดวิเคราะห์วิจารณ์ถึงประโยชน์และโทษของข้อมูลเหล่านั้น

3.1.4 บทบาทของกลุ่มเยาวชนในการพัฒนาศักยภาพของเยาวชน

ในกรุงเทพมหานคร การเติบโตของกลุ่มเยาวชนที่มีเป้าหมายการดำเนินงานเพื่อพัฒนาศักยภาพของเยาวชนนั้น มีอยู่มากพอสมควร โดยส่วนใหญ่จะเป็นกลุ่มเยาวชนที่อยู่นอกระบบโรงเรียน แต่อย่างไรก็ดี นักวิชาการได้บอกไว้ว่า การเติบโตของกลุ่มเยาวชนในกรุงเทพมหานครนั้น ไม่สามารถเติบโตได้มากเท่าต่างจังหวัด เนื่องจากกรุงเทพฯ เป็นเมืองใหญ่ที่มีกฎระเบียบเยอะ ทำให้กลุ่มเยาวชนไม่สามารถรวมตัวกันได้อย่างอิสระ ต่างจากต่างจังหวัด ทั้งๆที่กรุงเทพฯ เป็นเมืองใหญ่เป็นศูนย์กลางของปัญหา ซึ่งควรจะมียุวกอว์นเหล่านี้มาช่วยพัฒนาศักยภาพเยาวชนเป็นจำนวนมาก ในส่วนของสภาเด็กและเยาวชนที่ได้รับการจัดตั้งขึ้นเพื่อเป็นศูนย์กลางในการเชื่อมโยงกลุ่มเด็กและเยาวชนที่มีการดำเนินการในด้านต่างๆ เพื่อร่วมกันแสวงหาแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาเด็กและเยาวชน ก็ไม่เป็นตัวแทนของเด็กและเยาวชนอย่างแท้จริง

แนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตของเยาวชนในกรุงเทพมหานคร

แนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตในกรุงเทพมหานคร เป็นแนวทางที่ได้จากผลวิจัยทางแบบสอบถามที่สำรวจเยาวชนในกรุงเทพมหานคร โดยจะประเมินระดับของทักษะชีวิตของเยาวชนที่มีมากหรือน้อย โดยวิเคราะห์ร่วมกับผลการวิจัยการทำกิจกรรมของกลุ่มเยาวชนเพื่อพัฒนาศักยภาพเยาวชนด้วยเพื่อนำมาพัฒนารูปแบบและความร่วมมือในการส่งเสริมทักษะชีวิตของเยาวชน ซึ่งอาจกล่าวได้ว่า การทำกิจกรรมของกลุ่มเยาวชนเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตโดยตรงและครบถ้วนตามส่วนประกอบของทักษะชีวิตนั้นไม่สามารถทำได้ แต่การดำเนินงานที่มีความหลากหลายของแต่ละกลุ่มเยาวชน ทำให้เกิดการเรียนรู้และพัฒนาทักษะชีวิตในด้านที่ต่างกันออกไป ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่ารูปแบบของกลุ่มเยาวชนที่เลือกมาศึกษา สามารถนำมาเป็นแบบอย่างในการพัฒนากลุ่มเยาวชนกลุ่มอื่นๆได้ต่อไป ดังนี้

รูปแบบการดำเนินงานของกลุ่มเยาวชน

1.1 ทักษะที่เป็นหลักในการทำกิจกรรมและทักษะที่ขาดของเยาวชน ในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มเยาวชนที่ดำเนินกิจกรรมเพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชนในกรุงเทพมหานคร พบว่า ส่วนใหญ่ทุกกลุ่มจะมีแนวคิดที่เน้นให้ความสำคัญกับเรื่องความรับผิดชอบในสังคม

โดยการทำกิจกรรมต่างๆ ก็จะเน้นให้เป็นกิจกรรมที่เอื้อประโยชน์ให้สังคม เพื่อดึงดูดให้เยาวชนมีความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งในสังคม โดยการทำกิจกรรมก็จะมีทั้งในระดับชุมชน ใกล้เคียงและชุมชนชนบทห่างไกล นอกจากนี้การทำกิจกรรมของกลุ่มเยาวชนยังเน้นเรื่อง ความตระหนักรู้ในตน โดยจะส่งเสริมและพัฒนาให้เยาวชนมีความเข้าใจในตนเองและ ทราบถึงความต้องการของตนเองว่าจะทำอะไร ทำให้เยาวชนมีสติและรู้สิ่งที่กำลังกระทำ อยู่อย่างไรก็ดี ในการสำรวจทักษะชีวิตของเยาวชนในกรุงเทพมหานคร พบว่า เยาวชนใน กรุงเทพมหานครขาดทักษะชีวิตเรื่องการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ ความภูมิใจในตนเอง การจัดการกับความเครียดและการตัดสินใจ ซึ่งการพัฒนาทักษะที่ขาดเหล่านี้ก็เป็น กระบวนการภายในเมื่อเยาวชนเข้าร่วมกิจกรรมกับกลุ่มเยาวชน ซึ่งเยาวชนจะค่อยๆ ได้รับความชัดเจนจากการร่วมกิจกรรมต่างๆ

1.2 ยุทธศาสตร์การดำเนินงานของกลุ่มเยาวชนแบบแนวราบ โดยทั่วไปการ ดำเนินงานในระดับกระทรวง ทบวง กรม ก็มักเป็นลักษณะการรับฟังคำสั่งจากผู้มีอำนาจ สูงกว่า ซึ่งในการดำเนินงานของกลุ่มเยาวชนที่มีความแตกต่างกัน บางกลุ่มจัดตั้งขึ้นมาด้วย ตัวเอง(เยาวชนเอง) บางกลุ่มจัดตั้งขึ้นมาจากการแต่งตั้งจากหน่วยงานรัฐบาล ทำให้การ บริหารจัดการมีอิสระแตกต่างกัน ลักษณะการดำเนินงานของกลุ่มเยาวชนที่มีความแตกต่าง กัน เช่น กิจกรรมที่เลือกทำก็เป็นแนว นโยบายจากรัฐบาล กิจกรรมที่ทำมาจากเยาวชนคิด กันเอง อยากทำกันเอง เป็นต้น โดยการดำเนินงานของกลุ่มเยาวชนที่ไม่มีกรอบของ หน่วยงานใดใดมาเป็นตัวบังคับ จะทำให้เกิดประโยชน์ที่หลากหลายกว่าการจำกัดกรอบ เช่น หน่วยงานที่เน้นเรื่องเพศศึกษา กลุ่มเยาวชนก็จะเน้นเฉพาะเรื่องเพศศึกษาอย่างเดีย วจนไม่สามารถพัฒนาทักษะชีวิตหรือความรู้เรื่องอื่นๆ ได้ การทำงานแบบระดมความคิด เยาวชนหลายๆคน จะทำให้เกิดความคิดใหม่ๆและเป็นความร่วมมือการพัฒนาของเยาวชน อย่างแท้จริง ทั้งในเรื่องการคิดรูปแบบกิจกรรม การจัดการทรัพยากรหรือการหา งบประมาณมาใช้ในกิจกรรม เป็นต้น อย่างกลุ่มเยาวชนตัวอย่างที่ศึกษามามีลักษณะการ แบ่งหน้าที่ภายในกลุ่มเมื่อมีการจัดกิจกรรม ซึ่งในแต่ละแผนกก็จะทำหน้าที่ของตัวเองไป และเมื่อจบกิจกรรมก็จะมีการประเมินผลและเล่าประสบการณ์ เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนและ เก็บประสบการณ์ในการจัดครั้งต่อไป นอกจากนี้ในกลุ่มเยาวชนยังไม่จำกัดหน้าที่ของ สมาชิกในกลุ่มโดยสามารถเปลี่ยนหน้าที่ไปลองทำหน้าที่ที่ไม่เคยทำหรืออยากทำก็ได้

1.3 รูปแบบการทำกิจกรรมซ้ำๆอย่างต่อเนื่อง การอบรมหรือเน้นกระตุ้นเรื่องใด เรื่องหนึ่งอย่างต่อเนื่อง เช่น กลุ่มเยาวชนมะขามป้อมที่เน้นอบรมกระบวนการผลิตละคร ให้กับเยาวชน โดยเยาวชนที่เคยเข้ามาฝึกแล้วก็จะมาฝึกซ้ำในปีถัดๆไปด้วยการสอนที่

เจาะลึกมากขึ้น ทำให้เยาวชนมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่สนใจและมาเข้าร่วมกลุ่มและได้พัฒนาทักษะชีวิตในหลายๆด้านไปด้วย

1.4 การเลือกนำปัญหาสังคมในปัจจุบันมาเป็นหัวข้อในการทำกิจกรรม โดยเยาวชนที่ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งในสังคม ต้องได้รับทราบเกี่ยวกับปัญหาหรือสถานการณ์ในปัจจุบันของสังคม เช่น เรื่องการเมือง ในทุกวันนี้หลายคนไม่กล้าจะพูดเรื่องการเมืองกับเพื่อน เพราะกลายมีการแบ่งเป็นฝั่งเป็นฝ่าย หากพูดไม่ถูกก็อาจจะมองหน้ากันไม่ติดก็ได้ กลุ่มเยาวชนสามารถสร้างการเรียนรู้ที่ทำให้เยาวชนสามารถอยู่ในสังคมที่แบ่งออกเป็นสองขั้วได้ ซึ่งนับวันจะเกิดมากขึ้นเรื่อยๆ นอกจากนี้ยังมีเรื่องสถานการณ์ในรอบตัวเยาวชน เช่น การใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้อง สร้างประเด็นให้เยาวชนได้คิดต่อ เพื่อให้เกิดการคิดวิเคราะห์และรู้ถึงประโยชน์และโทษของมัน

1.5 การเลือกกลุ่มเป้าหมายที่หลากหลาย ในการจัดกิจกรรมหรืออบรม กลุ่มเยาวชนควรเลือกกลุ่มเป้าหมายที่มีความแตกต่างกัน เช่น ฐานะทางเศรษฐกิจ ทัศนคติ ลักษณะการใช้ชีวิตที่แตกต่างกัน เพราะเมื่อกลุ่มเป้าหมายมาทำกิจกรรมร่วมกันเกิดความคิดที่แตกต่างจากสภาพสังคมที่แตกต่าง ทำให้เยาวชนได้รับรู้ถึงทัศนคติใหม่ๆที่ไม่เคย

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย การอภิปราย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องการนำเสนอแนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตของเยาวชนใน กรุงเทพมหานครนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ

- 1.)สำรวจทักษะชีวิตของเยาวชนในกรุงเทพมหานคร
- 2.)เพื่อศึกษาบทบาทของกลุ่มเยาวชนในกรุงเทพมหานคร
- 3.)เพื่อนำเสนอแนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตของเยาวชนในกรุงเทพมหานคร

ผลการวิจัยในการสำรวจทักษะชีวิตของเยาวชนในกรุงเทพมหานคร โดยทำการศึกษากับ เด็กและเยาวชนในกรุงเทพมหานคร เป็นเพศชาย 857 คนและเพศหญิง 950 คน ที่กำลังศึกษาอยู่ใน ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น 1-3 ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย 4-6 และระดับชั้น ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1-3 โดยเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย คือ แบบสอบถามเนื้อหา แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 5 ตอน คือ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล ตอนที่ 2 ปัจจัยภายใน ตัวบุคคลที่ส่งผลต่อทักษะชีวิต ตอนที่ 3 ปัจจัยภายนอกที่ส่งผลต่อทักษะชีวิต ตอนที่ 4 ทักษะชีวิต ของเยาวชน ตอนที่ 5 กิจกรรมที่ส่งผลให้เกิดทักษะชีวิตพบว่าเยาวชนมีทักษะชีวิตและปัจจัยภายใน ตัวบุคคลและปัจจัยภายนอกที่ส่งผลต่อทักษะชีวิตแตกต่างกัน ดังนี้

ในเรื่องปัจจัยภายในตัวบุคคลที่ส่งผลต่อทักษะชีวิต กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสังกัดกทม.มีแรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์มากที่สุด กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสังกัดอาชีวศึกษามีมโนภาพแห่งตนมากที่สุด และกลุ่มผู้ให้ ข้อมูลสข.มีการปรับตัวมากที่สุด

เรื่องปัจจัยภายนอกที่ส่งผลต่อทักษะชีวิต กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสังกัดสข.มีระดับอิทธิพลจากการ อบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนมากที่สุด กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสังกัดอาชีวศึกษามีระดับอิทธิพลของครูมาก ที่สุด กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสังกัดอาชีวศึกษามีระดับการมีอิทธิพลของเพื่อนมากที่สุด กลุ่มผู้ให้ข้อมูล สังกัดสพฐ. มีระดับอิทธิพลของสื่อมวลชนมากที่สุด กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสังกัดสพฐ.มีระดับอิทธิพลของ ศาสนามากที่สุด

เรื่องระดับของทักษะชีวิตเยาวชน 12 ด้าน กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสังกัดอาชีวศึกษามีระดับความคิด วิเคราะห์วิจารณ์มากที่สุด กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสังกัดอาชีวศึกษามีความคิดสร้างสรรค์มากที่สุด กลุ่มผู้ให้ ข้อมูลสังกัดสข. มีความตระหนักในตนมากที่สุด กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสังกัดสข.มีความเห็นอกเห็นใจ ผู้อื่นมากที่สุด กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสังกัดสข.มีความภูมิใจในตนเองมากที่สุด กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสังกัดกทม. มีความรับผิดชอบต่อสังคมมากที่สุด กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสังกัดสพฐ. มีระดับการสร้างสัมพันธภาพมาก ที่สุด กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสังกัดอาชีวศึกษา มีระดับการสื่อสารมากที่สุด กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสังกัดกทม. มี ระดับการตัดสินใจมากที่สุด กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสังกัดอาชีวศึกษา มีระดับการตัดสินใจมากที่สุด กลุ่ม ผู้ให้ข้อมูลสังกัดอาชีวศึกษา มีระดับการแก้ไขปัญหามากที่สุด กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสังกัดอาชีวศึกษา มี

ระดับการจัดการทางอารมณ์มากที่สุด กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสังกัดสห.มีระดับการจัดการความเครียดมากที่สุด

ผลการวิจัยในการสำรวจบทบาทของกลุ่มเยาวชนในการพัฒนาทักษะชีวิตของเยาวชน โดยทำการเก็บข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์กลุ่มเยาวชน ได้แก่ กลุ่ม Youth for Next Step กลุ่มมะขามป้อม กลุ่ม Box of fish กลุ่มละครเพื่อการเรียนรู้บางเพลงพบว่า

- 1.) บทบาทของกลุ่มเยาวชนต่อการพัฒนาทักษะชีวิตของตนเอง เยาวชนส่วนใหญ่มีความต้องการที่จะพัฒนาศักยภาพตนเอง เช่น การเข้าค่ายพัฒนาศักยภาพความเป็นผู้นำ การเข้ากลุ่มการแสดงละคร ซึ่งในการเข้าร่วมของเยาวชนจะทำให้เยาวชนได้รับความรู้ และทักษะชีวิตเพิ่มขึ้นจากการทำกิจกรรม
- 2.) บทบาทของกลุ่มเยาวชนต่อการพัฒนาสังคมนอกจากการพัฒนาตัวเองแล้ว การเข้าร่วมกลุ่มเยาวชนยังถือได้ว่าเป็นการพัฒนาสังคมด้วย กิจกรรมต่างๆที่กลุ่มเยาวชนจัด เช่น การรณรงค์ต้านภัยยาเสพติด รณรงค์เรื่องเหล้า เรื่องแม่วัยเด็ก จะเป็นการสร้างกระแสกระตุ้นให้เยาวชนหันมาคิดถึงภัยคุกคามที่อาจจะเกิดขึ้นได้หากเยาวชนไม่พร้อมที่จะรับมือ ทำให้เกิดการตระหนักในการใช้ชีวิตและเป็นกระแสในสังคมด้วย

ผลการวิจัยในการนำเสนอแนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตของเยาวชนในกรุงเทพมหานคร โดยการสัมภาษณ์และการจัดสนทนากลุ่ม พบว่าการพัฒนาทักษะชีวิตของเยาวชน จำเป็นต้องได้รับความร่วมมือจากหลายๆส่วน เนื่องจากการที่เยาวชนจะเรียนรู้และเติบโตขึ้นในสังคมนั้น ไม่ได้อาศัยคนเพียงคนเดียว แต่เป็นการขัดเกลาจากสังคมนรอบด้าน เยาวชนจะได้รับการอบรมสั่งสอนจากครอบครัวเมื่อวันเด็ก และเมื่อโตขึ้นก็จากโรงเรียน และจากความคิดของกลุ่มเพื่อน สื่อมวลชนตามกระแสสังคมและคำสอนทางศาสนา โดยเยาวชนมีแนวโน้มที่จะเข้าหากกลุ่มเพื่อน ซึ่งกลุ่มเยาวชนที่ทำกิจกรรมเพื่อพัฒนาเยาวชนด้วยกันนั้น ยังมีอัตราการเข้าร่วมของเยาวชนน้อย เนื่องจากกลุ่มเยาวชนยังมีพลังไม่มากพอที่จะขยายเครือข่ายไปให้กว้าง และการเข้าร่วมของเยาวชนยังต้องมีการคัดเลือก ทำให้เยาวชนบางส่วนที่อยากพัฒนาตนเองไม่มีโอกาสได้พัฒนา หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควร จะให้ความช่วยเหลือกลุ่มเยาวชน เพื่อให้การพัฒนาทักษะชีวิตมีเครือข่ายที่ขยายมากยิ่งขึ้น

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่องแนวทางพัฒนาทักษะชีวิตของเยาวชนกรุงเทพมหานคร ทำให้ได้ข้อค้นพบหลายอย่างที่เกี่ยวกับงานวิจัย ซึ่งผู้วิจัยจะอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. จากกรอบแนวคิดทฤษฎีเรื่องปฏิสัมพันธ์สัญลักษณ์ของจอร์จ เฮอร์เบิร์ต มิด ได้อธิบายว่าบุคคลมีลักษณะความเป็นตัวตนอยู่ในตัว ซึ่งเมื่อบุคคลได้อยู่ภายใต้สังคม เกิดการอบรมขัดเกลาจากสังคมและได้รับอิทธิพลจากสังคมให้ประพฤติปฏิบัติตัวตามความคาดหวังของสังคม ก่อให้เกิดเป็นภาพลักษณ์ที่บุคคลจะเป็นไปตามที่คาดหวังของสังคม แรงขับเคลื่อนจากสังคมทำให้เยาวชนเกิดความต้องการที่จะพัฒนาศักยภาพตนเอง โดยมองบุคคลอื่นที่ประสบความสำเร็จเป็นแบบอย่าง ซึ่งในการเก็บข้อมูลวิจัยกลุ่มเยาวชน พบว่าเยาวชนที่เข้าร่วมกิจกรรมกับกลุ่มเยาวชน ในตอนแรกจะเป็นเพียงคนถูกอบรมมาก่อน ซึ่งเมื่อเวลาผ่านไปเยาวชนเหล่านั้นได้เปลี่ยนแปลงบทบาทมาเป็นผู้ให้เป็นคนอบรมขัดเกลาใส่กระบวนการให้เยาวชนรุ่นถัดไปได้พัฒนา ซึ่งถึงแม้เยาวชนเหล่านั้นจะไม่ได้มีทักษะชีวิตเรื่องนั้นอยู่ก่อน แต่เมื่อถูกสังคมจับตาและคาดหวังกับความสามารถของเยาวชนแล้วเยาวชนก็จำเป็นต้องเรียนรู้และพัฒนาทักษะนั้นให้เกิดขึ้นได้ โดยกระบวนการทำงานของกลุ่มเยาวชน เช่น เยาวชนอาจจะไม่เคยมีทักษะของความเป็นผู้นำมาก่อน เมื่อปรับเปลี่ยนบทบาทมาเป็นพี่เลี้ยงเยาวชนก็ต้องพยายามเรียนรู้ที่จะเป็นผู้นำรุ่นน้องให้ได้ เป็นต้น

ข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอแนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตของเยาวชนในกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหลายภาคส่วนที่จะสามารถช่วยพัฒนาทักษะชีวิตในเยาวชนได้ โดยผู้วิจัยจะขอเสนอแนะข้อเสนอแนะจากการทำวิจัย ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะสำหรับโรงเรียน จากผลการวิจัยสามารถสะท้อนให้เห็นว่าการพัฒนาทักษะชีวิตของเยาวชนนั้นมีปัจจัยเงื่อนไขที่ทำให้การพัฒนาทักษะชีวิตเกิดขึ้นได้อย่างสมบูรณ์ ได้แก่ ครอบครัว โรงเรียน กลุ่มเพื่อน ศาสนา สื่อมวลชน ซึ่งในแต่ละพื้นที่ก็จะมีปัจจัยเงื่อนไขแตกต่างกัน ดังนั้น โรงเรียนซึ่งเป็นหน่วยหนึ่งที่สามารถพัฒนาทักษะชีวิตของเยาวชนจึงควรให้การสนับสนุนอย่างเต็มที่ เช่น ในด้านการเป็น

เครือข่ายการสนับสนุนการทำกิจกรรมของเยาวชนร่วมกับกลุ่มเยาวชนต่างๆ จะเห็นได้ว่ามีกลุ่มเยาวชนที่ต้องการความร่วมมือจากโรงเรียนอย่างมาก ซึ่งโรงเรียนก็มีศักยภาพมากพอที่จะเป็นศูนย์กลางในการจัดกิจกรรม นอกจากนี้ในการสร้างโอกาส หรือเปิดพื้นที่ให้เยาวชนได้ใช้ประสบการณ์ใช้พื้นที่ในการทำกิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะต่างๆ เช่น การเล่นฟุตบอล การแสดงละคร เป็นต้น

2. ข้อเสนอแนะสำหรับครอบครัว การดูแลรักและเอาใจใส่ของครอบครัวถือเป็นปัจจัยสำคัญของการมีทักษะชีวิตของเยาวชน ในกลุ่มของเยาวชนระดับอาชีวศึกษามีทักษะการชีวิตหลายๆด้านในทางที่ดี เช่น การแก้ไขปัญหา การคิดวิเคราะห์ห้วงการณ์ แต่กลับมีระดับของอิทธิพลจากครอบครัวน้อย ซึ่งครอบครัวควรจะทำให้ความรักและเอาใจใส่เยาวชนในสังกัดอาชีวศึกษามากขึ้น เพื่อให้เยาวชนอาชีวศึกษามีการพัฒนาทักษะชีวิตด้านอื่นๆมากขึ้นไปด้วย

ภาษาไทย

กุศล สุนทรธาดาและกมลชนก ขำสุวรรณ. การทำกิจกรรมเพื่อสังคมกับความเป็นอยู่ที่ดีของเด็กและ
เยาวชน. นครปฐม: สมาคมนักประชากรไทย, 2551.

กาญจนา เดชคุ้ม. การศึกษาความเครียดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในภาวะวิกฤตทาง
เศรษฐกิจ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาพลศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2541

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. ภาพอนาคตและคุณลักษณะของคนไทยที่พึงประสงค์. กรุงเทพฯ:

โครงการวิธีการเรียนรู้ของคนไทย, 2546.

คณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, สำนักงาน. แนวคิดและยุทธศาสตร์การพัฒนา
ประเทศไทยในระยะแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10. ปีที่ 42 ฉบับที่ 6,
2548.

คณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, สำนักงาน. ทิศทางแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑.

2553.

งามพิศ สัตย์สงวน. หลักสูตรมานุษยวิทยา. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,

2543.

จิตรา ทองเกิด. ทักษะชีวิตในระบบในและนอกระบบโรงเรียน. ในเอกสารสรุปการรายงานสัมมนา
ระดับชาติเรื่องโรคเอดส์ ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย
ไทย 2540.

ดวงกมล มงคลศิลป์. ผลของการใช้กระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะชีวิตต่อพฤติกรรมป้องกันการ
การสูบบุหรี่ในเด็กวัยรุ่นตอนต้น กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต
สาขาวิชาพยาบาลศาสตร์ คณะพยาบาลศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2550.

คุณฉวี เจริญสุข. ผลการพัฒนาทักษะชีวิตเพื่อป้องกันการโรคเอดส์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5.

ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาเอกสุขศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล,

2541.

ตรีนุช ชงไชย. ปัญหาความเครียดภายในครอบครัวและวิธีการแก้ปัญหาวัยรุ่นที่อยู่ในครอบครัวที่มี

พ่อแม่เลี้ยงเดี่ยวและครอบครัวปกติ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาจิตเวช

ศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540.

ดวงรัตน์ คูหเจริญ. การนำเสนอค่านิยมในคอลัมน์ “สดจากเยาวชน” ในหนังสือพิมพ์ข่าวสด.

- กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย, 2551.
- ทัศไนย วงศ์สุวรรณ. ผลของการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มตามแนวพิจารณาเหตุผลอารมณ์และพฤติกรรมต่อความโกรธของนักเรียนวัยรุ่น. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542.
- ทีศนา เขมมณีและคณะ. การคิดและการสอนเพื่อพัฒนากระบวนการคิด. (เอกสารประกอบการนำเสนอแนวคิดและแนวทางเรื่องการคิดและการสอน เพื่อพัฒนากระบวนการคิด). กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2540.
- เทพ สงวนกิตติพันธุ์. ผลของการฝึกการแสดงออกที่เหมาะสมแบบกลุ่มตามแนวของเล่นและจาดูโบว์ลิ่ง ที่มีต่อพฤติกรรมความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลของหัวหน้างาน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาจิตวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2536.
- นรลักษ์ณ์ เอื้อกิจ. ประสิทธิภาพของโปรแกรมการพัฒนาทักษะชีวิตต่อพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่น ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนในสังกัดกรมสามัญศึกษา. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาวิชาพยาบาลสาธารณสุข บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล, 2541.
- นุชนาถ ศิริพล. การปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มตามแนวโรเจอร์ต่อการเพิ่มสัมพันธภาพระหว่างบุคคลของพนักงาน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาจิตวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540.
- พิมพ์ใจ บุญยัง. การเสริมสร้างทักษะชีวิตเพื่อป้องกันการเสพยาเสพติดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล, 2540.
- พิรงรอง รามสูตและคณะ. รายงานการวิจัย “การสร้างภูมิคุ้มกันการติดเกมออนไลน์สำหรับเยาวชนไทย”. คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ, 2552.
- พิสมัย สุขอมรัตน์. การประยุกต์โปรแกรมทักษะชีวิตเพื่อป้องกันการบุหรี่ยุคใหม่ในนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาวิชาเอกสุขศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล, 2540.
- พัชรา ลี้อำไพ. ผลของการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มที่มีต่อสัมพันธภาพระหว่างบุคคลของบุคคลผู้สูญเสียหน้าที่ของอวัยวะที่ไม่เกี่ยวกับการพูดและการเขียน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาจิตวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2536.
- พระไพศาล วิสาโล. สุขแท้ด้วยปัญญา วิธีสุขภาวะทางปัญญา. กรุงเทพฯ: เครือข่ายพุทธิกา, 2553.

พนม เกตุมาน. **สุขใจกับลูกวัยรุ่น**. กรุงเทพฯ: บริษัทแปลน พับลิชชิ่ง จำกัด, 2535.

ปรวัน จันทรัมย์. **บทบาทขององค์กรชุมชนในการป้องกันความเสี่ยงของเด็กและเยาวชน:**

กรณีศึกษาชุมชนเคหะทุ่งสองห้อง 324 เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนามนุษย์และสังคม บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2552.

ประกาศิ์ รอดสมจิตร. **การพัฒนาโปรแกรมการส่งเสริมความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ**

สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้แนวคิดหมวดคิดหกลีบของเดอโบโน.

วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542.

ประวิต เอรารวรรณ์และนุชนา เหลืองอังกูร. **การประเมินผลการดำเนินงานทักษะชีวิตในสถานศึกษา**

และการพัฒนาเครื่องมือวัดทักษะชีวิตสำหรับนักเรียน. กรุงเทพฯ: กรมสุขภาพจิต.

ประเสริฐ ต้นสกุลและคณะ. **ยุทธศาสตร์ ทักษะชีวิต เพื่อการพัฒนาบุคลิกภาพของเยาวชน ใน**

รายงานการประชุมสัมมนา เพื่อหาแนวทางการนำยุทธศาสตร์ทักษะชีวิตมาใช้ในการ

ป้องกันยาเสพติด วันที่ 15-6 สิงหาคม 2538. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการป้องกัน

และปราบปรามยาเสพติด 2538.

ประเวศ วะสี. **ธรรมิกสังคม. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: มูลนิธิโกมลคีมทอง, 2538**

ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, สำนักงาน. **การสำรวจพฤติกรรมเสี่ยง**

ของเด็กไทยในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ปี 2550. คณะพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม สถาบัน

บัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

ขงยุทธ วงศ์ภิรมย์ศาสตร์. **กระบวนการเรียนการสอนเพื่อการสร้างและเปลี่ยนแปลงเจตคติ.**

นนทบุรี: กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข, 2538.

จงเจริญ ศรีแก้ว แปลจาก โรเจอร์ เอ ฮาร์ท. **การมีส่วนร่วมของเด็ก จาก”การทำพอเป็นพิธี”สู่”**

ความเป็นประชาชน”. กรุงเทพฯ: องค์การทุนเพื่อเด็กแห่งสหประชาชาติ, 2540.

วิภารัตน์ พันธุ์ฤทธิ์คำ. **อิทธิพลของวัฒนธรรมต่างประเทศที่มีต่ออัตลักษณ์ของวัยรุ่นไทย : ศึกษา**

เฉพาะกรณีดนตรีญี่ปุ่น. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชาสังคมวิทยา

และมานุษยวิทยา คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2544.

สมพงษ์ จิตระดับ. **รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ โครงการพัฒนารูปแบบสภาเด็กและเยาวชนใน**

ประเทศไทย. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ, 2553.

- สมศักดิ์ เจริญศรี. ผลการสอนตามแนวคิดนีโอฮิวแมนนิสที่มีต่อการเห็นคุณค่าในตนเองของ
นักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียนแบบทางไกล. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขา
การศึกษานอกระบบโรงเรียน บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2543.
- สถาบันรามจิตติ. โครงการติดตามสภาวะการณ์เด็กและเยาวชนรายจังหวัด (Child watch) จังหวัด
กรุงเทพมหานคร. สำนักงานสนับสนุนการวิจัย, 2552.
- สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยรามคำแหง. รายงานฉบับร่าง กระบวนการพัฒนาเครือข่ายสภา
เด็กและเยาวชนอย่างมีส่วนร่วม. กรุงเทพฯ: กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของ
มนุษย์, 2553.
- สาธารณสุข, กระทรวง. กรมสุขภาพจิต. คู่มือการจัดกิจกรรมค่ายฝึกทักษะป้องกันปัญหาเสพติด.
นนทบุรี: กระทรวงสาธารณสุข, 2546.
- สุภาพร ดาวดี ศึกษาความตระหนักในตนเองของพยาบาล และพฤติกรรมการดูแลผู้ป่วยระยะ
สุดท้าย. วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาล สาขาพยาบาลผู้ใหญ่ บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหิดล, 2537.
- สุชีรา เกิดจันทร์ตรง. ผลของการสอนโดยใช้ตัวแบบในการพัฒนาทักษะชีวิตต่อพฤติกรรมการ
ป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีของนักเรียนจำพยาบาลทหารเรือ. วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหา
บัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2545.
- สุรินทร์ สุทธิชาติพิชัย. อารมณ์กับการปรับตัว. วารสารวิชาการ. คณะครุศาสตร์ บางแสน 2527.
- สุริชัย หวันแก้ว. วิทยาศาสตร์เพื่อสุขภาพทางสังคม การริเริ่มจากเยาวชน. กรุงเทพฯ: สำนักงาน
กองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ, 2549.
- สุวัฒนา สุวรรณเขตนิคมและสมควร วรสันต์. การประเมินผลการอบรมการสอนเจตคติและทักษะ
ชีวิตในการป้องกันเอดส์. 2539.
- วันดี โต๊ะดำ. การพัฒนาแบบวัดทักษะชีวิตสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์
ปริญญาโท สาขาวิชาวิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2544.
- วัฒนธรรม, กระทรวง. สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. คู่มือการดำเนินงานเฝ้าระวัง
และสร้างสรรค์วัฒนธรรมและการเสริมสร้างวัฒนธรรมประชาธิปไตย. พิมพ์ครั้งที่ 1.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2552.
- วัฒนธรรม, กระทรวง. สารศูนย์เฝ้าระวังทางวัฒนธรรม ฉบับที่ 3 กรกฎาคม-กันยายน พ.ศ. 2552:7.
- วัฒนา มัคคสมัน. การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามหลักการสอนแบบโครงการเพื่อ
เสริมสร้างการเห็นคุณค่าในตนเองของเด็กวัยอนุบาล. วิทยานิพนธ์ปริญญาตรีบัณฑิต
สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.

ศศิพร โลจายะ. ประสิทธิผลของโปรแกรมสร้างเสริมทักษะชีวิตด้วยการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมเพื่อ
ป้องกันการสูบบุหรี่ในนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 จังหวัดปทุมธานี. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต สาขาสุขศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล, 2545.
ศึกษาศึกษา, กระทรวง. อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง. กรุงเทพฯ:
กระทรวงศึกษาธิการ, 2544.
อัปสรศิริ เอี่ยมประชา. การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างการเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา บัณฑิต
วิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2543.
อธิตา สุนทโรทก. “แนวความคิด ‘วัฒนธรรม’ ของเลสลีย์ ไวท์”. วารสารสังคมวิทยาและ
มานุษยวิทยา. ปีที่ 21 ฉบับที่ 1, 2545.
อมรวิรัช นาคทรพรพ. เด็กไทยในมิติวัฒนธรรม. กรุงเทพฯ: องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก, 2548.
อมรวิรัช นาคทรพรพ. โครงการติดตามสภาวการณ์เด็กและเยาวชนรายจังหวัด (Child watch).
สำนักงานสนับสนุนการวิจัย, 2546.
อมรา พงศาพิชญ์. ศาสนาและชาติพันธุ์ : วิเคราะห์สังคมไทยแนวมานุษยวิทยา. กรุงเทพฯ:
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2545.
อารี รังสินันท์. ความคิดสร้างสรรค์. กรุงเทพฯ: พิมพ์ครั้งที่ 3, สำนักพิมพ์ข้าวฟ่าง, 2532.

ภาษาอังกฤษ

Anthony Giddens. **The Director's Lectures: Runaway World: The Reith Lectures revisited.**
London, 1999.
Gilenrist, L.D., Schink, SP. & Maxell, J. S. **Life Skills Councelling for Preventing Problem in
Adolescence.** Journal of Social service Reserch, 1987.
Howe, E.C. **Reducing Interethic Social distance among Adolescents through Participation in
Life-Skills groups.** (CD-Rom). Life skills Abstract from: ProQuest File: Dissertation
Abstract Item, 1996.
Kress and others. **Meeting the needs of youth: tips for 4-H leaders.** Iowa State university
Extension, 2002.
Mary and other. **Life skills evaluation system.** University of Vermont Extension, 2004.

Morris, J.C. **Self-Perceive Youth Leadership Life skills development among IOWA 4-H**

Members. (CD-Rom). Abstract form: ProQuest File: Dissertation Abstracts, 1996.

Rogers , A.O. **The sense of self: research and theory.** Boston: Houghton Muffin.

WHO. **Life skills education for children and adolescent in schools.** Geneva: WHO, 1994.

WHO. **Life skills education for children and adolescent in schools.** Geneva: WHO, 1997.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือ

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐภรณ์ หลาวทอง
2. ดร.วิชุดา กิจธรรม
3. ดร.พัชรา เอี่ยมกิจการ

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุมกลุ่ม (Focus group)

นักวิชาการด้านเด็กและเยาวชน

1. นายสรรัชต์ หนองตรุด
2. นายสันติสุข สันติศาสนสุข

ผู้แทนองค์กรด้านเด็กและเยาวชน

1. นายวิษณะพัฒน์ รัตนาลิพงค์
2. นางสาวเสาวรัตน์ ประดาห์

ผู้นำกลุ่มเด็กและเยาวชน หรือแกนนำเด็กและเยาวชน

1. นายณัฐคนัย จิตวัฒนพงศ์

สำหรับผู้วิจัย

SCH: OBEC OPEC BKK VECAREA: 1 2 3

แบบสอบถาม

เรื่อง การสำรวจทักษะชีวิตของเยาวชนในกรุงเทพมหานคร

คำชี้แจง : แบบสอบถามฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อสำรวจทักษะชีวิตของเยาวชนในกรุงเทพมหานคร ซึ่งแบบสอบถามจะแบ่งออกเป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของเยาวชน

ตอนที่ 2 ปัจจัยภายในตัวบุคคลที่ส่งผลต่อทักษะชีวิต

ตอนที่ 3 ปัจจัยด้านภายนอกที่ส่งผลต่อทักษะชีวิต

ตอนที่ 4 ทักษะชีวิตของเยาวชน

ตอนที่ 5 การทำกิจกรรมของเยาวชนเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิต

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของเยาวชน

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด

1. เพศ

ชาย หญิง

2. กำลังเรียนอยู่ชั้น

ม.1 ม.2 ม.3 ม.4/ปวช 1 ม.5 /ปวช 2 ม.6/ปวช 3

3. เกรดเฉลี่ยสะสม (GPAX).....

4. จำนวนพี่น้อง (รวมตัวท่าน) คน ท่านเป็นลูกคนที่.....

5. ท่านพักอาศัยอยู่กับ

บิดามารดา บิดาหรือมารดา ญาติพี่น้อง

แยกออกมาพักโดยลำพัง /หอพัก อื่นๆ ระบุ.....

6. รายได้ของครอบครัวโดยประมาณ.....บาท

7. ความสามารถพิเศษ

ร้องเพลง เล่นเครื่องดนตรี แสดงละคร

เล่นกีฬา ภาษาต่างประเทศ วาดรูป

ตอนที่ 2 ปัจจัยภายในตัวบุคคลที่ส่งผลต่อทักษะชีวิต

โปรดพิจารณาข้อความต่อไปนี้ตรงตามสภาพความเป็นจริงตามความคิดเห็นของท่านมากน้อยเพียงใด

โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

5	หมายถึง เห็นด้วยอย่างยิ่ง	4	หมายถึง เห็นด้วย
3	หมายถึง ไม่แน่ใจ	2	หมายถึง ไม่เห็นด้วย
1	หมายถึง ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง		

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
8.ฉันจะเรียนให้ได้ดังเป้าหมายที่ตั้งไว้					
9.เมื่อได้รับมอบหมายงาน ฉันตั้งใจทำเต็มความสามารถ					
10.ถึงแม้งานที่ต้องทำจะน่าเบื่อแต่ฉันก็ตั้งใจและทำงานจนสำเร็จ					
11.ยิ่งงานยากขึ้นเท่าไร ฉันก็พยายามมากขึ้นเท่านั้น					
12.ฉันพยายามอย่างมากที่จะทำให้ผลสอบดีกว่าเดิม					
13.เมื่อทำงานสำเร็จ ฉันอยากจะทำงานที่ยากขึ้นไปอีก					
14.ฉันไม่ชอบรูปร่างหน้าตาของตัวเอง					
15.ฉันมีลักษณะเป็นผู้นำ					
16.เพื่อนๆชอบทำงานกลุ่มกับฉัน					
17.ฉันเข้ากับคนอื่นได้ดี					
18.ฉันยินดีที่จะปรับตัวเข้ากับกลุ่ม					
19.ฉันรู้สึกเงินที่จะเดินเข้าไปในกลุ่มคนหรือในที่สาธารณะตามลำพัง					
20.ฉันไม่ชอบพูดคุยกับบุคคลที่ไม่สนิทสนม					
21.ฉันสามารถที่จะร่วมกิจกรรมกับบุคคลอื่นที่ไม่คุ้นเคย					
22.ฉันรู้สึกว่าตนเองขาดเพื่อนสนิท					
23.ฉันชอบแยกตัวออกจากเพื่อน และชอบอยู่คนเดียวเสมอ					

ตอนที่ 3 ปัจจัยด้านภายนอกที่ส่งผลต่อทักษะชีวิต

โปรดพิจารณาข้อความต่อไปนี้ตรงสภาพความเป็นจริงตามความคิดเห็นของท่านมากน้อยเพียงใด โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

5	หมายถึง เห็นด้วยอย่างยิ่ง	4	หมายถึง เห็นด้วย
3	หมายถึง ไม่แน่ใจ	2	หมายถึง ไม่เห็นด้วย
1	หมายถึง ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง		

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
24.พ่อแม่หรือผู้ปกครองเป็นที่ปรึกษาที่ดีของฉัน					
25.พ่อแม่หรือผู้ปกครองไม่เคยสนใจทุกข์สุขของฉัน					
26.พ่อแม่หรือผู้ปกครองจะให้กำลังใจเมื่อฉันต้องทำในสิ่งที่ยาก					
27.พ่อแม่หรือผู้ปกครองบอกดูแลแนะนำวิธีปฏิบัติตัวที่เหมาะสมกับฉัน					
28.พ่อแม่หรือผู้ปกครองยอมฟังความคิดเห็นของฉันเสมอ					
29.พ่อแม่หรือผู้ปกครองจัดหาของที่จำเป็นให้ฉันไม่เคยขาด					
30.ฉันและพ่อแม่หรือผู้ปกครองมักจัดสรรเวลาทำกิจกรรมร่วมกันเสมอ					
31.ถึงแม้พ่อแม่หรือผู้ปกครองจะอยู่บ้าน ก็ไม่ช่วยให้ฉันหายเหงาและว้าเหว่					
32.ครูยินดีรับฟังความทุกข์ร้อนของฉันและนักเรียนเสมอ					
33.หากมีหลายเรื่องที่ต้องกระทำในเวลาเดียวกันครูของฉันจะตัดสินใจทำในเรื่องที่สำคัญและเร่งด่วนก่อน					
34.ครูของฉันสามารถพูดคุยได้กับทุกคนโดยไม่ขัดเงิน					
35.ครูของฉันมักใช้อารมณ์ขันในการแก้ไขสถานการณ์ที่เคร่งเครียด					
36.ครูของฉันแบ่งเวลานอกเวลาเรียนให้นักเรียนปรึกษาได้อย่างเต็มที่					
37.ครูของฉันไม่โกรธที่นักเรียนวิพากษ์วิจารณ์การสอน					

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
38.เพื่อนของฉันแสดงอารมณ์โกรธออกมาทันทีเมื่อไม่ได้สิ่งที่ต้องการ					
39.เมื่อออกไปพูดหน้าห้องเพื่อนสนิทของฉันไม่มีอาการประหม่าหรือเสียวสัน					
40.เมื่อนั้นมีปัญหาเพื่อนสนิทของฉันจะรับฟังปัญหาของฉันเสมอ					
41.เพื่อนของฉันทุ่มเทให้กับการทำงานกลุ่มมากกว่าการทำงานส่วนตัว					
42.เพื่อนของฉันจะเป็นคนคิดโครงการใหม่ๆในการรณรงค์ทำความดี					
43.เพื่อนของฉันทำในสิ่งที่ถูกต้องโดยไม่ลังเล					
44.เพื่อนของฉันจะสละที่นั่งให้เด็กและคนชราบนรถประจำทาง					
45.เพื่อนสนิทของฉันสามารถควบคุมอารมณ์ของตนเองได้ถึงแม้ว่าจะถูกตำหนิหรือถูกขู่โมโห					
46.ฉันนำวิธีการนำเสนอของพิธีกรหรือผู้อ่านข่าวทางโทรทัศน์มาเป็นแบบอย่างในการนำเสนองาน					
47.รายการอภิปรายหรือสนทนาทางโทรทัศน์มีส่วนทำให้ฉันได้รับความรู้หรือความคิดใหม่ๆที่นำไปใช้ในการวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล					
48.การนำเสนอเกี่ยวกับชีวิตของคนที่ยากไร้ ทางสื่อมวลชนมีส่วนทำให้ฉันบริจาคเงินหรือสิ่งของเพื่อช่วยเหลือบุคคลเหล่านั้น					
49.ฉันชอบแต่งตัวเลียนแบบดาราที่ฉันชื่นชอบตามที่ได้เห็นจากสื่อมวลชน					
50.ผลงานและชีวประวัติของบุคคลที่ประสบความสำเร็จที่นำเสนอทางสื่อมวลชนมีส่วนทำให้ฉันเพิ่มความพยายามในการค้นคว้ามากยิ่งขึ้น					

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
51.ข่าวอันตรายจากยาเสพติดทางสื่อมวลชน ทำให้ฉัน หลีกเลี่ยงการข้องเกี่ยวกับยาเสพติดทุกชนิด					
52.ฉันนำแบบอย่างที่ดีๆที่ได้ทราบจากสื่อมวลชนมาปฏิบัติใน ชีวิตประจำวัน					
53.ฉันตั้งใจเรียนมากขึ้น เมื่อได้รับทราบข่าว การรับปริญญา ของดาราที่ฉันชื่นชอบทางสื่อมวลชน					
54.การนำดารามารณรงค์การออกกำลังกาย ทางสื่อมวลชน ไม่ มีส่วนทำให้ฉันหันมาออกกำลังกาย ถึงแม้จะทราบว่า การออก กำลังกายเป็นสิ่งที่ดีก็ตาม					
55.เมื่อนั้นเจอกับสิ่งที่ไม่พึงพอใจ คำสอนทางศาสนา ช่วย使我 ฉันระงับความรู้สึกได้					
56.เมื่อนั้นมีปัญหา ฉันยึดศาสนาเป็นที่พึ่ง					
57.ฉันนำคำสอนทางศาสนา มาให้คำแนะนำแก่บุคคลอื่นที่ ประสบปัญหา					
58.ฉันรู้จักการให้ผู้อื่น จากคำสอนทางศาสนา					
59.หลักคำสอนทางศาสนา ทำให้ฉันรู้จักคิดไตร่ตรองก่อน ตัดสินใจ					
60.เมื่อร่วมทำกิจกรรมทางศาสนา เช่น ฟังเทศน์ เข้าโบสถ์หรือ มัสยิด ฉันเกิดความคิดใหม่ๆในการดำเนินชีวิต					

ตอนที่ 4 ทักษะชีวิตของเยาวชน

โปรดพิจารณาข้อความต่อไปนี้ตามสภาพความเป็นจริงตามความคิดเห็นของท่านมากที่สุดเพียงใด โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

5	หมายถึง จริงที่สุด	4	หมายถึง ส่วนใหญ่จริง
3	หมายถึง จริงพอสมควร	2	หมายถึง จริงเพียงเล็กน้อย
1	หมายถึง ไม่จริงเลย		

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
61.ฉันมักจะมองอะไรหลายๆแง่มุม					
62.เมื่อพบปัญหาฉันพยายามคิดหาสาเหตุเพื่อแก้ปัญหา					
63.ฉันเป็นคนไม่เชื่ออะไรง่ายๆ					
64.ถ้าเพื่อนบอกว่าอะไรดี ฉันก็เชื่อว่าสิ่งนั้นดี					
65.ฉันชอบคิดเดาเหตุการณ์ต่างๆล่วงหน้า					
66.ฉันเลือกสิ่งที่เป็นประโยชน์มากกว่าสิ่งที่ชอบ					
67.ฉันคิดโดยใช้เหตุผลมากกว่าความเคยชิน					
68.ฉันชอบเรียนรู้สิ่งใหม่					
69.ฉันชอบเสนอความคิดใหม่ๆ					
70.ฉันชอบทำตามสิ่งที่มีผู้ทำมาก่อน					
71.ฉันไม่กลัวการเปลี่ยนแปลง					
72.ฉันสามารถขยายความคิดได้มากมาย					
73.ฉันชอบคิดค้นหาวิธีการใหม่ๆ					
74.ฉันชอบคิดแตกต่างจากคนอื่น					
75.ฉันบอกความรู้สึกที่แท้จริงได้ว่าชอบหรือไม่ชอบอะไร					
76.ฉันมักทำในสิ่งที่ตรงกับความถนัดของฉัน					
77.ฉันใส่ใจในการหาจุดบกพร่องและปรับปรุงตนเองเสมอ					
78.ฉันรู้ตัวเสมอว่ากำลังมีอารมณ์อย่างไร					
79.ฉันปรับอารมณ์ให้เป็นปกติได้เร็ว					
80.ฉันสามารถรับรู้ได้ว่าคนที่ฉันคุยด้วยกำลังมีความรู้สึกเสียใจหรือไม่					
81.ฉันรู้สึกเห็นใจผู้อื่นที่กำลังเดือดร้อน					

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
82.ฉันชอบช่วยเหลือคนทุกครั้งที่มีโอกาส					
83.ฉันชื่นชมกับความสำเร็จของเพื่อน					
84.ฉันไม่สนใจกับความรู้สึกรับของคนรอบข้าง					
85.ฉันพอใจที่พ่อแม่และเพื่อนๆรักฉัน					
86.ฉันรู้สึกไม่เป็นตัวของตัวเอง					
87.ฉันรู้ว่าตัวเองมีคุณค่าไม่น้อยไปกว่าคนอื่น					
88.ฉันกล้าแสดงความคิดเห็นในเรื่องต่างๆ					
89.ฉันชื่นชมกับความสำเร็จของตนเอง					
90.เมื่อนั้นทำผิดพลาดฉันจะขาดความมั่นใจ					
91.ฉันรู้สึกผิดถ้าทิ้งขยะไม่เป็นที่เป็นทาง					
92.กฎระเบียบเป็นสิ่งที่ฝ่าฝืนได้					
93.การปฏิบัติตามกฎระเบียบเป็นสิ่งที่เสียเวลา					
94.ฉันยินดีเสียสละประโยชน์ส่วนตัว หากทำให้สังคมดีขึ้น					
95.ฉันยินดีให้ความร่วมมือกับส่วนรวม					
96.ฉันรู้สึกผิดเมื่อแสดงความเห็นแก่ตัว					
97.ฉันยินดีรับผิดชอบหากการกระทำของฉันมีผลกระทบต่อส่วนรวม					
98.ฉันรู้สึกไม่สบายใจหากคนอื่นเดือดร้อนจากการกระทำของฉัน					
99.ฉันคิดว่าการรับผิดชอบต่อสังคมไม่ใช่เรื่องของฉัน					
100.ฉันไม่รู้สึกรว่าจะต้องเดือดร้อนถ้างานส่วนรวมไม่สำเร็จ					
101.เมื่อความคิดเห็นไม่ตรงกัน ฉันพูดจาประนีประนอมแทนที่การแตกหัก					
102.ฉันยึดมั่นในระบบอาวุโส					
103.ฉันยิ้มแย้มแจ่มใสเสมอ					
104.เมื่อมีกิจกรรมของโรงเรียน ฉันมักจะเข้าร่วมเสมอๆ					
105.ฉันยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นในการทำงาน					

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
106.ฉันกล่าวคำทักทายอย่างสุภาพกับทุกคน					
107.ฉันแสดงความคิดเห็นทันที โดยไม่ต้องรอให้ผู้อื่นเปิดโอกาส					
108.ฉันพูดเตือนเพื่อนอย่างสุภาพ เมื่อเพื่อนทำสิ่งที่ไม่เหมาะสม					
109.เมื่อมีคนซักถามสิ่งที่ไม่เข้าใจ ฉันสามารถอธิบายได้อย่างชัดเจน					
110.คนอื่นเข้าใจในสิ่งที่ฉันพูดอย่างถูกต้อง					
111.ก่อนตัดสินใจฉันมักจะคิดอย่างรอบคอบ					
112.ฉันชอบการตัดสินใจที่ฉับไว หากมีปัญหาค่อยแก้ไขช้าหน้า					
113.ฉันชอบตัดสินใจตามเพื่อนๆหรือตามคนส่วนใหญ่					
114.ฉันชอบตัดสินใจเสี่ยงๆเพื่อรู้สึกตื่นเต้น					
115.เมื่อต้องทำอะไร ฉันอยากรู้ที่มาที่ไปของสิ่งนั้นก่อน					
116.ฉันชอบทำงานตามคำสั่งมากกว่าให้ตัดสินใจเอง					
117.ฉันเชื่อว่าทุกปัญหามีทางออกเสมอ					
118.ฉันสามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ดี					
119.เมื่อทำอะไรแล้วเกิดปัญหา ฉันจะเลิกทำสิ่งนั้น					
120.เมื่อทำอะไรแล้วเกิดปัญหา ฉันจะค้นพบสาเหตุให้พบ					
121.เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้น ฉันสามารถกำหนดแนวทางในการแก้ปัญหาต่างๆได้ดี					
122.หากไม่มั่นใจในการแก้ไขปัญหา ฉันมักปรึกษาคนอื่นก่อนตัดสินใจ					
123.ฉันจะมองปัญหาหรืออุปสรรคที่เกิดขึ้นกับตัวเองว่าเป็นบทเรียนที่สำคัญของชีวิต มากกว่าจะมองว่าเป็นความโชคร้ายของตัวเอง					
124.ฉันเป็นคนใจเย็น ไม่ค่อยโกรธใครง่ายๆ					
125.คนอื่นมักบอกฉันว่าเป็นคนเก็บอารมณ์ได้ดี					

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
126.เมื่ออยู่ในเหตุการณ์ที่ทำให้ฉันไม่พอใจ ฉันสามารถรีบควบคุมอารมณ์ทันทีในทุกสถานการณ์					
127.คนอื่นมักบอกว่าฉันเป็นคนร่าเริง อารมณ์ดี					
128.ฉันเป็นคนที่มึอารมณ์มั่นคง ไม่เปลี่ยนแปลงง่าย					
129.เมื่อมีเรื่องไม่สบายใจฉันมักอยู่คนเดียว					
130.เมื่ออยู่ในภาวะตึงเครียดฉันมักหาทางผ่อนคลายได้					
131.ฉันไม่กล้าเผชิญหน้ากับความผิดหวังหรือความเสียใจ					
132.ฉันเป็นคนเคร่งเครียดและจริงจังกับทุกเรื่อง					
133.เมื่อรู้สึกเครียดจากการอ่านหนังสือเรียน ฉันจะหากิจกรรมอื่นๆทำชั่วคราว					
134.ฉันเป็นคนไม่กลัวความผิดหวัง					

เช่น โต้ว่าที่												
147.เกมและการแข่งขัน												

148. ท่านเคยร่วมทำกิจกรรมกับกลุ่มเยาวชน (ทั้งในและนอกโรงเรียน) หรือไม่

ไม่เคย (ข้ามไปทำข้อ 151)

เคย (กรุณาเลือกกลุ่มเยาวชนที่ท่านเคยร่วมกิจกรรม หากท่านได้เข้าร่วมกิจกรรมกับกลุ่มเยาวชนกลุ่มอื่น กรุณาระบุชื่อกลุ่มเยาวชนในช่องว่าง)

ชื่อกลุ่ม	ความถี่ของการทำกิจกรรม				
	ทุกวัน	5-6 วัน	3-4 วัน	1-2 วัน	น้อยกว่า 1 วัน
สภาเด็กและเยาวชนกรุงเทพ					
ชมรมเด็กและเยาวชนดีเด่น สภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์					
กลุ่มนวัตกรรมเยาวชนเพื่อสังคม (YIY)					
กลุ่มปลาดาว					
.....					
.....					

149. เหตุผลของการเข้าร่วมกลุ่มเยาวชน

เห็นว่าเป็นประโยชน์กับตนเอง

มีเพื่อนเป็นสมาชิกเดิมของกลุ่ม

เห็นว่ากลุ่มเยาวชนสามารถทำประโยชน์ให้แก่ส่วนรวม

มีความภูมิใจที่ได้เข้าร่วมกลุ่ม เพราะเป็นกิจกรรมเสริมหลักสูตรของโรงเรียนที่ต้อง

ทำ

อื่นๆ.....

150. วิธีการเข้าร่วมกิจกรรมกับกลุ่มเยาวชน

สามารถสมัครเข้าร่วมกิจกรรมได้ทันที ต้องมีความสามารถพิเศษ

ต้องผ่านการคัดเลือก

อื่นๆ.....

ท่านคิดว่าการทำกิจกรรมดังกล่าวข้างต้นมีผลต่อการพัฒนาทักษะชีวิตของท่านหรือไม่ หากท่านไม่เคยทำกิจกรรมกับกลุ่มเยาวชนมาก่อน ท่านคิดว่าถ้าท่านทำกิจกรรมท่านจะสามารถพัฒนาทักษะชีวิตในแต่ละด้านได้มากน้อยแค่ไหน (โปรดให้ความคิดเห็นของท่านตามความเป็นจริง โดย 5 = มากที่สุด, 4 = มาก..., 1 = น้อยที่สุด)

ทักษะชีวิต	ระดับความคิดเห็น					ทักษะชีวิต	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1		5	4	3	2	1
151.การคิดวิเคราะห์วิจารณ์						157.การสร้างสัมพันธภาพระหว่างบุคคล					
152.ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์						158.การสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ					
153.ความตระหนักรู้ในตน						159.การตัดสินใจ					
154.ความเห็นใจผู้อื่น						160.การแก้ปัญหา					
155.ความภูมิใจในตนเอง						161.การจัดการเกี่ยวกับอารมณ์					
156.ความรับผิดชอบต่อสังคม						162.การจัดการเกี่ยวกับความเครียด					

*****ขอบคุณค่ะ*****

ตารางแสดงโครงสร้างของเนื้อหาและจำนวนของแบบสอบถาม

ตอนที่	ประเด็นหลัก	จำนวนข้อ	ประเด็นย่อย	จำนวนข้อ	ข้อที่
1	ข้อมูลทั่วไปของเยาวชน	7	1.1 เพศ 1.2 ระดับการศึกษา 1.3 ระดับผลการเรียนเฉลี่ย 1.4 จำนวนพี่น้อง 1.5 สถานที่พักอาศัย 1.6 รายได้ของครอบครัว 1.7 ความสามารถพิเศษ	1 1 1 2 1 1 1	1 2 3 4 5 6 7
2	ปัจจัยภายในตัวบุคคลที่ส่งผลต่อทักษะชีวิต	29	2.1 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ 2.2 มโนภาพแห่งตน 2.3 การปรับตัว	6 4 6	8-13 14-17 18-23
3	ปัจจัยด้านภายนอกที่ส่งผลต่อทักษะชีวิต	50	3.1 การอบรมเลี้ยงดูแบบรัก สนับสนุน 3.2 การมีทักษะชีวิตของครู 3.3 การมีทักษะชีวิตของกลุ่ม เพื่อนสนิท 3.4 อิทธิพลของสื่อมวลชน 3.5 อิทธิพลของศาสนา	8 6 8 9 6	24-31 32-37 38-45 46-54 55-60
4	ทักษะชีวิต	98	4.1 การคิดวิเคราะห์วิจารณ์ 4.2 ความคิดสร้างสรรค์ 4.3 ความตระหนักรู้ในตน 4.4 ความเห็นใจผู้อื่น 4.5 ความภูมิใจในตนเอง	7 7 5 5 6	61-67 68-74 75-79 80-84 85-90

ตอนที่	ประเด็นหลัก	จำนวน ข้อ	ประเด็นย่อย	จำนวน ข้อ	ข้อที่
			4.6 ความรับผิดชอบต่อสังคม	10	91-100
			4.7 การสร้างสัมพันธภาพ	5	101-105
			4.8 การสื่อสาร	5	106-110
			4.9 การตัดสินใจ	6	111-116
			4.10 การแก้ปัญหา	7	117-123
			4.11 การจัดการกับอารมณ์	5	124-128
			4.12 การจัดการกับความเครียด	6	129-134
5	การทำกิจกรรมของ เยาวชนเพื่อส่งเสริม ทักษะชีวิต	34	5.1 กิจกรรม ความดีในการทำ กิจกรรมและแหล่งที่มีในการ ตัดสินใจเข้าร่วมกิจกรรม	13	135-147
			5.2 การร่วมกิจกรรมกับกลุ่ม เยาวชน	1	148
			5.3 เหตุผลของการเข้าร่วมกับ กลุ่มเยาวชน	1	149
			5.4 วิธีการเข้าร่วมกิจกรรมกับ กลุ่มเยาวชน	1	150
			5.5 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการ ทำกิจกรรมที่ส่งผลต่อทักษะ ชีวิต	12	151-162

แบบสรุปผลการพิจารณาโดยผู้เชี่ยวชาญการหาค่า IOC ของแบบประเมินผล
ตอนที่ 2 ปัจจัยภายในตัวบุคคลที่ส่งผลต่อทักษะชีวิต

ข้อคำถาม	ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ				ค่า IOC	สรุป
	1	2	3	รวม		
8.ฉันตั้งความหวังในการเรียนไว้สูงๆ เพื่อจะได้พยายามในการเรียนให้ได้ดี	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
9.เมื่อนั้นเจอความล้มเหลวในการเรียน ฉันมักจะท้อแท้	+1	+1	-1	1	0.3	ใช้ไม่ได้
10.ฉันพยายามมากขึ้น เมื่อรู้ว่ามีความรู้ดีกว่าเพื่อน	+1	+1	-1	1	0.3	ใช้ไม่ได้
11.เมื่อได้รับมอบหมายงาน ฉันจะทำงานเต็มความสามารถ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
12.เมื่อมีผู้ทำงานได้ดีกว่า ฉันก็ไม่ย่อท้อในการทำงาน	+1	+1	-1	1	0.3	ใช้ไม่ได้
13.ถึงแม้งานที่ต้องทำจะน่าเบื่อแต่ฉันก็ตั้งใจและทำงานจนสำเร็จ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
14.ฉันพยายามมากยิ่งขึ้นเมื่องานที่ทำเป็นงานที่ยากมาก	+1	+1	0	2	0.6	ใช้ได้
15.เมื่อได้รับมอบหมายงาน ฉันจะรีบทำทันทีที่มีเวลาว่างไม่ผัดวันประกันพรุ่ง	0	+1	0	1	0.3	ใช้ไม่ได้
16.ฉันพยายามอย่างมากที่จะสอบให้ได้อันดับที่ดีกว่าปีที่ผ่านมา	+1	+1	0	2	0.6	ใช้ได้
17.เมื่อทำงานสำเร็จ ฉันอยากจะทำงานที่ยากขึ้นไปอีก	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
18.ฉันไม่ชอบรูปร่างหน้าตาของตัวเอง	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
19.ฉันมีลักษณะเป็นผู้นำ	0	+1	+1	2	0.6	ใช้ได้
20.ฉันเป็นคนหงุดหงิดง่าย	0	+1	0	1	0.3	ใช้ไม่ได้
21.ฉันมีรูปร่างแข็งแรง	0	+1	0	1	0.3	ใช้ไม่ได้
22.เพื่อนๆมักจะเลือกฉันเข้ากลุ่มทำงานด้วย	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้

23.ฉันไม่ชอบแสดงอาการโกรธให้คนอื่นเห็น	0	+1	0	1	0.3	ใช้ ไม่ได้
24.ฉันชอบบริจาคสิ่งของให้ผู้อื่น	0	+1	-1	0	0	ใช้ ไม่ได้
25.ฉันเข้ากับคนอื่นได้ดี	0	+1	+1	2	0.6	ใช้ได้
26.ฉันเล่นกีฬาเก่ง	0	+1	0	1	0.3	ใช้ ไม่ได้
27.ฉันยินดีที่จะปฏิบัติตามระเบียบของกลุ่ม	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
28.ฉันรู้สึกอบอุ่นและสนุกสนานเมื่ออยู่ในกลุ่มเพื่อน	0	+1	0	1	0.3	ใช้ ไม่ได้
29.ฉันรู้สึกอายที่จะเดินเข้าไปในกลุ่มคนหรือในที่สาธารณะตามลำพัง	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
30.ฉันรู้สึกหงุดหงิดและใจคอห่อเหี่ยวโดยไม่ทราบสาเหตุ	0	+1	-1	0	0	ใช้ ไม่ได้
31.ฉันมักจะเป็นฝ่ายเริ่มต้นสนทนาก่อนกับบุคคลที่เพิ่งจะรู้จักครั้งแรก	+1	+1	-1	1	0.3	ใช้ ไม่ได้
32.ฉันไม่ชอบพูดคุยกับบุคคลที่ไม่สนิทสนม	+1	+1	0	2	0.6	ใช้ได้
33.ฉันสามารถที่จะร่วมกิจกรรมกับบุคคลอื่นที่ไม่คุ้นเคย	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
34.ฉันรู้สึกว่าตนเองขาดเพื่อน	+1	+1	0	2	0.6	ใช้ได้
35.ฉันรู้สึกว่าหาความจริงใจจากคนในสังคมไม่ได้	0	+1	0	1	0.3	ใช้ ไม่ได้
36.ฉันชอบแยกตัวออกจากเพื่อน และชอบอยู่คนเดียวเสมอ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้

ตอนที่ 3 ปัจจัยด้านภายนอกที่ส่งผลต่อทักษะชีวิต

ข้อคำถาม	ผลการพิจารณาของ ผู้เชี่ยวชาญ				ค่า IOC	สรุป
	1	2	3	รวม		
37.พ่อแม่หรือผู้ปกครองเป็นที่ปรึกษาที่ดีของฉัน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
38.พ่อแม่หรือผู้ปกครองไม่เคยสนใจทุกข์สุขของฉัน	+1	+1	0	2	0.6	ใช้ได้

39. พ่อแม่หรือผู้ปกครองจะให้กำลังใจเมื่อฉันต้องทำในสิ่งที่ที่ยาก	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
40. พ่อแม่หรือผู้ปกครองออกไปนอกบ้านเป็นเพื่อนฉันได้เสมอ ถ้าฉันต้องการ	+1	+1	-1	1	0.3	ใช้ไม่ได้
41. พ่อแม่หรือผู้ปกครองบอกวิธีปฏิบัติตัวให้เหมาะสมกับฉัน	+1	+1	0	2	0.6	ใช้ได้
42. เมื่อฉันเข้าไปใกล้ชิดพ่อแม่หรือผู้ปกครองท่านมักจะอารมณ์เสีย	+1	+1	-1	1	0.3	ใช้ไม่ได้
43. พ่อแม่หรือผู้ปกครองยอมรับความคิดเห็นของฉัน	+1	+1	0	2	0.6	ใช้ได้
44. พ่อแม่หรือผู้ปกครองจัดหาของที่จำเป็นให้ฉันไม่เคยขาด	+1	+1	0	2	0.6	ใช้ได้
45. ฉันและพ่อแม่หรือผู้ปกครองมักหาเวลาทำกิจกรรมร่วมกันเสมอ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
46. ถึงแม้พ่อแม่หรือผู้ปกครองจะอยู่บ้าน ก็ไม่ช่วยให้ฉันหายเหงาและว้าเหว่	+1	+1	0	2	0.6	ใช้ได้
47. ครูของฉันมักจะมองอะไรหลายๆแง่มุม	+1	0	0	1	0.3	ใช้ไม่ได้
48. ครูของฉันชอบคิดแตกต่างจากคนอื่น	0	0	-1	-1	-0.3	ใช้ไม่ได้
49. ครูของฉันมักทำในสิ่งที่ตรงกับความสามารถ	0	0	-1	-1	-0.3	ใช้ไม่ได้
50. ครูยินดีรับฟังความทุกข์ร้อนของฉันและคนอื่นๆ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
51. หากมีหลายเรื่องที่ต้องกระทำในเวลาเดียวกันครูของฉันจะตัดสินใจทำในเรื่องที่สำคัญและเร่งด่วนก่อน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
52. ครูฉันสามารถพูดคุยได้กับทุกคนโดยไม่ขัดเงิน	+1	+1	0	2	0.6	ใช้ได้
53. ครูฉันมักใช้อารมณ์ขันในการแก้ไขสถานการณ์ที่เคร่งเครียด	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
54. ครูฉันแบ่งเวลาออกเวลาเรียนให้นักเรียนปรึกษาได้อย่างเต็มที่	+1	+1	0	2	0.6	ใช้ได้
55. ครูฉันมีการสอนที่เต็มไปด้วยความมั่นใจในเนื้อหาที่	+1	+1	-1	1	0.3	ใช้ได้

สอน						ไม่ได้
56.ครูฉันไม่โกรธที่นักเรียนวิพากษ์วิจารณ์การสอน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
57.เพื่อนสนิทของฉันแสดงอารมณ์โกรธออกมาทันทีเมื่อไม่ได้สิ่งที่ต้องการ	+1	+1	0	2	0.6	ใช้ได้
58.เมื่อออกไปพูดหน้าห้องเพื่อนสนิทของฉัน ไม่มีอาการประหม่าหรือเสียงสั่น	+1	+1	0	2	0.6	ใช้ได้
59.เมื่อมีปัญหาเพื่อนสนิทของฉันจะรับฟังปัญหาของฉันเสมอ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
60.เพื่อนสนิทของฉันทุ่มเทให้กับการทำงานกลุ่มมากกว่าการทำงานส่วนตัว	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
61.เพื่อนสนิทของฉันจะเป็นคนคิดโครงการใหม่ๆในการรณรงค์ทำความดี	+1	+1	0	2	0.6	ใช้ได้
62.เพื่อนสนิทของฉันทำในสิ่งที่ถูกต้องโดยไม่ลังเล	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
63.เมื่อมีผู้แสดงความคิดเห็นที่ขัดแย้งกับเพื่อนสนิทของฉัน เขาจะโต้แย้งทันที	0	+1	-1	0	0	ใช้ไม่ได้
64.เพื่อนสนิทของฉันจะสละที่นั่งให้เด็กและคนชราบนรถประจำทาง	+1	+1	0	2	0.6	ใช้ได้
65.เพื่อนสนิทของฉันสามารถควบคุมอารมณ์ของตนเองได้ ถึงแม้ว่าจะถูกตำหนิหรือถูกขู่โมโห	+1	+1	0	2	0.6	ใช้ได้

ข้อคำถาม	ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ				ค่า IOC	สรุป
	1	2	3	รวม		
66.เพื่อนสนิทของฉันรับอาสาเป็นหัวหน้า เมื่อได้รับมอบหมายให้ทำงานกลุ่ม	+1	+1	-1	1	0.3	ใช้ไม่ได้
67.ฉันนำวิธีการนำเสนอของพิธีกรหรือผู้อ่านข่าวทางโทรทัศน์ มาเป็นแบบอย่างในการนำเสนองาน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
68.ฉันอดทนที่จะไม่แสดงอารมณ์โกรธต่อคนอื่นมากขึ้น หลังจากเห็นผลเสียจากตัวอย่างข่าวการทำร้ายหรือฆ่ากันตาย ด้วยอารมณ์ชั่ววูบที่นำเสนอทางสื่อมวลชน	+1	+1	-1	1	0.3	ใช้ไม่ได้

69.รายการอภิปรายหรือสนทนาทางโทรทัศน์ มีส่วนทำให้ฉัน ได้รับความรู้หรือความคิดใหม่ๆที่นำไปใช้ในการวิเคราะห์ และตัดสินใจเรื่องราวต่างๆได้อย่างมีเหตุผล	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
70.การนำเสนอเกี่ยวกับชีวิตของคนที่ยากไร้ ทางสื่อมวลชน มีส่วนทำให้ฉันบริจาคเงินหรือสิ่งของเพื่อช่วยเหลือบุคคล เหล่านั้น	+1	+1	0	2	0.6	ใช้ได้
71.ฉันแต่งตัวเลียนแบบดาราที่ฉันชื่นชอบตามที่ได้เห็นจาก สื่อมวลชน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
72.ผลงานและชีวประวัติของบุคคลที่ประสบความสำเร็จที่ นำเสนอทางสื่อมวลชน มีส่วนทำให้ฉันเพิ่มความพยายามใน การค้นคว้ามากยิ่งขึ้น	+1	+1	0	2	0.6	ใช้ได้
73.ข่าวอันตรายจากยาเสพติดทางสื่อมวลชน ทำให้ฉันไม่ข้อง เกี่ยวกับยาเสพติดทุกชนิด	+1	+1	0	2	0.6	ใช้ได้
74.ฉันนำแบบอย่างที่ดีๆที่ได้ทราบจากสื่อมวลชนมาปฏิบัติ ในชีวิตประจำวัน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
75.ฉันตั้งใจเรียนมากขึ้น เมื่อได้รับทราบข่าว การรับปริญญา ของดาราที่ฉันชื่นชอบทางสื่อมวลชน	+1	+1	0	2	0.6	ใช้ได้
76.การนำคารามารณงค์การออกกำลังกาย ทางสื่อมวลชน ไม่มีส่วนทำให้ฉันหันมาออกกำลังกาย ถึงแม้จะทราบว่า ออกกำลังกายเป็นสิ่งที่ดีก็ตาม	+1	+1	0	2	0.6	ใช้ได้
77.เมื่อฉันเจอกับสิ่งที่ไม่พึงพอใจ คำสอนทางศาสนา ช่วย ฉันระงับความโกรธ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
78.ฉันไปร่วมกิจกรรมทางศาสนาอย่างสม่ำเสมอ	0	+1	0	1	0.3	
79.เมื่อฉันมีปัญหา ศาสนาเป็นที่พึ่งในชีวิตฉัน	+1	+1	0	2	0.6	ใช้ได้
80.ฉันนำคำสอนทางศาสนา มาให้คำแนะนำแก่บุคคลอื่นที่ ประสบปัญหา	+1	+1	0	2	0.6	ใช้ได้
81.ฉันรู้จักการให้ผู้อื่น จากคำสอนทางศาสนา	+1	+1	0	2	0.6	ใช้ได้
82.ฉันมักอาสาเป็นแกนนำในการทำกิจกรรมทางศาสนา	0	+1	-1	0	0	ใช้ ไม่ได้
83.จากคำสอนทางศาสนา ทำให้ฉันคิดไตร่ตรองก่อน	+1	+1	0	2	0.6	ใช้ได้

ตัดสินใจ						
84.ฉันได้รู้จักและพบปะผู้คนจากการทำกิจกรรมทางศาสนา	0	+1	-1	0	0	ใช้ไม่ได้
85.เมื่อร่วมทำกิจกรรมทางศาสนา เช่น ฟังเทศน์ เข้าโบสถ์ หรือมัสยิด ฉันเกิดความคิดใหม่ๆในการดำเนินชีวิต	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
86.ฉันไม่เคยเชื่อคำสอนทางศาสนาทั้งหมด	0	+1	0	1	0.3	ใช้ไม่ได้

ตอนที่ 4 ทักษะชีวิต

ข้อความ	ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ				ค่า IOC	สรุป
	1	2	3	รวม		
87.ฉันมักจะมองอะไรหลายๆแง่มุม	0	+1	+1	2	0.6	ใช้ได้
88.ฉันบอกได้ว่าการกระทำของฉันดีหรือไม่ดี	0	+1	-1	0	0	ใช้ไม่ได้
89.เมื่อพบปัญหาฉันพยายามคิดหาสาเหตุ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
90.ฉันเป็นคนไม่เชื่ออะไรง่ายๆ	+1	+1	0	2	0.6	ใช้ได้
91.ถ้าเพื่อนบอกว่าดี ฉันก็เชื่อว่าดี	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
92.ฉันชอบคิดคาดการณ์สิ่งต่างๆล่วงหน้า	+1	+1	0	2	0.6	ใช้ได้
93.ฉันคิดเลือกสิ่งที่เป็นประโยชน์มากกว่าสิ่งที่ชอบ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
94.ฉันคิดโดยใช้เหตุผลมากกว่าความเคยชิน	+1	+1	0	2	0.6	ใช้ได้
95.ฉันมักจะสรุปสิ่งหนึ่งสิ่งใด โดยใช้เหตุผลส่วนตัว	+1	+1	-1	1	0.3	ใช้ไม่ได้
96.ฉันชอบเรียนรู้สิ่งใหม่	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
97.ฉันชอบเสนอความคิดใหม่ๆ	+1	+1	0	2	0.6	ใช้ได้
98.ฉันชอบทำตามสิ่งที่มีผู้ทำมาก่อน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
99.ฉันไม่กลัวการเปลี่ยนแปลง	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
100.ฉันชอบสภาพแวดล้อมที่มีระเบียบแบบแผน	+1	-1	0	0	0	ใช้ไม่ได้

101.ฉันสามารถขยายความคิดได้มากมาย	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
102.ฉันไม่ชอบคิดต่อจากสิ่งที่คนอื่นคิดไว้	+1	+1	-1	1	0.3	ใช้ไม่ได้
103.ฉันชอบคิดค้นหาวิธีการใหม่ๆ	+1	+1	0	2	0.6	ใช้ได้
104.ฉันชอบคิดแตกต่างจากคนอื่น	+1	+1	0	2	0.6	ใช้ได้
105.ฉันคิดอย่างรอบคอบก่อนทำ	0	0	-1	-1	-0.3	ใช้ไม่ได้
106.ฉันบอกความรู้สึกที่แท้จริงได้ว่าชอบหรือไม่ชอบอะไร	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
107.ฉันมีจุดเด่นในตนเอง	0	+1	-1	0	0	ใช้ไม่ได้
108.ฉันมักทำในสิ่งที่ตรงกับความสามารถ	0	+1	0	1	0.3	ใช้ไม่ได้
109.ฉันใส่ใจในการหาจุดบกพร่องและปรับปรุงตนเองเสมอ	0	+1	+1	2	0.6	ใช้ได้
110.ฉันรู้ตัวเสมอว่ากำลังมีอารมณ์อย่างไร	+1	+1	0	2	0.6	ใช้ได้
111.หากมีคนโต้แย้งฉันมักแสดงอาการไม่พอใจ	+1	-1	0	0	0	ใช้ไม่ได้
112.ฉันปรับอารมณ์ให้เป็นปกติได้เร็ว	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
113.ฉันมีจุดที่ต้องปรับปรุงตนเอง	0	0	-1	-1	-0.3	ใช้ไม่ได้
114.ฉันรู้สาเหตุที่ทำให้ฉันผิดหวังหรือเสียใจ	0	0	-1	-1	-0.3	ใช้ไม่ได้
115.ฉันบอกได้ว่าสิ่งที่ฉันทำฉันทำได้ดีหรือไม่ได้ดี	0	+1	-1	0	0	ใช้ไม่ได้
116.ฉันสามารถสังเกตอารมณ์ผู้อื่นจากสีหน้าและแววตา	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
117.ฉันยินดีรับฟังความทุกข์ร้อนของเพื่อน	+1	+1	-1	1	0.3	ใช้ไม่ได้

ข้อคำถาม	ผลการพิจารณาของ ผู้เชี่ยวชาญ				ค่า IOC	สรุป
	1	2	3	รวม		
118.ฉันรู้สึกเห็นใจผู้อื่นที่กำลังเดือดร้อน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
119.ฉันชอบช่วยเหลือคนเมื่อมีโอกาส	+1	+1	0	2	0.6	ใช้ได้
120.ฉันชื่นชมกับความสำเร็จของเพื่อน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
121.ฉันไม่สนใจกับความรู้สึกของคนรอบข้าง	+1	+1	0	2	0.6	ใช้ได้
122.ฉันอยากเห็นผู้อื่นมีความสุข	+1	+1	-1	1	0.3	ใช้ ไม่ได้
123.ฉันไม่อยากรุงกับเรื่องของคนอื่น	+1	+1	-1	1	0.3	ใช้ ไม่ได้
124.ฉันยอมรับว่าคนเรามีความแตกต่างกัน	+1	-1	0	0	0	ใช้ ไม่ได้
125.ฉันรู้สึกว่าตนเองสู้เพื่อนไม่ได้	+1	+1	-1	1	0.3	ใช้ ไม่ได้
126.ฉันพอใจในสิ่งที่ฉันมีอยู่	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
127.ฉันรู้สึกไม่เป็นตัวของตัวเอง	+1	+1	0	2	0.6	ใช้ได้
128.ฉันรู้ว่าตัวเองมีคุณค่าไม่น้อยไปกว่าคนอื่น	+1	+1	0	2	0.6	ใช้ได้
129.การได้รับคำวิจารณ์จากผู้อื่นเป็นโอกาสที่จะพัฒนาตัวเอง	0	0	-1	-1	-0.3	ใช้ ไม่ได้
130.ฉันสามารถเอาชนะอุปสรรคในชีวิตได้	+1	+1	-1	1	0.3	ใช้ ไม่ได้
131.ฉันกล้าแสดงความคิดเห็นในเรื่องต่างๆ	+1	+1	0	2	0.6	ใช้ได้
132.ฉันมักจะคล้อยตามความคิดเห็นของคนอื่น	+1	0	-1	0	0	ใช้ ไม่ได้
133.ฉันชื่นชมกับความสำเร็จของตนเอง	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
134.เมื่อนั้นทำผิดพลาดฉันจะขาดความมั่นใจ	+1	+1	0	2	0.6	ใช้ได้
135.ฉันรู้สึกผิดถ้าทิ้งขยะไม่เป็นที่ที่เป็นทาง	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
136.กฎระเบียบเป็นสิ่งที่ไม่ฝืนใจ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
137.การปฏิบัติตามกฎระเบียบเป็นสิ่งที่เสียเวลา	+1	+1	0	2	0.6	ใช้ได้

138.ฉันยินดีเสียสละหากทำให้สังคมดีขึ้น	+1	0	+1	2	0.6	ใช้ได้
139.ฉันยินดีให้ความร่วมมือกับส่วนรวม	+1	+1	0	2	0.6	ใช้ได้
140.ฉันรู้สึกผิดเมื่อแสดงความเห็นแก่ตัว	+1	+1	0	2	0.6	ใช้ได้
141.ฉันยินดีรับผิดชอบหากการกระทำของฉันมีผลกระทบต่อส่วนรวม	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
142.ฉันรู้สึกไม่สบายใจหากคนอื่นเดือดร้อนจากการกระทำของฉัน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
143.ฉันคิดว่าการรับผิดชอบต่อสังคมไม่ใช่เรื่องของเด็ก	+1	0	+1	2	0.6	ใช้ได้
144.ฉันรู้สึกเฉยๆเมื่องานส่วนรวมไม่สำเร็จ	+1	+1	0	2	0.6	ใช้ได้
145.เวลาที่จะต้องติดต่อกับผู้อื่น เพื่อนๆมักให้ฉันเป็นผู้นำ	+1	-1	-1	-1	-0.3	ใช้ไม่ได้
146.คนอื่นมักเห็นคล้อยตามในสิ่งที่ฉันพูด	0	-1	0	-1	-0.3	ใช้ไม่ได้
147.คนอื่นมักบอกว่าฉันพูดเข้าใจง่าย ชัดเจน	+1	-1	+1	1	0.3	ใช้ไม่ได้
148.ฉันสามารถฟังและจับใจความได้ดี	+1	-1	0	0	0	ใช้ไม่ได้
149.ฉันชอบทำงานร่วมกับผู้อื่น	+1	-1	+1	1	0.3	ใช้ไม่ได้
150.ฉันปฏิเสธคนอื่นไม่ค่อยเป็น	+1	-1	0	0	0	ใช้ไม่ได้

ข้อความ	ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ				ค่า IOC	สรุป
	1	2	3	รวม		
151.ฉันมีความเป็นกันเองกับทุกคน	+1	-1	+1	1	0.3	ใช้ไม่ได้
152.ฉันรู้สึกลำบากใจเมื่อต้องคุยกับคนไม่รู้จัก	+1	-1	+1	1	0.3	ใช้ไม่ได้

153.ฉันไม่ค่อยอยากรู้จักคนอื่นมากนัก	+1	-1	0	0	0	ใช้ไม่ได้
154.เมื่อมีความขัดแย้งฉันมักหลบไปห่างๆ	+1	-1	0	0	0	ใช้ไม่ได้
155.ฉันรู้สึกกังวลเมื่อต้องไปพบปะกับผู้อื่นที่ไม่รู้จัก	0	-1	0	-1	-0.3	ใช้ไม่ได้
156.เพื่อนส่วนมากชอบฉัน	0	-1	-1	-2	-0.6	ใช้ไม่ได้
157.ก่อนตัดสินใจฉันมักจะคิดอย่างรอบคอบ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
158.ฉันชอบการตัดสินใจที่ฉับไว หากมีปัญหาค่อยแก้ไขข้างหน้า	+1	+1	0	2	0.6	ใช้ได้
159.ฉันชอบตัดสินใจตามเพื่อนๆหรือตามคนส่วนใหญ่	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
160.ฉันชอบตัดสินใจเสี่ยงๆเพื่อให้เกิดความตื่นเต้น	+1	+1	0	2	0.6	ใช้ได้
161.เมื่อต้องทำอะไร ฉันอยากรู้ที่มาที่ไปของสิ่งนั้นก่อน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
162.ฉันชอบทำงานตามคำสั่งมากกว่าให้ตัดสินใจเอง	+1	+1	0	2	0.6	ใช้ได้
163.ฉันเชื่อว่าทุกปัญหามีทางออกเสมอ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
164.ฉันสามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ดี	+1	+1	0	2	0.6	ใช้ได้
165.เมื่อทำอะไรแล้วเกิดปัญหา ฉันจะเลิกทำสิ่งนั้น	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
166.เมื่อทำอะไรแล้วเกิดปัญหา ฉันจะค้นพบสาเหตุให้พบ	+1	+1	0	2	0.6	ใช้ได้
167.เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้น ฉันสามารถกำหนดแนวทางการแก้ปัญหาต่างๆได้ดี	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
168.หากไม่มั่นใจ ฉันมักปรึกษาคนอื่นก่อนตัดสินใจ	0	+1	+1	2	0.6	ใช้ได้
169.ฉันจะมองปัญหาหรืออุปสรรคที่เกิดขึ้นกับตัวเองว่าเป็นบทเรียนที่สำคัญของชีวิต มากกว่าจะมองว่าเป็นความโชคร้ายของตัวเอง	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
170.ฉันเป็นคนใจเย็น ไม่ค่อยโกรธใครง่ายๆ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
171.ฉันแสดงออกอย่างเหมาะสมเมื่อมีอารมณ์โกรธ	+1	+1	-1	1	0.3	ใช้ไม่ได้

172.คนอื่นมักบอกฉันว่าเป็นคนเก็บอารมณ์ได้ดี	+1	+1	0	2	0.6	ใช้ได้
173.การอ่านหนังสือ หรือหาเพื่อนคุย เป็นวิธีการหนึ่งที่ช่วยให้เราสามารถผ่อนคลายความโกรธได้	-1	+1	-1	-1	-0.3	ใช้ไม่ได้
174.เมื่ออยู่ในเหตุการณ์ที่ทำให้ฉันไม่พอใจ ฉันสามารถควบคุมอารมณ์ของตนเองได้ดี	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
175.คนอื่นมักบอกว่าฉันเป็นคนร่าเริง อารมณ์ดี	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
176.ฉันเป็นคนที่มึนงง ไม่เปลี่ยนแปลงง่าย	+1	+1	0	2	0.6	ใช้ได้
177.เมื่อรู้สึกเครียดฉันมักหากิจกรรมอย่างอื่นทำ	+1	+1	-1	1	0.3	ใช้ไม่ได้
178.เมื่อมีเรื่องไม่สบายใจฉันมักอยู่คนเดียว	+1	+1	0	2	0.6	ใช้ได้

ข้อคำถาม	ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ				ค่า IOC	สรุป
	1	2	3	รวม		
179.เมื่ออยู่ในภาวะตึงเครียดฉันมักหาทางออกได้	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
180.ฉันไม่กล้าเผชิญหน้ากับความผิดหวังหรือความเสียใจ	+1	+1	0	2	0.6	ใช้ได้
181.ฉันเป็นคนเคร่งเครียดและจริงจังกับทุกเรื่อง	+1	+1	0	2	0.6	ใช้ได้
182.ฉันเป็นคนที่ไม่จมอยู่กับอดีต	+1	+1	-1	1	0.3	ใช้ไม่ได้
183.เมื่อรู้สึกเครียดจากการเรียน ฉันสามารถหาอะไรทำเพื่อให้ตัวเองรู้สึกผ่อนคลาย	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
184.ฉันเป็นคนไม่กลัวความผิดหวัง	+1	+1	0	2	0.6	ใช้ได้

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐภรณ์ หลาวทอง
2. ดร.วิชุดา กิจธรรม
3. ดร.พัชรา เอี่ยมกิจการ

ประชากร			
สังกัด	เขตที่ตั้งของโรงเรียน		
	กรุงเทพมหานคร (1)	กรุงเทพมหานครกลาง (2)	กรุงเทพมหานครนอก (3)
	มัธยมต้น – มัธยมปลาย	มัธยมต้น – มัธยมปลาย	มัธยมต้น – มัธยมปลาย
1.สพฐ	ตารางที่ 1	ตารางที่ 2	ตารางที่ 3
2.สช	ตารางที่ 4	ตารางที่ 5	ตารางที่ 6
3.กทม.	ตารางที่ 7	ตารางที่ 8	ตารางที่ 9
4.อาชีวศึกษา	ตารางที่ 10	ตารางที่ 11	ตารางที่ 12

ตารางที่ 1 โรงเรียนสังกัดสพฐเขตกรุงเทพมหานครชั้นใน

โรงเรียนสังกัดสพฐเขตกรุงเทพมหานครชั้นใน	ชื่อโรงเรียน	เขต	สังกัด	ม.ต้น	ม.ปลาย	รวม
วัดราชบพิตร		พระนคร	สพฐ	1180	895	2075
กุนนตรีรุทธารามวิทยาคม		ดินแดง	สพฐ	1115	876	1991
จันทร์หุ่นบำเพ็ญ		ห้วยขวาง	สพฐ	753	605	1358
เจ้าพระยาวิทยาคม		ยานนาวา	สพฐ	825	318	1143
ชิโนรสวิทยาลัย		บางกอกน้อย	สพฐ	1456	1207	2663
เตรียมอุดมศึกษา		ปทุมวัน	สพฐ	0	4798	4798
เตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการรัชดา		ห้วยขวาง	สพฐ	1611	1039	2650
ไตรมิตรวิทยาลัย		สัมพันธวงศ์	สพฐ	822	575	1397
ทวีธาภิเศก		บางกอกใหญ่	สพฐ	1869	1274	3143
เทพศิรินทร์		ป้อมปราบศัตรูพ่าย	สพฐ	1543	1597	3140
ชนบุรีวรเทพีพลารักษ์		ธนบุรี	สพฐ	1075	446	1521
นนทรีวิทยา		ยานนาวา	สพฐ	1601	953	2554
บางบัว		จตุจักร	สพฐ	276	0	276
เบญจมราชาลัย		พระนคร	สพฐ	1197	1172	2369
ปทุมคงคา		คลองเตย	สพฐ	1357	828	2185
พระตำหนักสวนกุหลาบ		พระนคร	สพฐ	180	0	180

โรงเรียนสังกัดสพฐเขตกรุงเทพ ชั้นใน					
ชื่อโรงเรียน	เขต	สังกัด	ม.ต้น	ม.ปลาย	รวม
พิบูลประชาสรรค์	ดินแดง	สพฐ	546	158	704
พิบูลอุปถัมภ์	ห้วยขวาง	สพฐ	904	0	904
พุทธจักรวิทยา	บางรัก	สพฐ	644	348	992
มักกะสันพิทยา	ราชเทวี	สพฐ	586	373	959
มัธยมวัดดาวคณอง	ธนบุรี	สพฐ	859	285	1144
มัธยมวัดคูสิดาราม	บางกอกน้อย	สพฐ	1295	870	2165
มัธยมวัดธาตุทอง	วัฒนา	สพฐ	1233	587	1820
มัธยมวัดนายโรง	บางกอกน้อย	สพฐ	585	530	1115
มัธยมวัดเบญจมบพิตร	คูสิต	สพฐ	619	489	1108
มัธยมวัดมกุฎกษัตริย์	พระนคร	สพฐ	1159	744	1903
ยานนาวาศวิตยาคม	สาทร	สพฐ	1377	778	2155
โยธินบูรณะ	คูสิต	สพฐ	1856	1873	3729
ราชันนทาจารย์สามเสนวิทยาลัย					
2	บางซื่อ	สพฐ	1267	748	2015
ราชวินิต	คูสิต	สพฐ	178	0	178
ราชวินิตมัธยม	คูสิต	สพฐ	1394	1159	2553
วัดน้อยนพคุณ	คูสิต	สพฐ	939	311	1250
วัดบวรนิเวศ	พระนคร	สพฐ	580	443	1023
วัดประดู่ในทรงธรรม	บางกอกใหญ่	สพฐ	379	391	770
วัดราชบพิตร	พระนคร	สพฐ	1180	895	2075
วัดราชาธิวาส	คูสิต	สพฐ	1143	596	1739
วัดสระเกศ	ป้อมปราบศัตรูพ่าย	สพฐ	265	150	415
วัดสังเวช	พระนคร	สพฐ	439	262	701
วัดสุทธิวาราม	สาทร	สพฐ	1830	1739	3569
วัดอินทาราม	ธนบุรี	สพฐ	1233	508	1741
ศรีอยุธยา	ราชเทวี	สพฐ	1841	1288	3129
ศิลาจารพิพัฒน์	บางซื่อ	สพฐ	929	363	1292

โรงเรียนสังกัดสพฐเขตกรุงเทพ ชั้นใน					
ชื่อโรงเรียน	เขต	สังกัด	ม.ต้น	ม.ปลาย	รวม
ศึกษานารี	ธนบุรี	สพฐ	1960	1635	3595
เศรษฐศาสตร์	ดุสิต	สพฐ	62	66	128
สตรีวัดมหาพฤฒาราม	บางรัก	สพฐ	1013	1164	2177
สตรีวัดระฆัง	บางกอกน้อย	สพฐ	1257	994	2251
สตรีวิทยา	พระนคร	สพฐ	1875	1702	3577
สตรีศรีสุริโยทัย	สาทร	สพฐ	1137	957	2094
สวนกุหลาบวิทยาลัย	พระนคร	สพฐ	1226	1284	2510
สวนอนันต์	บางกอกน้อย	สพฐ	605	230	835
สันติราษฎร์วิทยาลัย	ราชเทวี	สพฐ	1149	1245	2394
สามเสนวิทยาลัย	พญาไท	สพฐ	1648	1550	3198
สายน้ำผึ้ง	คลองเตย	สพฐ	1579	1463	3042
สายปัญญาในพระราชินี	ป้อมปราบศัตรูพ่าย	สพฐ	1111	1355	2466
สารวิทยา	จตุจักร	สพฐ	2278	1713	3991
สุรศักดิ์มนตรี	ดินแดง	สพฐ	1959	1908	3867
สุวรรณสุทธารามวิทยา	บางซื่อ	สพฐ	560	287	847
สุวรรณารามวิทยาคม	บางกอกน้อย	สพฐ	1480	772	2252
โสตศึกษาทุยมหาเมฆ	สาทร	สพฐ	69	59	128
หอวัง	จตุจักร	สพฐ	2041	2106	4147
รวม 61 โรงเรียน			65129	52961	118090

ตารางที่ 2 โรงเรียนสังกัดสพฐเขตกรุงเทพชั้นกลาง

โรงเรียนสังกัดสพฐเขตกรุงเทพชั้น กลาง					
ชื่อโรงเรียน	เขต	สังกัด	ม.ต้น	ม.ปลาย	รวม
จันทร์ประดิษฐาราม	ภาษีเจริญ	สพฐ	1702	1023	2725
แจ่งร้อนวิทยา	ราษฎร์บูรณะ	สพฐ	698	372	1070
ไผ่จิมพลีวิทยาคม	ภาษีเจริญ	สพฐ	626	252	878

โรงเรียนสังกัดสพฐเขตกรุงเทพมหานคร กลาง ชื่อโรงเรียน	เขต	สังกัด	ม.ต้น	ม.ปลาย	รวม
เตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า	สะพานสูง	สพฐ	2066	1855	3921
เตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ	สวนหลวง	สพฐ	2459	2048	4507
เทพศิลา	บางกะปิ	สพฐ	1488	729	2217
ไทยรัฐวิทยา	สายไหม	สพฐ	207	0	207
นวมินทราชินูทิศเตรียมอุดมศึกษา น้อมเกล้า	สะพานสูง	สพฐ	1928	1495	3423
นวมินทราชินูทิศบดินทรเดชา	วังทองกลาง	สพฐ	1724	1350	3074
นวมินทราชูทิศกรุงเทพมหานคร บดินทรเดชา (สิงห์สิงหเสนี)	บึงกุ่ม	สพฐ	1804	869	2673
บดินทรเดชา (สิงห์สิงหเสนี) 2	วังทองกลาง	สพฐ	2617	2351	4968
บางกะปิ	บึงกุ่ม	สพฐ	2334	1904	4238
บางปะกอกวิทยาคม	บางกะปิ	สพฐ	2005	1351	3356
บางมดวิทยา	ราษฎร์บูรณะ	สพฐ	1037	1543	2580
ปัญญาวรคุณ	จอมทอง	สพฐ	1347	536	1883
พระโขนงพิทยาลัย	บางแค	สพฐ	1557	735	2292
มัธยมวัดบึงทองหลาง	พระโขนง	สพฐ	1629	1062	2691
มัธยมวัดสิงห์	บางกะปิ	สพฐ	1405	619	2024
รัตนโกสินทร์สมโภชบางเขน	จอมทอง	สพฐ	2359	1251	3610
ราชดำริ	บางเขน	สพฐ	1497	774	2271
ราชวินิตบางเขน	ประเวศ	สพฐ	1550	775	2325
ราชวินิตบางแคปานขำ	บางเขน	สพฐ	1744	1641	3385
ฤทธิณรงค์รอน	บางแค	สพฐ	1238	627	1865
ฤทธิยะวรรณาลัย	บางกอกใหญ่	สพฐ	942	315	1257
ฤทธิยะวรรณาลัย 2	สายไหม	สพฐ	2805	1976	4781
ลาดปลาเค้าพิทยาคม	สายไหม	สพฐ	1149	767	1916
วชิรธรรมสาริต	ลาดพร้าว	สพฐ	1619	772	2391
วัดนวลนรดิศ	พระโขนง	สพฐ	1666	962	2628
	ภาษีเจริญ	สพฐ	1445	1411	2856

โรงเรียนสังกัดสพฐเขตกรุงเทพมหานคร กลาง ชื่อโรงเรียน	เขต	สังกัด	ม.ต้น	ม.ปลาย	รวม
วัดบวรเมกมล	บางพลัด	สพฐ	600	378	978
วัดพุทธบูชา	ทุ่งครุ	สพฐ	1126	754	1880
วัดรางบัว	ภาษีเจริญ	สพฐ	746	432	1178
วัดราชโอรส	จอมทอง	สพฐ	1669	1053	2722
วิมุตยารามพิทยากร	บางพลัด	สพฐ	833	373	1206
ศรีพฤฒา	สะพานสูง	สพฐ	1534	981	2515
สตรีวัดอัมรินทร์	ภาษีเจริญ	สพฐ	1413	1032	2445
สตรีวิทยา 2	ลาดพร้าว	สพฐ	2862	2740	5602
สิรินธร	บางนา	สพฐ	1564	870	2434
สุขุมวิทอนุบาล	บึงกุ่ม	สพฐ	1345	588	1933
อิสลามวิทยาลัยแห่งประเทศไทย	ทุ่งครุ	สพฐ	1526	961	2487
รวม 40 โรงเรียน			61865	41527	103392

ตารางที่ 3 โรงเรียนสังกัดสพฐเขตกรุงเทพมหานครชั้นนอก

โรงเรียนสังกัดสพฐเขตกรุงเทพ ชั้นนอก ชื่อโรงเรียน	เขต	สังกัด	ม.ต้น	ม.ปลาย	รวม
ดอนเมืองจตุรจินดา	ดอนเมือง	สพฐ	1355	728	2083
ดอนเมืองทหารอากาศบำรุง	ดอนเมือง	สพฐ	2244	1217	3461
เตรียมอุดมศึกษาสุวินทวงศ์	หนองจอก	สพฐ	471	98	109146
ทวีธาภิเศก 2	บางขุนเทียน	สพฐ	553	383	936
ทวีวัฒนา	ทวีวัฒนา	สพฐ	1132	558	1690
เทพศิรินทร์ร่มเกล้า	ลาดกระบัง	สพฐ	2236	1261	3497
นวมินทราชินูทิศเบญจมราชาลัย	คลองสามวา	สพฐ	2019	988	3007
นวมินทราชินูทิศสตรีวิทยา 2	คลองสามวา	สพฐ	1810	874	2684
นวมินทราชินูทิศสตรีวิทยา พุทธ มณฑล	ทวีวัฒนา	สพฐ	1560	1178	2738

โรงเรียนสังกัดสพฐเขตกรุงเทพ ชั้นนอก ชื่อโรงเรียน	เขต	สังกัด	ม.ต้น	ม.ปลาย	รวม
นวนรดิศวิทยาคมรัชมังคลาภิเษก	บางบอน	สพฐ	834	243	1077
บดินทรเดชา (สิงห์เสนี) 4	หนองจอก	สพฐ	1283	741	2024
พรตพิทยพยัต	ลาดกระบัง	สพฐ	1727	1117	2844
พิทยาลงกรณ์พิทยาคม	บางขุนเทียน	สพฐ	317	147	464
โพธิสารพิทยากร	ตลิ่งชัน	สพฐ	1365	1097	2462
มหารณพาราม	ตลิ่งชัน	สพฐ	941	343	1284
มัธยมวัดหนองแขม	หนองแขม	สพฐ	2085	950	3035
มัธยมวัดหนองจอก	หนองจอก	สพฐ	2085	950	3035
รัตนโกสินทร์สมโภชบางขุนเทียน	บางขุนเทียน	สพฐ	1861	1305	3166
รัตนโกสินทร์สมโภชลาดกระบัง	ลาดกระบัง	สพฐ	1674	767	2441
วัดน้อยใน	ตลิ่งชัน	สพฐ	842	300	1142
วัดปากน้ำวชิรวิทยาคม	ตลิ่งชัน	สพฐ	554	230	784
ศึกษานารีวิทยา	บางบอน	สพฐ	1884	1103	2987
เศรษฐบุตรบำเพ็ญ	มีนบุรี	สพฐ	2564	1369	3933
สตรีเศรษฐบุตรบำเพ็ญ	มีนบุรี	สพฐ	1537	1030	2567
สวนกุหลาบวิทยาลัยชนบุรี	บางขุนเทียน	สพฐ	445	0	445
สีกัน (วัฒนานครที่อุปถัมภ์)	ดอนเมือง	สพฐ	1242	906	2148
สุวรรณพลับพลาพิทยาคม	ตลิ่งชัน	สพฐ	592	250	842
รวม 27 โรงเรียน			37212	20133	165922

ตารางที่ 4 โรงเรียนสังกัดเอกชนเขตกรุงเทพชั้นใน

โรงเรียนสังกัดเอกชนเขตกรุงเทพ ชั้นใน ชื่อโรงเรียน	เขต	สังกัด	ม.ต้น	ม.ปลาย	รวม
กรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย	บางรัก	สช	1496	1313	99272
กว้างเจ้า	บางรัก	สช	66	0	66
กันตะบุตร	ดุสิต	สช	79	0	79

โรงเรียนสังกัดเอกชนเขตกรุงเทพ ชั้นใน ชื่อโรงเรียน	เขต	สังกัด	ม.ต้น	ม.ปลาย	รวม
กุหลาบวิทยา	สัมพันธวงศ์	สช	452	178	630
เกษมพิทยา	วัฒนา	สช	783	471	1254
โกศลภัทรวิทย์	สาทร	สช	166	219	385
คริสต์ธรรมศึกษา	วัฒนา	สช	228	131	359
จ่านงวิทยา	ดินแดง	สช	483	0	483
จิตรลดา	คูสิต	สช	357	259	616
เจริญวุฒิวิทยา	คลองเตย	สช	38	0	38
ช่างดาครู้สคอนแวนท์	ธนบุรี	สช	490	412	902
ช่างดาครู้สศึกษา	ธนบุรี	สช	190	0	190
เซนต์คาเบรียล	คูสิต	สช	1425	1129	2554
เซนต์จอห์น	จตุจักร	สช	219	297	516
เซนต์คอมินิก	ราชเทวี	สช	772	516	1288
เซนต์ฟรังซิสซาเวียร์คอนแวนต์	คูสิต	สช	616	456	1072
เซนต์ไมเกิ้ล	สาทร	สช	145	173	318
เซนต์ยอแซฟยานนาวา	ยานนาวา	สช	159	0	159
เซนต์โยแซฟคอนแวนต์	บางรัก	สช	1330	1151	2481
เซนต์หลุยส์ศึกษา	สาทร	สช	153	0	153
ศรณพัฒน์	จตุจักร	สช	43	22	65
ดลวิทยา	ห้วยขวาง	สช	265	62	327
ดี อเมริกัน สคูลออฟ แบนค็อก					
สุขุมวิท	วัฒนา	สช	54	97	151
ตروقจันทน์วิทยา	สาทร	สช	174	0	174
เทพสัมฤทธิ์วิทยา	บางซื่อ	สช	108	0	108
ไทยซิกข์นานาชาติกรุงเทพ	คลองสาน	สช	144	108	252
ธีชรินทร์วิทยาบางเขน	จตุจักร	สช	226	0	226
นฤมลทินธนบุรี	บางกอกน้อย	สช	18	0	18
นานาชาติ เซนต์แอนดรูวส์ กรุงเทพฯ	บางรัก	สช	166	120	286

โรงเรียนสังกัดเอกชนเขตกรุงเทพ ชั้นใน ชื่อโรงเรียน	เขต	สังกัด	ม.ต้น	ม.ปลาย	รวม
นานาชาติการ์เด้นกรุงเทพฯ	สาทร	สช	13	16	29
นานาชาติกฤษ	ห้วยขวาง	สช	63	88	151
นานาชาติไชรส์บอร์รี่กรุงเทพฯ	บางคอแหลม	สช	218	340	558
นานาชาติเซนต์จอร์จส์	จตุจักร	สช	18	34	52
นานาชาติเซนต์สตีเฟ่นส์	จตุจักร	สช	71	70	141
นานาชาติเดอะรีเจนท์กรุงเทพฯ	ห้วยขวาง	สช	73	134	207
นานาชาติทีรินิตี้	คลองเตย	สช	52	68	120
นานาชาติโมเดิร์นกรุงเทพฯ	วัฒนา	สช	94	63	157
นานาชาติสาทรใหม่	ยานนาวา	สช	32	31	63
นานาชาติใหม่แห่งประเทศไทย	วัฒนา	สช	225	327	552
นานาชาติอินเตอร์เนชั่นแนลไฟโอ เนียร์ส	คลองสาน	สช	69	60	129
นานาชาติเอกมัย	วัฒนา	สช	166	260	426
นานาชาติแองโกลลิงคโพร	วัฒนา	สช	10	0	10
นานาชาติแอ๊ดเวนตีส์กรุงเทพฯ	วัฒนา	สช	32	18	50
นิพัทธ์วิทยา	สาทร	สช	397	0	397
บำรุงวิทยา	บางกอกน้อย	สช	111	0	111
เบญจวรรณศึกษา	สาทร	สช	79	0	79
ประชาราชญ์พิทยา	บางซื่อ	สช	97	0	97
ปัญจทรัพย์	ดินแดง	สช	206	0	206
เปรมฤดีศึกษา	บางคอแหลม	สช	155	68	223
ผดุงศิษย์พิทยา	บางซื่อ	สช	286	255	541
พระแม่มาลีพระโขนง	คลองเตย	สช	205	0	205
พระแม่มาลีสาทร	สาทร	สช	644	385	1029
พระแม่มาลีสาธุประดิษฐ์	ยานนาวา	สช	350	83	433
พระหฤทัยคอนแวนต์	คลองเตย	สช	860	1022	1882
พระหฤทัยพัฒนเวสน์	วัฒนา	สช	107	0	107

โรงเรียนสังกัดเอกชนเขตกรุงเทพ ชั้นใน ชื่อโรงเรียน	เขต	สังกัด	ม.ต้น	ม.ปลาย	รวม
เพชรรัตน์ในพระอุปลัมภ์	จตุจักร	สช	138	0	138
ภาษานุสรณ์ธนบุรี	คลองสาน	สช	46	0	46
มาแตร์เดอีวิทยาลัย	ปทุมวัน	สช	428	552	980
แม่พระฟาติมา	ดินแดง	สช	347	232	579
โยนออฟอาร์ค	คูสิต	สช	405	208	613
ราชินี	พระนคร	สช	738	681	1419
ราชินีบน	คูสิต	สช	810	682	1492
รุจีเสรีวิทยา	พญาไท	สช	115	0	115
วชิราวุธวิทยาลัย	คูสิต	สช	260	251	511
วรมงคล	ยานนาวา	สช	386	0	386
วรรณวิทย์	คลองเตย	สช	236	0	236
วัฒนาวิทยาลัย	วัฒนา	สช	734	515	1249
วาสุเทวี	บางคอแหลม	สช	339	0	339
ศรีวิกรม์	คลองเตย	สช	494	707	1201
ศิรินศึกษา	คลองสาน	สช	50	0	50
ศิริรักษ์วิทยา	ธนบุรี	สช	15	0	15
ศิลปะวัฒนา	สาทร	สช	86	0	86
	ป้อมปราบศัตรู				
สตรีจุลนาค	พ่าย	สช	60	0	60
สตรีพร้อมพรรณวิทยา	ดินแดง	สช	281	0	281
สตรีวรรณถบางเขน	จตุจักร	สช	427	235	662
สตรีวุฒศึกษา	คลองสาน	สช	717	0	717
สมถวิล	ปทุมวัน	สช	43	0	43
สมาคมไทย-ญี่ปุ่น	ปทุมวัน	สช	438	327	765
	ป้อมปราบศัตรู				
สมานศึกษาวิทยา	พ่าย	สช	56	0	56
สรรพาวุธบำรุง	คูสิต	สช	107	0	107

โรงเรียนสังกัดเอกชนเขตกรุงเทพ ชั้นใน ชื่อโรงเรียน	เขต	สังกัด	ม.ต้น	ม.ปลาย	รวม
สตั๊ตส์วงวิทยา	พญาไท	สช	28	0	28
สาธิตปทุมวัน	ปทุมวัน	สช	15	0	15
สารสาสน์พัฒนา	ยานนาวา	สช	431	0	431
สารสาสน์พิทยา	ยานนาวา	สช	512	294	806
สารสาสน์เอกตรา	ยานนาวา	สช	450	405	855
สีตบุตรบำรุง	ปทุมวัน	สช	359	96	455
เสสะเวชวิทยา	บางกอกใหญ่	สช	352	369	721
แสงอรุณ	ธนบุรี	สช	371	167	538
อนุชนบางกอกน้อย	บางกอกน้อย	สช	20	0	20
อรรถมิตร	จตุจักร	สช	106	20	126
อันวารุ้ลอิสลาม	ห้วยขวาง	สช	53	0	53
อัสสละฟิยะฮ์วิทยาลัย	บางคอแหลม	สช	44	0	44
อัสสัมชัญ	บางรัก	สช	1748	1562	3310
อัสสัมชัญคอนแวนต์	บางรัก	สช	940	890	1830
อัสสัมชัญศึกษา	บางรัก	สช	701	653	1354
อาทรศึกษา	บางรัก	สช	23	0	23
อาร์ ซีอินเตอร์เนชั่นแนล สกุล	ปทุมวัน	สช	5	0	5
อำนวยการพิทยา	ดินแดง	สช	231	0	231
อำนวยการศิลป์	ราชเทวี	สช	178	136	314
แอ็ดเวนตีส์เอกมัย	คลองเตย	สช	103	174	277
บางกอกอินเตอร์เนชั่นแนลเพรพ แอนด์	วัฒนา	สช	108	32	140
เชคอันเอริสกุล					
รวม 101 โรงเรียน			30012	19624	146099

ตารางที่ 5 โรงเรียนสังกัดเอกชนเขตกรุงเทพชั้นกลาง

โรงเรียนสังกัดเอกชนเขตกรุงเทพมหานคร กลาง ชื่อโรงเรียน	เขต	สังกัด	ม.ต้น	ม.ปลาย	รวม
กสิณธรอนุสรณ์	บางแค	สช	108	49	157
กานดา	บางกะปิ	สช	25	0	25
ขจรโรจนวิทยา	ราษฎร์บูรณะ	สช	1147	0	1147
เขมะสิริอนุสสรณ์	บางพลัด	สช	884	580	1464
จินดามณี	จอมทอง	สช	77	59	136
ฉัตรวิทยา	คันนายาว	สช	33	0	33
ชินวร	บึงกุ่ม	สช	17	0	17
ฐานปัญญา	ภาษีเจริญ	สช	338	218	556
เด็กสากล	บางกะปิ	สช	21	0	21
ตรีมิตรวิทยา	ภาษีเจริญ	สช	233	0	233
ทรงวิทย์ศึกษา	คันนายาว	สช	107	0	107
ทินกรพิทยานุสรณ์	สะพานสูง	สช	110	17	127
ทิวไผ่งาม	บางพลัด	สช	514	593	1107
ธนบุรีศึกษา	จอมทอง	สช	283	0	283
นานาชาติกীরพัฒน์	บางเขน	สช	38	27	65
นานาชาติคริสเตียนกรุงเทพ	สวนหลวง	สช	34	51	85
นานาชาติกินเคด	สวนหลวง	สช	21	0	21
นานาชาติชาร์เตอร์	ประเวศ	สช	29	0	29
นานาชาติเทร็ลล์	บางกะปิ	สช	49	81	130
นานาชาตินีวา	บางกะปิ	สช	15	117	132
นานาชาติบริติชโคลัมเบีย	ภาษีเจริญ	สช	14	25	39
นานาชาติพระคุณกรุงเทพ	วังทองหลาง	สช	17	18	35
นานาชาติเพน-เอเชีย	ประเวศ	สช	33	71	104
นานาชาติเวลล์ส-อ้อนนุช	พระโขนง	สช	62	89	151
นานาชาติสิงคโปร์กรุงเทพ	วังทองหลาง	สช	35	0	35
นานาชาติแอดเวนเจอร์รามคำแหง	บางกะปิ	สช	115	165	280
นานาชาติแอสคอต	สะพานสูง	สช	44	37	81

โรงเรียนสังกัดเอกชนเขตกรุงเทพมหานคร กลาง ชื่อโรงเรียน	เขต	สังกัด	ม.ต้น	ม.ปลาย	รวม
บางกอกพัฒนา	บางนา	สช	506	322	828
บางกอกวิทยา	วังทองหลาง	สช	169	215	384
บางกอกศึกษา	วังทองหลาง	สช	228	0	228
บางอ้อศึกษา	บางพลัด	สช	103	0	103
บูรณวิทย์	บางพลัด	สช	298	0	298
บูรณะศึกษา	บางพลัด	สช	473	0	473
เบญจมินทร์	บึงกุ่ม	สช	561	511	1072
ประชาคมนานาชาติ	บางนา	สช	269	233	502
ประทุมอนุสรณ์	บางแค	สช	95	0	95
ประเทืองทิพย์วิทยา	บางเขน	สช	980	107	1087
ประสานวิทย์วัฒนา	สวนหลวง	สช	382	0	382
ปราโมชวิทยารามอินทรา	บางเขน	สช	579	314	893
ปัญญาพิทย	สายไหม	สช	63	30	93
ปัฐวิกรณ์วิทยา	บึงกุ่ม	สช	250	0	250
ผดุงกิจวิทยา	ภาษีเจริญ	สช	126	0	126
ผ่องสุวรรณวิทยาสายไหม	สายไหม	สช	105	0	105
ฝรั่งเศสนานาชาติกรุงเทพ	วังทองหลาง	สช	123	118	241
พระมารดานิจจานุเคราะห์	บางกะปิ	สช	472	348	820
พิชญ์ชนก	บางแค	สช	97	0	97
เพ็ญสมิทธิ์	บางกะปิ	สช	281	279	560
ภักดีวิทยา	สวนหลวง	สช	106	0	106
ภาษานุสรณ์บางแค	บางแค	สช	640	0	640
ภูมิไพโรจน์พิทยา	บางเขน	สช	73	0	73
มเหสักข์พิทยา	บางนา	สช	62	0	62
มูลนิธิวัดราษฎร์ศรัทธาธรรม					
สงเคราะห์	พระโขนง	สช	57	0	57
แม่พระประจักษ์	จอมทอง	สช	196	0	196

โรงเรียนสังกัดเอกชนเขตกรุงเทพมหานคร กลาง ชื่อโรงเรียน	เขต	สังกัด	ม.ต้น	ม.ปลาย	รวม
ยุวทูตศึกษา	บึงกุ่ม	สช	65	72	137
ระเบียบศึกษา	บางเขน	สช	391	0	391
โรจนนิมิตวิทยา	ราษฎร์บูรณะ	สช	116	0	116
ลาซาล	บางนา	สช	1184	694	1878
เลิศพัฒนาศึกษา	จอมทอง	สช	266	0	266
เลิศล้ำถนนเกษตร-นวมินทร์	บึงกุ่ม	สช	113	0	113
วังเด็กพัฒนาและพัฒนบริหารธุรกิจ	ประเวศ	สช	92	0	92
ศิริวัฒน์วิทยา	สายไหม	สช	165	66	231
ศุภกรณ์วิทยา	ประเวศ	สช	416	0	416
สตรีบูรณวิทย์	บางพลัด	สช	343	0	343
สมรรถภาพวิทยา	ราษฎร์บูรณะ	สช	51	0	51
สรรพาวุธวิทยา	พระโขนง	สช	365	0	365
สวนรัฐวิทยา	สวนหลวง	สช	66	0	66
สหพาณิชย์แผนกสามัญปณณวิถี	พระโขนง	สช	267	0	267
สอนศาสนาสาสนูปถัมภ์	ประเวศ	สช	182	0	182
สัมมาสิกขาสันตือโสภ	บึงกุ่ม	สช	58	35	93
สารสาสน์ชนบุรี	บางแค	สช	314	0	314
สารสาสน์ประชาอุทิศ	ราษฎร์บูรณะ	สช	503	0	503
สารสาสน์วิเทศชนบุรี	บางแค	สช	243	114	357
สารสาสน์สุขสวัสดิ์	ราษฎร์บูรณะ	สช	329	0	329
แสนสนุกไตรทักษะ	บึงกุ่ม	สช	22	0	22
อมตยกุล	บางเขน	สช	267	130	397
อรรณวิทย์	บางนา	สช	459	0	459
อัลกุรรอฮ์วิทยา(ประเวศ)	ประเวศ	สช	185	0	185
อัสสัมชัญชนบุรี	บางแค	สช	1451	1240	2691
อำนวยการปรีชนบุรี	ภาษีเจริญ	สช	166	0	166
อิกเราะฮ์สามัญศึกษา	สะพานสูง	สช	27	0	27

โรงเรียนสังกัดเอกชนเขตกรุงเทพมหานคร กลาง ชื่อโรงเรียน	เขต	สังกัด	ม.ต้น	ม.ปลาย	รวม
อิสลามสันติชน	วังทองหลาง	สช	866	500	1366
อุดมศึกษา	วังทองหลาง	สช	546	435	981
เอกประสิทธิ์ศึกษา	ภาษีเจริญ	สช	3	0	3
กองทัพบกอุปถัมภ์เพชรราวุธวิทยา ในพระอุปถัมภ์ฯ	บางเขน	สช	280	0	280
รวม 84 โรงเรียน			21498	7960	29458

ตารางที่ 6 โรงเรียนสังกัดเอกชนเขตกรุงเทพมหานครชั้นนอก

โรงเรียนสังกัดเอกชนเขตกรุงเทพ ชั้นนอก ชื่อโรงเรียน	เขต	สังกัด	ม.ต้น	ม.ปลาย	รวม
กรพิทักษ์ศึกษา	หนองแขม	สช	701	405	1106
กรุงเทพวิเทศศึกษา	ดอนเมือง	สช	5	0	5
จารุพัฒนานุกูล	บางขุนเทียน	สช	284	0	284
เซนต์เทเรซา	หนองจอก	สช	515	0	515
เด็กสากลนิมิตใหม่	มีนบุรี	สช	56	110	166
ทวีวัฒนา	ทวีวัฒนา	สช	146	0	146
นานาชาติเกาหลีกทม	หนองจอก	สช	26	16	42
นานาชาติบรอมส์โกรฟ	มีนบุรี	สช	93	101	194
นานาชาติฮาร์โรว์	ดอนเมือง	สช	330	264	594
บริบูรณ์ศิลป์ศึกษา	ดอนเมือง	สช	163	60	223
บางกอกแอ๊ดเวนต์	หลักสี่	สช	24	36	60
ปัญจทรัพย์มีนบุรี	มีนบุรี	สช	11	0	11
ปิยพัฒน์	หนองแขม	สช	26	0	26
ไพฑูริย์ศึกษา	หลักสี่	สช	284	0	284
พระมหาไถ่วิเทศศึกษา	มีนบุรี	สช	58	57	115
พระมหาไถ่ศึกษา	ปทุมวัน	สช	189	0	189

โรงเรียนสังกัดเอกชนเขตกรุงเทพ ชั้นนอก ชื่อโรงเรียน	เขต	สังกัด	ม.ต้น	ม.ปลาย	รวม
พระหฤทัยคอนเมือง	ดอนเมือง	สช	593	481	1074
เพลินพัฒนา	ทวีวัฒนา	สช	71	44	115
มาเรียลัย	ลาดกระบัง	สช	792	379	1171
มีนประชาวิทยา	มีนบุรี	สช	306	168	474
ร่วมฤดีวิเทศศึกษา	มีนบุรี	สช	483	605	1088
รุ่งอรุณ	บางขุนเทียน	สช	206	135	341
เลิศล้ำถนนกาญจนาภิเษก	บางบอน	สช	152	0	152
วีรสุนทร	หนองแขม	สช	283	0	283
ศาสนวิทยา	หนองจอก	สช	254	0	254
ศึกษาสมบูรณ์อนุสรณ์	หนองแขม	สช	59	0	59
สาธิตพัฒนา	คลองสามวา	สช	22	0	22
สารสาสน์วิเทศนิมิตใหม่	คลองสามวา	สช	8	5	13
สารสาสน์วิเทศบางบอน	บางบอน	สช	835	355	1190
สารสาสน์วิเทศมีนบุรี	มีนบุรี	สช	43	0	43
สารสาสน์วิเทศร่มเกล้า	ลาดกระบัง	สช	428	127	555
สารินันท์ศึกษา	ดอนเมือง	สช	60	0	60
ศุขใจวิทยา	มีนบุรี	สช	136	0	136
แสงหิรัญ	ลาดกระบัง	สช	178	0	178
โสมมาภาพัฒนา	คลองสามวา	สช	147	31	178
หนองจอกพิทยานุสรณ์มัธยม	หนองจอก	สช	981	309	1290
อินเตอร์เนชั่นแนลเกวลี (หทัยราษฎร์)	คลองสามวา	สช	7	0	7
รวม 37 โรงเรียน			8955	3688	12643

ตารางที่ 7 โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครมหานครเขตกรุงเทพชั้นใน

โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร มหานครเขต กรุงเทพชั้นใน ชื่อโรงเรียน	เขต	สังกัด	ม.ต้น	ม.ปลาย	รวม
---	-----	--------	-------	--------	-----

กิ่งเพชร	ราชเทวี	กทม	297	0	297
ชุมชนหมู่บ้านพัฒนา	คลองเตย	กทม	313	0	313
ประชากรราษฎร์บำเพ็ญ	ห้วยขวาง	กทม	316	0	316
มัธยมประชานิเวศน์	จตุจักร	กทม	1158	660	1818
วัดชัยมงคล	ปทุมวัน	กทม	143	0	143
วัดทองเพ็ญ	คลองสาน	กทม	206	0	206
วัดปทุมวนาราม	ปทุมวัน	กทม	241	0	241
	บางกอก				
วัดมะลิ	น้อย	กทม	204	0	204
วัดมัชฌันติการาม	บางซื่อ	กทม	241	0	241
วัดเสวตฉัตร	คลองสาน	กทม	292	0	292
วัดสุทธาราม	คลองสาน	กทม	369	46	415
วิจิตรวิทยา	วัฒนา	กทม	301	0	301
วิสุทธิศ	ดินแดง	กทม	623	159	782
สามเสนนอก	ดินแดง	กทม	388	0	388
สุเหร่าบ้านดอน	วัฒนา	กทม	156	0	156
เสนานิคม	จตุจักร	กทม	331	0	331
รวม 16 โรงเรียน			5579	865	6444

ตารางที่ 8 โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร เขตกรุงเทพมหานครชั้นกลาง

โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร เขตกรุงเทพมหานคร ชั้นกลาง	เขต	สังกัด	ม.ต้น	ม.ปลาย	รวม
แก่นทองอุปถัมภ์	ประเวศ	กทม	300	0	300
คลองปึกหลัก	ประเวศ	กทม	378	0	378
คลองหนองใหญ่	บางแค	กทม	447	0	447
คลองกุ่ม	บึงกุ่ม	กทม	513	0	513
ไทยนิยมสงเคราะห์	บางเขน	กทม	929	0	929
นาหลวง	ทุ่งครุ	กทม	592	0	592
บางเขือกหนึ่ง	บางแค	กทม	142	0	142

โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร เขตกรุงเทพ ชั้นกลาง					
ชื่อโรงเรียน	เขต	สังกัด	ม.ต้น	ม.ปลาย	รวม
บางยี่ขันวิทยาคม	บางพลัด	กทม	175	0	175
ประชานุกูล	สายไหม	กทม	278	0	278
พูนสิน (เพชรสุขอุปถัมภ์)	พระโขนง	กทม	419	0	419
เพ็ญพินอนุสรณ์	บางนา	กทม	385	0	385
มัธยมขนาดนาวาอุปถัมภ์	สวนหลวง	กทม	554	37	591
มัธยมบ้านบางกะปิ	บางกะปิ	กทม	856	372	1228
มัธยมสุวิทย์เสรีอนุสรณ์	ประเวศ	กทม	1043	237	6377
แย้มจากวิชชาอนุสรณ์	บึงกุ่ม	กทม	269	0	269
	ราษฎร์				
รัตนจินะอุทิศ	บวรณะ	กทม	306	0	306
รุ่งเรืองอุปถัมภ์	บางนา	กทม	301	0	301
ลอยสายอนุสรณ์	ลาดพร้าว	กทม	288	0	288
วัดโคนอน	ภาษีเจริญ	กทม	110	0	110
วัดใต้(ราษฎร์นิรมิต)	สวนหลวง	กทม	128	0	128
วัดทองศาลางาม	ภาษีเจริญ	กทม	194	0	194
วัดไทร (ถาวรพรหมานุกูล)	จอมทอง	กทม	310	0	310
วัดนิมมานรดี	ภาษีเจริญ	กทม	541	0	541
วัดบางนาใน	บางนา	กทม	248	0	248
	ราษฎร์				
วัดบางปะกอก	บวรณะ	กทม	539	0	539
วัดบุญประดิษฐ์	บางแค	กทม	311	0	311
วัดปากบ่อ	สวนหลวง	กทม	511	0	511
วัดโพธิ์ทอง	จอมทอง	กทม	382	0	382
วัดมะพร้าวเตี้ย	ภาษีเจริญ	กทม	104	0	104
วัดยายร่ม	จอมทอง	กทม	440	0	440
วัดลาดพร้าว	ลาดพร้าว	กทม	381	0	381
วัดหนองใหญ่	สายไหม	กทม	530	0	530

โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร เขตกรุงเทพ ชั้นกลาง					
ชื่อโรงเรียน	เขต	สังกัด	ม.ต้น	ม.ปลาย	รวม
วัดอ่าแก้ว	ภาษีเจริญ	กทม	400	0	400
สามแยกคลองหล่อแหล	สะพานสูง	กทม	208	0	208
สายไหม	สายไหม	กทม	270	0	270
สุเหร่าจระเข้ขบ	ประเวศ	กทม	256	0	256
สุเหร่าชีร่อ	สะพานสูง	กทม	184	0	184
รวม 37 โรงเรียน			14222	646	19965

ตารางที่ 9 โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครเขตกรุงเทพชั้นนอก

โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครเขตกรุงเทพ ชั้นนอก					
ชื่อโรงเรียน	เขต	สังกัด	ม.ต้น	ม.ปลาย	รวม
การเคหะท่าทราย	หลักสี่	กทม	281	0	281
เคหะทุ่งสองห้องวิทยา1	หลักสี่	กทม	365	0	365
เคหะทุ่งสองห้องวิทยา2	หลักสี่	กทม	158	0	158
นิมพลี	ตลิ่งชัน	กทม	321	0	321
ตั้งพิรุฬห์ธรรม	ทวีวัฒนา	กทม	270	0	270
ทุ่งสองห้อง	หลักสี่	กทม	231	0	231
บางเขน (ไผ่สาตินุสรณ์)	หลักสี่	กทม	226	0	226
บางชัน	คลองสามวา	กทม	775	0	775
บ้านเกาะ	มีนบุรี	กทม	290	0	290
บ้านขุนประเทศ	หนองแขม	กทม	474	0	474
บ้านนายเหรียญ	บางบอน	กทม	266	0	266
บ้านลำต้นกล้วย	หนองจอก	กทม	134	0	134
บำรุงรวิวรรณวิทยา	ดอนเมือง	กทม	276	0	276
ประชาอุทิศ (จันทาอนุสรณ์)	ดอนเมือง	กทม	316	0	316
พระยามนธาตุราชศรีพิจิตร	บางบอน	กทม	305	0	305
มัธยมบูรณาวาส	ทวีวัฒนา	กทม	476	82	558

โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครเขตกรุงเทพ ชั้นนอก ชื่อโรงเรียน	เขต	สังกัด	ม.ต้น	ม.ปลาย	รวม
ราชมนตรี(ปลื้ม-เชื่อมนุกูล)	บางขุน เทียน	กทม	361	0	361
วัดกก	บางขุน เทียน	กทม	250	0	250
วัดกำแพง	บางขุน เทียน	กทม	514	0	514
วัดคูบัว	คลองสามวา	กทม	423	0	423
วัดทองสัมฤทธิ์	มีนบุรี	กทม	269	0	269
วัดทิพพาวาส	ลาดกระบัง	กทม	231	0	231
วัดบางกระดี	บางขุน เทียน	กทม	368	0	368
วัดปลูกศรัทธา	ลาดกระบัง	กทม	268	0	268
วัดปากบึง	ลาดกระบัง	กทม	271	0	271
วัดราชโกษา	ลาดกระบัง	กทม	433	0	433
วัดราษฎร์บำรุง	หนองจอก	กทม	409	0	409
วัดลาดกระบัง	ลาดกระบัง	กทม	241	0	241
วัดลานบุญ	ลาดกระบัง	กทม	263	0	263
วัดท่าต้อยติ่ง	หนองจอก	กทม	209	0	209
วัดเวฬุวนาราม(สินทรัพย์อนุสรณ์)	ดอนเมือง	กทม	353	0	353
วัดศรีนงลธรรมวิมล	หนองแขม	กทม	207	0	207
วัดสะแกงาม	บางขุน เทียน	กทม	472	0	472
วัดสังฆราชา	ลาดกระบัง	กทม	322	0	322
วัดสามง่าม	หนองจอก	กทม	479	0	479
วัดสุทธาโกชน	ลาดกระบัง	กทม	196	0	196
วัดเสม็ดคำ	บางขุน เทียน	กทม	400	0	400

โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ชั้นนอก					
ชื่อโรงเรียน	เขต	สังกัด	ม.ต้น	ม.ปลาย	รวม
วัดหัวกระบือ	บางขุนเทียน	กทม	259	0	259
วัดใหม่ลำนากแขวก	มีนบุรี	กทม	119	0	119
วัดอุดมรังสี	หนองแขม	กทม	672	0	672
สังฆประชานุสรณ์	หนองจอก	กทม	347	0	347
สุเหร่าทรายกองดิน	มีนบุรี	กทม	582	0	582
สุเหร่าลำแขก	หนองจอก	กทม	296	0	296
สุเหร่าแสนแสบ	คลองสามวา	กทม	458	0	458
แสงหิรัญ	ลาดกระบัง	กทม	154	0	154
หนองจอกพิทยานุสรณ์	หนองจอก	กทม	875	0	875
รวม 46 โรงเรียน			15865	82	15947

ตารางที่ 10 โรงเรียนสังกัดอาชีวศึกษาเขตกรุงเทพมหานครชั้นในและโรงเรียนสังกัดเอกชนอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานครชั้นใน

โรงเรียนสังกัดอาชีวศึกษาเขตกรุงเทพมหานคร ชั้นใน			
ชื่อโรงเรียน	เขต	สังกัด	ปวช
วิทยาลัยเทคนิคดุสิต	ดุสิต	อาชีวศึกษา	253
วิทยาลัยสารพัดช่างพระนคร	ป้อมปราบศัตรูพ่าย	อาชีวศึกษา	211
วิทยาลัยสารพัดช่างสี่พระยา	บางรัก	อาชีวศึกษา	16
วิทยาลัยอาชีวศึกษาธนบุรี	บางกอกใหญ่	อาชีวศึกษา	1576
วิทยาลัยอาชีวศึกษาเสาวภา	พระนคร	อาชีวศึกษา	1627
วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอี่ยมละออ	สาทร	อาชีวศึกษา	595

รวม 6 โรงเรียน			4278
----------------	--	--	------

โรงเรียนสังกัดเอกชนอาชีวะ เขตกรุงเทพ ชั้นใน ชื่อโรงเรียน	เขต	สังกัด	ปวช
กรุงเทพการบัญชีวิทยาลัย	ราชเทวี	สข	2300
กองทัพบกอุปถัมภ์	ดุสิต	สข	2078
กิตติบริหารธุรกิจ	สาทร	สข	425
กุลสตรีเทคโนโลยีและบริหารธุรกิจ	คลองสาน	สข	277
เกษมโปลีเทคนิค	วัฒนา	สข	878
จรัสสินทวงศ์บริหารธุรกิจ	บางกอก		
จิตรลดา	น้อย	สข	808
ช่างฝีมือปัญญาวิทยา	ดุสิต	สข	231
เซนต์จอห์นเทคโนโลยี	จตุจักร	สข	841
เซนต์จอห์น โปลีเทคนิค	จตุจักร	สข	490
ดอนบอสโก	จตุจักร	สข	500
ดุสิตพณิชยการ	ราชเทวี	สข	928
ดุสิตพณิชยการภาคพาย	ดุสิต	สข	1952
ตั้งตรงจิตรพณิชยการ	ราชเทวี	สข	150
เทคนิคบริหารธุรกิจกรุงเทพ	พระนคร	สข	2501
เทคนิคพณิชยการจ่านงค์	วัฒนา	สข	1606
เทคนิคพณิชยการเจ้าพระยา	ดินแดง	สข	265
เทคนิควิทยา	ราชเทวี	สข	786
เทคนิควิมลบริหารธุรกิจ	ดินแดง	สข	384
เทคโนโลยีบริหารธุรกิจ	บางซื่อ	สข	1824
	วัฒนา	สข	91
	บางกอก		
เทคโนโลยีสยาม (ช่างกลสยาม)	ใหญ่	สข	2474
ไทยวิจิตรศิลป์	จตุจักร	สข	878
ไทยวิจิตรศิลป์	จตุจักร	สข	896

โรงเรียนสังกัดเอกชนอาชีวะ เขตกรุงเทพ ชั้นใน ชื่อโรงเรียน	เขต	สังกัด	ปวช
ธุรกิจการอาหารไทยและนานาชาติ	ยานนาวา	สช	66
บางกอก			
พาณิชย์การกรุงเทพ	ใหญ่	สช	688
บางกอก			
พาณิชย์การจรัลสนิทวงศ์	น้อย	สช	780
พาณิชย์การจันทน์	ดินแดง	สช	1893
พาณิชย์การตั้งตรงจิตร	พระนคร	สช	1868
พาณิชย์การรัชรินทร์	จตุจักร	สช	157
บางกอก			
พาณิชย์การราชดำเนิน	ใหญ่	สช	168
บางกอก			
พาณิชย์การราชดำเนินธนบุรี	ใหญ่	สช	2129
พาณิชย์การสามเสน	คูสิต	สช	523
พาณิชย์การสุขุโขทัย	คูสิต	สช	1475
พระนครบริหารธุรกิจ	พระนคร	สช	811
มหานครพาณิชย์การ	จตุจักร	สช	35
มิตรพลพาณิชย์การ	คลองสาน	สช	1620
โยนออฟอาร์คบริหารธุรกิจ	คูสิต	สช	155
วราธิปไตยบริหารธุรกิจ	จตุจักร	สช	185
บางกอก			
วิบูลย์บริหารธุรกิจ	ใหญ่	สช	1695
วิมลพาณิชย์การศรียาน	คูสิต	สช	1574
ศรีวิกรม์บริหารธุรกิจ	คลองเตย	สช	1088
สยามธุรกิจพาณิชย์การ	ราชเทวี	สช	1243
สันติราษฎร์บริหารธุรกิจ	จตุจักร	สช	2545
สาธิตประดิษฐ์พาณิชย์การ	ยานนาวา	สช	745
สายประสิทธิ์พาณิชย์การ	บางกอก	สช	755

โรงเรียนสังกัดเอกชนอาชีวะ เขตกรุงเทพ ชั้นใน ชื่อโรงเรียน	เขต	สังกัด	ปวช
สารสาสน์บริหารธุรกิจกอนกอนุสรณ์	ใหญ่	สช	1174
อัสสัมชัญพาณิชยการ	สาทร	สช	582
อาชีวศิลปศึกษา	ดุสิต	สช	405
อาชีวศิลป์สถาปัตยกรรมกรุงเทพ	ดุสิต	สช	367
รวม 49 โรงเรียน			48289

ตารางที่ 11 โรงเรียนสังกัดอาชีวศึกษาเขตกรุงเทพชั้นกลางและโรงเรียนสังกัดเอกชนอาชีวะ เขต
กรุงเทพชั้นกลาง

โรงเรียนสังกัดอาชีวศึกษาเขตกรุงเทพชั้น กลาง ชื่อโรงเรียน	เขต	สังกัด	ปวช
วิทยาลัยการอาชีพนวมินทรราชูทิศ	บึงกุ่ม	อาชีวะ	1106
วิทยาลัยพาณิชยการเขตพูน	ราชบุรี	อาชีวะ	2641
วิทยาลัยพาณิชยการธนบุรี	บวรณะ	อาชีวะ	3088
วิทยาลัยพาณิชยการบางนา	ภาษีเจริญ	อาชีวะ	2961
วิทยาลัยพาณิชยการอินทราชัย	บางนา	อาชีวะ	1309
วิทยาลัยศิลปหัตถกรรมกรุงเทพ	วังทองหลาง	อาชีวะ	705
วิทยาลัยสารพัดช่างนครหลวง	บางกะปิ	อาชีวะ	803
รวม 7 โรงเรียน	บางพลัด	อาชีวะ	12613

โรงเรียนสังกัดเอกชนอาชีวะ เขตกรุงเทพ ชั้นกลาง ชื่อโรงเรียน	เขต	สังกัด	ปวช
กรุงเทพวิจิตรศิลป์และพาณิชยการ	ภาษีเจริญ	สช	429
เกษมสันต์บริหารธุรกิจ	ประเวศ	สช	267

โรงเรียนสังกัดเอกชนอาชีวะ เขตกรุงเทพ ชั้นกลาง ชื่อโรงเรียน	เขต	สังกัด	ปวช
ทักษิณบริหารธุรกิจ	คั่นนาวา	สช	917
เทคนิคพระรามหก	บางพลัด	สช	98
เทคโนโลยีกรุงเทพ	พระโขนง	สช	1073
เทคโนโลยีกรุงธน	บางแค	สช	1569
เทคโนโลยีช่างอุตสาหกรรมกรุงเทพ	บางกะปิ	สช	629
เทคโนโลยีดุสิต	คั่นนาวา	สช	426
เทคโนโลยีบางกะปิ	บางกะปิ	สช	682
ไทยบริหารธุรกิจและพณิชยการ	บางเขน	สช	3024
ไทยอาชีวศึกษา	บางพลัด	สช	232
นิดาบริหารธุรกิจและวิศวกรรม	บางนา	สช	418
บุษยรัตน์บริหารธุรกิจ	บางแค	สช	336
พณิชยการบางอ้อ	บางพลัด	สช	42
พณิชยการภาษานุสรณ์บางแค	บางแค	สช	717
พณิชยการสยาม	บางพลัด	สช	2580
พระนครบริหารธุรกิจ	บึงกุ่ม	สช	319
พระรามหกเทคโนโลยี	บางพลัด	สช	925
วิบูลย์บริหารธุรกิจรามอินทรา	บางเขน	สช	1659
ศรีวัฒนาบริหารธุรกิจและเทคโนโลยี			
นานาชาติ	พระโขนง	สช	2389
สยามบริหารธุรกิจ	สายไหม	สช	3347
สหพาณิชย์แผนกพณิชยการ	พระโขนง	สช	758
	ราษฎร์		
สารสาสน์ปาลีเทคนิค	บูรณะ	สช	754
อรรถวิทย์พณิชยการ	บางนา	สช	2782
รวม 24 โรงเรียน			26372

ตารางที่ 12 โรงเรียนสังกัดอาชีวศึกษาเขตกรุงเทพมหานครชั้นนอกและโรงเรียนสังกัดเอกชนอาชีวศึกษา เขต
กรุงเทพมหานคร

โรงเรียนสังกัดอาชีวศึกษาเขตกรุงเทพมหานคร ชั้นนอก ชื่อโรงเรียน	เขต	สังกัด	ปวช
วิทยาลัยการอาชีพกาญจนาภิเษกหนอง จอก	หนองจอก	อาชีวศึกษา	1153
วิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษกมหานคร	มีนบุรี	อาชีวศึกษา	1645
วิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง	ดอนเมือง	อาชีวศึกษา	1683
วิทยาลัยเทคนิคมีนบุรี	มีนบุรี	อาชีวศึกษา	1538
วิทยาลัยเทคนิคราชสีหราชราม	บางบอน	อาชีวศึกษา	817
วิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยว กรุงเทพ	คลองสาม วา	อาชีวศึกษา	1356
รวม 6 โรงเรียน			8192

โรงเรียนสังกัดเอกชนอาชีวศึกษาเขตกรุงเทพมหานคร ชั้นนอก ชื่อโรงเรียน	เขต	สังกัด	ปวช
เจริญพัฒนาบริหารธุรกิจ	คลองสามวา	สช	556
เทคนิครัตน โกสินทร์	หลักสี่	สช	113
เทคโนโลยีชนบุรีบริหารธุรกิจ	บางบอน	สช	367
เทคโนโลยีปั้นมณฑล	ทวีวัฒนา	สช	392
เทคโนโลยีหมู่บ้านครู	หนองแขม	สช	2061
พัฒนวิชาการมีนบุรี	มีนบุรี	สช	619
พัฒนวิชาการเอเชีย	ลาดกระบัง	สช	409
โพลีเทคนิคพัฒนศึกษ์กรุงเทพ	ทวีวัฒนา	สช	687
มีนบุรี โปล์เทคนิค	มีนบุรี	สช	382
รัตน โกสินทร์เทคโนโลยี	หลักสี่	สช	522
วิทยาลัยจัดการเพชรเกษม	หนองแขม	สช	1739
ศาสนบริหารธุรกิจ	หนองจอก	สช	473

เอกวิทย์อ่อนนุชบริหารธุรกิจ	ลาดกระบัง	สช	1068
รวม 13 โรงเรียน			9388

รายชื่อโรงเรียนที่คัดเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่างในงานวิจัย

สังกัด	เขตที่ตั้งของโรงเรียน		
	กรุงเทพมหานครใน	กรุงเทพมหานครกลาง	กรุงเทพมหานครนอก
1.สพฐ	---	โรงเรียนวัดพุทธบูชา (ทุ่งครุ)	โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เบญจมราชาลัย (คลองสามวา)
2.สช	โรงเรียนกุหลาบวิทยา (สัมพันธวงศ์)	โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี (บางแค)	---
3.กทม	โรงเรียนมัธยมประชา นิเวศน์ (จตุจักร)	โรงเรียนมัธยมสุวิทย์เสรี อนุสรณ์ (ประเวศ)	โรงเรียนมัธยมปทุมมาวาส (ทวีวัฒนา)
4.อาชีวะ	วิทยาลัยเทคโนโลยีพิชญ เกษม (วัฒนา)	วิทยาลัยเทคโนโลยีพิชญ การภาษานุสรณ์บางแค (บางแค)	วิทยาลัยหมู่บ้านครู (หนองแขม)

กลุ่มเยาวชน Youth for Next Step

ข้อมูลพื้นฐาน

ที่ทำการตั้งอยู่ที่ 124/410 ซอยเรวัติ ถนนเรวัติ ตำบลตลาดขวัญ จังหวัดนนทบุรี 11000 เบอร์โทรศัพท์ติดต่อ 02-9514430 เริ่มดำเนินกิจกรรมเมื่อวันที่ 10 ตุลาคม 2548 เป็นเวลากว่า 8 ปีแล้ว ปัจจุบันมีสมาชิกประมาณ 400-500 คน พื้นที่ดำเนินการ ได้แก่ กรุงเทพมหานคร ปริมณฑลและภูมิภาค เครือข่ายความร่วมมือของกลุ่ม ได้แก่ มหาวิทยาลัยชั้นนำต่างๆทั้งในกรุงเทพฯ และต่างจังหวัด หน่วยงานภาครัฐและเอกชน

ประวัติการตั้งกลุ่ม

เริ่มแรกแกนนำผู้ก่อตั้งกลุ่ม Youth for Next Step เป็นกลุ่มเยาวชนที่เรียนอยู่ในระดับอุดมศึกษา มีความคิดว่าจะเพาะต้นกล้าแห่งความดีให้กับเด็กและเยาวชนด้วยตนเอง โดยได้ชักชวนเพื่อนๆ 13 คน ทำแคมป์เพื่อน้องๆมัธยมปลาย ซึ่งมีการดำเนินการจัดกิจกรรมครั้งแรกที่ กรุงเทพมหานคร โดยใช้จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเป็นสถานที่จัดกิจกรรม แกนนำผู้ก่อตั้งได้ชักชวนน้องๆมัธยมปลายจากโรงเรียนต่างๆทั่วกรุงเทพฯ โดยทำหนังสือประชาสัมพันธ์ผ่านโรงเรียน ซึ่งในครั้งนั้นมีโรงเรียนที่เข้าร่วม 15 โรงเรียน และได้จัดค่าย Youth Camp For Next Step ขึ้นครั้งแรกเมื่อวันที่ 10 ตุลาคม 2548

ในช่วงปีแรก มีการดำเนินการเฉพาะในเขตกรุงเทพมหานครเท่านั้น ต่อมาเมื่อกลุ่มเริ่มเป็นที่รู้จักและมีผลงานมากขึ้น ทำให้กลุ่ม Youth for Next step ได้ขยายพื้นที่ในการทำกิจกรรมออกไปยังภูมิภาคอื่นๆ เช่น ปริมณฑล ภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันตก โดยมีเครือข่ายทั้งหมด 22 จังหวัดซึ่งได้รับความร่วมมือจากมหาวิทยาลัยชั้นนำต่างๆทั่วประเทศในการเป็นศูนย์ประสานงานกิจกรรม โดยแต่ละมหาวิทยาลัยจะมีหน้าที่หลักในการประสานงานกับพื้นที่ในมารับผิดชอบ เช่น

กรุงเทพฯและนนทบุรี มหาวิทยาลัยที่ดูแลรับผิดชอบคือ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปริมณฑล ได้แก่ จังหวัดนครปฐม สมุทรปราการ สมุทรสาคร สมุทรสงคราม มหาวิทยาลัยที่ดูแลรับผิดชอบ คือ มหาวิทยาลัยมหิดล ศาลายา

ภาคกลาง ได้แก่ จังหวัดสุพรรณบุรี อยุธยา สระบุรี ลพบุรี มหาวิทยาลัยที่ดูแลรับผิดชอบ

คือ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต

ภาคตะวันตก ได้แก่ จังหวัดราชบุรี กาญจนบุรี เพชรบุรี มหาวิทยาลัยที่ดูแลรับผิดชอบ คือ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กำแพงแสน

ภาคตะวันออก 1 ได้แก่ จังหวัดฉะเชิงเทรา ปราจีนบุรี สระแก้วมหาวิทยาลัยที่ดูแลรับผิดชอบ คือสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ภาคตะวันออก 2 ได้แก่ จังหวัดชลบุรี ระยอง จันทบุรี ตราดมหาวิทยาลัยที่ดูแลรับผิดชอบ คือมหาวิทยาลัยบูรพา ชลบุรี

นอกจากนี้ แต่ละมหาวิทยาลัย ยังเป็นศูนย์กลางหลักในการจัดแคมป์ Youth Camp for Next Step ในแต่ละภาคด้วย ซึ่งจะมีจัดทุกปี

รูปแบบของการดำเนินการในกลุ่มอยู่ภายใต้ความคิดที่เรียกว่า “เก่ง ดี มีจิตอาสา” โดยผู้นำของกลุ่มมีความเชื่อว่าการที่เด็กในปัจจุบัน มีความเก่งอย่างเดียว คงไม่เพียงพอกับการอยู่ในสังคมปัจจุบัน เพราะจะทำให้สังคมเสื่อมถอยลงไป ทุกคนก็จะเห็นแก่ตัวและอยู่กันอย่างต่างคนต่างอยู่ คนดีอย่างเดียวก็ไม่สามารถต่อสู้กับสิ่งชั่วร้ายได้ คนที่มีจิตอาสาที่ไม่มีการพัฒนาทักษะและการทำความดีอย่างอื่น กลุ่ม Youth for next step ต้องการสร้างให้เยาวชนเติบโตมาพร้อมทั้งความเก่ง ความดี และมีจิตใจที่พร้อมรับใช้สังคม สามารถมองปัญหาส่วนรวมเป็นปัญหาของตนเองได้ ซึ่งการเข้าร่วมกิจกรรมกับกลุ่มนั้นจะพัฒนาให้เด็กและเยาวชนเกิดการเปลี่ยนแปลงตัวเอง โดยจะเน้นการพัฒนาศักยภาพของเด็กและเยาวชนในกลุ่มของผู้นำเด็กและเยาวชนที่มีโอกาสในการพัฒนาชุมชนหรือสังคมได้ต่อไป เช่น ประธานนักเรียน คณะกรรมการสภานักเรียน กลุ่มเด็กกิจกรรม เป็นต้น

“เด็กน้อยเจ้าหวังจะมาเอาอะไรจากที่แห่งนี้ หากเจ้าหวังจะมาเอาความเก่งกล้าสามารถของเจ้า ที่นี้ไม่มีให้ หากเจ้าจะมาหาความรักชายหญิง ที่นี้ไม่มีให้ หากเจ้าจะมาไขว้ความเก่งกล้าสถาบันของเจ้า ที่นี้ไม่มีให้ หากเจ้าเพียงมาหา Connection ที่นี้ไม่มีให้...แต่หากเจ้ามาเพื่อเปิดมุมมองของชีวิต ที่พร้อมให้ หวังอยากเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้สังคมนี้ดีขึ้น ที่นี้ใช่เลย หวังมาเพื่อไม่อยากจะให้ตนเองเป็นหนึ่งในปัญหาสังคม มาถูกที่แล้ว หวังเพื่อพัฒนาตนเองให้เก่ง ดี และมีจิตอาสา Youth for Next Step คือส่วนหนึ่งของความหวังเจ้า”

จากพี่แหม่ม หนึ่งในแกนนำผู้ก่อตั้งกลุ่มเยาวชน Youth for Next Step, สมุดคำขวัญผู้นำเยาวชน Youth for Next Step 2013

ลักษณะการบริหารจัดการของกลุ่มเยาวชน

ในกลุ่ม Youth for Next Step จะมีการจัดการบริหารงาน โดยเยาวชนเอง โดยตอนแรกแกนนำผู้ก่อตั้งจะเป็นผู้คิดกิจกรรมและการดำเนินการทั้งหมด ทั้งการหาสมาชิกเข้ามาในกลุ่ม การติดต่อประสานงานกับโรงเรียนเพื่อขอให้นักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายเข้ามาเข้าแคมป์ การประชาสัมพันธ์กับน้องๆ การระดมเงินทุนจากหน่วยงานต่างๆ ทั้งการขอรับบริจาคจากหน่วยงานเอกชนและการเปิดหมวกขอรับบริจาคต่อมาเมื่อน้องๆสมาชิกที่มาเข้าค่ายสมัครใจที่จะเข้าร่วมทำกิจกรรมกับกลุ่มอย่างต่อเนื่อง การบริหารงานก็จะส่งต่อจากรุ่นสู่รุ่น โดยพี่ๆที่เป็นแกนนำจะส่งต่อแนวคิดและวิธีการบริหารจัดการให้กับรุ่นน้อง ทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษา คอยดูแลให้คำปรึกษาอยู่ห่างๆ โดยน้องจะมีอิสระทางความคิด สามารถที่จะดำเนินการกิจกรรมได้ ซึ่งเมื่อน้องๆมีการร่วมกิจกรรมกับทางกลุ่มมากขึ้นก็จะได้รับความรับผิดชอบมากขึ้น โดยขั้นแรกอาจจะเป็นที่ปรึกษาดูแลเด็กในค่ายหรืออยู่ฝ่ายสนับสนุนการจัดหาอุปกรณ์ต่างๆ ฝ่ายสวัสดิการ ต่อมาเมื่อน้องๆเยาวชนมีทักษะการจัดการมากขึ้นก็จะเพิ่มความรับผิดชอบให้มากขึ้นต่อไป ซึ่งกลุ่มแกนนำพี่ๆที่เติบโตเข้าสู่วัยทำงานจะค่อยๆหลีกเลี่ยงให้น้องๆมีการจัดการบริหารกันเอง ซึ่งพี่ๆจะเป็นทีมที่ปรึกษาให้กับน้องๆอยู่ตลอดเวลา

ลักษณะการดำเนินกิจกรรม

การดำเนินกิจกรรมของกลุ่มเยาวชน Youth for Next Step มีการดำเนินกิจกรรมตลอดทั้งปี โดยมีกิจกรรมหลักได้แก่

1. Youth Camp for Next Step เป็นค่ายเยาวชนต้นแบบ “เก่ง ดี มีจิตอาสา” ที่สร้างสรรค์โดยเครือข่ายเยาวชน 6 สถาบันหลัก กระจายไปทั่วประเทศ โดยมีจุดมุ่งหมายหลักในการพัฒนาศักยภาพรอบด้านให้แก่น้องๆแกนนำนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนชั้นนำของประเทศไทย ปลูกฝังคุณธรรมในความเป็นผู้นำ และความเป็นต้นแบบให้น้องๆได้รู้จักคุณค่าในตนเองและพร้อมที่จะก้าวไปทำประโยชน์ให้แก่สังคม กิจกรรมนี้จัดขึ้นทุกปี โดยจะแบ่งการจัดออกเป็น 6 สถานที่ตามภูมิภาค ได้แก่ 1. กรุงเทพมหานครและนนทบุรี จัดร่วมกัน โดยมีจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเป็นมหาวิทยาลัยหลักในการจัด 2. ปริมณฑล ประกอบไปด้วยจังหวัดนครปฐม จังหวัดสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสงคราม มีมหาวิทยาลัยมหิดลวิทยาเขตศาลายาเป็นศูนย์ประสานงาน 3. ภาคกลาง ได้แก่จังหวัดสุพรรณบุรี จังหวัดอยุธยา จังหวัดสระบุรี จังหวัดลพบุรี มหาวิทยาลัยที่จัดคือ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต 4. ภาคตะวันตก ได้แก่จังหวัดราชบุรี จังหวัดกาญจนบุรีจังหวัดเพชรบุรี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขต

กำแพงแสนเป็นผู้ดูแล 5.ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่จังหวัดฉะเชิงเทรา จังหวัดปราจีนบุรี จังหวัดสระแก้ว มีสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังเป็นผู้ดูแล 6.ภาคตะวันออก2 ได้แก่ จังหวัดชลบุรี จังหวัดระยอง จังหวัดจันทบุรี จังหวัดตราด มีมหาวิทยาลัยบูรพา ชลบุรีเป็นผู้ดูแล

การจัดกิจกรรมในแต่ละพื้นที่จะจัดในช่วงเดือนเมษายนจนถึงเดือนพฤษภาคมของทุกปี ซึ่งจะจัดที่กรุงเทพมหานครเป็นที่แรก และภูมิภาคอื่นๆตามมา โดยค่าย Youth Camp for Next Step จะจัดกิจกรรมทั้งหมด 5 วัน

รายละเอียดการรับสมัครค่าย Youth Camp for Next Step จะมีการประชาสัมพันธ์ผ่านโรงเรียนในเครือข่ายทั่วทั้งประเทศ โดยรับสมัครเยาวชนผู้นำในแต่ละโรงเรียนไม่เกิน 5 คน ซึ่งในแต่ละค่ายมีน้องๆเยาวชนมาเข้าร่วมประมาณ 50-60 คน

คุณสมบัติของผู้เข้าร่วมกิจกรรม

- 1.เป็นนักกิจกรรม แกนนำนักเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
- 2.มีใจรักการพัฒนาตนเอง
- 3.มีจิตอาสา
- 4.ปฏิบัติตามกฎและเงื่อนไขของโครงการได้ คือ การรักษาศีล 8 และไม่มีพฤติกรรมชู้สาว
- 5.สามารถเข้าร่วมกิจกรรมได้ตลอดทั้งโครงการ

ทั้งนี้ น้องๆเยาวชนจะต้องเสียค่าธรรมเนียมการเข้าร่วมกิจกรรม คนละ 300 บาท

ลักษณะการดำเนินกิจกรรมค่ายผู้นำเยาวชนต้นแบบ Youth Camp for Next Step

ค่ายผู้นำเยาวชนต้นแบบ Youth Camp for Next Step มีระยะเวลาทั้งหมด 5 วัน ซึ่งในระยะเวลา 5 วัน มีการทำกิจกรรมเพื่อส่งเสริมพัฒนาเยาวชนให้เป็นคนเก่ง ดีและมีจิตอาสา ดังนี้

- การลงทะเบียน พิธีเปิดค่าย โดยเชิญอาจารย์ของแต่ละมหาวิทยาลัยมาก่อวางเปิดงาน แนะนำสถานที่ค่าย
- วัตถุประสงค์ เพื่อเป็นการต้อนรับน้องเข้าค่ายอย่างเป็นทางการ
- กิจกรรม Walk Rally

วัตถุประสงค์ เพื่อให้พี่น้องรู้จักอักษยาศัพท์ของกันและกัน ได้แสดงศักยภาพด้านต่างๆ
ของตนเองออกมา

รูปแบบของกิจกรรม ให้น้องเข้ากิจกรรมตามฐานต่างๆ 5 ฐาน ใน Concept “Youth”
สุดท้ายจะมีการรวมตัวกัน แล้วสรุปทั้ง 5 คำ รวมเป็นคำว่า “Youth” โดยใช้เวลาฐาน
ละ 30 นาที

Y-Yell การตะโกนบอกต่อ เกมส่งคำ ให้น้องๆส่งคำพูดต่อกันจนถึงคนสุดท้าย

O-Opportunity โอกาส เกมเปิดให้น้องๆช่วยกันปิดทางเดินตามจุด ไม่ให้เปิดเดิน ไป
ถึงจุดเป้าหมาย

U-Unity ความเป็นหนึ่งเดียว เกมเติมน้ำ ให้น้องๆใช้มือ ช่วยกันไล่น้ำเย็นไปยังขวด
ที่เจาะรูจนได้ตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้

T-Transformer การเปลี่ยนแปลง เกมวาดรูป ให้น้องๆวาดรูปคนละ 5 วินาทีแล้วส่ง
ให้เพื่อนคนต่อไปวาดต่อจนครบกลุ่ม

H-Honesty ความซื่อสัตย์ เกมล้วงปีป ให้น้องส่งตัวแทนมาล้วงจับของในปีป
อธิบายลักษณะของของที่จับได้ แล้วให้เพื่อนคนอื่นทาย

สรุป กิจกรรมนี้ สอนให้เกิดความเป็นทีม ร่วมมือร่วมใจกันเป็นหนึ่งเดียว โดยมี
อุดมการณ์เดียวกัน มีเป้าหมายที่แน่ชัด ไม่แปรเปลี่ยน เราสามารถที่จะเปลี่ยนแปลง
สังคมได้กล้าที่จะตะโกนบอกความดีที่เราได้ทำ และสร้างโอกาสในการสร้างสังคม
ที่ดีได้

- กิจกรรม DISC เป็นการใช้แบบทดสอบพฤติกรรมเพื่อให้น้องๆเยาวชนได้รู้จักบุคลิก
ของตนเอง นอกจากนั้นจะทำให้น้องเข้าใจผู้อื่นมากขึ้น และเห็นความสำคัญของ
ตนเองผ่านการกระทำกิจกรรม
- กิจกรรมการพัฒนาศักยภาพผู้นำ เพื่อให้น้องๆสามารถพัฒนาลักษณะผู้นำตาม
บุคลิกภาพของตนเองได้
- กิจกรรมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เพื่อให้น้องได้แนวคิดนอกกรอบสำหรับการคิด
กิจกรรมต่างๆ รวมทั้งการทำความดีสวนกระแสสังคม

- กิจกรรมศิลปะการสื่อสาร เพื่อให้น้องได้พัฒนาศักยภาพด้านการสื่อสารเพื่อนำมา ชักชวนการทำความคิด และพูดนำคนอื่นได้
- กิจกรรมสะท้อนตนเอง เพื่อให้น้องได้ถ่มกรองข้อคิดที่ได้จากการทำกิจกรรม ตลอดทั้งวันที่ผ่านมา
- กิจกรรมการบริหารจัดการเวลาและการทำงานเป็นทีม แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของเวลาและสอนการจัดการบริหารเวลาให้น้องๆ เพื่อให้้องๆ ได้รู้จักการบริหาร เวลาใช้ชีวิต เห็นคุณค่าของเวลา จุดประกายการแบ่งเวลาเพื่อการทำความคิด
- กิจกรรม Big Project คือเป็นกิจกรรมที่ฝึกให้น้องๆบริหารคน เงินและเวลาให้เป็น โดยจะแบ่งน้องๆออกเป็นหลายๆกลุ่มแล้วให้น้องๆคิดเกมขึ้นมาในแต่ละกลุ่มซึ่งในแต่ละกลุ่มจะมีกระดาษแทนเงินให้คนในกลุ่มบางคนไปเล่นเกมของกลุ่มอื่น โดยเรา จะต้องใช้เงินให้หมด เงินแบ่งเป็นสีตามสีของแต่ละกลุ่ม น้องๆจะต้องจัดการแบ่ง หน้าที่คนให้เป็นคนต้อนรับแขกมาเล่นเกม และอีกกลุ่มไปเล่นเกมของกลุ่มอื่นๆเพื่อ ใช้เงินของกลุ่มเราและได้เงินของกลุ่มอื่นมา โดยเกมที่คิดขึ้นก็จะสามารถเลือก อุปกรณ์ได้จากการเวียนมาเอาของที่พี่ๆเตรียมให้กลุ่มละหนึ่งอย่าง เวียนไปจนครบ ทุกกลุ่ม เมื่อจบกิจกรรมน้องๆจะต้องนำเงินมาปะกับฐานของเต็นท์เพื่อแยกจากที่ หนึ่งไปยังอีกที่หนึ่ง ซึ่งแต่ละข้างจะต้องมีระดับเงินที่สูงเท่ากันและต้องเป็นเงินคน ละสีกันห้ามติดกัน จุดมุ่งหมายของกิจกรรมนี้คือ การแบ่งหน้าที่บริหารคน เงิน เวลา การทำงานเป็นทีม การเอาใจเขามาใส่ใจเรา ต้องเสียสละเพื่อส่วนรวม เช่นเมื่อต้อง ยกเต็นท์ไปไว้ที่หนึ่ง แต่ละกลุ่มจะมีเงินในการปะขาเต็นท์ไม่เท่ากัน เมื่อไม่ เท่ากันก็จะไม่สามารถยกได้ ทุกๆกลุ่มจึงต้องเสียสละเพื่อช่วยเหลือกันและยกเต็นท์ ไปได้ เปรียบเหมือนชีวิตจริง ซึ่งเราจะต้องมีความรับผิดชอบต่อสังคมและช่วยเหลือ คนอื่นที่เดือดร้อน เป็นต้น นอกจากนั้นน้องๆก็ได้ความคิดสร้างสรรค์ในการ ประดิษฐ์เกมจากอุปกรณ์ที่มีอยู่อย่างจำกัด ต้องประยุกต์ใช้สิ่งของต่างๆเป็นต้น
- กิจกรรมการลงชุมชน เป็นกิจกรรมที่พาน้องๆไปยังชุมชนใกล้ๆที่ตั้งค่าย ซึ่งเป็น ชุมชนแออัดในเมืองใหญ่ เพื่อให้้องๆได้เห็นสภาพความเป็นอยู่ของคนอื่นใน สังคมที่แตกต่างจากชีวิตปกติของน้องๆ ผู้คนที่หาเช้ากินค่ำ จนทำให้น้องๆรู้สึก

อยากมีส่วนร่วมกับการแก้ไขปัญหาในครั้งนี้ และเปิดโอกาสให้น้องๆ ร่วมกัน
ปรับปรุง ช่อมแซม ทักษะภาพของชุมชนตามที่น้องๆ ต้องการ เช่น การทำอุปกรณ์
สื่อการเรียนการสอนให้กับน้องๆ ในชุมชน การทำความสะอาดปรับทัศนียภาพให้
น่ามอง เป็นต้น

2. Youth ชุมชน เป็นกิจกรรมจิตอาสา โดยมีระยะเวลาดำเนินกิจกรรม 1 วันเท่านั้น กิจกรรมที่
เกิดขึ้นจะเป็นกิจกรรมที่น้องๆ จะเป็นคนคิดเอง ซึ่งจะฝึกให้เยาวชนเป็นผู้ที่มีความคิดริเริ่ม
สร้างสรรค์และการทำงานกันเป็นทีม โดยเป้าหมายหลัก คือการแบ่งปันน้ำใจสู่สังคมในชุมชน
ที่ต้องการความช่วยเหลือ โดยไม่จำกัดในรูปแบบหรือสถานที่ ระยะเวลาการทำกิจกรรม
ในช่วงเดือนมิถุนายนจนถึงเดือนกรกฎาคมของทุกปี
3. Youth day เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นทุกปี โดยจะจัดในช่วงเดือนกันยายน เนื่องจากมีวันเยาวชน
แห่งชาติ วันที่ 20 กันยายน Youth Day เป็นมหกรรมที่จัดขึ้นเพื่อปลูกกระแสสังคมให้ได้รับ
รู้กระแสนการทำความดี นอกจากนั้นยังเป็นการประมวลผลการดำเนินงานของเยาวชนตลอดทั้ง
ปีให้สังคมได้รับรู้ ซึ่งกลุ่ม Youth for Next Step จะเป็นแกนนำหลักในการจัดกิจกรรมทั้งหมด
โดยจะมีเครือข่ายการทำงานด้านสังคมอื่นๆ เข้าร่วมกิจกรรมด้วย เช่น เครือข่ายอาสาสมัคร
เพื่อสันติภาพโลก V-PEACE และชมรมพัฒนาศักยภาพ R&DTC
4. Youth to school เป็นกิจกรรมที่สมาชิกในกลุ่ม จะรวมตัวกันตระเวนไปยังโรงเรียนต่างๆ ใน
ระดับมัธยมศึกษา เพื่อที่จะจุดประกายความคิดเรื่องจิตอาสาให้กับน้องๆ ในโรงเรียน โดยมี
ทีมงานที่เป็นวิทยากรระดับคุณภาพ พร้อมกับกิจกรรมสนุกๆ ให้น้องๆ ได้ทำกันในโรงเรียน
ของน้องเอง กิจกรรมนี้จะจัดประมาณเดือนพฤศจิกายนจนถึงมกราคมของทุกปี
5. Youth Volunteer Revolution กิจกรรมจิตอาสาที่จัดขึ้นในเดือนมีนาคมของทุกปี ซึ่งตรงกับ
ช่วงวันหยุดปิดเทอมใหญ่ของน้องๆ เป็นเวลาที่จะค้นหาความแตกต่าง โดยจัดค่ายไปยังพื้นที่
ชนบท เพื่อไปสร้างสรรค์สิ่งดีๆ ให้กับพื้นที่ห่างไกล ขาดแคลนสิ่งของ บรรยากาศในค่ายจะ
แตกต่างจากค่ายอาสาทั่วไปที่ค่ายจะไม่เน้นการสร้างวัตถุสิ่งของภายนอก แต่เป็นการมุ่งเน้น
ในการปลูกฝังให้น้องๆ มีอุดมการณ์จิตอาสาให้เกิดขึ้นในใจทุกคน

รูปภาพกิจกรรม Youth Camp for Next Step 2013

กิจกรรมการบริหารเวลา

กิจกรรม Big Project

สมุดสื่อความในใจระหว่างคนในค่าย

กิจกรรมการลงชุมชน วัดดวงแข

น้องๆเยาวชนในค่ายร่วมกันปรับทัศนียภาพของศูนย์การเรียนรู้เด็กชุมชนวัดดวงแข

กิจกรรมการทำความประโยชน์ให้กับชุมชนวัดดวงแข

น้องๆในค่ายร่วมกันทำสระน้ำ

ทำสื่อการเรียนรู้ให้กับเด็กในชุมชนวัดดวงแข

ปรับปรุงป้ายข้อปฏิบัติในศูนย์การเรียนรู้

กิจกรรมการทำงานเป็นทีม

กลุ่มละครเพื่อการเรียนรู้บางพลัย

ข้อมูลพื้นฐาน

เดิมตั้งอยู่ที่ถนนรามคำแหง แต่เมื่อสมาชิกของกลุ่มย้ายที่อยู่ จึงย้ายที่ทำการกลุ่มไปอยู่ที่บางแสน จังหวัดชลบุรี โดยพื้นที่การดำเนินการก็เริ่มจากกรุงเทพมหานคร มีการดำเนินกิจกรรมทั้งในกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัด

ประวัติการก่อตั้งกลุ่ม

กลุ่มละครเพื่อการเรียนรู้ก่อตั้งขึ้นมาเมื่อปี 2548 จากการรวมตัวกันของกลุ่มคนทำละคร 3 คน ได้แก่ เกศกมล ทวีวัฒน์ กำเนิดเพชร หรือคุณตั้ม อาจารย์ไพบูลย์ โสภณสุภาพและคุณอุษาวดี สุนทร เกตุ โดยมีความเชื่อที่ว่าละครสามารถเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคนได้ เดิมสมาชิกแกนนำมีการทำงานร่วมกันอยู่แล้วในปี 2546-2547 แต่เริ่มมาจัดตั้งเป็นกลุ่มละครเพื่อการเรียนรู้เมื่อปี 2548 แบบจริงจัง โดยกลุ่มละครเพื่อการเรียนรู้มีแนวคิดหลักในใช้ละครและกระบวนการศิลปะการละคร เรียนรู้เรื่องเพศศึกษา มีความคิดว่าเพศศึกษากับละครมีมิติที่เชื่อมโยงกันได้ โดยการใช้ชื่อกลุ่มละครเพื่อการเรียนรู้บางพลัย เนื่องจากมีความคิดว่าการเรียนรู้จะสร้างให้เกิดการเปลี่ยนแปลงได้ คำว่า “บาง” ในที่นี้หมายถึง ที่รวมของชุมชนของคน และ “พลัย” (Play) หมายถึง “ละคร” และ “เล่น”

ลักษณะการดำเนินงาน

กลุ่มละครเพื่อการเรียนรู้จะมีแกนนำหลัก 3 คน โดยแกนนำหลัก 3 คน จะเป็นคนคิดค้นกระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาเยาวชน และจะมีนักศึกษาที่สนใจเกี่ยวกับการแสดงละคร การทำละครได้เข้ามาเป็นอาสาสมัครในการเป็นที่เลี้ยงในค่าย การทำกิจกรรมของกลุ่ม มีเป้าหมายหลักคือการเรียนรู้เรื่องเพศศึกษา โดยใช้ละครมาเป็นเครื่องมือในการสร้างความรู้เกี่ยวกับเพศศึกษา ซึ่งการจัดกระบวนการเรียนรู้ในกลุ่มละครเพื่อการเรียนรู้จะแบ่งออกเป็น 1. การทำค่ายเยาวชนเพื่อการเรียนรู้ 2. กิจกรรมทีมงานเทศกาลละครกรุงเทพ ซึ่งเป็นผลงานการแสดงละครของสมาชิกในกลุ่มเอง 3. กิจกรรมเพื่อการเรียนรู้อื่นๆ เช่น การแสดงละครในงานต่างๆ นิทรรศการหรือแสดงในโซเชียลมีเดีย กิจกรรมของงานต่างๆ เป็นต้นเป้าหมายหลักคือ น้องๆในระดับมัธยมศึกษาได้เข้าใจและเรียนรู้ผ่านการแสดงละครจุดเด่นของกลุ่มคือ การใช้ศิลปะการแสดงที่ไม่เน้นวัตถุดิบของ การแสดงจะเน้นในเรื่องการเคลื่อนไหวหรือการแสดงออกทางร่างกาย ใช้มือ เท้า ร่างกายในการแสดง

ส่วนใหญ่กิจกรรมของกลุ่มละครเพื่อการเรียนรู้บางเพลย์ จะได้รับความร่วมมือจากองค์กรแพช ซึ่งเป็นองค์กรสาธารณประโยชน์ระหว่างประเทศด้านการสาธารณสุขเพื่อสร้างเสริมสุขภาพที่ดีของผู้ด้อยโอกาสทางสังคม เป็นองค์กรที่ ให้เงินสนับสนุนในการทำกิจกรรมเพื่อพัฒนาเยาวชนในเรื่องเพศศึกษา ได้แก่

1. ค่ายผู้นำเยาวชนการเรียนรู้เรื่องเพศศึกษา

ค่ายผู้นำเยาวชนนี้ จัดขึ้นเป็นเวลา 3 วัน 2 คืน โดยได้รับการสนับสนุนจากองค์กรแพช ซึ่งองค์กรแพชจะมีเครือข่ายโรงเรียนทั้งในกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัด โดยจะประสานไปยังโรงเรียนในเครือข่ายเพื่อส่งตัวแทนนักเรียนเป็นผู้นำเยาวชนมาอบรมที่ค่ายพัฒนาเยาวชนแห่งนี้

กิจกรรมในค่ายจะเป็นการเล่นเกมนำความรู้จักกัน หลังจากนั้นจะเป็นการเช็คอินหรือการเช็คตัวเอง ให้หยุดนิ่งจากการทำกิจกรรม แล้วก็ถามว่ารู้สึกอย่างไรต่อมาเป็นเกมละลายพฤติกรรมฝั่งเปลี่ยนรัง คือให้จับกลุ่มกันเป็นรังฝั่ง แล้วส่วนหนึ่งเป็นฝั่ง ฝั่งก็จะหารังอยู่ อีกส่วนเป็นบ้านก็ต้องคอยหาฝั่งมาอยู่ ถ้าฝั่งไม่มีบ้านหรือบ้านไม่มีฝั่งก็จะตายไป เกมหัวใจ 4 ดวง คือเป็นเกมที่เน้นทักษะการสื่อสาร โดยหัวใจหนึ่งดวงแทนคนหนึ่งคน เราต้องไปถามคนให้ครบตามจำนวน โดยถามเรื่องราวประวัติ ความเป็นมา เรื่องส่วนตัว เป็นต้น นอกจากนั้นยังมีการตั้งข้อตกลงในการอยู่ร่วมกัน โดยข้อตกลงนั้นมาจากน้องเยาวชนเอง หลังจากนั้นก็จะมีการทำงานร่วมกันเป็นทีม มีการพูดคุยกันในเรื่องการดูแลพื้นที่ของตัวเองเพื่อกำหนดเรื่องในการทำละครสั้น สำหรับค่ายผู้นำเยาวชนนี้จะจัดขึ้นเดือนละ 1-2 ครั้ง

2. โครงการDance 4 life ที่เน้นการเต้นเพื่อณรงค์เรื่องเอดส์ โดยจะเป็นการแต่งเพลงเกี่ยวกับเรื่องโรคเอดส์และร่วมกันร้องเพลงเพื่อให้เยาวชนและบุคคลทั่วไปได้ตระหนักถึงความสำคัญ

กลุ่มเยาวชน Box of fish

ข้อมูลพื้นฐาน

ตั้งอยู่ที่มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา โดยมีพื้นที่ดำเนินการที่กรุงเทพมหานคร

ประวัติการก่อตั้งกลุ่ม

กลุ่มBox of fish เป็นกลุ่มที่ตั้งขึ้นจากนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา จำนวน 11 คน โดยมีความชอบละครเวทีจากที่ต่างๆเป็นทุนเดิม ทำให้เกิดแรงบันดาลใจในการผลิตละครเวที เพื่อเป็นข้อคิดแก่เยาวชนคนอื่นๆ ปัจจุบันกลุ่มตั้งมาแล้ว 5 ปีมีสมาชิกประมาณ 30-40 คน

ลักษณะการดำเนินงานกิจกรรม

กลุ่ม Box of fish เป็นกลุ่มที่ตั้งขึ้นเพื่อสร้างสรรค์ละครเวทีที่ดีให้กับน้องๆเยาวชน โดยเนื้อหาละครเวทีก็เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับเรื่องรอบๆตัว เช่น เรื่องเหล่านี้ เรื่องความรักของพ่อแม่ เรื่องความรักของเพื่อน เป็นต้นทำการแสดงละครประมาณเดือนละ 1-2 ครั้ง โดยสถานที่ทำการแสดงประจำอยู่ที่ป้อมพระสุเมธและมีไปจัดตามโรงเรียนบ้าง กลุ่มBox of fish ได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานกองทุนเพื่อการสร้างเสริมสุขภาพ(สสส.) ซึ่งได้รับการสนับสนุนประมาณ 3-4 โครงการต่อปี กิจกรรมของกลุ่มนี้ทำให้เกิดการทำงานร่วมกัน การปรับตัว

กลุ่มมะขามป้อม

ข้อมูลทั่วไป

ที่ตั้งมีสำนักงานที่กรุงเทพและศูนย์การเรียนรู้ที่เชียงใหม่ สำหรับที่กรุงเทพมีเจ้าหน้าที่รวมอาสาสมัครรวม 20-30 คน มีเป้าหมายที่เยาวชนทั่วประเทศ มีผู้ให้การสนับสนุน คือ สำนักงานกองทุนสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)

ลักษณะการดำเนินกิจกรรม

กลุ่มมะขามป้อมเป็นกลุ่มละครเพื่อการเรียนรู้ ซึ่งโครงการละครเพื่อการเปลี่ยนแปลงเป็นโครงการในกลุ่มมะขามป้อมที่เน้นการพัฒนาศักยภาพของเยาวชน โครงการนี้มีมาประมาณ 5 ปีแล้ว ซึ่งปีแรกกลุ่มมะขามป้อมเน้นเป้าหมายที่เด็กมหาวิทยาลัย ต่อมาเน้นเด็กนอกระบบ

น้องๆ ที่อยากเข้าค่ายมะขามป้อมจะต้องส่งบทละครเข้ามาให้ทางกลุ่มคัดเลือก โดยปีแรกเป็นเด็กมหาวิทยาลัย ปีที่สอง ใช้เกณฑ์อายุ 17-20 ปี

กิจกรรมของกลุ่มมะขามป้อมคือ การทำละครเพื่อการเปลี่ยนแปลง โดยน้องๆ ที่เข้ามาปีแรก เน้นการทำละครเพื่อการเปลี่ยนแปลงตัวเอง ปีที่สองเน้นประเด็นสังคมที่น้องๆ สนใจ ปีที่สามเน้นการเปลี่ยนแปลงผู้อื่น ปีที่สี่เน้นเจาะลึกชุมชน เพื่อการเปลี่ยนแปลงชุมชน ค่ายของกลุ่มมะขามป้อมมี การแบ่งค่ายออกเป็นภูมิภาค มีทั้งหมด 4 ภาครับน้องๆ จากภูมิภาคต่างๆ ภูมิภาคละ 10 ทีมตอนนี้มีสมาชิกทั้งหมด 60 ทีมแล้ว ทีมหนึ่งมี 3-4 คน

เป้าหมายของกลุ่มมะขามป้อมคือ การสร้างพลังพลเมืองหรือ Active Citizen ให้เยาวชนมองเห็นตัวเองแล้วระเบิดพลังจากภายในตัวเองก่อน

ค่ายปีแรกจะเน้นวิธีการทำละคร ปฐมนิเทศการทำละครความหมายของละคร แก่นของละครหรือเนื้อเรื่อง กระบวนการทางความคิด

ค่ายปีที่สอง เปลี่ยนเป้าหมาย แต่วิธีการเดียวกัน

ค่ายปีที่สาม เน้นเก็บข้อมูลกับชุมชน แบ่งปันประสบการณ์ เอาตำนานในท้องถิ่นมาทำละครเช่น ชุมชนบ้านครัว เอาบทละครขวัญเรียมมาทำกับเหตุการณ์ปัจจุบัน เรื่องทางด่วนที่มีปัญหา กัน สุดท้ายก็ถอดโมเดล ทางกลุ่มมะขามป้อมมีงบให้น้องๆ ผลิตละครซ้ำเพื่อการพัฒนาด้วย

ค่ายปีที่สี่ ดูความถนัดของน้องแต่ละภาค เช่น ภาคใต้ เน้นการผลิตละครกายกรรม ภาคอีสานเน้นเก่งเรื่องบทละครแต่ไม่ถนัดเรื่องการแสดงก็ให้พี่ๆ ไปช่วยเสริมหรือเชิญวิทยากรมาอบรม

นอกจากการทำค่ายแล้วกลุ่มมะขามป้อมยังมีกิจกรรมอื่นๆอีก เช่น โครงการวัยมันเท่าทัน
สื่อใช้ละครเป็นกิจกรรมคิดวิเคราะห์สื่อ โดยกลุ่มเป้าหมายคือเยาวชนมัธยมต้นและมัธยมปลาย
โครงการรักการอ่าน สร้างแกนนำส่งเสริมการอ่าน ทำกับอาสาสมัครชุมชนและเยาวชน

กำหนดการสนทนากลุ่ม (Focus group)

เรื่อง “การนำเสนอแนวทางพัฒนาทักษะชีวิตของเยาวชนในกรุงเทพมหานคร”

**โดย นางสาวประทานพร ศรีอนันต์ นิติตครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนศึกษา
ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย**

วันที่ 17 เมษายน 2556 ที่ห้อง 407 ตึก 3 อาคารประชุมสุข อชาวอ่ารุง

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายละเอียดการสนทนากลุ่ม

09.00	ลงทะเบียนการเข้าสนทนากลุ่ม
09.15	เริ่มการประชุม โดยผู้วิจัยรายงานความก้าวหน้าการวิจัยเรื่อง “การนำเสนอแนวทางพัฒนาทักษะชีวิตของเยาวชนในกรุงเทพมหานคร”
09.30	ร่วมเสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตของเยาวชนในกรุงเทพมหานคร โดยผู้ร่วมประชุม
	1. อาจารย์สันติสุข สันติศาสนสุข (นักวิชาการศึกษา สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ)
	2. อาจารย์สรรัชย์ หนองตรุด (หัวหน้าฝ่ายสื่อและสารคดี สถาบันรามจิตติ และครูใหญ่โรงเรียนทำนงวัฒนธรรม สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย(สกว.))
	3. นายวิริยะพัฒน์ รัตนาวลีพงศ์ (ตัวแทนมูลนิธิกระเจา)
	4. นางสาวเสาวรัตน์ ประดาห์ (ตัวแทนมูลนิธิเพื่อการพัฒนาเด็ก)
	5. นายณัฐคนัย ฐิตวัฒน์พงศ์ (ตัวแทนเยาวชนจากกลุ่มเยาวชน Youth for Next Step)
	(ระหว่างการสนทนาเสรีฟองว่างและเครื่องดื่ม)
11.30	สรุปปิดการประชุม
11.45	เชิญรับประทานอาหารกลางวัน

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

ชื่อ	:	นางสาวประทานพร ศรีอนันต์
เกิดวันที่	:	22 สิงหาคม 2528
ประวัติการศึกษา	:	สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จาก โรงเรียนกุหลาบวัฒนา ปีการศึกษา 2544 สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จาก โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี ปีการศึกษา 2546 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี จาก วิทยาลัยศาสนศึกษา มหาวิทยาลัยมหิดล ปี การศึกษา 2550